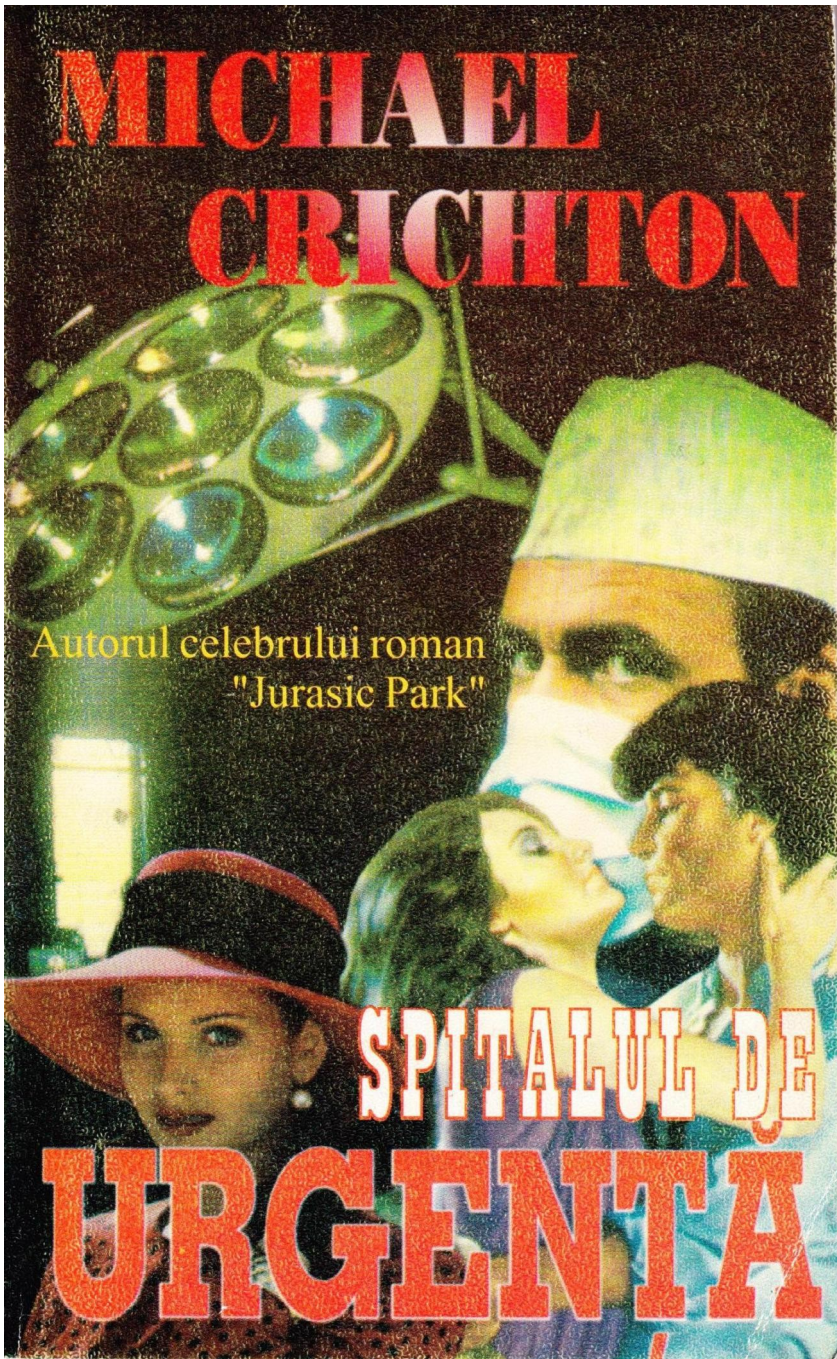

The book cover features a collage of images. At the top, the author's name 'MICHAEL CRICHTON' is written in large, red, block letters with a white outline. Below this, on the left, is a surgical light fixture. In the center and right, there's a close-up of a surgeon's face wearing a white cap and mask. In the foreground, a woman in a red hat looks towards the viewer. Another woman is seen looking up at the surgeon. The title 'SPITALUL DE URGENTA' is at the bottom in large, red, block letters with a white outline.

MICHAEL CRICHTON

Autorul celebrului roman
"Jurasic Park"

SPITALUL DE URGENTA

Michael Crichton

Spitalul de urgență

Titlul în original: *A CASE OF NEED*

Traducerea: Florin Iorga

Editura **C.P.E.E.**

Prefață

Romanul "Extremă urgență" l-am scris în 1967. Pe vremea aceea eram în anul doi la facultatea de medicină de la Harvard. Neavînd însă bani, îmi plăteam taxele școlare cu ce cîștigam scriind romane de groază, pe care le publicam într-o colecție de buzunar. De obicei, în timpul școlii, mă înfundam în datorii. Cum venea vacanța, mă așezam la birou, aruncam cursurile și cărțile, iar apoi mă puneam pe scris. Lucram cam optsprezece ore pe zi și reușeam "o producție" medie de 25 de pagini bătute la mașină. Cînd se termina vacanța, trimiteam manuscrisul, în sfîrșit, gata, la New York, patronului unei edituri, cu speranța să îl accepte așa cum e, fără să îmi mai ceară nici o modificare. Lucrul acesta era cel mai important. A doua zi urma să încep cursurile și nu îmi mai puteam permite luxul să mai modific ceva. Nu mai aveam timp.

Era un stil puțin exagerat și disperat totodată, dar, la urma urmelor, nu pot decît să mă bucur că mi-am început cariera de scriitor în felul acesta. Astfel, spre deosebire de alți scriitori începători, am reușit să evit drumurile creației și îndoielile, care mai mult te încurcă decît te ajută.

Practic, nu aveam timpul efectiv să mă mai întreb dacă ceea ce scriam era original și nici să îmi fac mari probleme stilistice. Toate neliniștile și spaimele clasice, care tulbură pe toți scriitorii, cu privire la originalitatea sau calitatea operelor lor nu aveau în cazul meu timp să se mai manifeste.

Scopul meu mărturisit era acela de a scrie – sub pseudonim – și cît mai repede cu putință cărți care să răspundă atît de bine cererilor de pe piața romanelor în formatul de buzunar, care să fie atît de lipsite de originalitate, încît editorii să mi le cumpere pe toate fără nici o ezitare.

Pe atunci, pe fondul războiului rece, erau la modă romanele de spionaj, de genul celor scrise de Ian

Fleming. Toate cărțile mele erau de fapt variații pe aceeași temă. Toate femeile din romanele mele erau niște ființe superbe, bărbații conduceau numai *Ferrari* sau *Porsche* și aproape toate personajele purtau câte o armă. Am scris cărțile acestea cu plăcere, poate și pentru că nu aveau nimic de a face cu monotonia vieții de student la medicină. Și totuși, stilul meu de muncă și nevoia de a inventa mereu noi istorii m-au condus inevitabil la a scrie un roman în care să introduc elemente de medicină. Avantajele erau evidente. Nu mai eram obligat să mă mai documentez și, în plus, mă puteam inspira direct din experiențele trăite de mine, cu atât mai mult cu cât problemele legate de viitoarea mea carieră de medic mă tulburau mult, în contextul în care treceam deseori prin crize de indignare, specifice tinereții.

Trebuie totuși să spun că medicina care se practica în Statele Unite, în anii '60, era departe de cea care se practică astăzi. Pe vremea aceea, Medicare¹ nu avea cum să asigure bunăstarea medicilor, iar aceștia nu erau încă chemați în atâtea procese ca azi.

Înmulțirea explozivă a clinicilor și spitalelor le era necunoscută și cu greu se puteau muta dintr-un loc într-altul, iar în absența laboratoarelor ultrasofisticate de azi, încă nu deveniseră niște tehnocrați. Pe atunci, medicina nu era o afacere, era o chestie de vocație, de pasiune și un medic era la fel de respectat ca și un magistrat de la Curtea Supremă de Justiție.

Însă, așa cum era și de așteptat, trebuia să existe și un revers al medaliei. În anii '60, medicina nu își punea întrebări asupra ei însăși. Diagnosticile sau tratamentele greșite, ori abuzurile nu făceau obiectul unor anchete decât foarte rar. Aspectele morale ale profesiei de medic, atât de discutate în zilele noastre, abia dacă prindeau să se contureze în perioada aceea.

¹ sistem american de asigurare, cu privire la asistența medicală

Avortul făcea parte din această categorie de probleme prea puțin discutate. Întreruperea voluntară a sarcinii era ilegală pe atunci, în cea mai mare parte a statelor din America. În fiecare an, aproape un milion de americane zburau în străinătate pentru a avorta.

Cît despre cele care nu își putea permite să plătească un bilet de avion, acestea puteau fi văzute ajungînd la spitalele de urgență cu hemoragii și deja atinse de septicemie. În fiecare oraș se găseau medici dispuși să întrerupă o sarcină în mod clandestin. Femei presate de timp le pronunțau numele în șoaptă, îngrozite. Însă întreaga breaslă a medicilor se făcea că nu știe nimic despre această activitate pe cît de periculoasă, pe atît de profitabilă.

Revoltat de această stare de lucruri, am îndrăznit să-l întreb pe unul dintre profesorii mei care este situația. L-am întrebat de ce refuză medicina să reacționeze față de această problemă.

— Avortul este ilegal, mi-a răspuns el.

— Știu asta, însă ceea ce se petrece acum nu este numai periculos, ci și nedrept.

— Este ilegal, îmi repetă el, ca și cum asta era tot ce avea de zis în legătură cu acest subiect.

Cum eu eram convins exact de contrariu, m-am hotărît să scriu un roman în care să am ocazia să îmi exprim îngrijorarea. Profitînd de vacanța de primăvară, am scris *Extremă urgență* în zece zile. L-am trimis editorului meu, ca de obicei, așteptînd un răspuns. Răspunsul a fost cel de care mă temeam cel mai mult.

— E foarte bun romanul, îmi spuse el, dar mai trebuie revăzut.

— O, nu! am gemut eu.

— Stați așa, nu este ceea ce credeți dumneavoastră, v-am spus că e bun. Am vrea numai să îl publicăm format mare; pentru asta ar fi nevoie de cîteva corecturi.

— Nu, i-am răspuns, nu schimb nimic, îl publicați într-o colecție de buzunar, ca de obicei.

După un moment de perplexitate, editorul reluă:

— Nu vă înțeleg, în general, autorii noștri se bat să își publice cărțile în format mare.

— Eu nu, domnule. Nu vreau și nici nu pot să mai fac modificări. Mîine încep cursurile și nu mai am timp.

În cele din urmă, a sfîrșit prin a mă convinge. Am revizuit manuscrisul în timpul vacanței de vară și *A case of need* a apărut anul viitor, în 1968.

Autorul, Jeffrey Hudson, nu avea fotografie pe ultima copertă și era prezentat drept un cercetător american născut la Boston, care trăia la Londra și scria sub pseudonim. Am considerat că este mai înțelept așa, să mă pun la adăpost de ziariștii care ar fi tentați să mă caute.

Cartea a reușit să provoace rumori în mediile medicale și se întrebau cine ar putea fi Hudson ăsta, care cunoștea atît de bine facultatea de medicină...

Bineînțeles că intram și eu în vorbă, prefăcîndu-mă la fel de intrigat ca și ei. Țineam cu orice preț să nu se afle adevărul. Medicina era o treabă serioasă, iar un student care scria romane de groază s-ar fi văzut discreditat imediat.

Vă dați seama cu ce groază am aflat, cîteva luni mai tîrziu, că romanul meu fusese nominalizat pentru premiul *Edgar* al *Mistery Writers of America*², pentru cel mai bun roman polițist al anului. Agentul meu editorial, Lynn Nesbit, mi-a telefonat să mă anunțe că la New York urma să se organizeze un banchet, la care trebuia să particip și eu, pentru eventualitatea în care aș fi cîștigat premiul. Perspectiva de a fi obligat să îmi dezvălui identitatea mă îngrozea. M-am liniștit, gîndindu-mă că era imposibil să cîștig tocmai eu premiul.

² Asociația scriitorilor de romane polițiste

Soarta a decis însă altfel. Târziu, într-o după-amiază de vineri, am plecat discret de la spital și am zburat cu avionul la New York, pentru a-mi primi recompensa. Am fost foarte încântat de decernarea premiului, însă discursul meu a fost scurt. Nu voiam să fiu fotografiat și fiecare blitz mă umplea de groază. Săptămânile care au urmat am trăit într-o panică de nedescris, speriat ca nu cumva profesorii mei de la Boston să afle de acest eveniment.

Din fericire, nu s-a întâmplat nimic.

Am reușit să păstrez secretul identității mele, chiar și atunci când drepturile de ecranizare au fost vândute unui studio cinematografic. În același timp, însă, simțeam că nu voi mai putea ascunde adevărul multă vreme. Recunoașterea și succesul pe care le obținusem m-au făcut să mă gîndesc în mod serios să mă las de medicină, după ce termin anul doi. Exact asta aveam să fac.

Așadar, privind înapoi, iubesc în mod deosebit această modestă carte, în ciuda neajunsurilor sale evidente.

Extremă urgență este opera unui tînăr scriitor de 24 de ani, scrisă cu entuziasm și în regim de... urgență. Rog cititorul să se arate îngăduitor cu acest roman apărut în urmă cu un sfert de secol.

Michael Crichton

Los Angeles, 12 octombrie 1993.

Luni

10 octombrie

Capitolul 1

Toți chirurgii care fac operații pe cord deschis sînt niște ticăloși, iar Conway nu face nici el excepție de la

regulă. În dimineața aceea, a intrat în laboratorul de anatomie patologică la opt și jumătate, îmbrăcat în halatul său verde și cu boneta de chirurg pe cap. Era turbat de furie; cînd este nervos, Conway strînge din dinți și vorbește pe un ton plat și zgomotos. Avea fața injectată și tîmplele i se zbăteau.

— Cretini! Niște cretini, asta sînt, șuieră el. Dădu un pumn în perete, că au zăngănit flacoanele din dulapuri.

Știa toată lumea ce se întîmplase. Conway face zilnic două operații pe cord deschis, prima fiind la șase jumătate dimineața. Dacă a apărut după doar două ore în laboratorul de anatomie, nu poate exista decît un singur motiv.

— Ticălosul ăla nu știe să facă nimic cu mîinile alea. I-a dat Dumnezeu degeaba zece degete.

Dintr-un șut, Conway răsturnă coșul de hîrtie, care se rostogoli zgomotos.

— Am să-i pocesc mutra! O să-i sparg fața aia de dobitoc! urlă el.

Se încordă și ridică ochii spre cer, ca și cum ar fi vrut să-l ia pe Dumnezeu drept martor. Ca și noi, Dumnezeu auzise și el ce se petrecuse, aceleași grosolării, aceleași furie oarbă, aceleași scrîșnete, aceleași izbituri. Conway rămînea fidel rolului pe care îl juca, la fel ca un actor dintr-un film pe care îl vedem a doua oară.

Uneori, își vărsa nervii pe responsabilul cu plămîinii, alteori pe infirmiere sau pe tehnicienii care asigură funcționarea inimii artificiale. Ciudat lucru, dar pe el însuși nu se supăra niciodată.

— O sută de ani să trăiesc, gîfîi el, o sută de ani, și tot n-o să găsesc un anestezist de Doamne-ajută. Niciodată. Așa ceva nici măcar nu există. Numai idioți, ticăloși și tîmpiți.

După o privire, am înțeles că se referea la Herbie. Măgăreața cădea pe capul lui Herbie cam de patru ori

pe an. În rest, el și Conway erau cei mai buni prieteni din lume. Conway numai că nu îi ridica statui. Îl considera cel mai bun anestezist din țară, mai bun decât Sonderick de la Birgham, mai bun decât Lewiq de la Mayo, mai bun decât toți.

Însă de patru ori pe an, Herbert Landsman era numit de ceea ce în jargonul chirurgilor se cheamă MPM – un mort pe masă. În chirurgia cardiacă, așa ceva se întâmpla destul de des: cam 15% decese pentru cei mai mulți chirurghi sau 8% pentru un as de talia lui Conway.

Pentru că era un "artist", un profesionist de opt la sută, un geniu, lui Conway i se iertau crizele acestea de furie dezlănțuită.

Într-o zi a spart un microscop din laborator, provocând daune de o sută de dolari. Bineînțeles, nimeni nu a zis nimic, doar Conway era un om de opt la sută.

Desigur că prin Boston se mai și bîrfea pe seama lui. Unii spuneau că reușea să aibă un procent de eșecuri mic, evitînd cu orice preț cazurile susceptibile de complicații, că o rupea la fugă ori de cîte ori era vorba să opereze un bătrîn. Alții spuneau despre Conway că nu inovează nimic, că nu riscă niciodată o tehnică operatorie nouă, încă puțin cunoscută. Minciuni, bineînțeles. Conway își menținea un procent atît de redus, pentru simplul motiv că era un chirurg strălucit și gata!

Faptul că mai era și om foarte nefericit, asta nu mai intra la socoteală.

— Cretin împuțit! pufni Conway, aruncînd o privire furioasă împrejur. Cine-i azi de serviciu?

— Eu, am răspuns.

În ziua aceea răspundeam de laborator și trebuia să scriu tot ce se petrecea acolo.

— Doriți o autopsie?

— Mda, la dracu', doresc!

— Când?

— Diseară.

— Asta era obiceiul lui. Își autopsia morții în aceeași seară și nu de puține ori treaba asta putea să dureze pînă tîrziu în noapte, ca și cînd ar fi vrut să se pedepsească singur. Nu permitea nimănui să asiste la autopsiile acestea. În situații de genul acestora, chiar și colegii lui de echipă rămîneau afară. Unii spuneau că lucrează plîngînd, alții că rîde încetișor, în barbă. În realitate, nimeni nu știa adevărul în afară de Conway.

— O să anunț la secretariat, să pregătească o trusă, am zis.

— Mda... La naiba cu secretariatul lor cu tot!

— Începu să lovească din nou cu pumnul în masă.

— Patru copii, îți dai seama? Patru copii avea femeia aia.

— O să mă ocup eu de secretariat.

— Auzi, să i se oprească inima înainte să ajungem la ventricul. Așa, pac! Dintr-o dată! Treizeci și cinci de minute am încercat să o reanimăm și nimic.

— Cum o chema? am întrebat eu, deoarece trebuia să anunț secretariatul.

— McPherson, zise Conway.

— Dădu să plece, dar se opri în fața ușii. Se clătină ca lovit de trăznet.

— Dumnezeule, spuse el, mamă a patru copii... Ce-o să-i spun bărbatului ei?

— Conway își ridică mîinile în fața ochilor cu un gest tipic chirurgilor și își privi degetele, ca și cînd acestea îl trădaseră. Cel puțin așa mi s-a părut.

— Ar fi trebuit să mă fac dermatolog, zise Conway. Nu moare nimeni în mîinile unui dermatolog.

— A deschis ușa lovind-o cu piciorul și a ieșit. Cînd am rămas singuri, un stagiar galben la față a venit să mă întrebe:

— Totdeauna face așa?

— Da, i-am răspuns. Mereu.

I-am întors spatele și m-am dus la fereastră; era oră de vîrf, oră la care mașinile se tîrau bară la bară prin burnița de octombrie, avansînd la fel de repede ca și pietonii.

Cred că mi-ar fi fost mai ușor să-l simpatizez din nou pe Conway, dacă nu aș fi știut că juca teatru, că izbucnirea aceasta de furie nu era decît un fel de defulare rituală, de care făcea uz de fiecare dată cînd pierdea un pacient. Sînt și eu de acord că avea nevoie de o supapă, dar am fi preferat cu toții să facă la fel ca Delong din Dallas, care se apuca de rebusuri în franceză sau ca Archer din Chicago care se ducea la frizer cînd pierdea cîte un bolnav.

Nu numai că ne-a deranjat pe toți cu isteriile lui, dar ne-a mai făcut să și întîrziem. Și-a ales momentul cît se poate de prost, căci era fix ora la care eșantioanele din blocul operator veneau unul după altul și ne treceau toate transpirațiile, încercînd să facem față.

Am plecat de la fereastră și am luat eșantionul următor. Laboratorul nostru avea o tehnică ce ne permitea să lucrăm foarte repede. Medicii biologiști care analizau biopsiile lucrau în picioare la masă. Fiecare avea în față cîte un microfon acționat la pedală. În felul acesta aveam mîinile libere și cum avem ceva de zis, apăsăm pe pedală și vorbim la microfon, ceea ce spunem înregistrîndu-se astfel pe bandă. Benzile ajung la secretare care dactilografiază analizele, urmînd a fi introduse în fișa de observație a bolnavului.

De o săptămînă încercam să renunț la fumat și eșantionul de țesut care-l aveam sub ochi îmi fu de mare ajutor. Era un fragment de plămîn cu un cheag albicios. Pe eticheta atașată eșantionului era trecut

numele bolnavului care se găsea pe masa de operație cu toracele deschis.

Chirurgii așteptau rezultatul biopsiei pentru a putea continua intervenția. Dacă era vorba despre o tumoră benignă, urmau să se mulțumească doar cu extirparea unui lob. În cazul unei tumori maligne, erau obligați să extirpe întreg plămînul, cu tot cu ganglionii limfatici. Apăsai pe pedală.

— Pacient A0-452336, Joseph Magnuson. Eșantionul e un fragment din lobul superior al plămînului drept, ce măsoară – am ridicat piciorul de pe pedală ca să iau măsurile – 50/65 mm. Culoare roz deschis, țesut pulmonar perforat. Suprafața pleurală este netedă și strălucitoare, fără semne evidente de fibroză. În interior se găsește o masă albicioasă neregulată, ce măsoară – am lăsat din nou pedala cîteva clipe – aproximativ 20 mm în diametru. La suprafață, cheagul este albicios și dur. În aparență, nici o capsulă fibroasă, țesuturi apropiate afectate. Concluzia... cancer la plămîn, probabilitate malignă, posibilă origine metastazică. Terminat. Semnat John Berry.

Am secționat o bucată îngustă din cheagul albicios și am congelat-o rapid. Singura posibilitate de a verifica dacă tumoră este benignă sau malignă era de a o studia la microscop. Congelarea rapidă a țesutului permitea examinarea microscopică, deși, în mod normal, eșantionul trebuia spălat în șase sau șapte băi consecutive, ceea ce însemna cel puțin șase ore, dacă nu o zi întreagă. Ori chirurgii nu pot aștepta.

Țesutul devenit dur prin congelare, am putut preleva un segment pe care l-am colorat și l-am pus sub microscop. Nu a fost nevoie să fac prea multe reglaje, am putut vedea imediat rețeaua fină a țesutului pulmonar, aglomerarea de saci alveolari care asigură schimbul de gaze între aer și sînge. Masa albicioasă luase un aspect cu totul diferit.

Am apăsat pedala.

— Examen microscopic, secțiune congelată. Masa albicioasă este compusă din celule parenhimatoase nediferențiate, care au atacat țesuturile sănătoase apropiate. Număr ridicat de mitoze. Cîteva celule uriașe plurinucleare. Fără capsulă clar definită. Concluzie: tumoare malignă incipientă. De menționat gradul ridicat de antracoză din țesuturile învecinate.

Antracoza este acumularea de particule de carbon în plămîn. Carbonul inhalat sub formă de fum de țigară sau datorită poluării atmosferice ajunge în plămîni, se fixează și acolo rămîne, orice am face.

Telefonul sună insistent. Știu cine mă caută: Scanlon, din sala de operație, care se dădea cu capul de pereți că nu i-am dat răspunsul fix în 30 de secunde. Scanlon este ca toți chirurgii. Nu se simte bine fără un bisturiu în mînă. Înnebunește cînd trebuie să aștepte rezultatul unei biopsii și e obligat să stea cu mîinile în buzunare în fața găurii ce i-a făcut-o tipului de pe masă. Cum a preluat el fragmentul, îl aruncă într-o cutie și un infirmier trebuie să alerge pînă la noi în laborator, unde trebuie să ne dăm de ceasul morții în doi timpi și trei mișcări. Dar astea sînt niște amănunte pe care Scanlon nu le bagă niciodată în seamă. El uită că în spital mai sînt încă unsprezece săli de operație, în care între șapte și unsprezece dimineața se lucrează din plin. În laborator lucrează patru oameni, ori în ritmul ăsta este normal să rămînem în urmă cu biopsiile. Altfel nu se putea, era imposibil să lucrăm mai repede, în condițiile în care medicii refuză să-și asume riscul unei erori de diagnostic în laborator.

Nu au nici un interes să își asume riscuri în plus. În schimb, vin să te încurce, cum face Conway. Le mai trece timpul, se distrează să dea vina, cînd este cazul, pe oricine le iese în cale. De altfel toți chirurgii suferă

Într-un fel sau altul de mania persecuției. Întrebați-i pe psihiatri.

În drum spre telefon, mi-am scos mânușile de cauciuc. Mi-am șters mîna de transpirație pe pantalon înainte să apuc receptorul. Sîntem mai precauți cu telefonul, dar pentru mai multă siguranță îl dezinfectăm cu alcool și cu formol o dată pe lună.

— Berry la telefon.

— Berry, ce naiba faceți voi acolo, mă?

După pățania cu Conway, tare aș mai fi avut chef să-i spun vreo cîteva, verde în față. M-am abținut totuși și i-am zis scurt:

— Al tău e! I-ai plămînul.

— Așa m-am gîndit și eu, zise Scanlon, ca și cînd în laboratoare se pierde vremea.

— Da, bine, i-am mai spus și am închis.

Eram nervos și simțeam nevoia să fumez o țigară, cu atît mai mult cu cît de dimineață, după ce am mîncat, fumasem una singură și nu două, ca de obicei.

Revenind la masa de lucru, am mai găsit încă trei eșantioane: un rinichi, o vezică și un apendice. Începusem să îmi trag mînușa pe mînă, cînd a țîrîit interfonul.

— Doctor Berry?

— Da, eu.

Era un interfon de mare putere. Puteam vorbi normal din orice colț al încăperii și fata de jos de la centrală ne auzea perfect. Atît de sensibil era, că a trebuit să-i montăm microfonul undeva în tavan.

Nu se mai putea. Practicanții care nu știau care-i treaba se răsteau în microfon, că-i plesneau timpanele săracei fete.

— Vă caută soția.

Am ezitat o clipă. Convenisem cu Judith să nu mă sune dimineața. Șase zile pe săptămînă sînt ocupat pînă la ora unsprezece, încît nu am timp nici să respir.

Din fericire, Judith înțelege foarte bine situația. Nu mi-a telefonat nici măcar în ziua în care Johnny intrase cu tricicleta într-un camion oprit și și-a spart capul. L-a dus la urgențe, i-au pus 15 copci, dar pe mine tot nu m-a sunat.

— Dați-mi legătura. Alo?

— John?

Îi tremura vocea. De ani de zile nu am mai auzit-o într-un asemenea hal, de la moartea tatălui ei.

— Ce s-a întâmplat?

— John, m-a sunat Arthur Lee.

Arthur Lee era un prieten al nostru, medic obstetrician, care a fost martor la cununia noastră.

— Vreo problemă, ceva?

— Voia să vorbească cu tine, are necazuri.

Fără să las telefonul, i-am făcut semn unui stagiar să treacă la microscop în locul meu. Nici nu putea fi vorba să întrerupem analizele, fie și pentru două minute.

— Nu știu precis, tot ce știu e că Art e la pușcărie.

Primul lucru la care m-am gândit a fost că trebuie să fie vorba de o eroare.

— Ești sigură?

— Da. Mi-a dat telefon adineaori. John, nu cumva este în legătură cu...

— N-am nici cea mai mică idee. Tot ce știu e de la tine.

Continuând să vorbesc, mi-am scos mânușile și le-am aruncat în coș.

— Plec, mă duc la el. Tu stai liniștită și nu fă nimic. Poate că nu are nici o importanță. E posibil doar să fi depășit viteza legală.

— Bine, spuse soția mea foarte încet.

— Nu te îngrijora!

— Da, bine.

— Te sun eu mai târziu.

Am închis, mi-am dat șorțul jos și l-am agățat de cuier. Apoi am luat-o pe coridor pînă la biroul lui Sanderson.

Sanderson este șeful secției de patologie. Omul ăsta este demnitatea întruchipată. La 48 de ani, părul abia dacă a prins să i se albească puțin pe la tîmple. Are o figură gravă și gînditoare. Motivul pentru care mi-am întrerupt analizele și am venit la el îl privește în egală măsură ca și pe mine.

— Art este la închisoare, i-am spus.

Absorbit de verificarea unui raport de autopsie, Sanderson ridică ochii și închise dosarul.

— De ce?

— Nu știu. Mă duc la el.

— Vrei să vin și eu?

— Nu, e mai bine să mă duc singur.

— Mă suni cum afli ceva, zise el, privindu-mă neutru peste ochelari.

— S-a făcut.

M-a salutat dînd din cap. Nici nu am închis bine ușa, că a și deschis dosarul, cufundîndu-se în raport. Chiar dacă era tulburat și îngrijorat de vestea pe care i-o adusesem, își ascundea bine emoția. Orice ar fi, Sanderson nu lăsa niciodată să i se citească ceva pe față.

Mă aflam pe holul spitalului și căutam prin buzunare cheile de la mașină, cînd mi-am dat seama că nu știam unde era închis Art. M-am dus la ghișeu de informații să-i dau un telefon lui Judith. Acolo am găsit-o de serviciu pe Sally Planck, o blondă de treabă, mereu țintă a ironiilor. Am întrebat-o pe Judith unde era Art. Nici nu știa. Nu îi trecuse prin cap să întrebe. Am sunat-o atunci pe soția lui Art, pe Betty, o ființă pe cît de frumoasă, pe atît de inteligentă. Își luase doctoratul în biochimie la Standford. A lucrat cîtiva ani la Harvard, în cercetare, dar s-a lăsat de serviciu după ce a născut

al treilea copil. De obicei, este de un calm imposibil de tulburat. O singură dată am văzut-o pierzîndu-și sîngele rece, atunci cînd George Kovacs se îmbătase tun și a început să urineze prin salon, la ea acasă.

Cînd mi-a răspuns, am avut impresia că e împietrită de șoc. Mi-a spus că Arthur fusese reținut la o secție de poliție de pe Charles Street. A fost ridicat dimineață de acasă, chiar cînd voia să plece la cabinet pentru consultații. Copiii erau atît de speriați, încît Betty i-a ținut acasă, nu i-a mai lăsat să meargă la școală. Nu mai știa ce să facă. Am sfătuit-o să spună că este vorba de o eroare și am închis.

Mi-am scos *Chevrolet*-ul din parcare, trecînd încet pe lîngă *Cadillac*-urile splendide. Mașinile astea superbe erau ale medicilor care aveau cabinet particular. Patologii nu au o clientelă a lor, sînt plătiți de spital și nu își pot permite prea mult lux.

Era nouă fără un sfert, adică ora de vîrf, cînd în Boston circulația începea să semene cu o luptă pe viață și pe moarte. Bostonul se poate lăuda cu cel mai mare număr de accidente din Statele Unite, mai mare chiar decît în Los Angeles; vă poate confirma orice stagiar care a intrat vreodată într-o sală de urgențe. Sau orice patolog, care vă va spune că este incredibil cîte traumatisme provocate de un accident de mașină se pot întîlni la o autopsie. Oamenii conduc ca niște nebuni. Cînd vezi cît de mutilați ajung la camerele de gardă din spitale, îți vine să crezi că ești într-un spital de campanie situat chiar lîngă linia frontului.

Judith susține că oamenii conduc așa pentru că suferă de refulare. Art, în schimb, susține că situația este datorată faptului că locuitorii Bostonului sînt catolici și își închipuie că Dumnezeu îi apără la fiecare depășire.

Într-o zi, la o recepție, un chirurg ne explica de ce multe dintre rănilor suferite la ochi sînt provocate de figurinele de plastic, pe care și le atîrnă șoferii în mașini, de oglindă. La o tamponare, ești proiectat în față, peste volan, și nu de puține ori se întîmplă ca iconița cu Sfînta Fecioară, pe care ți-ai atîrnat-o cu un șnur, să-ți vină drept în ochi și să ți-l scoată. Art izbucni în rîs, spunînd că nu a auzit niciodată ceva mai amuzant. Rîdea pînă la lacrimi.

— Orbiți de religie, repeta el fără încetare, rupt în două de rîs. Orbiți de religie!

Medicul, care ne povestea ceea ce Art luase drept un banc bun, lucra în chirurgie estetică. Și dacă Art nu mai putea de rîs, el nu vedea nimic amuzant. Mai mult ca sigur, reparase prea multe orbite și pusese prea mulți ochi de sticlă.

Cea mai mare parte a invitațiilor s-au arătat mirați de reacția lui Art și găseau că era de prost gust. Presupun că dintre toți cei prezenți eram singurul care puteam înțelege. Și tot eu eram singurul care avea idee ce tensiune psihică avea de suportat Art, cu munca lui.

Art este un vechi prieten al meu, de pe vremea cînd eram amîndoi studenți la medicină. Este un tip inteligent, un medic bun și un om care crede în ceea ce face. E adevărat totodată că, la fel ca toți medicii care au cabinet particular, are tendința a fi prea autoritar și nu prea suportă să fie contrazis. Mereu e convins că știe ce trebuie făcut, chiar dacă nimeni nu poate fi sigur de fiecare dată. Poate că, uneori, mai întrece măsura, dar eu unul nu pot să-l condamn. Este unul dintre cei care se ocupă cu ceva foarte important. În fond, cineva trebuie să se ocupe și de avorturi.

Nu știm cu exactitate cînd a început. Pot doar să presupun că imediat după ce și-a terminat stagiatura în ginecologie. În fond, avortul nu este o operație prea

dificilă. I-ar reuși chiar și unei asistente bune. Singura problemă este că avortul este interzis prin lege.

Îmi aduc foarte bine aminte cum într-o bună zi am ajuns să-mi dau seama că stagiarii din laborator pomeneau cam des numele lui Arthur Lee. Adevărul e că le veneau cam multe eșantioane de la chiuretaje, care se dovedeau a fi pozitive.

Chiuretajele biopsice erau prescrise pentru cazuri de dismenoree, dureri la ciclu, pierderi de sânge între două menstruații, însă, în multe situații, analizele arătau simptome evidente de sarcină. Am început să mă îngrijorez, cu atît mai mult cu cît erau tineri și vorbăreți. Le-am zis răsplat că nu era nimic amuzant în chestia asta și că astfel de glume pot cauza prejudicii grave reputației unui medic. Am alergat imediat să-l caut pe Arthur. L-am găsit în cafeneaua spitalului.

— Art! i-am spus. Mă neliniștește ceva.

Așezat la masă, în fața unei cafele, Arthur părea cel mai bine dispus om din lume.

— John, sper că nu ai probleme ginecologice! izbucni el în rîs.

— Nu tocmai. Am auzit prin laborator că ai cîteva prelevări pozitive. Ești la curent?

Buna dispoziție i-a dispărut ca prin farmec.

— Da, spuse el. Sînt la curent.

— Voiam numai să-ți spun. Dacă se află, s-ar putea să iasă nasol în consiliul medical și...

Dădu din cap.

— Nu, nu. În privința asta, nici o problemă.

— La naiba, doar știi prea bine ce se poate crede.

— Da. S-ar putea crede că fac avorturi atunci cînd nu este cazul.

Vorbea în șoaptă, cu un calm aproape perfect. Se uita fix în ochii mei și nu știu de ce privirea lui mă făcea să mă simt incomod.

— Cred că ar fi bine să stăm de vorbă amîndoi. Ce zici, bem ceva în seara asta? Pe la șase e bine?

— E bine.

— Bun, atunci ne vedem în parcare. Așa, și dacă ai ceva timp liber pînă atunci, ești dispus să arunci o privire peste un caz de-al meu?

— Mda, m-am încruntat eu.

— Pacienta se numește Suzanne Black. Numărul A0-221365.

Am mîzgălit repede numărul pe o bucată de șervețel, întrebîndu-mă cum își amintea Arthur atît de bine cazul ăsta. De obicei, doctorii rețin o groază de lucruri în legătură cu bolnavii lor, dar numărul de înregistrare din spital, aproape niciodată.

M-am dus în arhivă și am scotocit după fișa Suzannei Black. Nu era prea voluminoasă, așa că am citit-o pe loc. Suzanne Black era pacienta doctorului Lee, în vîrstă de 20 de ani. Era studentă în anul III, la o universitate din Boston. Problema ei principală era ciclul neregulat. La consultație s-a stabilit că nu cu mult timp în urmă avusese un acces de rubeolă.

Se simțea foarte obosită și s-a dus la policlinica studențească, unde un medic a examinat-o, să-i caute o eventuală mononucleoză. Avea pierderi de sînge la fiecare șapte sau zece zile, dar nu cicluri normale. Situația aceasta dura de două luni. Tînăra se simțea tot obosită și avea o stare letargică.

La consult nu s-a găsit nimic anormal, cu excepția unei febre ușoare. Normale au ieșit și analizele de sînge, chiar dacă hemoglobina era ușor scăzută.

Doctorul Lee i-a prescris un chiuretaj biopsic, pentru a-i corecta neregularitatea ciclului. Toate acestea se întîmplau în 1956, înainte de răspîndirea tratamentului cu estrogeni. Chiuretajul biopsic a decurs normal și nu s-a semnalat nici o urmă evidentă de tumoare sau sarcină. Tînăra a reacționat bine la

tratament. Rămasă sub observație încă trei luni după aceea, a avut ciclu normal.

Cazul părea unul obișnuit și în mod normal nu putea pune probleme. O boală sau tensiuni emoționale pot deregla cronometrul biologic și să perturbe ciclul menstrual. Chiuretajul permite să pui ceasul la ora exactă, să-l potrivești. Nu-mi dădeam seama de ce a vrut Art să citesc fișa asta. Am verificat și raportul anatomo-patologic despre starea țesutului. Textul era scurt și clar: impresie generală normală, examen microscopic normal. Semnat: doctor Sanderson.

Am pus fișa la loc și m-am întors în laborator. Pe drum, mă sîcîia gîndul că nu-mi puteam da seama ce nu era în ordine cu cazul acela. Mi-am terminat treaba pe care o mai aveam de făcut și, dintr-o dată, nu știu ce mi-a venit să mă gîndesc la eșantionul de țesut.

La fel ca aproape toate spitalele, spitalul *Lincoln* păstra și el în niște arhive speciale eșantioanele patologice. Sînt conservate toate și poți găsi eșantioane vechi de 20-30 de ani, știind exact de la care pacient au fost prelevate. Sînt aranjate în niște cutii lungi, asemănătoare cu sertarele cu fișe din biblioteci.

În spitalul *Lincoln*, cutiile acestea umpleau o cameră întreagă. M-am dus direct la cutia pe care o căutam și am găsit imediat eșantionul 1365. Pe etichetă erau scrise numărul cazului și inițialele doctorului Sanderson.

L-am luat și m-am îndreptat spre sala de microscopie, unde am găsit un microscop liber. Am potrivit lamela și am aruncat o privire.

Am înțeles imediat.

Era un fragment de țesut uterin. O endometrie în faza de proliferare mi-a părut mai mult sau mai puțin normală, însă ce mi-a atras imediat atenția a fost colorantul utilizat. Țesutul fusese colorat cu o soluție

Zenker, care colorează totul în albastru sau în verde strălucitor. Este un colorant destul de puțin folosit, utilizat îndeosebi în cazul unor diagnostice speciale.

Pentru analizele de rutină se folosește în special hematoxylină, care colorează în roz sau în roșu aprins. Aproape toate eșantioanele de țesut erau tratate cu hematoxylină și atunci când era cazul, motivul schimbării colorantului era consemnat în raportul biopsiei.

Numai că de data aceasta, doctorul Sanderson nu a menționat folosirea soluției Zenker. Concluzia era prea evidentă ca să nu sară în ochi: eșantionul original de țesut fusese înlocuit. M-am uitat atent la scrisul de pe etichetă. Era al lui Sanderson, fără nici o îndoială. Oare ce se întâmplase?

Imediat însă mi-au trecut prin cap și alte posibilități. Probabil că Sanderson uitase pur și simplu să treacă în raport faptul că s-a folosit un alt colorant decât cel obișnuit. Sau poate au existat două eșantioane, unul tratat cu colorant normal și celălalt cu Zenker, singurul conservat fiind cel din urmă. Sau, dacă nu, s-a produs o simplă încurcătură, în definitiv, un lucru scuzabil.

Însă nici una dintre aceste presupuneri nu a avut tăria de a mă convinge. Așteptând cu nerăbdare ora șase, nu am încetat să mă frământ. La ora stabilită am coborât în parcare, unde m-am întâlnit cu Art și am urcat în mașina lui. Voia să discutăm undeva departe de spital. Mă întrebă în timp ce conducea:

— Ei, ia zi! Ai citit fișa?

— Da, foarte interesantă.

— Eșantionul l-ai verificat?

— Da. Este cel original?

— Vrei să întrebi dacă a fost luat de la Suzanne Black, nu?!

— Nu se poate spune că ai fost din cale afară de prudent. Nu era un colorant obișnuit. O neglijență ca asta îți poate crea probleme serioase. De unde ai făcut rost de eșantionul fals?

— De la un vânzător de eșantioane de țesut. Prelevare endometrică normală.

— Și cine le-a înlocuit?

— Sanderson. Nu eram prea priceput pe vremea aia. Sanderson a venit cu ideea să înlocuim eșantionul, ca să poată scrie în raport că totul era normal. Cu timpul, am căpătat experiență și acum, bineînțeles, avem metode mult mai rafinate. De fiecare dată când îți cade în mână o prelevare normală, Sanderson taie și câteva eșantioane în plus, să le avem de rezervă.

— Stai așa, vrei să spui că Sanderson este încurcat cu tine în afacerea asta?

— Exact. De ani de zile.

Sanderson era un om la locul lui.

— Vezi tu, zise Art, fișa aia din arhivă nu este decât o minciună. Fata avea douăzeci de ani. A avut rubeolă. Avea și ciclu neregulat, dar asta din cauză că era însărcinată. A rămas gravidă într-o seară, cu un tip pe care-l iubea și cu care voia să se căsătorească; atîta doar că voia mai întîi să-și termine studiile, lucru imposibil cu un copil, în plus, a mai luat de undeva și rubeolă. Nu era fata deșteptăciunea pămîntului, dar era destul de inteligentă ca să-și dea seama ce se întîmplă cu copilul dacă ea are rubeolă. Cînd a venit la mine, era speriată rău, abia după un sfert de oră mi-a cerut ajutorul. Eram nervos la culme. De abia îmi terminasem stagiatura și nu îmi pierdusem încă idealismul. Îmi închipui ce putuse simți atunci sărmana fată. Trebuie să fi avut senzația că totul se prăbușește în jurul ei. Abandonarea studiilor, viitorul său statut de mamă, un copil foarte probabil anormal – suficient încît să înnebunească. Părea o fată cuminte, de treabă și îmi

era milă de ea, dar i-am spus nu. O compătimeam din toată inima și mă simțeam un nemernic pentru că nu fac nimic să o ajut, dar i-am explicat că eram legat de mîini și de picioare. După aceea m-a întrebat dacă avortul este o operație periculoasă. Inițial am crezut că vrea să se măcelărească singură, așa că i-am răspuns că da. Atunci mi-a spus că a auzit de cineva din cartierul de nord, care ar putea-o rezolva cu două sute de dolari. Era vorba despre un fost infirmier care a lucrat în Marină. Mi-a spus că dacă sînt hotărît în continuare să nu o ajut, se duce să-l caute. Și cu asta, a plecat de la mine.

Art oftă adînc și dădu trist din cap.

— În seara aceea m-am întors acasă răvășit de tot. O uram pe fata aia, înțelegeți? O uram pentru că a intrat în clientela mea, pe care tocmai mă străduiam să mi-o formez, pentru că se băgase în viața mea atît de meticulos organizată. O uram pentru dilema groaznică pe care mi-a băgat-o în cap. Nu am mai putut să dorm. Am stat și m-am gîndit toată noaptea. Mi-o și închipuiam în cartierul ăla nenorocit, intrînd într-o cameră împutită să o măcelărească sau poate chiar s-o omoare acolo cine știe ce nemernic. M-am gîndit apoi la nevastă-mea, la copilașul nostru și la cît eram de fericiți. Mi-am adus aminte de toate avorturile făcute de amatori, cîte am văzut ca stagiar, cînd ne aduceau noaptea la camera de gardă fete tinere pline de sînge și horcăind. Mi-am amintit apoi de spaima pe care am tras-o de cîteva ori cu Betty, cît eram studenți. Ne dădeam cu capul de pereți cîte șase săptămîni așteptînd să-i vină ciclul. Știam foarte bine că nimeni nu este la adăpost de o sarcină nedorită. Ori asta nu ar trebui să fie o catastrofă și să considere că este crimă să scapi de sarcina pe care nu o dorești.

Îl ascultam pufăind din țigară, fără să zic nimic.

— Atunci, reluă Art, m-am ridicat din pat în miezul nopții, m-am dus la bucătărie și am băut șase cafele, fără să îmi iau ochii de pe peretele din fața mea. Spre dimineață am ajuns la concluzia că legea era nedreaptă. M-am gândit că medicii au și așa prea multe motive să se creadă Dumnezei, dar o situație ca asta le întrecea pe toate. O femeie bolnavă venise la mine și mă rugase să o ajut, iar eu o refuzasem numai pentru că mă puteam spăla pe mâini cu legea. Era legal! Gîndul ăsta mă înnebunea cel mai tare. Pur și simplu refuzasem să îi acord îngrijiri medicale. Eu, medic! Păi asta era la fel de grav ca și cînd aș fi refuzat să-i dau unuia penicilină și să îl las să crape. Era la fel de grav și la fel de stupid. Cum am ajuns la serviciu, m-am și dus să-l caut pe Sanderson despre care știam că are idei liberale despre o grămadă de lucruri. I-am explicat situația și i-am zis că vreau să fac un chiuretaj, iar el mi-a promis că se va aranja ca biopsia să ajungă pe mîna lui la analize. S-a ținut de cuvînt și a făcut ce trebuia. Așa a început toată treaba.

— Și de atunci faci avorturi?

— Da, zise Art, atunci cînd le consider justificate.

Am ajuns într-un bar din North End, unul fără pretenții prea mari, plin pînă la refuz de muncitori italieni și germani. Art era pus pe discuții, aș zice chiar pe confidențe.

— Mă întreb mereu, zise el, cu ce ar fi semănat medicina, dacă religia noastră ar fi fost cea a științivilor creștini? Pînă în vremurile noastre nu ar fi contat prea mult, de-a lungul istoriei medicina a rămas relativ primitivă și ineficace. Dar imaginează-ți un scientism creștin puternic în ziua de azi, în epoca antibioticelor. Închipuie-ți grupuri de presiune militînd împotriva acestor remedii. Închipuie-ți niște oameni bolnavi care mor în sînul unei societăți care știe foarte bine că boala lor nu este neapărat mortală și că există

mijloace foarte simple de a-i vindeca. Ce s-ar întâmpla într-o societate ca asta? Nu ar apare imediat rețele care s-ar ocupa cu traficul de antibiotice? Nu s-ar înregistra cazuri de oameni morți datorită unor supradoze sau datorită consumului de antibiotice falsificate pe piața neagră? Și ce ar mai fi atunci? Haos! Nebunie!

— Înțeleg analogia, i-am spus, dar tot nu m-ai convins.

— Ascultă, John! Morala trebuie să evolueze o dată cu tehnologia. Pune tu pe cineva să aleagă între posibilitatea de a muri moral, legal și șansa de a trăi imoral și ilegal. Te asigur eu că va alege viața, fără să ezite. Azi știe toată lumea că avortul este o operație ușoară și sigură. Se face foarte repede, nu e periculoasă și e ieftină. Se știe că poate fi o soluție simplă și că de ea depinde fericirea multora. Ăsta-i motivul pentru care o solicită oamenii. Și o obțin, într-un fel sau altul. Dacă sînt bogați, se duc în Japonia sau în Porto Rico; dacă sînt săraci, se descurcă ei să găsească un fost infirmier din marină. Oricum, într-un fel sau altul, avorturi se fac.

— Art, este ilegal!

Zîmbi.

— Poftim! N-aș fi crezut niciodată că tu iubești legea atît de mult.

Făcea aluzie la trecutul meu. După ce terminasem liceul, m-am înscris la drept unde am ajuns la capătul răbdărilor după numai un an și jumătate. Mi-am dat seama că nu îmi place și am încercat medicina. Între timp, am fost o vreme și prin armată.

— Bine, dar e cu totul altceva. Pe cînd, pe tine, dacă te-au prins, intri la pîrnaie, ți-au luat diploma și nu mai practici tu medicina cîte zile mai ai. Știi foarte bine.

— Știu exact ce-am făcut.

— Nu vorbi prostii.

— Cred, spuse el, că e bine ceea ce fac.

Uitîndu-mă la el, mi-am dat seama că e convins de ce spune. Ulterior, m-am trezit și eu în fața cîtorva cazuri în care avortul ar fi fost soluția cea mai evidentă, ieșirea cea mai umană. Art se ocupa de aceste cazuri. Eu am sfîrșit prin a mă alătura lui Sanderson în operațiunea de acoperire din laboratorul patologic.

De noi depindea totul ca să nu se afle nimic în consiliul medical, lucru absolut necesar, deoarece întrunea toți șefii de secții, plus încă șase medici aleși prin rotație. Vîrsta medie a membrilor consiliului era de 61 de ani și, indiferent de rotații, cel puțin o treime erau catolici.

În mod evident, secretul nostru nu putea fi păstrat foarte bine. Mulți dintre medicii tineri știau cu ce se ocupă Art și cea mai mare parte dintre ei îl aprobau deoarece acesta cîntărea serios fiecare caz în parte, dacă să intervină sau nu și avea bunul-simț să nu facă o afacere din toată treaba asta. De altfel, cei mai mulți dintre tinerii săi confrăți ar fi făcut și ei avorturi dacă ar fi avut curajul necesar.

Alți cîțiva, în schimb, nu erau de acord cu Art și l-ar fi denunțat, dacă ar fi avut tupeu. Mă refer la Whipple și la Gluck, niște constipați îmbîcsiți, la care convingerile religioase înăbușeau mila pentru aproape.

Multă vreme mi-am făcut griji serioase în legătură cu Whipple și Gluck. Însă, în cele din urmă, am ajuns să tratez cu indiferență disprețul și privirile lor veninoase și mutrele lor înțepate. Probabil că a fost o greșeală din partea mea.

Acum că a fost prins, dacă Art o să cadă, nici Sanderson nu va mai rezista mult. După care urmez eu.

Ajuns la poliție, nu am găsit loc pentru a-mi parca mașina. Prima parcare era cu patru străzi mai încolo.

Am sărit din mașină și aproape că am luat-o la fugă înapoi să aflu de ce îl închiseseră pe Art.

Capitolul 2

Cu ceva ani în urmă, în armată, am ajuns la un moment dat în Poliția Militară din Tokyo. Am învățat multe lucruri acolo. Pe vremea aceea, în timpul ultimelor faze ale ocupației, membrii Poliției Militare erau cei mai puțin iubiți oameni din oraș. Uniformele noastre le aminteau japonezilor despre autorităților lor militare, de care se cam saturaseră pînă peste cap. În ochii militarilor americani, mai ales ai celor care aveau bani de dat pe whisky sau pe sake, reprezentau sursa tuturor frustărilor și constrîngerilor vieții din armată. Așadar, nu prea avea cine să ne iubească și – mai mult – cîțiva prieteni de-ai mei au avut niște experiențe foarte neplăcute. Unul dintre ei a rămas fără un ochi într-o bătaie cu cuțitele, iar altul a fost ucis.

Eram înarmați, desigur. Îmi aduc aminte de ziua în care am primit revolverele. Căpitanul, cătană bătrînă, om uns cu toate alifiile, ne-a spus: "Băieți, acum că tot aveți armele voastre, ascultați de mine și nu le folosiți niciodată. Găuriți vreun bețiv care să vă facă bucata și după cîteva zile aflați că tata lui sau că unchiu-său e deputat sau general. Purtați pistoalele la vedere, dar să li se vadă numai mînererele; să nu iasă din teacă cu nici un preț. Terminat."

Practic, aveam ordin să rezolvăm orice situație printr-o cacialma.

Mi-am adus aminte de toate acestea cînd am văzut mutra sergentului de la comisariatul din Charles Street.

Se uita la mine și cred că îmi închipui cu ce plăcere mi-ar fi dat un pumn între ochi.

— Mda! Ce doriți?

— Să-l văd pe doctorul Lee.

Începu să zîmbească.

— Care va să zică chinezoiu' a avut ghinion, nu? A intrat la mititica.

— Vreau să-l văd.

— Nu se poate.

S-a aplecat apoi peste birou și a început să scormonească prin hîrtoagele lui, ca și cînd ar fi avut treabă pînă peste cap. Practic, îmi dăduse liber și, din atitudinea lui, trebuia să înțeleg că dacă nu plec frumuseț, se enervează și nu e bine.

— Îmi puteți spune și mie de ce?

— Uite că nu.

Mi-am scos liniștit carnețelul și stiloul.

— Dați-mi, vă rog, numărul dumneavoastră matricol.

— Aha, vrei să faci pe periculosul. Hai, ieși repede afară, că încep să mă enervezi. Nu vezi nici un număr. Valea!

— Legea vă obligă să vă dați numărul, la cererea oricui.

— Bravo ție! Acum, șterge-o!

M-am uitat lung la insigna lui și m-am făcut că-i notez numărul, după care m-am îndreptat spre ușă.

— Și, mă rog, unde vă duceți așa? mă întrebă sergentul, ca și cînd era vorba despre ceva total lipsit de importanță.

— Pînă în fața ușii. E acolo un telefon public.

— Da, și?

— Păi mă gîndeam la soția dumitale. Pun pariu că s-a chinuit săraca vreo cîteva ore ca să-ți coasă gradele alea pe umăr. Superiorii matale au nevoie doar de zece secunde să ți le dea jos. Știi, de obicei, folosesc o lamă

de ras; iese impecabil, nici măcar nu ciupește uniforma.

Se ridică greu de la birou.

— Și pentru ce ați venit aici?

— Să-l văd pe doctorul Lee.

— Sînteți avocatul lui?

— Exact.

— Păi de ce nu mi-ați spus așa de la început?

Sergentul își luă legătura de chei din sertar.

— Poftiți!

Îmi zîmbea el amabil, dar ochii lui spuneau cu totul altceva. L-am urmat pînă la capătul celălalt al comisariatului. A tăcut tot drumul, dar a mîrîit el ceva de două sau trei ori. Am ajuns în sfîrșit, mi-a deschis și apoi mi-a spus, fără să se uite la mine:

— Nu mi se poate reproșa că sînt prudent. O crimă e o crimă, știți și dumneavoastră.

— Da, știu.

Art era închis într-o celula frumoasă, dacă se poate spune așa. Curată și cu un aer suportabil. De fapt, la Boston se găsesc cîteva dintre cele mai frumoase celule din America. Trebuie și din astea: o mulțime de oameni celebri au avut ocazia să petreacă vreo cîteva ore închiși. Funcționari, artiști, oameni din ăștia. Poți să-i ceri cuiva să-și pregătească o campanie electorală într-o celulă de prost gust? Parcă nu prea merge, nu ar fi cîstit, nu de altceva.

Pe Art l-am găsit lungit în pat, uitîndu-se la țigara care îi ardea între degete. Pe jos era plin de chiștoace și de scrum. Se ridică în capul oaselor.

— John!

— Aveți zece minute, zise sergentul.

Am intrat în celulă, sergentul zăvorăște ușa după mine și rămase acolo sprijinit de gratii.

— Mulțumesc, i-am spus, acum ne puteți lăsa.

Fără să spună nimic, mi-a aruncat o privire răuvoitoare și plecă legănându-și umerii, zornăind cheile în mână. Rămași singuri, l-am întrebat pe Art:

— Merge?

— Așa cred.

Art este un bărbat scund și meticulos, pus mereu la patru ace. S-a născut la San Francisco, într-o familie mare, de medici și juriști. Are pielea mai degrabă măslinie decât galbenă, nu are ochii oblici, iar părul lui este de un cafeniu deschis. Presupun că maică-sa a fost americană, deoarece nu seamănă deloc cu un chinez. Era foarte nervos. Mâinile lui nu aveau stare deloc, i se mișcau ca aripile unui fluture. Impresia generală era mai curînd cea lăsată de latinătate decât de Orient sau America.

Acum era palid și rigid. Cînd s-a ridicat din pat, ca să măsoare celula, a făcut-o cu gesturi iuți și sacadate.

— Frumos din partea ta că ai venit, John.

— Dacă te întreabă cineva ceva, sînt reprezentantul avocatului tău. Numai așa m-am putut strecura. Ți-ai sunat avocatul?

— Nu, încă nu.

— Și de ce pierzi vremea?

— Habar n-am.

Se frecă pe frunte, apoi își masă ușor ochii.

— Încă nu reușesc să-mi fac ordine în minte. Mi se pare atît de lipsit de sens...

— Cum îl cheamă pe avocatul tău?

Îmi dădu numele și l-am notat în agendă. Avea un avocat bun. După părerea mea, s-a gîndit el că într-o bună zi s-ar putea să aibă nevoie.

— OK, îl sun cum ies de aici. Acum, zi-mi și mie ce s-a întîmplat.

— Am fost arestat, zise Art, pentru o crimă.

— Așa am înțeles și eu. De ce m-ai chemat?

— Pentru că tu te mai pricepi la chestii de genul ăsta.

— La chestii criminalistice? Nu mă pricep deloc.

— Dar ai studiat dreptul...

— Un an întreg, atît, i-am răspuns. Şi de atunci au trecut zece ani. Eram aşa de bun, că aproape m-au dat afară. Din puţinul care l-am învăţat nu mai ţin minte o buchie.

— John, avem în faţă o problemă medicală şi juridică totodată. Una fără alta nu merge. Am nevoie de ajutorul tău.

— Cred că am face bine să începem cu începutul.

— John, n-am ucis-o eu. Îţi jur că nu eu. Nu am atins-o niciodată pe fata asta.

Se învîrtea prin celulă din ce în ce mai repede. A trebuit să-l apuc de braţ şi să-l opresc.

— Stai jos, i-am zis, şi începe cu începutul.

Scutură din cap şi stinse ţigara. Şi-a aprins alta imediat şi a zis:

— M-au ridicat azi-dimineaţă, de acasă, pe la şapte. M-au adus aici şi m-au luat la întrebări. Întîi mi-au spus că este doar o formalitate. Habar n-am ce înţeleg ei prin asta. După aia s-au făcut răi.

— Cîţi erau?

— Doi. Şi la un moment dat a mai venit unul.

— Te-au agresat? Te-au luat la palme? Ți-au băgat lampa în ochi?

— Nici vorbă.

— Nu Ți-au spus că ai dreptul la un avocat?

— Ba da, dar nu de la început, mai tîrziu, cînd mi-au citit drepturile.

Art zîmbi plin de tristeţe şi de cinism, aşa cum numai el ştia.

— Vezi, la început nici nu părea să fie vorba despre un interogatoriu propriu-zis, din cauza asta nu mi-a dat prin cap să îmi chem avocatul. Nu făcusem nici un rău.

Mi-au împuiat capul cu tot felul de chestii pînă să pomenească ceva despre fată.

— Care fată?

— Karen Randall.

— Care Karen Randall? Nu cumva...

— Ba tocmai, fata lui J.D.Randall.

— Dumnezeu!

— La început m-au întrebat ce știu despre ea, dacă mi-a fost pacientă. Întrebări din astea... Le-am spus că da, că a venit la mine s-o consult săptămîna trecută. Se plîngea de o amenoree.

— Amenoree? De cîtă vreme?

— De patru luni.

— Și le-ai zis ceva despre astea patru luni?

— Nu, nu m-au întrebat.

— Bine.

— În schimb, mi-au mai cerut și alte detalii despre consultație. Voiau să știe dacă mai avea și alte probleme, cum s-a purtat cît a fost la mine... Ce puteam să le spun, decît că pacienta avea încredere în mine? Atunci au schimbat tactica. M-au întrebat unde am fost ieri-seară. Le-am zis că mi-am terminat treaba la spital, după care am făcut o plimbare prin parc. M-au mai întrebat dacă am mai trecut pe la mine la cabinet. Le-am răspuns că nu. M-au întrebat dacă m-a văzut cineva prin parc. Le-am spus că nu îmi aminteam să mă fi întîlnit cu cineva cunoscut.

A tras adînc din țigară. Îi tremurau mîinile.

— După asta, au început să mă ia la întors. Eram sigur că nu m-am mai întors la cabinet? Ce-am făcut după ce m-am plimbat? Sigur nu am mai văzut-o pe Karen de săptămîna trecută? Mă înnebuniseră. Nu puteam să înțeleg unde voiau să ajungă, unde voiau să bată.

— Și unde băteau?

— Azi-dimineată, la patru, Karen Randall a ajuns în sala de urgențe de la *Memorial Hospital*, adusă de maică-sa. Sîngera puternic, i s-a scurs tot sîngele din vene. Cînd a adus-o, era deja în stare de șoc hemoragic. Nu știu ce fel de prim-ajutor i-au dat. Oricum, cert este că a murit și poliția crede că eu i-am făcut un avort ieri-seară.

Ultima lui afirmație m-a făcut să mă încrunt bănuitor. Ceva scîrțîia pe undeva.

— Și, mă rog, ce motive au ei să te bănuie tocmai pe tine?

— Nu mi-au spus ce motive au. Mă gîndesc că puștoaica o fi delirat și mi-a pomenit numele cînd a ajuns la spital. Nu știu.

Am scuturat din cap.

— Art, dacă sticleții se tem de ceva ca dracu' de tămîie, aia arestare nenorocită se cheamă. Dacă te-au arestat și nu vor putea să-și justifice fapta, vor cădea multe capete. Tu ești un membru respectat al corpului medical, nu ești un vagabond, un bețiv, fără un ban și fără prieteni. Poți apela la cei mai buni avocați și poliția e conștientă că te vor ajuta. Nu cred că ar fi îndrăznit să facă vreo acuzație la adresa ta fără să își asigure spatele.

Art dădu din mîini, iritat de argumentul meu.

— Dar tu nu crezi că polițiștii mai sînt și proști?

— Bineînțeles că sînt proști, dar nici chiar în halul ăsta.

— Bine, dar atunci nu văd cu ce pot fi siguri că mă înfundă.

— Ba trebuie să știi!

— Știu pe naiba, nu știu nimic, îmi răspunse el, reîncepînd să se învîrtă prin celulă. Nu am nici măcar cea mai vagă idee.

L-am privit lung cîteva clipe și mă gîndeam cînd să-i pun întrebarea, căci știam prea bine că trebuia să i-o

pun mai devreme sau mai târziu. Art și-a dat seama de întrebarea tăcută din privirile mele.

— Nu, spuse el.

— Ce nu?

— Nu eu i-am făcut avortul! Și nu te mai uita așa la mine, încetează!

Se așează brusc pe marginea patului și începu să bată darabana pe noptieră.

— Of, Doamne, măcar de-aș putea să beau un păhărel.

— Ai face bine să nu mai simți nevoia să bei un păhărel, Art.

— Ah, la naiba!

— Tu nu bei decît în societate, i-am zis, și atunci cu moderație.

— Tu pentru ce ești aici? Să mă judeci cum mă port, ce fac sau pentru...

— Eu nu judec nimic, Art; și cît despre tine, nu te ajută cu nimic să te înfurii pe mine.

Păru să-și revină ca după un duș rece.

— Mai bine vorbește-mi despre consultația fetei, i-am spus.

— N-am mare lucru să-ți spun. A venit la mine să îmi solicite un avort, dar am refuzat-o pentru că era în luna a patra. I-am explicat de ce nu se poate, că este prea târziu, și că un avort în clipa de față implică în mod automat și o laparotomie.

— Și ai convins-o?

— Mie așa mi s-a părut.

— În fișă ai trecut?

— Nimic, n-am făcut nici o fișă pe numele de Karen Randall.

Am oftat greu.

— Uite ceva ce miroase urît. De ce nu i-ai făcut?

— Păi dacă nu îmi solicitase nici un tratament, cum să o fi trecut printre bolnavele mele? Nu i-am mai făcut

fișă pentru că mă gîndeam că nu am s-o mai văd niciodată.

— Și cum o să explici tu chestia asta poliției?

— John, știi ceva? Dacă îmi spuneai dinainte că puștoaica o să mă bage la apă, acționam cu totul altfel. Clar?

Mi-am aprins o țigară și m-am lăsat cu spatele la perete; am simțit zidul rece pe ceafă și m-am scuturat. Deja vedeam situația într-un mod clar, cu toate pericolele posibile, inclusiv detaliile, care – inofensive într-un alt context – căpătau acum o importanță imensă.

— Cine ți-a trimis-o pe Karen?

— Peter. Cel puțin așa am presupus pe moment.

— Peter Randall?

— Da, e medicul ei.

— Și tu n-ai mai întrebat-o pe Karen cine a trimis-o la tine?

De obicei, Art era foarte atent la lucrul acesta.

— Nu. Într-o zi, cînd eram obosit, a intrat în cabinet și mi-a spus direct ce vrea de la mine, fără să se mai codească, să se mai învîrtă în jurul cozii. Mi-a povestit totul și am înțeles că Peter mi-a trimis-o, ca să-i explic eu că e prea tîrziu pentru un avort.

— Ce te-a făcut să bănuiești asta?

— Eu știu? N-am avut nici un motiv special.

Toată povestea asta nu avea nici un sens. Eram sigur că Art îmi ascundea ceva.

— Mai e cineva din familia Randall care ți-a fost trimis la consultație?

— Ce vrei să spui?

— Nimic altceva decît ceea ce am zis.

— Mi se pare că întrebarea ta nu prea are multe în comun cu problema noastră.

— Posibil.

— Te asigur că te înșeli, John.

Am oftat și mi-am mai aprins o țigară. Îl cunoșteam bine pe Art și știam că dacă se încăpățânează, nu mai are nici un rost să insist.

— OK, atunci mai zi-mi ceva despre fată.

— Ce vrei să știi?

— Ai mai văzut-o vreodată?

— Nu.

— Ai întâlnit-o cândva, undeva în societate?

— Nu.

— Nu i-ai ajutat nici o prietenă?

— Nu.

— Ce te face să fii așa de sigur?

— Ia mai du-te dracului, că mă enervezi! De unde vrei să fii sigur? Nu avea decît optsprezece ani, cîte fete de vîrsta asta am mai chiuretat eu?

— OK, e în regulă, i-am zis.

Cred că avea dreptate. Știam că, de obicei, nu făcea avorturi decît femeilor măritate, în jur de 30 de ani. Îmi spunea mereu că nu era curios să se încurce cu puștoaice, decît în cazuri excepționale.

Riscurile erau mai reduse cu femeile măritate sau cu cele mature, deoarece acestea sînt cu mult mai realiste și, mai ales, mai discrete. Știam însă că, în ultima vreme, Art se ocupase și de cîteva femei mai tinere, deoarece, spunea Art, a le trata numai pe cele măritate este o formă de discriminare. Și cred că vorbea jumătate în glumă, dar jumătate și în serios.

— Cum ți s-a părut că era cînd a venit la tine?

— Mi-a făcut impresia unei fete de treabă, zise Art. Era frumoasă, inteligentă, echilibrată. Foarte directă, ți-am mai spus. A intrat pe ușă, a luat loc, și-a pus mîinile în poală și mi-a turuit toată treaba, fără să respire. A folosit și termeni medicali, ca amenoree. Normal, doar se trăgea dintr-o familie de medici.

— Era nervoasă?

— Da, bineînțeles, ca toate care ajung la mine în situația ei. Din cauza asta e atît de greu de stabilit diagnosticul diferențial.

Diagnosticul diferențial al amenoreei, în special în cazul unor fete tinere, consideră nervozitatea drept o etiologie foarte probabilă. Deseori întîrzierea sau absența ciclului se poate datora unor factori psihologici.

— Bine, dar îți dai seama, erau patru luni?

— Da, știu, sînt puține șanse. Așa, printre altele, mi-a spus că se îngrășase.

— Cît?

— Trei kilograme.

— Nesemnificativ pentru diagnostic.

— Nu, zise el. Dar poate fi un amănunt important.

— Ai examinat-o?

— Nu. I-am propus, dar a refuzat. Venise pentru avort și cînd i-am spus nu, a plecat.

— Ți-a spus ce are de gînd?

— Da. A ridicat din umeri și mi-a zis: "Bine. Atunci nu-mi rămîne decît să le spun tot și fac copilul."

— Deci, după tine, nu intenționa să caute alt medic, să avorteze?

— Exact. Fata părea foarte inteligentă și foarte sensibilă. Mi s-a părut că a înțeles punctul meu de vedere. Așa fac mereu în cazuri din astea: îi explic femeii că este prea tîrziu, că avortul este prea riscant și că e bine să se obișnuiască cu ideea că va avea un copil.

— Din cîte se pare, s-a răzgîndit.

— Fără nici o îndoială.

— Mă întreb oare de ce.

Pe Art l-a pufnit rîsul.

— I-ai văzut părinții?

— Nu, i-am răspuns. Tu?

— Niciodată, dar am auzit cîte ceva despre ei.

— Ce ai auzit?

Atunci a sosit și sergentul, care băgă cheia în broască.

— Vizita s-a terminat, spuse el.

— Încă cinci minute, sergent!

— Nu, vizita s-a terminat.

Art mai avu timp să mă întrebe:

— Ai vorbit cu Betty?

— Da, e bine. Cum ies de aici, o sun și-i spun că și tu ești bine.

— O să se îngrijoreze.

— O trimit pe Judith să stea cu ea. O să fie bine.

Art îmi zîmbi cu tristețe.

— Îmi pare rău că te-am deranjat.

— Nu-i nici un deranj.

Am aruncat o privire spre sergentul care mă aștepta cu ușa deschisă.

— Nu au cum să te țină aici. După-amiază ești liber.

Sergentul scupă jos. I-am strîns mîna lui Art.

— Chiar! Era să uit! Unde e cadavrul acum?

— Cred că la *Memorial Hospital*.

— O să verific. Și nu-ți face griji, nu ai de ce.

Am ieșit din celulă și sergentul zăvori ușa după mine. Cît ne-am învîrtit pe coridoarele acelea lungi, nu a scos nici un cuvînt, dar cum am ajuns în hol, se uită la mine, mormăind:

— Căpitanul dorește să vă vadă.

— Foarte bine.

— Tare are chef să stea la taclale cu dumneata.

— O, plăcerea e de partea mea, sergent. Condu-mă la el, te rog.

Capitolul 3

Pe ușa verde și scorojită se găsea o plăcuță pe care se putea citi: "Brigada Criminalistă". Dedesubt era o bucată de carton, pe care cineva scrisese de mînă: "Căpitan Peterson". Cînd am intrat, am văzut un bărbat masiv și rigid, cărunt, cu părul tuns perie.

S-a ridicat și a venit să-mi strîngă mîna, ocazie cu care am remarcat că șchiopăta. Avea ceva la piciorul drept, dar nu făcea nimic să-și mascheze infirmitatea. Ba chiar dimpotrivă, mie mi s-a părut că exagerează cînd își tîrîie vîrfurile piciorului. La fel ca soldații, unii polițiști sînt mîndri de infirmitățile lor. Îți dădeai seama că nu suferise un accident de circulație. Am încercat să determin proveniența handicapului și am ajuns la concluzia că trebuie să fi fost o plagă. "Rareori se întîmplă să primești un cuțit în pulpă", mă gîndeam eu, cînd mi-a întins mîna.

— Căpitan Peterson.

— John Berry.

Ochii săi mă priveau reci și duri. Mă invită să iau loc, arătîndu-mi cu mînă un fotoliu.

— Sergentul de serviciu mi-a spus că nu v-a mai văzut niciodată și am considerat că este de dorit să ne întîlnim. Știți, noi cunoaștem cea mai mare parte a avocaților care se ocupă de asemenea cazuri.

Nu aveam nici un chef să-i fac pe plac și să mă prezint imediat. Nu am scos nici un cuvîntel. După o scurtă tăcere, Peterson insistă politicos.

— Ce birou de avocatură reprezentați?

— Birou de avocatură?

— Da.

— De ce birou de avocatură? Eu nu sînt avocat și nu văd de ce să vă las să înțelegeți că aș fi.

Peterson se prefăcu surprins.

— Pe sergentul meu așa l-ați făcut să înțeleagă.

— Serios?

— Serios. Așa i-ați spus, că sînteți avocat.

— Nu se poate.

— Ba se poate, zise Peterson, arătându-mi că este calm.

— Cine a zis?

— Sergentul meu a zis.

— Se înșeală, în cazul ăsta.

Lăsându-se pe spate în fotoliu, îmi zîmbi; era un surîs prietenos, prin care parcă ar fi vrut să-mi spună: "Bine, bine, hai să nu ne enervăm din atîta lucru."

— Dacă am fi știut că nu sînteți avocat, nu ați fi primit niciodată permisiunea să îl vedeți pe doctorul Lee.

— Tot ce se poate. Numai că pe mine nu m-a întrebat nimeni cum mă cheamă sau cu ce mă ocup și nu m-a pus nimeni să semnez în registrul de vizite.

— Se vede treabă că sergentul s-a lăsat puțin depășit de evenimente.

— Dacă-i vorba de el, nu mă miră deloc.

Peterson mai reuși doar să afișeze un zîmbet lipsit de orice expresie. Gata, reușisem să-l citesc, să-mi dau seama ce fel de om este: un polițai care își știa meseria, un tip care învățase să tacă și să înghită, pînă în ziua în care, la momentul potrivit, poate să-și plătească polițele cu vîrf și îndesat. Un polițist plin de diplomație și politețe, dar numai pînă în clipa în care se simte stăpîn pe situație.

— Bine, și atunci? zise el în sfîrșit.

— Sînt un confrate al doctorului Lee.

Chiar dacă era surprins, în orice caz, pe chipul lui nu se citea nimic.

— Medic?

— Ați ghicit.

— S-ar spune că voi, medicii, vă ajutați cam mult între voi, spuse fără să înceteze să-mi zîmbească. Cred că în două minute cît am apucat să discut cu el zîmbise mai mult decît în ultimii doi ani.

— Nu tocmai, domnule.

Încet-încet, chipul lui deveni din ce în ce mai rigid.

— Dacă sînteți medic, atunci eu vă sfătuiesc să fugiți de Lee ca de ciumă. Dacă nu, o să pierdeți și ultimul client din cauza publicității.

— Care publicitate?

— Păi, publicitatea care se va face în jurul procesului.

— Care proces? Va avea loc vreun proces?

— Da, cum să nu! Și din cauza publicității, o să rămîneți fără clienți.

— Care clienți? Eu nu am nici un client.

— Lucrați în cercetare?

— Nu, eu sînt patolog, domnule.

De data asta, reușisem să îl calc pe nervi. Pentru o clipă, am avut impresia că este gata să sară în picioare, dar s-a stăpînit imediat; se adînci cît mai confortabil înapoi în fotoliu.

— Patolog, care va să zică, repetă el.

— Exact. Lucrez în spitale, mă ocup de autopsii și de alte treburi.

Peterson tăcu vreme de cîteva secunde. Își aranjă sprîncenele cu un gest reflex, se scărpină în dosul palmei, lăasă privirea să-i rătăcească pe birou... Se hotărî, în sfîrșit, să vorbească.

— Doctore, nu știu ce vrei dumneata să demonstrezi. Tot ce pot eu să îți spun este că nu avem nevoie de ajutorul dumitale și că Lee a înfundat-o prea rău, ca să mai...

— Asta rămîne de văzut.

Peterson dădu neîncrezător din cap.

— Doar nu care cumva credeți că nu a încurcat-o?

— Păi, nu sînt tocmai sigur.

— Cam ce despăgubiri și daune morale credeți că poate solicita un medic pentru reținere neîntemeiată?

— Un milion de dolari.

— Hai să zicem 500.000 de dolari. Restul oricum nu mai contează, problema e aceeași.

— Sînteți chiar atît de sigur că aveți o poziție inatacabilă?

— Absolut sigur. A, desigur, doctorul Lee vă poate cita ca martor în instanță. Asta știm noi de multă vreme. Și, bineînțeles, dumneavoastră o să faceți tam-tam mare la tribunal, o să spuneți cuvinte mari, o să încercați să zăpăciți juriul, fluturîndu-i pe sub nas dovezi științifice, chestii din astea. Însă ați uitat un singur lucru. Esențial.

— Și care lucru, mă rog?

— Ați uitat că azi-dimineață o fată și-a pierdut tot sîngele, de la o hemoragie și că a murit la *Memorial Hospital*. De ce a murit? Din cauza unui avort ilegal. Asta-i toată treaba, simplu ca bună ziua.

— Înțeleg. Și dumneavoastră susțineți că doctorul Lee este răspunzător de acest avort, nu?

— Susțin, dar nu numai atît, mai și dovedesc.

— În cazul ăsta, aveți grijă să veniți cu dovezi clare. Nu de alta, dar doctorul Lee este un membru cunoscut și respectat al...

Era pentru prima dată cînd Peterson lăsa nervii să pună stăpînire pe el.

— Ia ascultați puțin la mine! Drept cine o luați dumneavoastră pe fata asta? Era cumva una care se regulează la colțul străzii pe zece dolari? Era o fată cuminte, dată naibii de cuminte, de familie bună. Tînăra, frumoasă, bine crescută... Și știți ce s-a întîmplat? A omorît-o unul, așa cum omoară măcelarii vitele la abator. Și nu era un oarecare. Nu era nici o moașă bătrînă din Rosbury, nici un șarlatan de prin North End. Fata avea prea mult bun simț și prea mulți bani ca să încapă pe mîna unora din ăștia.

— Și, mă rog, ce vă face să credeți în vinovăția doctorului Lee?

— Asta nu vă privește pe dumneavoastră.

Am dat îngăduitor din umeri.

— Să știți că și avocatul doctorului Lee o să pună aceeași întrebare la tribunal. Și dacă nu știți ce să răspundeți...

— Știu eu ce trebuie să răspund.

Am preferat să rămân în așteptare. Într-un fel, eram curios să văd pînă unde ținea talentul și diplomația lui Peterson. Dacă era într-adevăr tare, urma să tacă mîlc și să nu mai scoată un cuvîntel. Nu îl obliga nimic să continue. A vorbi în continuare ar fi fost o greșeală din partea lui. Și a vorbit.

— Avem un martor care a auzit-o pe fată spunînd numele lui.

— Cînd a ajuns fata la spital, era în stare de șoc, delira, aproape intrase în comă. Putea să zică orice, în asemenea condiții nu poate fi vorba despre o probă serioasă.

— Nu, nu. Cînd i-a zis numele, nu era în stare de șoc și le-a zis mult mai devreme.

— Cui i-a zis?

— Maică-sii, răspunse Peterson cu un rînjat lat, plin de satisfacție. Maică-sa este gata să jure că fata i-a spus înainte de a pleca amîndouă la spital că doctorul îi făcuse avortul.

Capitolul 4

Am încercat să folosesc aceeași tactică pe care o utilizase Peterson la început, adică să rămân absolut inexpressiv. Din fericire, prin natura profesiei, medicii exersează constant lucrul acesta. Ei învață să nu se arate deloc surprinși atunci cînd un bolnav venit la consultație spune că face dragoste de zece ori pe noapte, că visează cum își cuțitărește copiii, sau că

bea cinci kile de vodcă pe zi. De altfel, ca să spun așa, imperturbabilitatea unui medic face parte din mistica profesiei.

— Da, înțeleg, am spus.

Peterson a dat aprobator din cap.

— Un martor demn de toată încrederea, spuse. O femeie matură, bine echilibrată, prudentă. Și foarte seducătoare. O să producă o impresie nemaipomenită asupra juraților.

— Se poate.

— Așa, și acum, că v-am arătat atîta sinceritate, poate îmi explicați și mie de unde atîta interes față de persoana doctorului Lee?

— Îmi este prieten, asta-i tot.

— V-a căutat pe dumneavoastră chiar înainte de a-și suna avocatul.

— Legea îi dă voie să dea două telefoane.

— Da, numai că aproape toată lumea care ajunge în situația lui își caută avocatul și soția.

— Voia să vorbească cu mine.

— Mda! Tare aș mai fi vrut să știu și eu de ce.

— În afară de medicină, mai am și studii juridice.

— Ați terminat dreptul?

— Nu.

Peterson începu să bată darabana pe birou.

— Mă tem că nu înțeleg, zise el.

— După părerea mea, nici nu este obligatoriu să înțelegeți.

— Asta ar putea să însemne că, într-un fel sau altul, sînteți implicat și dumneavoastră în afacerea asta?

— Tot ce-i posibil.

— Și asta nu înseamnă cumva "da"?

— Înseamnă tot ce-i posibil.

Mă țintui cu privirea.

— Doctore Berry, dumneata te bagi de bunăvoie în gura lupului.

— Sînteți foarte sigur, văd, dar eu sînt un sceptic de felul meu.

— Și dacă sînteți atît de sceptic, atunci de ce sînteți atît de convins că doctorul Lee este nevinovat?

— Nu sînt eu avocatul apărării, ca să spun așa ceva.

— Vedeți dumneavoastră, oricine poate greși, chiar și un medic.

O dată ieșit afară în burnița friguroasă de octombrie, mi-am dat seama că s-a dus dracului încercarea de a mă lăsa de fumat. Peterson mă adusese la limita răbdării. Pînă la tutungerie, am fumat două țigări una după alta. Mă așteptasem la un polițist tîmpit și violent, iar Peterson nu era nici una, nici alta. Dacă nu m-a mințit, era tare pe poziție. Poate nu chiar nemaipomenit de tare, dar, oricum, suficient cît să nu-și riște gradele de pe umăr.

Și totuși, Peterson nu se găsea deloc într-o situație de invidiat. Pe de o parte, era periculos să-l aresteze pe doctorul Lee; dar, pe de altă parte, era periculos și să nu-l aresteze, dacă apăreau prea multe argumente care să pledeze în favoarea vinovăției lui. Strîns cu ușa să ia o decizie, Peterson a luat-o. Problema lui era ca acum să tragă de timp cît mai mult cu putință. La o adică, în orice situație avea cum să dea înapoi: în cazul în care apăreau complicații, putea să arunce toată responsabilitatea în cîrca domnului Randall. Practic, putea să aplice o strategie foarte răspîndită printre interniști și chirurghi, căreia îi spuneau EIFM. În jargon medical, asta însemna: "Eu îmi fac meseria".

În fața unor fapte suficient de semnificative, adepții acestei strategii trec la acțiune și nu-i mai preocupă deloc dacă se înșeală sau nu; acțiunea lor are justificarea faptelor. Din punctul acesta de vedere, Peterson avea o poziție forte. Omul nu se juca cu jumătățile de măsură. Dacă Art sfîrșea prin a fi

condamnat, Peterson nu primea nici o decorație. Dar dacă urma să fie achitat, Peterson era acoperit. De ce? Pentru că își făcea meseria.

Ajuns la tutungerie, am cumpărat două pachete de țigări și am dat câteva telefoane. Mai întâi, am sunat la laborator să-mi anunț colegii că lipsesc toată ziua. Apoi am sunat acasă, să-i spun lui Judith să meargă să stea cu Betty. Voia să știe dacă îl văzusem pe Art. M-a mai întrebat ce se întâmpla de fapt și i-am răspuns că în câteva ore trebuie să iasă.

De obicei nu îi ascund nimic. Eventual doar unele lucruri mărunte, lipsite de importanță. Așa, spre exemplu, nu i-am spus nimic despre ce s-a întâmplat cu câțiva ani în urmă la un congres de chirurgie, când doctorul Cameron a călcat în străchini. Știam că dacă i-aș fi povestit lui Judith, ar fi suferit pentru soția lui Cameron. Oricum, a compătimit-o din plin în primăvara trecută, când a divorțat. Divorțul acesta făcea parte dintre cele pe care noi le numeam DM, adică divorț medical, dar nu avea nici o legătură cu situațiile obișnuite, la care s-ar gândi oricine. Ortopedist fiind, Cameron are de lucru pînă peste cap și este omul care se dedică meseriei.

Într-o bună zi, a început să nu mai vină acasă la masa de prînz și după câțiva ani a sfîrșit prin a-și petrece practic toată viața la spital. A suportat soția lui cît a suportat, dar, în cele din urmă, nu a mai putut.

La început a urît ortopedia și apoi l-a urît pe Cameron. A reușit să păstreze ea copiii, a obținut și o pensie de 300 de dolari pe săptămînă, dar fericită tot nu este.

Ceea ce-și dorește, de fapt, este Cameron. Pe el îl vrea, dar fără medicină. Nici Cameron nu e mai fericit. L-am văzut săptămînă trecută și îmi spunea că ar avea de gînd să se recăsătorească cu o infirmieră. Știa foarte bine ce bîrfe s-ar isca în urma unei asemenea

căsătorii, dar aproape că se putea citi pe fața lui ce gîndește: "Asta măcar o să mă înțeleagă."

Mă gîndesc deseori la Cameron Jackson și încă la vreo zece-douăsprezece persoane dintre cunoștințele mele, care sînt exact în aceeași situație. De obicei, mă gîndesc la lucrul ăsta cînd am mult de lucru la laborator și rămîn pînă seara tîrziu sau cînd sînt atît de ocupat, încît nu am timp nici măcar să dau un telefon acasă, să spun că sînt obligat să mai rămîn.

Vorbind și cu Art despre problema asta, el a avut ultimul cuvînt, pe care l-a spus cu cinismul specific lui: "Să știi că încep să înțeleg de ce nu se însoară preoții."

În ceea ce privește căsnicia lui, Art duce o viață conjugală de un echilibru care – privit din afară – pare aproape de nesuportat. Presupun că un rol trebuie să îl joace și originea lui chineză, dar sînt convins că trebuie să mai fie încă ceva la mijloc.

Atît el, cît și soția lui sînt niște oameni foarte cultivați și par să nu sufere deloc din cauza problemelor tradiționale, care apar într-o căsnicie. Eu cred însă că la amîndoi le-a fost foarte greu să renunțe la atitudinile clasice. Art își crează un enorm sentiment de culpabilitate pentru că nu se poate dedica familiei decît foarte puțin. Din această cauză îi sufocă aproape pe cei trei copii cu diverse cadouri sau îi răsfăță într-un mod ridicol.

Își iubește foarte mult copiii și cînd începe să-ți vorbească despre ei, e greu să-l mai oprești. Atitudinea lui față de soție este mult mai complexă, aș spune chiar ambiguă.

Uneori pare că așteaptă ca ea să trăiască la picioarele lui, ca un cîine credincios și, alteori, ea lasă impresia că ar dori chiar acest lucru. Cu alte ocazii, în schimb, se poate întîmpla ca ea să se arate mult mai independentă.

Betty Lee este una din cele mai frumoase femei pe care le-am văzut vreodată. Voce blîndă, trup suplu și grațios.

Eu și cu Judith sîntem căsătoriți de opt ani. Cînd ne-am cunoscut, eu eram încă student la medicină, iar ea era în ultimul an la *Smith College*. Judith a crescut la o fermă din Vermont și mai păstrează încă ceva din încăpățînarea fetelor frumoase. I-am spus:

— Rămîi la Betty, ocupă-te tu de ea.

— Bine.

— Vezi cum faci s-o liniștești.

— E-n regulă.

— Și nu lăsa ziariștii să se apropie.

— Or să apară și ziariști?

— Nu știu, dar dacă apar pe acolo, nu-i lași să se apropie.

L-am sunat apoi pe George Bradford, avocatul lui Arthur. Bradford era un avocat serios, un om cu toate relațiile necesare. Era unul dintre asociații biroului juridic: "Bradford, Stone și Whitlaw". De fapt, el era șeful. Nu l-am găsit, așa că i-am lăsat un mesaj.

După aceea, i-am dat un telefon lui Lew Carr, profesor tehnician la *Memorial Hospital* din Boston. A durat ceva pînă l-a găsit centralista, dar odată intrat pe fir, a început să-și turuie ticurile verbale.

— Carr la telefon. Ascult.

— Lew, John Berry la telefon.

— Salut, John, care-i problema?

Carr nu își trăda stilul. În cele mai multe dintre cazuri, cînd se sună între ei, medicii urmează un fel de ritual. Mai întîi se întreabă ce mai fac, cum merge treaba, despre familie și abia apoi intră în subiect. Carr însă s-a dezis de moda asta, așa cum s-a mai dezis și de alte lucruri.

— În legătură cu Karen Randall.

— Ce vrei să afli?

Devenise prudent. Era limpede că în ziua aceea era un subiect fierbinte la spital.

— Tot ce știi. Tot ce ai auzit.

— John, uite care-i treaba. Taică-său este mare aici, în spital. Știu tot și nu știu nimic. Cine se interesează despre ea?

— Eu.

— Personal?

— Cît se poate de personal.

— De ce?

— Art Lee e prietenul meu.

— Lui i-au pus toată afacerea în spate? Am auzit eu ceva, dar nu mi-a venit să cred. Întotdeauna l-am considerat pe Art prea deștept ca să...

— Lew, spune-mi ce s-a întâmplat noaptea trecută.

Îi scăpă un oftat.

— Un rahat! Un rahat de toată frumusețea, aia s-a întâmplat. Meșterii ăia de la ambulatoriu au făcut toată măgăria.

— Ce vrei să spui?

— Nu pot să-ți povestesc acum, zise. Mai bine treci pe la mine.

— Bun așa. Cadavrul unde e acum? Este la voi în secție?

— Nu, l-au dus la morgă.

— l-au făcut deja autopsia?

— N-am nici cea mai mică idee.

— OK, trec eu pe acolo într-o oră sau două. Spune, am vreo șansă să pun mîna pe fișa lui Karen Randall?

— Mmm... nu prea îmi vine să cred, spuse Carr. A pus bătrînu' laba pe ea.

— Și nu-i nici un chip să i-o scoatem din gheare?

— Mă îndoiesc, John.

— OK, i-am mai zis. Pe curînd.

Am închis, am mai căutat încă o fisă de zece cenți și am sunat la morgă. Secretara mi-a confirmat sosirea

cadavrului. Probabil că secretara asta, Alice, suferă de insuficiență tiroidiană. De fiecare dată cînd o aud vorbind, mă întreb dacă nu cumva a înghițit un contrabas.

— S-a făcut autopsia? am întrebat-o.

— Încă nu, dar trebuie să înceapă imediat.

— Spune-le să mai aștepte puțin, vreau să asist și eu.

— Nu prea cred că se poate. *Memorial*-ul ne-a trimis pentru autopsia asta un individ care tună și fulgeră.

Mă sfătui totuși să mă grăbesc, de parcă eu nu asta aveam de gînd să fac.

Capitolul 5

Mulți dintre locuitorii Bostonului sînt convinși că în orașul lor pot beneficia de cea mai bună asistență medicală din lume. Puțini sînt cei care pun lucrul acesta la îndoială.

În schimb, mulți sînt aceia care se lansează în dezbateri furtunoase, cînd vine vorba de a stabili care spital este cel mai bun. În principiu, trei spitale se bat pentru locul întîi: *General Hospital*, *Brigham* și *Memorial*. Partizanii *Memorial*-ului spun că *General*-ul este prea mare și că *Brigham*-ul e prea mic; că *General*-ul este prea popular, în vreme ce *Brigham*-ul este prea științific; că *General*-ul neglijează în favoarea internelor și că la *Brigham* se întîmplă invers.

În fine, aceștia nu se mai opresc din a declara sus și tare că personalul medical de la *General* și *Brigham* nu se compară cu cel de la *Memorial*, în ceea ce privește pregătirea și inteligența.

Oricum, în toate clasamentele bolnavilor, *Municipal*-ul se învîrte pe la coadă. Spre *Municipal* mă îndreptam și eu, trecînd prin față pe la *Prudential Center*, mîndria

politicienilor care îl numesc "Noul Boston". E un complex vast de zgîrie-nori, de hoteluri, de magazine, de săli cu diferite destinații, cu o mulțime de fîntîni arteziene și spații libere, care îi dau un aer modern. La doar cîteva minute se află un cartier rău famat, nici nou, nici modern, dar care, la fel ca *Prudential Center*, este cît se poate de funcțional. În felul lui, bineînțeles.

Cartierul acesta se întinde pînă unde încep magher- nițele prăpădite ale altui cartier, încă mai mizerabil: Roxbury. Tot la marginea Roxbury-ului fusese construit și spitalul municipal.

Conduceam mașina din groapă în groapă, gîndindu- mă că mă aflu departe de teritoriul Randall-ilor. În familia Randall a fi medic este un lucru care se înțelege de la sine. Era o familie veche, ceea ce la Boston înseamnă că puteau să pretindă că se trag dintr-un emigrant, care a coborît bolnav ca un cîine de pe un vapor împruțit și care s-a grăbit să facă repede ce trebuie pentru a pune bazele geometrice ale speței. La moftul acesta se mai adăugă și acela că neamul lor practică medicina de sute de ani. Au găsit ei un Wilson Randall care murise în 1778 la Bunker Hill.

În capitolele ceva mai recente ale istoriei sale, familia a înregistrat cu mîndrie producerea cîtorva somități medicale. La începutul secolului, Joshua Randall și-a cîștigat reputația în chirurgia pe creier, cum se numea pe atunci, punînd și el un umăr la progresul neurologiei în America. Era un om foarte sever și dogmatic pînă peste poate. Pe seama lui circula și o anecdotă celebră. Chiar dacă autenticitatea ei putea fi pusă la îndoială, cert este că la ora actuală face parte din folclorul medical local.

La fel ca mulți dintre chirurgii de pe vremea sa, Joshua Randall instaurase regula de a interzice stagiarii care lucrau cu el să se căsătorească. S-a întîmplat însă o dată ca un tînăr medic să se însoare

totuși pe ascuns. Randall avea să afle abia câteva luni mai târziu. Nervos, a dat adunarea stagiariilor. I-a aliniat pe toți și a zis:

— Doctor Jones, un pas înainte.

Tremurînd ușor, vinovatul ascultă și făcu un pas.

— Doctor Jones, se pare că dumneata ești însurat, zise Randall, ca și cînd ar fi fost vorba despre cine știe ce boală.

— Da, domnule.

— Ai ceva de zis, înainte să te dau afară?

După o tăcere de câteva secunde, tînărul medic nu mai rezistă și cedă:

— Da, domnule, promit să nu mai fac.

Dacă este să dăm crezare legendei, atunci înseamnă că lui Randall i-a plăcut atît de mult răspunsul, încît, în cele din urmă, l-a păstrat pe tînăr în secția lui.

După Joshua, a urmat Winthrop Randall, specialist în chirurgia toracică. J.D.Randall, tatăl lui Karen, lucra în chirurgia cardiacă și se specializase în proteze valvulare. Nu i-am fost prezentat niciodată, dar îl văzusem de vreo două sau trei ori – un patriarh impunător, cu părul alb și des, spaima chirurgilor stagiari, care alergau după el să-i primească învățătura, dar care îl urau din tot sufletul.

Cabinetul fratelui său, Peter – internist – se găsea lîngă Commons. Peter Randall era un medic foarte la modă, foarte snob și – se mai spune – nu era un medic prost.

Oricum, e greu de știut cît de fondată era reputația.

J.D. mai avea și un fiu, fratele lui Karen, care studia medicina la Harvard. Anul trecut umbla bîrfa că flăcăul nu se prea omora cu învățatul, dar după aceea nu s-a mai auzit nimic.

Într-un alt oraș, într-o altă epocă, poate că ar părea ciudat ca un băiat crescut într-un mediu medical atît de

pretențios să aleagă în mod neapărat tot medicina și să fie obligat să muncească din greu pentru a se afirma. Nu și la Boston. Aici familiile vechi și bogate erau convinse de multă vreme că singurele două meserii care meritau atenția unui om bine crescut era medicina și dreptul. Se mai făcea o excepție pentru cariera universitară, considerată ca fiind totuși onorabilă, mai ales dacă însemna și o catedră la Harvard.

Familia Randall însă nu era o familie de profesori sau juriști. Era o familie de medici și orice Randall normal la cap făcea ce făcea și termina medicina, ca apoi să se instaleze frumos într-un post onorabil la *Memorial*. Atât facultatea de medicină, cât și spitalul *Memorial* au avut dintotdeauna grijă să închidă ochii la notele unui stagiar care se numea Randall. Pe de altă parte, și familia Randall avea grijă să răsplătească persoanele implicate.

Cînd un student oarecare începe medicina, nu este sigur că o și termină, dar să pariezi pe un Randall însemna să mergi pe mîină sigură.

În rest, nu prea mai știam mare lucru despre familia Randall decît că erau foarte bogați, puritani și devotați unor scopuri nobile, respectați de toată lumea și foarte puternici și influenți.

Dacă voiam să-mi ating scopul, trebuia să aflu mai mult.

Am ajuns la colțul pe care Massachusetts Avenue îl făcea cu Columbus Avenue. Noaptea, locul acesta era un furnicar de prostituate, proxeneți, consumatori și traficanți de droguri. Nu degeaba i se zicea "zona de luptă". Cartierul datorează porecla medicilor de la *Municipal*, care primesc din zonă atîția răniți de arme albe sau arme de foc, încît îl consideră drept un teatru de război limitat.

Spitalul este un complex imens de clădiri, care numără mai bine de 1.350 de paturi, ocupate în principal de vagabonzi și de bețivi.

În schimb, i se recunoștea statutul de excepțional spital de învățămînt, pentru că stagiarii puteau avea la dispoziție un mare număr de cazuri total absente într-un spital select. Scorbutul ar putea fi cel mai bun exemplu. Astăzi, puțini sînt oamenii care mai suferă de scorbut în America. Ca să apară, boala asta era nevoie de o stare de subalimentare generală și lipsa totală a fructelor timp de cinci luni. A devenit atît de rar scorbutul, încît marea majoritate a spitalelor înregistrează un caz cam o dată la trei ani. Spitalul însă găzduiește cam șase-șapte cazuri de scorbut pe an, de obicei primăvara, în "anotimpul scorbutului".

Dar mai există și alte exemple: tuberculoza gravă, sifilisul terțiar, răni provocate de glonț sau cuțit și accidente de toate felurile. Practic, indiferent de boală, la spital poți fi sigur că vei găsi cazuri mai multe și în stadii mai avansate decît în orice alt spital din Boston.

În interior, *Municipal*-ul arată ca un labirint construit de nebuni. Subterane sau nu, niște culoare interminabile leagă între ele cele douăsprezece clădiri ale spitalului. La fiecare colț dai cu ochii de niște panouri mari și verzi care indică direcția, dar nu ajută cu mare lucru și mulți disperați se rătăcesc pe acolo, pînă învață bine locul.

Adîncindu-mă în labirint, mi-am adus minte de stagiatura la *Memorial*. Îmi reveneau în minte chiar și detaliile cele mai mărunte, cum ar fi săpunul acesta ieftin și prost, folosit în tot spitalul și care miroase atît de ciudat. Suporturile pentru prosoape, economia de hîrtie, vestiarele cu plăcuțe albe pe care era scris numele proprietarului dulapului. În anul pe care l-am petrecut aici, făcusem autopsii pentru medicul legist.

Există patru situații în care legea nu lasă mortul pe mîna grovarului și se cere o autopsie. Orice stagiar este obligat să știe lista pe de rost: cînd pacientul moare de moarte violentă sau în împrejurări neobișnuite; cînd pacientul moare în momentul în care este adus la spital. Atunci cînd pacientul moare la mai puțin de cinci zile de la internare. Sau cînd pacientul moare în afara spitalului, fără a fi sub supravegherea unui medic.

În toate aceste cazuri, autopsia este efectuată la *Municipal*. La fel ca multe alte orașe, Bostonul nu are o morgă. Medicul legist are la dispoziție un spațiu în secția de anatomie patologică, ce ocupă întreg etajul doi al uneia dintre cele douăsprezece clădiri, numită Mallory Building. În cazurile de rutină, autopsiile sînt făcute de către stagiaři din primul an, de la spitalul în care a decedat pacientul. Cel mai stresant lucru pentru un stagiar rămîne o autopsie făcută la ordinul procuraturii.

Spre exemplu, aceștia habar n-au cum să identifice o otrăvire sau o electrocutare și tremură din toate mădularele la gîndul că ar putea omite vreun amănunt.

Cea mai bună metodă pe care stagiaři și-o transmit an de an este să faci o autopsie extrem de meticuloasă, să faci o grămadă de fotografii, să notezi totul pas cu pas. Aceasta înseamnă să păstrezi eșantioane de țesut prelevate din toate organele importante, pentru eventualitatea în care cineva deschide un proces și se solicită reexaminarea constatărilor autopsiei. Bineînțeles că a pune totul de-o parte este un lucru foarte scump.

Pentru aceasta sînt necesare mai multe borcane, mai mult formol și mai mult spațiu în congelatoare. Însă la metoda aceasta se recurge ori de cîte ori apare un caz în care este implicată poliția.

Și totuși, în ciuda tuturor precauțiilor, un stagiar tot nu își poate găsi liniștea. Tremură cât durează autopsia, obsedat de ideea că, într-un proces, ori acuzarea ori apărarea i-ar putea cere cine știe ce indiciu criminal, pe care nu-l va putea oferi pentru că nu a avut în vedere toate posibilitățile.

Nu se mai știe de multă vreme de ce au fost instalați doi sfincși de piatră chiar în spatele ușii de la intrarea principală. Vederea lor mă indispuie de fiecare dată când trec pe acolo. Prezența unui sfinx într-o clădire consacrată patologiei medicale mă duce cu gândul la camerele de îmbălsămare din Egiptul Antic.

Urcînd la etajul doi, m-am oprit să schimb o vorbă cu Alice. Nu era prea bine dispusă. Am aflat totuși că autopsia încă nu începuse. Încă o întârziere de la program – după părerea ei. Era curioasă unde naiba o să ajungem așa lipsiți de punctualitate și dacă știu ceva despre o epidemie de gripă, care sigur o să izbucnească la iarnă.

I-am răspuns că știu, după care am întrebat-o:

— Cine-i face autopsia lui Karen Randall?

Alice încruntă supărată sprîncenele:

— Au trimis pe unul de la *Memorial*. Parcă îl cheamă Hendricks, dacă nu mă înșel.

Curios lucru! Pentru cazul ăsta mă așteptam la un boșorog.

— A venit deja, nu l-ai văzut?

Alice mi-a răspuns printr-un mormăit de neînțeles.

Nu am mai întârziat și am plecat. Am trecut pe lîngă camera rece în care se păstrau trupurile neînsuflețite și pe lîngă afișul care avertiza că accesul este permis numai personalului autorizat.

Ajuns în fața celor două uși batante din lemn, am împins-o pe cea pe care scria "intrare" și am pătruns în

sala de autopsie. Undeva mai încolo trăncăneau doi bărbați.

Era o cameră mare, zugrăvită în verde închis, ca mai toate clădirile oficiale. Adevărul e că nimeni nu dă bani pentru înfrumusețarea unui asemenea loc. În mijloc erau aliniate cinci mese din inox, lungi de doi metri, puțin înclinate și cu marginile ușor curbate. De-a lungul meselor curge o peliculă subțire de apă, care se varsă într-o gură de scurgere aflată la capăt. Apa curgea în tot timpul autopsiei, în așa fel încît sîngele și resturile de materie organică erau deversate în permanență.

Un ventilator imens se învîrtea fără încetare, împrăștiind totodată un miros care amintea vag de o pădure de brazi. Pe o latură a încăperii se găsea vestiarul în care patologii își părăseau hainele de oraș pentru halatul verde și șorțul de chirurg. Mai încolo, erau patru chiuvete, deasupra cărora scria: "numai pentru spălatul mâinilor".

Altele erau rezervate pentru spălarea instrumentelor și a eșantioanelor de țesut. De-a lungul celuilalt perete erau aliniate niște dulapuri obișnuite, pline cu mănuși chirurgicale, flacoane pentru eșantioane, reactivi și aparate de fotografiat.

Cînd am intrat, cei doi bărbați au ridicat ochii spre mine. Discutau un caz, aplecați deasupra unui cadavru ce zăcea pe cea mai îndepărtată masă. Pe unul dintre cei doi îl cunoșteam, era stagiar și se numea Gaffen; un om viclean, care părea că are ceva sadic în el. Pe celălalt nu îl mai văzusem niciodată, dar trebuia să fie Hendricks.

- Salut, John! zise Gaffen. Ce vînt te aduce pe aici?
- Autopsia lui Karen Randall.
- Într-un minut începem. Vrei să te schimbi?
- Nu, mulțumesc. Astăzi sînt doar spectator.

În realitate, mi-ar fi făcut plăcere să mă schimb, dar mi s-a părut că nu ar fi fost tocmai indicat.

Singurul mod de a-mi declara poziția de simplu observator era să rămân în haine de oraș. Pentru nimic în lume nu aș fi vrut să aud că fusesem considerat drept un participant activ la autopsie și deci susceptibil de a-i fi influențat rezultatele.

— Nu cred că ne-am mai întâlnit, i-am spus lui Hendricks. Eu sînt John Berry.

— Jack Hendricks.

Mi-a zîmbit politicos, dar nu mi-a întins mîna. Purta mănuși și apucase să atingă cadavrul.

— Tocmai îi explicam lui Hendricks cîteva constatări fizice, zise Gaffen dînd din cap către cadavru.

Se dădu un pas la o parte, ca să pot vedea. Era o negresă tînără. Trebuie să fi fost frumoasă înainte ca un necunoscut să-i facă trei găuri mici și rotunde în piept și în stomac.

— Hendricks nu a ieșit niciodată din *Memorial*, zise Gaffen. N-a avut niciodată ocazia să se delecteze cu un spectacol ca acesta. Spre exemplu, adineaori vorbeam despre urmele astea, să vedem ce ar putea să însemne.

Gaffen arătă cu degetul cîteva răni pe brațul și pe pulpa victimei.

— M-am gîndit, zise Hendricks, că poate fi vorba de niște zgîrieturi de sîrmă ghimpată.

Gaffen zîmbi îngăduitor. Eu am preferat să tac. Știam ce era cu rănilor acelea, dar mai știam și că nici un medic lipsit de experiență nu ar fi putut să ghicească vreodată.

— Cînd au adus-o? am întrebat eu.

Gaffen îi aruncă mai întîi o privire lui Handricks, înainte de răspunde:

— Azi-dimineată, la cinci. Dar ora decesului pare a fi în jur de miezul nopții. Hendricks, asta nu-ți spune nimic?

Hendricks dădu din cap și își mușcă buzele. Gaffen juca rolul cel mare. I-aș fi luat cu plăcere apărarea flăcăului, dar toți stagiarii au de îndurat ritualul ăsta din partea vulpoilor bătrâni.

Deseori în medicină, bășcălia și umilința se dovedesc a fi tehnici pedagogice strălucite. Hendricks știa asta. Știam și eu, știa și Gaffen.

— Unde crezi, întrebă Gaffen, că a stat fata cinci ore după ce a murit și pînă a fost găsită?

— Nu știu, răspunse Hendricks, înghițind în sec.

— Ghici?

— În pat?

— Imposibil. Uite cît de lividă e. Nu avea cum să fi stat culcată pe spate. Corpul era în poziția așezat și răsturnat puțin pe o parte.

— ...

— În șanț au găsit-o, spuse Gaffen. Pe Charleston Street, la trei străzi de zona de luptă. Într-un șanț de scurgere.

Tăcere.

— Și, deci, continuă Gaffen, ce-ți spun acum semnele astea de pe ea?

Hendricks tot nu-și dădea seama. Gaffen era în stare să-l țină așa ore întregi, se distra grozav pe seama lui. Așa că mi-am înghițit saliva și am zis:

— Hendricks, de fapt, astea sînt niște mușcăături de șobolan. Foarte specifice: o perforație inițială și apoi o ruptură a țesutului în formă de con.

— Mușcăături de șobolan, repetă el în șoaptă.

— Așa e, învățăm tot timpul, zise Gaffen și se uită la ceas. Îmi pare rău, trebuie s-o șterg. Am o ședință anatomo-clinică. Mă bucur că te-am văzut, John.

Își scoase mânușile, se spală pe mâini și se apropie de Hendricks.

Hendricks era cu ochii tot la urmele de gloanțe și la mușcături.

— Cinci ore a stat în șanț?

— Da.

— Și poliția n-a găsit-o?

— Ba da, în cele din urmă.

— Cine a putut să-i facă una ca asta?

Gaffen tresări la o întrebare atît de naivă.

— Mă întrebi cam multe. Din antecedentele penale reiese că a avut o ulceratie sifilitică bucală, tratată aici în spital, plus o salpingită cu pleviperitonită. Cînd au găsit-o, avea 40 de dolari ascunși în sutien.

Gaffen îi mai aruncă lui Hendricks o privire plină de superioritate și plecă. Rămași singuri, Hendricks îmi spuse:

— Tot nu înțeleg. Asta înseamnă că era o prostituată?

— Da. A fost împușcată și lăsată în șanț să o ronțăie șobolanii.

— Vai de mine....

— Se mai întîmplă și lucruri din astea. Chiar destul de des.

Ușile batante s-au deschis, împinse de o masă cu roțile, adusă de un infirmier. Adusese cadavrul. Era acoperit cu un cearșaf alb. Infirmierul ridică ochii spre noi și ne întrebă:

— Randall?

— Da, răspunse Hendricks.

— Ce masă?

— Cea din mijloc.

— Bine.

Se apropie cît putu de mult și răsturnă cadavrul pe masa de autopsie, mutînd mai întîi capul și apoi picioarele. Era deja țeapănă. Cu un gest rapid,

infirmierul luă cearșaful de pe ea, îl împături și îl așază atent pe masa cu roțile.

— Trebuie să semnați aici, îi spuse lui Hendricks și îi întinse un formular.

Hendricks semnă și se întoarse spre mine:

— Știți, eu nu mă prea pricep la așa ceva. Și mai e și povestea asta cu tribunalul... N-am mai făcut decît o singură autopsie și a fost cu totul altceva. Un accident de muncă. Un bărbat mort în urma unui traumatism cranian. Dar nu se poate compara cu...

— De ce ai fost ales tocmai dumneata pentru autopsia lui Karen Randall?

— Cred că din întâmplare. Eu înțelesesem că Weston urma să o facă, dar se pare că nu-i așa.

— Leland Weston?

— Da.

Weston era șeful serviciului de anatomie patologică de la *Municipal*, un gentleman, cel mai bun în branșă din tot orașul.

— Ei bine, zise Hendricks, nu-mi rămîne decît să mă pun pe treabă.

S-a dus la chiuvetă și a început să se spele sistematic pe mîini. Mă cam enervează medicii care se spală pe mîini înainte de autopsie. Gestul acesta nu face din ei decît niște caricaturi ale chirurgilor: niște tîmpiți meticuloși, îmbrăcați cu haine de chirurgie, care se spală pe mîini înainte de a opera un pacient care nu mai are de ce să se teamă de microbi.

Însă, în cazul lui Hendricks, știam bine că nu căuta decît să mai tragă de timp. Adevărul este că autopsiile nu sînt prea plăcute nici cînd le privești. Și sînt cu atît mai deprimante cu cît defuncta este tînăra și frumoasă, cum era Karen Randall.

Stătea întinsă pe spate, cu părul răsfirat, prin apa care curgea în permanență. Ochii albaștri, larg deschiși erau fixați în tavan. Hendricks se ștergea pe mîini cînd

m-am apropiat și am atins-o ușor pe piele. Era rece, netedă și de un alb-cenușiu – starea normală a unei fete tinere, moartă prin pierderea totală a sîngelui.

Hendricks verifică aparatul de fotografiat dacă are film în el, apoi îmi făcu semn să mă dau la o parte. Făcu trei fotografii din unghiuri diferite.

— Ai fișa ei de internare? l-am întrebat.

— Nu. E la bătrîn. Trebuie să mă mulțumesc cu un raport al serviciului de urgențe.

— Și ce scrie în raport?

— Diagnostic clinic: deces provocat de hemoragie vaginală, complicată de șoc anafilactic.

— Șoc anafilactic? De ce?

— Îmi cereți prea mult, zise el. S-a întîmplat ceva la consultație, dar nu știu precis ce.

— Uite, asta e ceva interesant, am spus.

Hendricks termină cu fotografiile și se îndreptă spre cadavru. Lîngă fiecare masă de autopsie se mai găsea o măsuță, pentru ca cel care efectuează autopsia să poată nota unele observații: semne pe corp, greutatea organelor și alte detalii. Hendricks își pregăti cele necesare pentru scris. Începu din stînga: "Karen Randall", și trecu numărul de ordine.

Chiar atunci intră cineva în sală. Chel și ușor adus de spate, l-am recunoscut imediat: Leland Weston. La 60 de ani, cu puțin înainte de pensie, Weston nu se putea plînge de lipsă de energie. Îmi strînse mîna cu putere, apoi dădu noroc și cu Hendricks care respiră ușurat.

Mai întîi Weston făcu ce l-am văzut făcînd mereu în asemenea cazuri. Se plimbă încet în jurul mesei, cu privirea ațintită pe cadavru, mormăind într-una, fără să se înțeleagă nimic. Se opri în sfîrșit și mă privi.

— Tu te-ai uitat la ea, John?

— Da.

— Și ce crezi?

— Îngrășare recentă, am spus. Se vede după dungile de pe șolduri și de pe sîni.

— Bine, zise Weston. Altceva?

— Da, repartizarea sistemului pilos. Este interesantă. Părul e blond, dar are o idee de puf negru pe buza superioară și ceva mai mult pe antebrațe. Puful ăsta mi se pare fin și rar, deci recent.

— Bine, spuse el clătinînd din cap.

Îmi zîmbi ironic, așa cum îmi zîmbea pe vremea cînd îi eram student. Weston formase cei mai mulți patologi din Boston.

— Dar ți-a scăpat cel mai important lucru, reluă el, arătînd cu degetul către pubis, care era bărbierit. Asta, adăugă.

— Păi, a făcut un avort, zise Hendricks, asta știm cu toții.

Weston se întoarse sever către el.

— Ce avort? Nu știm nimic pînă nu facem autopsia. Noi nu ne putem permite luxul unui diagnostic prezumtiv, zîmbi el, trăgîndu-și mînușile. Genul ăsta de distracție e rezervat clinicienilor. Și cît privește autopsia asta, va trebui să fie cea mai bună și mai exactă cu putință. Nu de alta, dar J.D .Randall o să ia raportul la puricat. La treabă acum!

Se aplecă și examinează pubisul cu atenție. A găsi motivul precis al unei epilări în locul acesta este un lucru dificil. Poate fi vorba despre o operație, dar multe paciente se rad din considerente strict personale.

În cazul de față sărea în ochi grija cu care fusese bărbierit pubisul. Nici o zgîrietură, nimic. Era un lucru semnificativ: nici o infirmieră din lume nu putea să radă o regiune a corpului ca aceasta fără să lase un semn cu lama. Infirmierele sînt întotdeauna grăbite și cîteva tăieturi mici sînt fără importanță. Deci...

— S-a ras singură, zise Hendricks.

— Probabil. Bineînțeles, amănuntul ăsta nu exclude posibilitatea unei operații. Oricum, trebuie să ținem minte.

Weston continuă autopsia. Lucra repede și fără nici o ezitare, cât de mică. Măsură și cântări cadavrul. Socoti și lichidul pierdut, apoi notă cifrele, înainte să pună mâna pe bisturiu.

În mod obișnuit, o autopsie se începe printr-o incizie în formă de Y; de la umeri pleacă două ramuri care se întâlnesc în mijloc, sub coaste și se continuă cu o singură incizie, la pubis. Pielea și mușchii se dau apoi la o parte în trei părți; se desfac coastele, pentru a avea acces la plămîni și la inimă, iar abdomenul este deschis în adîncime. Se secționează apoi carotidele, colonul, traheea și faringele. După aceasta, toate viscerele – inimă, stomac, ficat, rinichi, pancreas și intestine – sînt scoase afară dintr-o singură mișcare.

Ulterior, rămas fără organe, cadavrul este cusut la loc. Din clipa aceea pot fi examinate toate organele și se pot preleva eșantioanele necesare examenului microscopic. În vreme ce patologul este ocupat cu toate acestea, un ajutor desface pielea capului, deschide cutia craniană și scoate creierul, dacă a fost autorizat s-o facă.

Chiar atunci mi-am dat seama că Weston nu avea nici un ajutor în sala de autopsie și i-am spus.

— Ai dreptate, spuse el. Facem noi toată treaba.

M-am uitat la Weston cum termină incizia. Chiar dacă mîinile îi tremurau puțin, avea o tehnică remarcabil de rapidă și de eficace. Cînd a deschis abdomenul, sîngele țîșni.

— Repede! strigă el. Aspiratorul!

Hendricks aduse un tub legat la un flacon-rezervor. Lichidul abdominal – roșu negricios, sînge în cea mai mare parte – fu aspirat în flacon și cântărit. Aproape trei litri.

— Păcat că nu avem fișa de internare, zise Weston. Aș fi vrut să știu cît sînge i-au băgat în sala de urgențe. Am dat afirmativ din cap. Volumul normal de sînge la un individ de talie medie e în jur de cinci litri. Prezența unei cantități atît de mari de sînge în abdomen presupunea existența undeva a unei perforații.

Cînd a terminat cu lichidul, Weston se întoarse la treabă scoțînd organele interne pentru a le pune într-un recipient de inox. Le duse la chiuvetă, le spălă și începu să le examineze. Prima oară a luat tiroida.

— Bizar, spuse. Aș zice că atîrnă vreo 15 grame.

O tiroidă normală cîntărește 20-30 de grame.

— Dar e o variație normală, desigur, adăugă el.

Deschise tiroida și o examina la suprafața secțiunii. Nimic neobișnuit.

Inciză apoi traheea, deschizînd-o pînă la bifurcația spre plămîinii dilatați, de un alb lăptos; un plămîn sănătos este roz spre roșu.

— Șoc anafilactic, zise Weston. Generalizat. Știe careva la ce era alergică?

— Nu, am răspuns.

Kendricks lua notițe. Weston urmări cu abilitate bronhiile pînă la plămîni, după care deschise arterele și venele pulmonare.

Trecu ulterior la inimă și o inciză de două ori, în stînga și dreapta, ca să poată vedea cele patru cavități.

— Perfect normal.

Deschise după aceea arterele coronariene. Erau normale și ele, bine aerisite, fără urmă de ateroscleroză.

În rest, totul era normal, pînă cînd am ajuns la uter. Epanșamentul sanguin îi dădea o culoare ce bătea în purpuriu. Nu era foarte mare. Avea forma și dimensiunile apropiate de cele ale unui bec. În timp ce

Weston învârtea între degete ovarele și trompele, observărăm o perforație ce traversa mușchiul. Asta explica hemoragia din cavitatea peritoneală.

Ce-mi dădea totuși de gîndit era dimensiunea uterului. Nu puteam fi de acord că acela era un uter de femeie însărcinată și încă în luna a patra. Un fetus de patru luni măsoară cam 15 centimetri, inima îi bate, îi apar ochii și i se formează oasele. Uterul trebuia să fi fost mărit cu mult.

Weston se gîndea la același lucru.

— Chiar dacă i-au dat ocitocină în sala de urgențe, zise el, cum era și normal, tot ciudat este.

Tăie peretele uterin și îl deschise. Interiorul fusese curățat cu atenție; ce mai, o treabă bine făcută. În orice caz, era limpede că perforația a fost făcută mai târziu. Uterul era plin de sînge și de cheaguri gălbui.

— Grăsime de pui, zise Weston.

În jargonul patologilor, asta înseamnă că cheagurile se formaseră după deces.

— Avortul ăsta nu-i opera unui amator, continuă Weston. Asta-i mîna unuia care cunoaște cel puțin principiile fundamentale ale chiuretajului.

— Valabil, mai puțin perforația.

— Da, se uită el la mine, mai puțin perforația. Oricum, măcar știm că nu s-a chiuretat singură.

Era important de știut. Un procentaj ridicat de hemoragii vaginale acute se datorează victimelor care au vrut să-și provoace singure avortul, cu droguri, cu soluții saline de săpun, cu andreele sau cu cine știe ce altceva. Karen însă nu ar fi putut face asta, în situația ei fiind necesară o anestezie generală.

— După dumneavoastră, ăsta seamănă a uter de femeie gravidă? I-am întrebat pe Weston.

— Greu de spus, zise el. Cam greu de crezut. Să vedem cum se prezintă ovarele.

Inciză ovarele, în căutarea semnelor care indică plecarea ovulului. Nu găsi nimic. Dar în situația asta nici nu putea constitui o dovadă. Ar fi trebuit să găsească corpul galben, dar acesta se degenerează după trei luni și fata se presupune a fi fost în luna a patra.

În sală își făcu apariția un student care i se adresă lui Weston:

— Pot s-o închid?

— Da, da, închide-o.

Omul își începu treaba, care consta în a sutura incizia și a înveli cadavrul într-un cearșaf curat. M-am întors către Weston.

— Creierul nu-l examinați?

— Nu am autorizația, îmi răspunse el.

De obicei, medicul legist nu solicită examinarea creierului decât în cazul în care este posibilă o afecțiune cerebrală.

— La o familie ca Randall, plină de medici, aș fi crezut că...

— J.D. nu se bagă deloc. Doamna Randall ne face greutate. Refuză să-i scoatem creierul și nu vrea să se răzgîndească nici în ruptul capului. O cunoști?

— Nu.

— Aprigă femeie, zise el sec și continuă examinarea organelor, urmînd traseul gastro-intestinal de la esofag pînă la anus. Perfect normal.

Am plecat fără să mai aștept să termine. Văzusem ce era de văzut și știam că raportul final nu va putea stabili nimic cu precizie. Practic, după starea microscopică a viscerelor, nu se putea spune dacă Karen Randall a fost însărcinată sau nu. Ciudat.

Capitolul 6

M-am chinuit mult pînă să reușesc să obțin o asigurare pe viață. În aceeași situație se găsesc toți patologii. Cum aud de noi, companiile de asigurări fug ca dracul de tămîie. Expunerea noastră constantă la tuberculoză, la tumoare malignă și la diferite infecții mortale face din noi cei mai periculoși clienți ai lor.

Dintre toate cunoștințele mele, numai un biochimist, pe nume Jack Murphy, terorizează încă mai tare ca noi firmele de asigurări. În tinerețe, Murphy jucase ca fundaș la Yale și a fost chiar selecționat în echipa coastei de est. Este o performanță oricum, dar este un lucru senzațional abia cînd îl cunoști pe Murphy și îl vezi cu ochii tăi. Practic, Murphy este aproape orb. Poartă niște ochelari cu lentile groase cît fundurile de borcane și umblă numai cu capul în pămînt, ca și cînd ar fi avut ochelarii atît de grei, încît nu poate ține capul drept. Cînd se enervează sau cînd bea prea mult, nu iartă nici o mobilă și nici un perete, se lovește de orice îi iese în cale.

La prima vedere, Murphy nu pare nici pe departe să fi fost un fundaș la Yale. Ca să-ți dai seama de secretul lui, trebuie să-l vezi în acțiune. Este foarte rapid și nu cunosc pe nimeni cu echilibrul atît de bun. Coechipierii săi puseseră la punct o serie de pase special concepute, pentru a-l direcționa spre poarta adversă pentru a înscrie. Tactica aceasta dădea deseori rezultate, chiar dacă de cîteva ori s-a încăpățînat să marcheze în contul adversarilor.

La 30 de ani, s-a plictisit de fotbalul american și s-a hotărît să se apuce de alpinism. Îi plăcea ideea, dar a renunțat, deoarece nu a găsit nici o companie de asigurări care să-i ofere o poliță. Atunci a trecut la mașini de curse. I-a mers bine treaba, pînă cînd a reușit să iasă de pe pistă, să se dea de patru ori peste cap și să-și rupă amîndouă claviculele. După aceea, s-a

gîndit că parcă ar fi mai bine să fie asigurat, decît sportiv și a renunțat.

Murphy este atît de rapid, încît, ca să zic așa, vorbește ca o stenogramă; turuie atît de repede, încît trebuie neapărat să-l urmărești cu cea mai mare atenție. Este spaima secretarelor, cînd dictează ceva. Are tot felul de obiceiuri ciudate. Spre exemplu, nu suportă să stea într-o încăpere decît cu geamurile deschise, chiar și în plină iarnă, pe motiv că nu suportă aerul stricat.

Cînd am deschis ușa laboratorului său, dintr-o aripă a maternității, unde am întors capul, am dat numai peste mere. Amîndouă laborantele sale, îmbrăcate gros pe sub halatele albe, erau ocupate: mîncau mere.

— Mă bucur, spuse Murphy, în timp ce îmi strîngea mîna, arătîndu-mi cu capul spre una dintre laborante. Vrei și tu? Pe alese. Azi am două soiuri: *Delicious* și *Cortland*.

— Nu, mulțumesc, i-am zis.

El, în schimb, luă o mușcătură zdravănă dintr-un măr, după ce l-a șters energic de mîneacă.

— Bun, foarte bun.

— Nu am timp, am spus.

— Tu mereu ești grăbit. Dumnezeu mare, mereu pe fugă. Nu te-am văzut de luni de zile, nici pe tine, nici pe Judith și tu te grăbești. Terry joacă la Belmont, la juniori.

Luă o fotografie de pe birou și mi-o băgă sub nas. Era fiul lui în echipament de fotbal: un băiat leit taică-său, ce se uita urît la aparatul de fotografiat.

— Trebuie să facem cumva să ne întîlnim zilele astea, să mai stăm la o tacla, să vorbim despre familiile noastre.

— Sigur, Murphy.

— Dar tu cu nevastă-ta tot așa de prost jucați brigde? Eu și cu nevastă-mea sîntem într-o formă de speriat. Săptămîină trecută i-am bătut pe...

— Murphy, i-am zis, am o problemă.

— Cred că ai făcut vreun ulcer, mi-o tăie el scurt, alegînd un alt măr din zecile pe care le avea înșirate pe birou. N-am mai văzut un tip mai nervos ca tine. Mereu grăbit, mereu pe fugă.

— Nu, nu, Murphy. Problema mea e în teren la tine.

Devenit brusc interesat. Îmi zîmbi încîntat.

— Să nu spui că despre steroizi e vorba. Fac pariu că e pentru prima oară în istorie cînd un patolog se interesează de steroizi. Eu unul sînt gata. Dă-i drumul, zise el, trîntindu-și picioarele pe birou.

Murphy conducea niște cercetări cu privire la secreția de steroizi la femeile însărcinate și la fete. A fost instalat împreună cu echipa lui la maternitate din motive oarecum macabre, dar practice. Murphy avea nevoie de o aprovizionare regulată cu "materie primă", ori în maternitate se găsea destulă.

— Poți să faci un test hormonal de sarcină pe un corp autopsiat? I-am întrebat.

Murphy se scarpină nervos în cap.

— Dumnezeule! Cred că da. Dar cui îi trebuie așa ceva?

— Mie.

— Vrei să spui că ai făcut o autopsie și nu ai putut să-ți dai seama dacă e vorba de o femeie însărcinată sau nu?

— Uite că nu. E un caz mai special, foarte încurcat.

— Bine. Testul meu nu este recunoscut, dar cred că se poate face. În cîte luni era?

— În patru luni, dacă era însărcinată.

— Patru luni? Dar examenul uterului? Nu ai văzut nimic?

— Murph...

— Mda, bine, gata. Testul se poate face și pentru o sarcină în luna a patra. Numai că, în fața unui tribunal sau în fața experților, nu face doi bani...

— Deci, îl poți face?

— În laboratorul ăsta numai așa ceva facem, John. Care-i marfa?

N-am înțeles ce a vrut să spună și am dat nedumerit din cap.

— Ce ai, omule? Ce probe biologice, sînge sau urină?

— A, da! Sînge am.

— Dă-l înapoi!

Am băgat mîna în buzunar și am scos o eprubetă pe care o umplusem cu sînge de la autopsie. Îi cerusem acordul lui Weston, ca să fiu în regulă, iar acesta îmi spusese că nici în cot nu-l doare de ce vreau eu să fac cu sîngele.

Murph luă eprubeta și se uită la ea înspre geam. O ciocăni de cîteva ori cu unghia, apoi se întoarse spre mine.

— Eu am nevoie de doi centimetri cubi și aici e mai mult decît suficient. Nici o problemă, se face.

— Cînd îmi dai rezultatul?

— În două zile. Tratarea durează 48 de ore. Este sînge de la autopsie?

— Da. Îmi era cam frică să nu se descompună hormonii, să nu...

— Of, of, ce repede mai uităm! Numai proteinele se descompun, iar steroizii parcă nu sînt proteine. Corect? Nu, o să fie ușor. Vreau să spun aici, în laboratorul meu, nu în altă parte. Aici avem tot echipamentul cu care putem măsura cantitatea de progesteron din sînge și aproape toți cei 11 beta-hidroxisteroizi. În caz de sarcină, cantitatea de progesteron crește cam de zece ori și cea de estiol de vreo mie de ori. Chestia asta se poate măsura. La noi, vreau să spun.

Era fericit că poate da lecții, dar mi-am dat seama după cum se scărpină că îl mai preocupă ceva.

— Nu-i cine știe ce treabă, se face. O să facem două măsurători independente și ai o analiză beton. Sîngele al cui e?

— Ce?

Plin de nerăbdare, Murphy îmi flutură eprubeta pe sub nas.

— Sîngele ăsta, omule. Al cui e?

— A, un caz de rutină, am dat eu din umeri.

— Mă! O sarcină de patru luni și voi nu vă puteți pronunța? Johnny, tu umbli cu cioara vopsită? Și încă pe la cine? Pe la un vechi partener de bridge. Se poate?

— Auzi, poate că este mai bine să îți explic toată povestea mai târziu. E puțin complicată.

— Bine, bine, bine. Nu sînt eu ăla care să-și bage nasul unde nu-i fierbe oala. Dar zici că mai târziu îmi povestești și mie toată afacerea? Îmi promiți?

— Promit.

— Oh, cînd îți promite un patolog ceva, poți să-ți iei gîndul, e clar.

Capitolul 7

Ultima dată cînd și-a mai dat cineva osteneala să le numere, au fost catalogate cam 25.000 de boli, dintre care doar 5.000 curabile. Și, cu toate acestea, visul oricărui medic tînăr rămîne acela de a descoperi o nouă boală. Este cea mai sigură și mai rapidă metodă de a promova în lumea medicală și de a se spune despre tine că ești un medic eminent. Practic, merită de o mie de ori mai mult să descoperi o boală nouă decît să găsești remediul uneia vechi. În ultimul caz, tratamentul tău va fi obiectul experiențelor și al

discuțiilor controversate, care pot dura ani de zile, în vreme ce onorabilii mei colegi de breaslă aplaudă și elogiază descoperirea fiecărei noi maladii.

Lewis Carr era încă stagiar, când a tras lozul cel mare. Descoperise o boală nouă. O afecțiune extrem de rară – o disgamaglobulinemie a fracțiunii beta, într-o familie de patru persoane – dar nu asta era important. Important pentru Lewis era faptul că descoperise chestia, a descris-o și a publicat rezultatele cercetărilor în *New England Journal of Medicine*.

Șase ani mai târziu, a fost promovat ca profesor de chimie medicală la *Memorial*. Nimeni nu a avut nici cea mai mică îndoială cu privire la competența lui. Practic, odată instalat în postul acesta nu avea decît să aștepte să iasă liniștit la pensie.

Biroul care i-a fost oferit era pe măsura poziției sale în ierarhia spitalului. Era locul perfect pentru un internist tînăr și ambițios. Vreau să spun că biroul era atît de aglomerat, încît te ciocneai de mobile la tot pasul; avea un aspect bătrînesc și murdar, pierdut pe undeva prin Calder Building, pe lîngă serviciul de cercetări renale. Și, ca să pună capac la toate, peste toată mizeria și dezordinea de acolo domnea o secretară splendidă, teribil de sexy, de o eficiență și o intrasigență de speriat.

— Doctorul Carr își face vizita, îmi spuse zeița, într-un mod cît se poate de politicoș, dar lipsit de orice urmă de amabilitate. Vă roagă să îl așteptați în biroul dumnealui.

Mi-am tras un scaun, de pe care am dat jos un maldăr de reviste medicale vechi și m-am așezat. Carr sosi cîteva clipe mai târziu, cu stetoscopul atîrnat de gît și cu halatul descheiat. Dacă gulerul cămășii era suficient de șifonat, avea în schimb niște pantofi negri superbi. Deși un profesor cîștigă prost într-o clinică, de

obicei aceștia sînt foarte atenți la lucrurile esențiale. De cînd îl știu, Carr lasă mereu impresia unui om calm, cu sînge rece.

Gurile rele spun despre Carr că mergea cu viclenia pînă la cea mai infectă lingușeală în fața șefilor. Adevărul este că multă lume era invidioasă pe cariera lui – atît de rapid încununată de succes – și pe deplina sa siguranță de sine, pe care nu se chinuia să și-o ascundă deloc. Carr avea o față rotundă și copilărească, cu obraji netezi și luminoși. Zîmbetul său tineresc făcea minuni printre pacientele sale. Același zîmbet mi l-a oferit și mie cînd a intrat.

— Salut, John!

A închis ușa după el și a venit să ia loc la birou, dispărînd aproape complet după grămezile de reviste. Își luă stetoscopul de după gît și îl lăsă să-i alunece în buzunar. Apoi mă privi cu atenție.

Bănuiesc că nimeni nu are vreo șansă să-i scape. Ca orice practician, care stă la birou și are în față un vizitator, Carr luă o atitudine gînditoare, ca și cea a unui inchizitor, care te face să te simți rău chiar dacă nu ești bolnav.

— Dorești niște informații despre Karen Randall, spuse el cu tonul cu care ar fi anunțat o mare descoperire științifică.

— Exact.

— Din motive personale?

— Exact.

— Și tot ce-o să-ți spun rămîne între noi?

— Exact.

— OK, atunci îți spun. Eu nu am fost de față, dar am urmărit lucrurile cu atenție și de aproape.

Afirmația aceasta nu m-a surprins deloc. Lewis Carr urmărea cu atenție și de aproape tot ce se întîmpla în *Memorial*. Era la curent cu toate bîrfele mai bine decît cea mai curioasă dintre infirmiere. Pentru el era un fel

de a doua natură. Culegea orice fel de informație care îi trecea pe sub nas aproape fără să-și dea seama, cam așa cum alții respiră.

— Fata a fost adusă în sala de consultații externe la patru dimineață. Când a ajuns, era pe moarte. Delira când au scos-o cu targa din ambulanță. Avea pielea uscată, temperatură 40 de grade și era deshidratată. Respirație scurtă, puls accelerat și tensiune arterială foarte scăzută. Îi era sete. Medicul de gardă a examinat-o și a cerut determinarea compatibilității sanguine ca să poată începe o transfuzie. I-a extras o seringă de sânge pentru analize și între timp s-a grăbit să-i injecteze un litru de glucoză izotonică. A mai încercat să localizeze originea hemoragiei, dar, fără succes. I-a administrat atunci ocitocină pentru contracția uterului și – ca măsură temporară – i-a mai pus și un tampon vaginal. Atunci îi spune maică-sa cine este fata. Își dă drumul în chiloți, intră în panică, cheamă imediat șeful de secție. Între timp, începe transfuzia și îi mai administrează și o doză zdravănă de penicilină, așa, profilactic. Din nefericire, a luat decizia aceasta fără să se uite în fișa bolnavei sau măcar să o întrebe pe maică-sa despre o eventuală alergie.

— Și fata era sensibilă la ampicilina?

— Hipersensibilă. La zece minute după administrarea penicilinei pe cale intramusculară, pacienta se sufoca în spasme. Cu toate că traheea era liberă, nu mai putea respira. Apoi îi parvine de la arhivă fișa medicală și abia atunci înțelege ce a făcut, așa că îi injectează intramuscular un miligram de epinefrină. Cum nu are loc nici o reacție, trece la o perfuzie lentă cu benadril, cortizon și aminofilină. I-au pus tubul de oxigen, dar s-a cianozat, au luat-o convulsiile și în 20 de minute a murit.

Mi-am aprins o țigară și m-am felicitat în gînd că nu eram în pielea internistului care a tratat-o pe Karen Randall.

— E posibil ca fata să fi murit oricum, zise Carr. Nu se poate afirma cu certitudine, dar trebuie să ne gîndim că, atunci cînd a ajuns la spital, pierduse deja jumătate din cantitatea de sînge. Așa cum știi și tu, 50% înseamnă limită. În majoritatea cazurilor, șocul este ireversibil. Așa că tot nu putea fi salvată, ceea ce, bineînțeles, nu schimba situația cu nimic.

— Bine, dar de ce a început medicul de gardă cu penicilina?

— Așa se obișnuiește la noi, la *Memorial*, cu unii pacienți. În mod normal, cînd primim cîte o fată, la care putem diagnostica fără nici un risc hemoragia vaginală și febra puternică – deci posibilitatea unei infecții – îi facem un chiuretaj, o băgăm în pat și îi dăm o doză bună de antibiotice. De obicei, a doua zi o trimitem acasă. În registre, cazul e consemnat avort spontan.

— Țsta este și diagnosticul final și în fișa lui Karen Randall?

Carr dădu afirmativ din cap.

— Avort spontan. Asta scriem mereu. Așa nu ne mai pierdem timpul cu poliția. Sînt prea multe complicații cu avorturile ilegale sau cu avorturile pe care victimele și le provoacă singure. Ajung cîteodată fetele la noi cu atîta săpun în vagin, că dau la spumă pe dinafară ca o mașină de spălat stricată. Uneori mai au și hemoragii. În asemenea situații devin isterice și sînt gata să-ți verse cele mai turbate minciuni. Noi ne mulțumim să le facem bine fără să mai facem valuri și să le trimitem la casele lor, că poate au treabă.

— Și nu se fac niciodată rapoarte către poliție?

— Noi sîntem medici și nu păstrători ai ordinii. Anual avem cam o sută de asemenea cazuri. Dacă e să facem cîte un raport pentru fiecare fată, o să pierdem

atîta vreme la tribunal ca martori, încît nu am mai avea timp să practicăm medicina.

— Bine, dar legea cere...

— Da, sigur, zise Carr repede. Legea cere să facem un raport. Dar tot legea ne cere să facem cîte un raport pentru fiecare rană susceptibilă a fi consecința unei agresiuni. Și dacă ne apucăm să redactăm cîte un raport pentru fiecare bețiv care vine la noi cu fața spartă, asta înseamnă că mai ieșim din rahat la paștele cailor. Nici o sală de urgențe nu semnalează poliției tot ce ar trebui semnalat. Pur și simplu nu se poate lucra așa.

— Bine, dar cînd este vorba despre un avort...

— Gîndește-te puțin logic, zise Carr. Un număr apreciabil de cazuri implică avorturi spontane reale. Sînt alte cazuri, în care noi scriem în raport tot avort spontan, chiar dacă nu este așa. Ar fi o prostie din partea noastră să vedem altceva decît avort spontan. Uite, presupunem că ne dăm seama că un măcelar a chiuretat o fată pentru două sute de dolari, iar fata ajunge la noi leșinată și într-o baltă de sînge. Avem lege? Bine, chemăm poliția. Îți vin băieții la ușă și te întreabă de fată. Numai că fata le cîntă într-una că a fost avort spontan sau, în cel mai bun caz, spune că și-a provocat singură avortul. Oricum, într-un fel sau altul, fata refuză să vorbească și polițaii nu sînt bucuroși deloc, pe chestia asta. Și pe cine crezi că se supără? Pe ea? Nu, te înșeli. Pe tine, pentru că tu i-ai chemat.

— Se întîmplă des? I-am întrebat.

— Da. Eu personal am văzut de două ori. Uite cum s-a întîmplat o dată. O fată ajunge la noi înnebunită de frică, sigură că moare. Voia neapărat să-l bage la apă pe cel care îi provocase avortul și tipa cheamă poliția. Așa facem. Era trecut de miezul nopții. Dimineată, după ce au chiuretat-o cum trebuie medici calificați,

Începuse să se simtă mai bine și a înțeles că a scăpat. Din clipa aia, i-a pierit cheful să mai discute cu poliția, nu voia să fie implicată. Când au venit sticleții, spunea într-una că la mijloc este o mare neînțelegere.

— Și voi vă mulțumiți să reparați ceea ce au stricat alții, nu vă osteniți să deranjați și voi un măcelar, acolo?

— Noi încercăm să vindecăm oameni. Punct. Un medic nu are căderea să judece. Să știi că reparăm și ce strică șoferii sau bețivii. Dar nu este treaba noastră să le dăm peste degete, dacă nu promit că nu mai conduc ca tâmpiții sau că nu mai beau ca porcii. Tot ce vrem noi este să încercăm să-i punem pe picioare.

Mă plictisise discursul lui, știam că nu-mi poate fi de folos cu nimic. Așa că am schimbat subiectul.

— Și cu acuzațiile împotriva lui Lee? Care-i treaba?

— Când a murit fata, pe doamna Randall a apucat-o isteria. Cum începuse să urle pe acolo, i s-a dat un sedativ. S-a mai calmat puțin și după aceea a început să spună în stînga și în dreapta că fata ei i-a spus că Lee a făcut avortul. Din cauza asta a chemat poliția.

— Cine a chemat poliția, doamna Randall?

— Da.

— Și diagnosticul spitalului?

— Neschimbat. Tot avort spontan a rămas, o interpretare medicală cît se poate de legitimă. În ceea ce ne privește, nu putem vorbi despre un avort criminal numai bazîndu-ne pe factori neclinici. Asta va determina autopsia.

— Autopsia a determinat un avort provocat. Și încă unul făcut bine, în afară de o perforație a peretelui uterin. O mîină pricepută, dar care mai are puțin de învățat.

— Ai vorbit cu Lee?

— Chiar azi-dimineață. Susține că n-a fost el. Și după ce am văzut autopsia, îl cred.

— Poate e o eroare.

— Nici nu mă gîndesc. Art este un chirurg prea bun și prea competent.

Carr își scoase stetoscopul din buzunar și începu să-l învîrtă nervos.

— Încurcată poveste, zise el. Foarte încurcată.

— Așa că trebuie s-o descurcăm. Nu putem să ne facem că nu am văzut nimic și să îl lăsăm pe Art în voia soartei.

— Nu, bineînțeles că nu. Doar că J.D. era puțin pornit.

— Da, cred și eu.

— Era cît pe ce să-l masacreze pe internistul ăla, cînd a văzut ce tratament îi aplicase. Eram de față. Am crezut că îl strînge de gît cu mîna lui.

— Cine e internistul ăsta?

— Un băiat tînăr, Roger Whiting. Nu-i rău deloc, chiar dacă nu a ieșit de la Harvard.

— Unde crezi că e acum?

— Acasă la el, fără îndoială. A plecat din spital pe la ora 8.

Carr își încruntă sprîncenele, începu să se joace din nou cu stetoscopul și mă întrebă:

— John, ești sigur că vrei să te lași antrenat în toată povestea asta?

— Carr, eu nu vreau să am nimic de a face cu tot ce se întîmplă. Dacă aveam de ales, la ora asta stăteam frumos la mine în laborator.

— Partea proastă, spuse Carr încet, este că sîntem depășiți de evenimente. J.D. e pornit pe rele.

— Mi-ai mai spus-o o dată.

— Încerc doar să te ajut să înțelegi mai bine care e situația.

Carr evita cu orice preț să mă privească în față. Adăugă, în sfîrșit:

— Afacerea e pe mâini bune. Și, din cîte am înțeles eu, Lee are un avocat foarte bun.

— Da, dar mai rămîn totuși cîteva semne de întrebare. Vreau să fiu sigur că vom avea răspunsuri la toate.

— Afacerea e pe mâini bune, repetă Carr.

— Mîini bune, spui? Care mîini? Ale lui Randall? Sau ale idioților pe care i-am văzut la poliție?

— Avem o poliție excelentă aici, la Boston.

— Sictir!

Carr suspină resemnat și mă întrebă:

— Și ce speri să dovedești?

— Că Lee este nevinovat.

— Nu asta e problema, John.

— După mine, tocmai asta e problema, dacă Lee este sau nu vinovat.

— Nu, zise Carr, problema este că fata lui J.D. Randall a fost omorîta de un tip care face avorturi ilegale și că cineva trebuie să plătească pentru asta. Lee este un tip care face avorturi ilegale și asta e greu de dovedit în instanță. Nu uita că trăim la Boston și mai mult ca sigur că majoritatea juraților vor fi catolici. Și îl vor condamna pe Lee din cauza unor principii generale.

— Din cauza unor principii generale?

— Știi foarte bine ce vreau să spun, John.

— Vrei să spui că Lee este țapul ispășitor în toată afacerea asta?

— Exact. Lee este țapul ispășitor.

— Țsta este consemnul oficial?

— Mai mult sau mai puțin, spuse Carr.

— Și tu, personal, ce părere ai?

— Cineva care se apucă de avorturi știe ce riscă. Sfidează legea și cînd face un avort fetei unui medic celebru din Boston.

— Lee spune că nu l-a făcut el.

Carr zîmbi trist.
— Și ce importanță are?

Capitolul 8

Cine vrea să devină specialist în chirurgia cardiacă trebuie să știe că mai are de învățat încă 13 ani, după primii patru ani de universitate. Încă patru ani de universitate, un an de stagiatură, trei ani de chirurgie generală, doi ani de chirurgie toracică și încă trei de chirurgie cardiacă.

Nu oricine poate porni la un astfel de drum, nu oricine este capabil să-și stabilească și să atingă un țel atît de îndepărtat. Iar în clipa în care este, în sfîrșit, gata să zboare cu propriile sale aripi, cel care a reușit performanța asta este o cu totul altă persoană, un om aproape nou, pe care studiile, experiența și devotamentul profesional l-au îndepărtat de semenii. Într-un fel, transformarea aceasta face parte din pregătirea lor: chirurgii sînt niște solitari.

Mă gîndeam la toate acestea în drum spre galeria de observație de deasupra sălii de operație numărul 9. Geamurile galeriei amenajate chiar sub tavan asigură o vizibilitate excelentă în sală.

Studentii și stagiarii vin regulat aici. În sală există un microfon, în așa fel, încît sus se poate auzi tot ce se petrece în sală: zgomotul instrumentelor, șuieratul aparatului de respirat și vocile calme ale echipei de jos, care se pot auzi dacă apeși pe un buton. Dacă nu, nu se aude absolut nimic. Venisem la galerie, după ce făcusem o tură pe la biroul lui J.D.Randall, în speranța de a avea acces la dosarul lui Karen Randall, dar secretara mi-a spus că nu se poate face nimic pentru mine.

Dosarul era la J.D., iar acesta era plecat în secția de chirurgie. Vestea asta m-a surprins. Crezusem că într-o împrejurare ca aceasta, J.D. urma să-și ia o zi liberă. Se vede însă treabă că nici nu i-a trecut prin cap o idee ca asta. Secretara îmi spuse că operația trebuie să fie gata, dar, de la prima privire aruncată pe geam, am înțeles că mai avea de lucru. Pacientul era tot cu pieptul deschis și cu inima incizată. Nu începuseră nici măcar să i-o sutu-reze. Nu era tocmai momentul potrivit să-i întrerup.

Am mai întârziat totuși câteva minute, să mă uit. Există ceva fascinant în chirurgia pe cord deschis, ceva fantastic și fabulos, ceva situat undeva la granița dintre vis și coșmar. Jos, în sală, la picioarele mele, se găseau 16 persoane, inclusiv patru chirurghi. Toți se deplasau și lucrau cu niște mișcări elastice și bine coordonate, ca într-un fel de balet suprarrealist. Învelit într-un cearșaf verde, pacientul părea minuscul pe lângă plămînul artificial de lângă el – o mașinărie complexă, mare cît un automobil, construită din metal strălucitor, cu cilindri și roți care se mișcau în tăcere.

La căpățiul pacientului se găsea anestezistul, înconjurat și el de aparatele lui.

În sală se mai găseau câteva infirmiere, doi tehnicieni care supravegheau funcționarea echipamentului tehnic, niște asistente și chirurghi. Am încercat să îl identific pe Randall, dar nu am reușit. Halatele și măștile îi făceau să semene între ei. Unul dintre cei patru bărbați era responsabil de tot ce se întâmplă, de fiecare gest al celor 16 persoane prezente în sală. Mai avea însă și responsabilitatea celei de-a șaptesprezecea persoane, a cărei inimă nu mai bătea.

Într-un colț, electrocardiograma pacientului era afișată pe un monitor. O electrocardiogramă normală, pe monitor, arată ca o linie mișcătoare, ale cărei vîrfuri punctează fiecare bătaie a inimii, cînd este captat

impulsul electric ce străbate mușchiul cardiac. Linia era dreaptă acum, ceea ce însemna că, în conformitate cu un criteriu de bază al medicinei, pacientul era mort. M-am uitat la plămînii ce se vedeau în pieptul deschis. Nu se mișcau. Pacientul nu mai respira. Pentru el respira mașinăria. Îi pompa sînge oxigenat, după ce îi elimina anhidrida carbonică. Așa cum arăta, mașina era folosită de mai bine de zece ani. Oamenii care se aflau alături de mine nu păreau deloc impresionați nici de mașină și nici măcar de operația în sine. Cei de jos își făceau munca lor, la fel ca orice alți muncitori. Cred că acesta era unul dintre principalele motive pentru care totul părea atît de fantastic.

Mă uitasem în sala de operație mai bine de cinci minute, fără să-mi dau seama de scurgerea timpului. În fine, m-am hotărît să plec. Afară, pe culoar, lîngă ușă, doi stagiaari stăteau de vorbă. Erau cu bonetele pe cap, cu măștile atîrnînd la gît. Mînceau niște gogoși, aveau cîte o cafea în mînă și își povesteau în detaliu ultimele întîlniri.

Capitolul 9

Doctorul Roger Whiting locuia nu departe de spital, la etajul trei al unui bloc fără lift, situat pe versantul cel mai neplăcut al cartierului Beacon Hill; acolo se descarcă gunoiul adus din Luisbourg Square. Mi-a deschis doamna Whiting. Era o femeie tînăra, nu frumoasă, gravidă în luna a șaptea. Părea neliniștită.

— Ce doriți?

— Aș dori să vorbesc cu soțul dumneavoastră. Mă numesc John Berry și sînt patolog la *Lincoln*.

Bănuitoare, îmi aruncă o privire dură.

— Domnule, soțul meu încearcă să doarmă puțin. A fost de serviciu două zile și o noapte și este foarte obosit.

— Am să-i spun ceva foarte important.

Pe hol își făcu apariția un tânăr slab, îmbrăcat în halat. Părea mai mult decît obosit. Era extenuat, la limita epuizării, și terorizat.

— Ce se întîmplă? zise el.

— Aș dori să vorbim în legătură cu Karen Randall.

— Am mai povestit pînă acum de zece ori ce s-a întîmplat. Mai bine mergeți să vorbiți cu doctorul Carr pe tema asta.

— Cu el am vorbit deja.

Whiting își trecu mîna prin păr, apoi se adresă soției sale:

— E-n ordine, dragă. Vrei să ne faci două cafele? Serviți o ceașcă cu cafea?

— Da, mulțumesc mult.

Intrarăm în sufragerie. Apartamentul era modest, cu mobile ieftine, care scîrțiau din toate încheieturile. Mă simțeam ca la mine acasă. Cu cinci ani în urmă, mai eram încă stagiar. Cunoșteam cum nu se poate mai bine felul în care – lipsa banilor, tensiunile profesionale și programul de muncă – îți transformă viața într-un calvar. Știam cît de plăcut este să te trezească o infirmieră în plină noapte și să te întrebe dacă are voie să-i mai dea o aspirină bolnavului Jones. M-am ridicat și eu din pat la asemenea ore, ca să dau fuga să văd un bolnav și am făcut și eu greșelile mele în asemenea cazuri.

Odată, în timpul stagiaturii, era cît pe ce să omor un bătrînel care suferea de insuficiență cardiacă. Un om care a apucat să doarmă trei ore în ultimele trei zile poate face cea mai mare prostie și nici să nu-i pese.

— Știu că sînteți prea obosit, i-am spus. Nu vreau să vă rețin prea mult.

— Nu, nu, protestă el și se vedea că era sincer. Voi face tot ce îmi stă în putință ca să vă pot ajuta. Vreau să vă spun că pentru moment...

Soția sa veni cu cafelele. S-a uitat furioasă la mine, fără să spună un cuvînt.

— Aș vrea, am spus eu, să vă pun cîteva întrebări despre fată. Dumneavoastră erați în sala de urgențe?

— Nu, încercam să dorm. Am fost chemat.

— Cît era ceasul?

— Aproape patru fix.

— Spuneți-mi ce s-a întîmplat?

— Dormeam îmbrăcat în cămăruța de lîngă urgențe. Adică abia dacă apucasem să adorm, cînd au venit după mine. Tocmai venisem de la o pacientă, care se distra scoțîndu-și perfuzia. Cred că era a cincea sau a șasea oară în noaptea aceea cînd i-am pus-o la loc. Oricum, suspină el, cînd au venit să mă cheme, eram năuc de cap. M-am ridicat din pat și a trebuit să mă bag mai întîi cu capul sub robinet. Cînd am intrat în sala de urgențe, o aduceau pe targa.

— Era conștientă?

— Da, dar dezorientată. Pierduse mult sînge, era lividă, avea febră și delira. Ne-am dat de ceasul morții să încercăm să-i luăm temperatura. Mișca termometrul într-una. Doar am presupus că trebuia să aibă în jur de 40 de grade și ne-am ocupat de compatibilitatea sanguină.

— Ce altceva ați mai făcut?

— Infirmierele au adus o pătură și i-am ridicat picioarele, să-i pot examina leziunea. Era vorba despre o hemoragie vaginală și am pus diagnosticul avort spontan.

— La hemoragie a mai pierdut ceva?

— Nu, numai sînge.

— Nici un țesut, nici o urmă de placentă?
— Nu, doar sîngera de multă vreme. Avea hainele... Of, erau pline de sînge! Infirmierele s-au chinuit mult să o dezbrace.

— Fata a pronunțat cumva vreo frază coerentă?
— Nu tocmai. Murmura ea ceva la intervale mai mult sau mai puțin regulate. Parcă ceva în legătură cu un bărbat mai în vîrstă. Tatăl ei sau un bătrîn oarecare, cam așa ceva. Nu era deloc limpede ce spunea și, oricum, nimeni nu îi dădea atenție.

— A mai zis și altceva?

Dădu din cap.

— Numai atunci cînd i-am tăiat hainele ca să i le scoatem. V-am spus, erau ude de sînge. Ea încerca să se opună, să se îmbrace la loc și spunea: "Nu, nu-mi puteți face una ca asta". Apoi, ceva mai tîrziu, a întrebat: "Unde sînt?" Nu era decît un delir, nu spunea nimic coerent.

— Și cu hemoragia ce ați făcut?

— Am încercat să o localizez. Era dificil, căci lucram contra cronometru și nici nu puteam să orientăm proiectoarele cum trebuie. În fine, am rezolvat-o cum am putut cu tampoane de pansament, grăbit fiind să-i restabilesc volumul sanguin.

— Doamna Randall unde era?

— Afară, aștepta lîngă ușă. S-a descurcat bine, pînă a trebuit să-i spunem ce s-a întîmplat. N-a mai rezistat. Dezastru total. Și-a dat drumul.

— Și dosarul lui Karen? L-ați văzut? Mai fusese internată în spital?

— A, dosarul nu l-am văzut decît mult mai tîrziu. A trebuit să-l scot aproape cu forța din arhivă. De venit la spital, mai venise, da. Venea regulat, de două ori pe an, pentru analize. O supraveghere medicală admirabilă. Toate analizele sîngelui. Bine, nici nu-i de mirare, la părinții ei...

— Printre antecedente, nu ați văzut nimic neobișnuit? Vreau să spun vreo alergie, ceva?

Whiting zîmbi trist.

— Nu credeți că ajunge?

Pentru o clipă, am simțit cum mă îneacă furia. Mă e-nervase puștiul. Îi era frică, atîta tot. Nimic mai normal. Aveam chef să-i spun că ar face bine să se obișnuiască cu gîndul că o să vadă o mulțime de oameni murind sub ochii lui și că o să mai facă și alte greșeli, că asemenea lucruri se mai întîmplă. Desigur, erori mai mult sau mai puțin grave, dar tot erori rămîn. Voiam să aflu dacă nu o întrebare pe doamna Randall dacă știa ceva despre o alergie a lui Karen și dacă aceasta i-a spus că totul e în regulă. Greșeala lui nu era aceea de a o fi ucis pe Karen Randall, ci aceea de a nu fi întreat-o pe mama ei dacă îi putea face penicilină. Pentru o clipă, am avut tentația de a-i spune toate acestea, dar m-am abținut la timp.

— În dosar nu era menționată vreo problemă psihiatrică? l-am întreat.

— Nu.

— Absolut nimic neobișnuit?

— Nu.

Whiting se încorda brusc.

— Stați așa! Am reținut totuși ceva mai ciudat. Cu vreo șase luni în urmă, cineva ceruse o serie completă de radiografii craniene.

— Ați văzut clișeele?

— Nu, am citit doar diagnosticul radiologului.

— Și ce scria?

— Normal. Nici o leziune patologică.

— Unde au fost făcute radiografiile?

— Nu scria.

— Karen nu a avut nici un accident? O cădere, un accident de mașină?

— Din cîte rețin eu, nu.

— Cine a cerut examenul radiologie?
— Probabil că doctorul Randall. Peter Randall, medicul ei curant.

— Și nu știți motivul pentru care au fost cerute radiografiile?

— Nu.

— Și totuși, trebuie să existe unul.

— Da, așa e, răspunse Whiting.

Părea însă că nu-l mai interesează conversația. Era întunecat la față. Se uită la ceașcă. Bău câteva înghițituri, apoi zise:

— Sper ca cineva să pună mîna pe nemernicul care i-a făcut avortul și să-l pună cu spatele la zid. Indiferent de pedeapsa care i se dă, merită una și mai grea.

M-am ridicat. Băiatul voia să pară un dur și, de fapt, mai avea puțin și plîngea. Pînă ieri avea în față o carieră promițătoare, foarte probabil frîntă de acea eroare de tratament, comisă cînd îngrijea fata unui medic celebru și influent. În furia, frustrarea și supărarea lui pe sine însuși, căuta și el un țap ispășitor. Și avea nevoie de unul mai mult decît oricine.

— Intenționați să vă stabiliți la Boston?

— Da, intenționez, se strîmbă el într-un zîmbet.

După ce am plecat de la el, l-am sunat din nou pe Lewis Carr. Voiam mai mult ca niciodată să văd dosarul lui Karen Randall. Trebuia neapărat să aflu ce era cu radiografiile acelea.

— Lew, am nevoie să mă mai ajuți încă o dată.

— Da? Serios?

Părea teribil de încîntat.

— Da. Trebuie să văd dosarul. Este absolut necesar.

— Credeam că ne-am înțeles în privința asta.

— Da, Lew, dar a mai apărut ceva. Parcă-i un făcut! Spune-mi, de ce a trebuit să-și facă radiografii la cap?

— Îmi pare rău, zise Carr. Îmi este imposibil să te ajut.

— Lew, ascultă! Chiar dacă Randall are dosarul la el, nu îl poate păstra...

— John, sînt dezolat. Trebuie să rămîn deci toată ziua și mîine la fel, o să fiu ocupat de dimineață pînă seara. Cu toată bunăvoința, dar nu am timp.

Trecuse la stilul "oficial". Aveam la capătul celălalt al firului un om care își cîntărea cu atenție fiecare cuvînt, atent la tot ce îi iese din gură.

— Ce s-a întîmplat? A venit Randall la tine și ți-a închis gura?

— John, zise Carr, cred că e bine să-i lăsăm să se ocupe de afacerea asta pe cei care știu să o facă mai bine. Eu nu sînt implicat și cred că nici alți medici.

Înțelegeam foarte bine ce spune și, mai ales, ce îl făcea să vorbească așa. Rîdeam deseori împreună cu Art de "precauțiile oratorice" pe care și le luau medicii, atunci cînd voiau să evite neplăcerile.

— Bine, Lew, dacă spui tu.

Și am închis.

Într-un fel, trebuia să mă fi așteptat la una ca asta. Lewis Carr respecta, cu sfințenie, de cînd îl știu, toate regulile jocului, ca un băiețel cuminte ce este și va fi mereu.

Capitolul 10

Ca să ajung la facultatea de medicină, a trebuit să trec prin față pe la *Lincoln Hospital*. În fața stației de taxiuri, l-am văzut pe Frank Conway, cu mîinile în buzunare și cu privirea în pămînt.

Întreaga lui atitudine exprima o tristețe profundă, gravă. Am parcat în dreptul lui.

— Te duc undeva?

— Mergeam la spitalul de copii, răspunse el.

Părea surprins de gestul meu. Adevărul este că nu eram noi mari prieteni. Ca medic, este deosebit, dar ca om, mulți îl consideră dezagreabil. A avut două neveste și amîndouă au divorțat de el. A doua l-a părăsit doar după șase luni.

— E bun, încolo mergeam și eu.

Mințeam, dar intenționeam totuși să-l conduc. Voiam să vorbesc cu el. Intră în mașină și am demarat.

— Cu ce treabă pe la spitalul de copii? l-am întrebat.

— O conferință. Mă duc în fiecare săptămînă. O ședință anatomo-clinică despre malformațiile congenitale. Și tu?

— În vizită. Am o întîlnire cu un prieten, să mîncăm împreună.

Conway era tînăr, dacă avea 35 de ani. Își terminase toate stagiile cu brio, lucrase cu cei mai buni specialiști din țară, iar acum era mai bun decît toți. Cel puțin așa se spunea. Cu el însă, nu poți fi niciodată sigur de nimic. Era unul dintre puținii medici care devin celebri atît de repede și care dobîndesc automat apucături de politicieni sau actori; în general, aceștia devin orbește prieteni de nădejde sau, la fel de bine, dușmani înrăiți. Ori îi iubești, ori îi detești. Conway avea și un fizic impunător: înalt, solid, cu păr cîrlionțat și ochi albaștri, pătrunzători.

— Aș vrea să-mi cer scuze, zise Conway. În legătură cu azi-dimineață. Nu intenționeam să dau buzna la voi în laborator așa, ca o furtună.

— Nu face nimic.

— Îi datorez scuze și lui Herbie. Am zis cîteva lucruri la adresa lui...

— O să înțeleagă el.

— Mă simt groaznic, groaznic, zise Conway. Când vezi că nu poți salva un bolnav și se duce, așa... Nu poți să-ți dai seama.

— În fine, lasă.

Cîteva clipe am condus în liniște, după care i-am zis:

— Pot să-ți cer un serviciu?

— Bineînțeles.

— Vorbește-mi despre J.D.Randall.

După cîteva secunde întrebă:

— De ce?

— Din simplă curiozitate.

— Nu-mi îndruga gogoși.

— Ai dreptate.

— L-au înhățat pe Lee, nu-i așa?

— Da.

— El a fost?

— Nu.

— Ești sigur?

— Am încredere în ce-mi spune el.

Carr oftă obosit.

— John, tu nu ești prost. Bănuiești că vrea cineva să vă pună afacerea în cîrcă?

— Nu asta-i problema.

— Dar care este, atunci? Nu există nici o posibilitate ca Art să fi făcut totuși avortul?

— Nu numai o posibilitate, dar și o probabilitate.

— Și deci?

Conway dădu gînditor din cap.

— John, tu uiți ce s-a întîmplat. J.D. este o persoană importantă. J.D. și-a pierdut fata. Și uite cum pică din senin un chinez, despre care se știe că mai comite din cînd în cînd cîte o faptă din asta, oribilă. Ce vrei mai potrivit pentru J.D.?

— Am mai auzit undeva teoria asta. Nu votez.

— Înseamnă că nu-l cunoști bine pe J.D. Randall.

— Asta e adevărat.

— J.D.Randall este cel mai prefăcut om din lume. Are bani, are putere, are prestigiu. Poate obține tot ce vrea. Inclusiv capul unui chinezoi prăpădit.

— Dar de ce să vrea el capul lui Art?

Conway nu putu decît să izbucnească în rîs la o așa întrebare.

— Bătrîne, dar tu pe ce lume te trezești?

Probabil că am părut foarte surprins.

— În fine, știi și tu că...

Cînd văzu că nu știam, tăcu. Își încrucișă brațele pe piept și amuți. Se uita drept înainte.

— Ei bine? am zis eu.

— Întreabă-l pe Art.

— Pe tine te întrebam.

— Întreabă-l pe Lew Carr. Poate-ți spune el. Eu nu spun nimic.

— Perfect. Atunci vorbește-mi despre Randall.

— În calitate de chirurg?

— Da, fie.

— Randall nu face nici doi bani. E o balebă. Un mediocru. Pierde pacienți pe care ar trebui să-i salveze. Oameni tineri, robuști.

— Așa, deci.

— În plus, e un împuțit. Urlă la stagiaari, îi supune la tot felul de umilințe și le răpește toată bucuria muncii lor. Adună toți tinerii talentați și îi ține să lucreze pentru el, să nu aibă cum arăta ce pot. Am avut și eu de tras doi ani de zile, cît am făcut toracica, sub ordinele lui Randall, înainte să plec la Huston, pentru chirurgie cardiacă. Cînd l-am văzut prima oară, eu aveam 29 și el 49. Știi cum face? Îți suflă în nas aere de mare patron, cu costumele lui comandate pe Bond Street și cu prietenii lui cu castele în Franța. Toate astea nu înseamnă deloc că ar fi un bun chirurg, dar la ageamii prinde, impresionează.

Nu am zis nimic. Conway se încălzise, ridicase vocea și începuse să dea din mîini. Nu aveam nici un interes să îl opresc.

— Partea și mai proastă este că J.D. nu este decît o fosilă vie. S-a apucat de chirurgie prin anii '40, cu Gross, Chartriss, Shakleford și discipolii lor. Ori, pe vremea aia, chirurgia nu era tot una cu cea de astăzi. Pe vremea aia se ridica în slăvi abilitatea manuală, iar știința pură încă nu conta cine știe ce. Nimeni nu-și bătea capul cu electrolizii sau cu chimia și, de atunci, Randall n-a mai fost în stare să se adapteze. Tinerii, în schimb, vin tare din spate; ca să zic așa, au mîncat în școală enzime, sodiu seric și ce mai vrei tu, pe pîine. Pentru Randall, toate astea nu sînt decît niște ghicitori enervante.

— Și totuși, are o reputație bună, am zis eu.

— Da, are. La fel a avut și Wilkes Booth. Pentru o bucată de vreme, adăugă el.

— Ia spune, mă înșel eu sau asta cam seamănă puțin a... gelozie profesională?

— Eu "gelos profesional" pe el? La masa de operație nu are aer să sufle în fața mea. Îl bat la toate capitolele și eu operez numai cu mîna stîngă și legat la ochi, bine?

Nu i-am putut răspunde decît zîmbind.

— Și mahmur după o beție, nu se lăsă el. Într-o duminică dimineață.

— Și ca om, cu ce seamănă?

— Cu un impostor. Un impostor și un prefăcut. Stagiarul spun că umblă prin spital cu un ciocan și un pumn de cuie prin buzunare, în caz că prinde pe vreunul dintre ei, să-l bată pe cruce.

— Chiar în halul ăsta?

— Ei, nici chiar, admise Conway. Numai cînd e în formă. Are și el zilele lui proaste, ca oricare.

— Și, din cîte înțeleg eu, calități nu prea are, nu?

— Și tu! Nu-i mai rău decît un ticălos obișnuit. Și încă ceva: știi ce mai zic stagiarii pe seama lui?

— Ce?

— Că din cauza asta îi place lui atît de mult să măcelărească inimile altora, pentru că el nu a avut niciodată una.

Capitolul 11

Nu, unui englez normal la cap nu i-ar veni ideea să se urce pe un vapor și să plece spre Boston, mai ales în anul 1630. A te îmbarca pentru o traversare atît de lungă, avînd drept destinație un loc pustiu și ostil, era un lucru pentru care nu erau suficiente curajul și bravura. Îți mai trebuia ceva: disperare și fanatism, dar, mai ales, era necesar ca între tine și societatea engleză de atunci să fi intervenit o ruptură brutală și ireconciliabilă.

Din fericire, istoria nu-i judecă pe oameni după motivații, ci după fapte. Acesta este și motivul pentru care cei din Boston se pot considera, fără nici o jenă, campionii democrației și ai libertății. La fel ca eroii, sînt scriitorii și artiștii. Bostonul este și rămîne orașul unor înaintași ca Adams și Revere, un oraș care va îndrăgi mereu Old North Church și Bunker Hill.

Însă Bostonul acelor vremuri mai avea încă o înfățișare, regăsită în vînătoarea de vrăjitoare, în clești, ruguri, cuști metalice și stîlpi ai infamiei. Puțini din contemporanii noștri sînt capabili să recunoască exact semnificația acestor instrumente de tortură, anume acele dovezi ale obsesiei, nevrozei și cruzimii perverse. Instrumentele acestea nu descriu o societate închisă, închistată în frica sa față de păcat, de focurile iadului, de epidemii și de indieni; cam aceasta trebuie să fi fost ordinea.

O societate dominată de teroare și suspiciune. Pe scurt, o societate reacționară la fanaticii religioși!

Însă, în egală măsură, factorul geografic are și el rolul său, căci unde se afla Bostonul, altădată era un teren mlăștinos. Unii văd în lucrul acesta doar cauza climei umede și detestabile; pentru alții, acest aspect nu are nici o importanță.

Bostonienii au în general tendința de a închide ochii asupra unei părți importante a trecutului lor. Exact ca un copil dintr-o mahala, care a reușit în viață, la fel și orașul își reneagă originile și vrea să le camufleze.

Această colonie de coate-goale și-a decantat în timp o aristocrație proprie, fără titluri nobiliare, dar la fel de rigidă ca oricare dintre vechile aristocrații europene. Orașul acesta religios a adunat între zidurile sale o comunitate științifică fără egal, în tot estul Statelor Unite. Pe de altă parte, Bostonul dovedește un narcisism greu de contestat, poate comparabil doar cu cel al unui alt oraș, San Francisco.

Din nefericire pentru cele două orașe, nici unul, nici celălalt nu reușesc cu adevărat să-și ucidă trecutul.

San Francisco nu se poate elibera în întregime de spiritul care domnea pe colinele sale în perioada febrei aurului. Locuitorii orașului au datorat generații de-a rândul durilor strămoși necesitatea de a se finisa încet. Cît despre Boston, acesta este incapabil de a scăpa cu totul de puritanismul său, în ciuda tuturor eforturilor sale.

De trecut sîntem legați cu toții, atît individual, cît și colectiv. Trecutul transpare prin noi chiar și prin structura orașelor noastre, prin culoarea pielii, prin felul nostru de a merge, de a sta, de a mînca, de a ne îmbrăca și, în sfîrșit, de a gîndi.

La toate acestea mă gîndeam în vreme ce mergeam să-l caut pe William Harvey Shattuck Randall, student la medicină.

Orice bărbat care a primit numele de William Harvey – pentru a nu mai zice nimic despre Shattuck – trebuie să se simtă tare prost. La fel ca un copil numit Napoleon sau Carry Grant, care trebuie să suporte greutatea unui nume mult prea mare. În viață sînt multe lucruri greu de suportat, dar nimic nu se compară cu un nume.

George Call (Call – veziculă biliară) este un exemplu strălucit în sensul acesta. După ce a terminat medicina, a trebuit să suporte nenumărate glume și ironii, dar a devenit chirurg în afecțiuni ale ficatului și ale vezicii. Cu un asemenea nume, nici nu putea să facă o alegere mai proastă, dar s-a pus pe treabă cu o detașare ciudată și cu siguranța unui om predestinat. Și poate că așa și era. După ani de zile, cînd își cîștigase un prestigiu și glumele începuseră să se perimeze, a vrut să-și schimbe numele, dar nu a putut.

Mă îndoiam că William Harvey Shattuck Randall și-a dorit vreodată să-și schimbe numele. Numele lui era – este adevărat – o greutate, dar și un avantaj, mai ales dacă rămînea în Boston. În plus, părea să reziste foarte bine acestui capriciu al soartei. Era solid, blond, cu o față deschisă; pe scurt, un tînră simpatic.

William Harvey Shattuck Randall locuia la Sheraton Hall, căminul mediciniștilor, la etajul întîi, singur în cameră, ca mai toți studenții. Avea o cameră mai mare decît una obișnuită. Oricum, mult mai mare decît cotineaua de la etajul patru în care locuisem eu în studenție.

Clădirea își schimbase înfățișarea de cînd nu mai fusesem acolo. Dacă pe vremea mea, era zugrăvită în "ou de rață", acum era de un verde-gălbui. Oricum, rămăsese aceeași casă veche, cu holuri triste, cu aceleași scări murdare, cu același miros rînced de clor, ciorapi puși la uscat și cărți de medicină.

Randall își aranjase bine camera. Și-o decorase după moda veche; mobilele păreau să vină direct de la Versailles. Catifeaua roșie cu fir auriu dădeau încăperii un fel de splendoare nostalgică și obosită.

Randall era în pragul ușii.

— Poftiți, zise el.

Nici nu mă întrebasesc cine sînt. Părea mai mult preocupat decît trist, ca și cum adineaori s-ar fi întors de la o reuniune importantă sau ar fi fost pe punctul de a pleca.

— Da, am spus eu. Cred că nu e cel mai bun moment ca să...

— Nu, nu, haideți.

Mi-am aprins o țigară și am aruncat chibritul într-o scrumieră din sticlă de Veneția, aurită. Era urîță, dar scumpă.

— Voiam să vorbim despre ea.

— Foarte bine.

Mă tot așteptam să mă întrebe cum mă cheamă, dar nu părea să-și facă griji. Se așează în fotoliul din fața mea și spuse:

— Ce doriți să știți?

— Cînd ați văzut-o ultima oară?

— Sîmbătă. Tocmai venise cu autobuzul de la Northampton și m-am dus să o aștept în stație, după care am mîncat împreună. Aveam cîteva ore libere. Am condus-o acasă.

— Cum era?

Dădu din umeri.

— Foarte bine. Nu părea să fie neliniștită de nimic. Părea chiar fericită. Mi-a vorbit într-una despre *Smith College* și despre colega ei de cameră. Era încîntată. Mi-a vorbit despre rochii și lucruri din astea.

— Era deprimată, nervoasă?

— Nu, deloc. Era exact ca de obicei. Poate puțin nervoasă la gîndul că trebuie să meargă acasă. Eu cred

că își făcea probleme cu școala. Părinții ei o tratau mereu ca pe un copil mic și nu prea credeau în șansele ei de a face studii. Ea, în schimb, era puțin... refractară, ca să zic așa; cred că e cuvîntul cel mai potrivit.

— Înainte de sîmbătă, cînd ați mai văzut-o?

— Nu mai țin minte precis. Cred că prin august.

— Deci vă vedeți de fiecare dată cînd venea acasă, nu?

— Da. Ma bucuram de fiecare dată cînd o vedeam. Făcea mereu pe mofturoasa și se pricepea de minune să imite oamenii. Cîteodată își imita la perfecție prietenii sau profesorii. Așa a obținut și mașina.

— Mașina?

— Da. Sîmbătă, la cinema. Eram toți: eu, Karen, Ev și unchiul Peter.

— Ev?

— Da, mama mea vitregă. Îi spunem Ev.

— Deci erați cinci.

— Nu, patru.

— Și tatăl dumneavoastră?

— A, tata avea de lucru la spital.

A spus asta ca și cînd ar fi fost vorba despre un lucru incontestabil, așa că am lăsat-o baltă.

— Da, zise William, deci Karen voia mașina pentru week-end. Dar Ev o refuzase, zicînd că nu este de acord ca soră-mea să nu doarmă acasă. Atunci Karen s-a întors la unchiul Peter, amenințîndu-l că-l trage de ureche și că-l imită, dacă nu îi împrumută mașina. Unchiul Peter nu a mai stat pe gînduri, a scos cheile și i le-a pus pe masă.

— Și el cum a plecat acasă?

— L-am condus eu, cu mașina mea, cînd am plecat.

— Deci sîmbătă ați petrecut cîteva ore bune cu Karen.

— Da. De la unu pînă pe la nouă-zece seara.

— Și apoi, ați plecat cu unchiul dumneavoastră?
— Da.
— Și Karen?
— Ea a rămas cu Ev.
— Și nu a ieșit în noaptea aceea?
— Presupun că da, doar pentru asta voia mașina.
— A spus unde voia să meargă?
— La Harvard. Are niște prieteni la Universitate.
— Duminică ați mai văzut-o?
— Nu, de sîmbătă nu am mai văzut-o.
— Spuneți-mi, cînd ați văzut-o, nu vi s-a părut puțin schimbată, într-un fel sau altul?

Dădu din cap.

— Nu. Ca de obicei. Bine, se îngrășase ea puțin, dar cred că așa se întîmplă cu toate fetele cînd încep facultatea. Vara trecută Karen jucase tenis și a înotat mult. Sîmbătă se plîngea de mîncarea de la *Smith College* și ne-am gîndit că începuse să mănînce prin oraș, după o vară de regim.

— Totdeauna a avut predispoziție spre îngrășare?

— Karen? Era o slăbănoagă ca un copil fugit de acasă. După aceea a început brusc să pună pe ea, ca o rață îndopată.

— Deci era prima oară cînd începuse să se îngrașe?

Dădu din cap.

— Nu știu. Sincer să fiu, nici nu am fost prea atent.

— Ați mai observat și altceva?

— Nu. Nimic.

Mi-am plimbat privirea prin cameră. Pe birou, alături de tratatele lui Robins, *Pathology and Surgical Anatomy*, era o fotografie cu William și Karen, amîndoi bronzăți, plesnind de sănătate. A observat la ce mă uitam și a spus:

— Era în primăvară, în Bahamas. Prima oară cînd a fost toată familia împreună, pentru o săptămînă, în vacanță. Ne-am distrat ca nebunii.

M-am dus să privesc fotografia mai de aproape. Karen ieșise foarte bine. Marea verde contrasta frumos cu ochii ei albaștri și cu părul blond.

— Știu că o să vi se pară ciudată întrebarea mea, am zis, dar Karen a avut dintotdeauna puful acesta închis deasupra buzelor și pe brațe?

— Amuzant, zise el încet. Acum, că mi-ați adus aminte, da, avea puful și sîmbătă. Peter spunea că ori să și-l decoloreze, ori își dă mustața jos. S-a supărat ea puțin, dar i-a trecut repede și a izbucnit în rîs.

— Să înțeleg că înainte nu avea puful?

— Nu știu.

Veni și el să se uite la fotografie.

— Nimeni nu ar fi crezut că e genul de fată care face avort, zise. O fată grozavă, spirituală și plină de energie. Avea un suflet minunat. Știu că pare prostesc ce spun, dar este adevărat, așa era. Fiind cea mai mică, era oarecum mascota familiei. O iubeam cu toții.

— Unde a fost în vacanța de vară? Păru nedumerit.

— Nu știu.

— Nu știți?

— Adică, nu știu precis. Teoretic, a fost la Cape, lucra într-o expoziție la Princeton, dar nu prea cred că a rămas mult timp acolo. Cel mai probabil s-a dus la Beacon Hill. Avea niște prieteni acolo, mai ciudați, dacă înțelegeți. Colecționa, ca să zic așa, prieteni excentrici.

— Prieteni sau prietene?

— Și una și alta. Precis însă nu vă pot spune nimic. Mi-a vorbit în treacăt despre ei o dată sau de două ori. De cîte ori aduceam vorba despre ei îmi rîdea în nas și schimba subiectul. Avea un talent desăvîrșit în a evita subiectele despre care nu voia să vorbească.

— A pomenit niște nume?

— Probabil, dar nu-mi mai amintesc. Era foarte enervantă la capitolul ăsta. Îți pomenea un nume cu toată dezinvoltura și se mira de mama focului cum de

nu cunosc persoana în cauză. Îi puteai spune de o mie de ori că nu-i cunoștea pe Herbie, pe Su-Su sau pe Allie. Rîdea. Îmi aduc aminte că într-o zi invitase o fată, care în afară de baloane de gumă de mestecat nu mai știa să facă nimic altceva.

— Dar nu mai rețineți nici un nume?

— Îmi pare rău.

M-am ridicat să plec.

— Vă las, am spus. Păreți obosit. Cum merg studiile?

— Acum fac chirurgie. Tocmai am terminat obstetrica și ginecologia.

— V-a plăcut?

— Da, zise el.

— Unde ați făcut obstetrica?

— La B.L.I., se încruntă el. Și ca să vă dau un răspuns complet, am asistat de mai multe ori chirurgii de acolo. Știu cum se procedează. Făceam noaptea de gardă împreună cu ei. Și duminică am fost de gardă noaptea. Asta este.

— Vă mulțumesc pentru amabilitate.

— Pentru nimic.

Ieșind din cămin, am văzut venind un bărbat înalt, cu părul alb. L-am recunoscut imediat. Chiar dacă nu avea nici o altă calitate, J.D.Randall nu putea să treacă neobservat.

Capitolul 12

Soarele era la asfințit și curtea cea mare a spitalului începea să bată în auriu deschis. Mi-am aprins o țigară. Mergeam drept spre Randall. Când mă văzu, tresări, dar imediat surpriza lăsă loc zîmbetului.

— A, ia te uită! Doctorul Berry!

Foarte prietenos, mi-a întins mîna. O mînă uscată, curată, spălată de zece minute. Mînă de chirurg.

— Ce mai faceți dumneavoastră, doctore Randall?

— Mă căutați?

— Mi-a spus secretara că ați trecut pe la birou. În legătură cu dosarul.

— A, da, da, am spus. Dosarul, asta era.

J.D.Randall îmi zîmbea plin de îngăduință. Era mai înalt ca mine cu o jumătate de cap.

— Cred că ar fi bine să lămurim cîteva lucruri.

— Foarte bine.

— Veniți.

Nu dorise să-mi dea un ordin, însă tonul său nu fusese cu mai puțin autoritar. Ascultîndu-l, mi-am amintit că acum, chirurgii erau ultimii autocrați ai societății noastre, ultima clasă socială ce avea o putere absolută; cel puțin în anumite situații. Chirurgii își asumau responsabilitatea vieții bolnavilor, a randamentului secțiilor lor, tot.

Ne-am întors în parcare. Aveam impresia că J.D. venise special să mă vadă. Nu aveam nici cea mai vagă idee despre cum putuse să știe că eram acolo, dar tot impresia asta o aveam. Mergea alături de mine, dînd din brațe. Avea mîinile mari, foarte lungi, disproporționate față de restul corpului, solide, roșii și păroase, cu unghiile tăiate la un milimetru. Era tuns scurt, iar ochii îi erau gri și reci, ochi de afacerist.

— În ultima vreme, mi-a vorbit multă lume despre dumneavoastră.

— Serios?

— Da.

Am ajuns în parcare. El avea un *Porsche* argintiu. Se opri să se sprijine – cu un gest plin de dezinvoltură – de mașină. Ceva din atitudinea lui îmi spunea că nu eram și eu invitat să mă sprijin. Se uită la mine fără să scoată o vorbă. Ochii lui reci îmi examinau fiecare

centimetru pătrat al feței. Se hotărî, în sfîrșit, să vorbească.

— Am auzit numai cuvinte frumoase despre dumneavoastră.

— Mă bucur să aud așa ceva.

— Se pare că sînteți un om cu bun simț și nu lipsit de judecată.

Am ridicat modest din umeri. Îmi zîmbi din nou și mă întrebă:

— Grea zi?

— Mai grea ca altele.

— Lucrați la *Lincoln*, nu-i așa?

— Da.

— Sînteți foarte apreciat acolo.

— Fac și eu ce pot.

— Mi s-a spus că lucrați excelent.

— Vă mulțumesc.

Introducerea asta a lui mă nedumerea puțin. Nu îmi dădeam seama unde voia să bată. Dar nu aveam să mai aștept mult, ca să înțeleg.

— V-ați gîndit vreodată să plecați la alt spital?

— Ce vreți să spuneți?

— Mai pot exista și alte... posibilități. Niște locuri libere.

— Aha! Mă simt foarte bine unde lucrez acum.

— Pentru moment, spuse el.

— Da, pentru moment.

— Îl cunoașteți pe William Shevall?

William Shevall era șeful secției de anatomie patologică de la *Memorial*. Avea 61 de ani, mai avea puțin pînă la pensie. J.D.Randall mă dezamăgi. Mă așteptam la orice din partea lui, dar numai să umble cu lucruri slabe, nu.

— Da, îl cunosc vag, am răspuns.

— În curînd va ieși la pensie.

— Pe linie ierarhică, după el urmează Timothy Stone, un specialist de primă mînă.

— Posibil, zise Randall, ridicînd ochii în sus. Însă mulți dintre noi nu îl apreciem deloc.

— Este prima oară cînd aud așa ceva.

Zîmbi.

— Vă dați seama, aprecierile noastre nu sînt publice.

— Și, în schimb, înțeleg că mulți dintre dumneavoastră m-ar aprecia pe mine.

— Mulți dintre noi, spuse Randall, cîntărindu-și cuvintele, căutăm pe cineva nou. Probabil că cineva, care vine din afară, ar putea oferi spitalului niște perspective noi. Să mai schimbe puțin lucrurile, să mai aerisească puțin locul.

— Așa deci.

— Da, așa vedem noi situația.

— Știți, am spus, Timothy Stone îmi este un prieten foarte bun.

— Nu văd prea bine legătura.

— Legătura este că nu aș vrea pentru nimic în lume să fac o figură urîță unui prieten ca el.

— Vai, dar nici nu m-am gîndit să vă sugerez așa ceva.

— Serios?

— Serios.

— Atunci, înseamnă că poate am înțeles eu greșit.

— Poate.

— De ce nu spuneți ce aveți de spus? I-am atacat eu.

Se scarpină gînditor pe ceafă. Intuiam că este pe punctul de a-și schimba tactica. Clipi des.

— Doctore Berry, eu nu sînt patolog, dar am destui prieteni patologii.

— În nici un caz Tim Stone, fac pariu.

— Și mă gîndesc deseori că patologii lucrează foarte mult. Mai mult decît chirurgii, mai mult decît oricine. Patologii sînt ocupați de dimineață pînă seara.

— Aveți perfectă dreptate.

— Ei bine, atunci sînt foarte surprins să văd cît timp liber aveți dumneavoastră.

— La naiba, doar știți prea bine ce e la mijloc.

Simțeam cum mă îneacă furia. Mai întîi încearcă să mă corupă și acum mă amenință. Adică, hai, ori îl cumpărăm, ori îi băgăm morcovul în fund. Dincolo de furie, însă, mă încerca și curiozitatea. Randall nu era tîmpit și, dacă nu i-ar fi fost frică, nu mi-ar fi vorbit așa. Începeam să mă întreb dacă nu chiar el făcuse avortul, cînd spuse:

— Familie aveți?

— Da.

— Și locuiți de mult în Boston?

— Pot să plec oricînd, în clipa în care m-am săturat de umblat cu fragmente de organe.

Încasă bine lovitura. Pe fața lui nu se putea citi nici cel mai mic semn al indispoziției pe care i-o provocasem. Mă privea, fără să se miște, sprijinit în continuare de mașină. Spuse doar atît:

— Înțeleg.

— Ați face mai bine să lăsați deoparte grija pentru cuvintele frumoase și să-mi spuneți direct ce vă preocupă.

— E foarte simplu, răspunse el. Mă întreb oare ce vă face să acționați în felul acesta. Înțeleg foarte bine ce înseamnă o prietenie, chiar și faptul că ne poate orbi uneori. Admir loialitatea dumneavoastră față de doctorul Lee, deși poate că aş admira-o și mai mult, dacă v-ați fi manifestat-o în alte împrejurări, mai puțin delicate. Spuneți-mi și mie, care este motivul, doctore Berry?

— Curiozitatea, doctore Randall. Pură curiozitate. Vreau să știu și eu de ce aleargă toată lumea să-i ia capul unui nevinovat. Vreau să știu de ce practicanții unei meserii obiective prin excelență preferă prejudecățile sau indiferența.

Băgă mîna în buzunarul de la haină, scoase o tabacheră, își alege o țigară lungă și subțire, pe care și-o aprinse.

— Cred, spuse el, că ar trebui să știm exact despre ce vorbim, să punem lucrurile la punct. Doctorul Lee face avorturi, nu?

— Aveți dreptate cînd spuneți că e bine să știm despre ce vorbim. Eu unul mă mulțumesc să ascult.

— Avortul este ilegal. Și, în afară de asta, ca orice operație, presupune și un risc incontestabil pentru pacientă, chiar dacă este făcută de un om competent și nu de un bețiv.

— Eventual chinez, i-am sugerat eu.

Randall zîmbi.

— Doctorul Lee, zise, este un avortor, un om la marginea legii. Ca medic, are o deontologie profesională îndoielnică. Ca cetățean, actele sale sînt pedepsite în justiție. Uite, doctore Berry, asta mă preocupă pe mine. Vreau să știu de ce scormoniți peste tot, de ce îmi molestați familia?

— N-aș crede că "molestată" este cuvîntul cel mai potrivit.

— ... și de ce sînteți atît de insuportabil cu pretinsa dumitale anchetă, cînd aveți atîtea alte lucruri mai bune de făcut și în special să lucrați acolo, la spitalul *Lincoln*, care vă plătește. În loc să vă faceți datoria, vă băgați într-o afacere de familie, semănați discordia și încercați să apărați un vinovat, un om care a sfidat jurămîntul medical, care a hotărît să sfideze societatea și care încalcă legile cele mai fundamentale.

— Doctore, i-am zis, dacă tot vorbiți despre o afacere de familie, haideți să discutăm strict pe tema asta. Ce ați fi făcut, dacă fiica dumneavoastră ar fi venit să vă spună că este gravidă? Dacă ar fi venit mai întâi la dumneavoastră, în loc să se ducă direct la un avortor? Ce ați fi făcut?

— Presupuneri dintr-astea stupide nu servesc la nimic.

— Dar un răspuns tot aveți, dacă vreți să mi-l dați.

Devenise stacojiu. Venele de la gât începuseră să i se zbată puternic sub gulerul strîmt. Își mușcă buzele și spuse:

— Deci asta urmăriți: să-mi calomniați familia, în speranța deșartă că v-ați putea salva prietenul?

— Cred că v-am pus o întrebare justificată. Existau doar atîtea posibilități. Putem să le și numărăm: la Tokyo, în Elveția, la Los Angeles, la San Juan, numai dacă nu aveți nici un prieten la New York sau la Washington. Ar fi fost mult mai comod. Și mult mai ieftin, nu m-am putut abține să nu adaug.

Randall se răsuci pe călcîie și băgă cheile în portieră.

— Gîndiți-vă, i-am spus. Gîndiți-va bine la ce ați fi putut face dumneavoastră pentru a putea păstra nepătată reputația familiei, pînă să vină cineva dinafară, să atenteze la ea.

Băgă cheia în contact și mă fulgeră cu privirea.

— Și mai întrebați-vă de ce nu a venit la dumneavoastră atunci cînd a avut nevoie de ajutor?

— Fiica mea, a spus el tremurînd de furie, fiica mea a fost un copil minunat. Un gînd rău nu a avut niciodată. Cum îndrăznești să...

— Dacă era un îngerăș atît de pur, cum spuneți, atunci cum se face că a rămas gravidă?

Trînti portiera și demară violent, lăsînd trombe de fum în urma lui.

Capitolul 13

Cînd m-am întors, am găsit casa goală și cufundată în întuneric. Un bilet lăsat în bucătărie m-a făcut să înțeleg că Judith era tot la soția lui Lee, împreună cu copiii. Am aruncat o privire în frigider. Eram lihnit de foame, dar nu aveam răbdare să stau jos, pe scaun. Mi-am făcut un sandviș, am mai găsit niște salată și am băut un pahar de lapte. Liniștea din casă mi se punea pe suflet, așa că am plecat acasă la Art. Locuia aproape de noi, la o stradă mai încolo.

Văzută dinafară, casa lui Lee este veche și masivă, ca toate casele de pe stradă. Nu se distinge cu nimic, nu are nimic personal. Totdeauna m-am întrebat cum se poate ca o casă să fie atît de prost asortată cu proprietarul.

Nici în interior situația nu era mai strălucită. În bucătărie am găsit-o pe Betty hrănindu-și bebelușul. Mi s-a părut că este răvășită și obosită. În mod normal, este de o eleganță impecabilă. Era și Judith cu ea, împreună cu Debby, fetița noastră, care i se încurca în fuste.

În salon, băieții se jucau de-a hoții și vardiștii, în zgomotul de împușcături ale pistoalelor cu capse. Betty tresărea la fiecare pocnitură.

— Vai, spuse ea, tare aș vrea să înceteze, dar nu am inima să le spun să....

M-am dus eu. Toate mobilele erau răsturnate. Johnny, fiul meu de patru ani, se ascundea după un fotoliu. Îmi făcu semn cu mîna și începu să tragă. În colțul opus, băieții lui Lee stăteau după canapea. Aerul devenise acru de atîta fum, iar parchetul era plin de capse. Johnny trase urlînd:

— Te-am împușcat, te-am împușcat!

— Nu-i adevărat, spuse Andy Lee.

— Ba da. Ești mort!

— Nu sînt mort, protestă Andy, ieșind din ascunzătoare cu pistolul în mînă, dar i se terminaseră capsele și pistolul lui nu mai scoase decît cîteva zgomote inofensive. Se adăposti imediat și începu să urle la Henry Lee:

— Acoperă-mă! Acoperă-mă cît încarc!

— OK, camarade!

Andy începu să reîncarce, dar, neîndemînatic și grăbit, scăpă capsele jos. Disperat, iese la vedere cu pistolul în mînă și începe să țipe:

— Poc! Poc!

Reluă ostilitățile fără să-l mai doară capul de muniție.

— Nu-i corect, ești mort, zise Johny, ascuns în continuare după fotoliu.

— Și tu la fel, spuse Henry, acu' te-am împușcat.

— Aaa, da? făcu Johny, pocnind încă trei capse. Mi-au trecut prin păr gloanțele tale.

Și hărmălaia porni mai furtunoasă ca niciodată. I-am lăsat în pace și m-am întors în bucătărie, zîmbind.

— Care e treaba? mă întrebă Betty.

— Se ceartă care l-a împușcat pe care.

— Ce ai făcut astăzi? Ai aflat ceva?

— Se rezolvă, i-am spus. Nu te îngrijora.

Zîmbi amar. Era fix zîmbetul lui Art.

— Bine, doctore.

— Vorbesc serios.

— Sper să nu te înșeli, spuse ea, întorcîndu-se la copil, băgîndu-i în gură o linguriță de compot.

O picătură i se scurse pe bărbiță. Betty o șterse rapid și făcu o nouă încercare.

— Primim vești proaste, zise Judith intrînd.

— Da?

— A sunat Bradford, avocatul lui Art. Refuză să-l apere.

— Și ce-a spus?

— Nimic. Doar că e foarte ocupat și nu are timp.

Mi-am aprins o țigară, încercînd să-mi păstrez calmul.

— Cred că ar fi mai bine să-l sun, am spus.

Judith se uită la ceas.

— E cinci și jumătate. Nu știu dacă îl mai găsești.

— Încerc!

Am intrat în biroul lui Art. Judith veni după mine. Am închis ușa, ca să nu se audă zgomotul băătăiei din salon.

— John, ce o să se întîmple?

Am clătinat din cap.

— E prea devreme să ne dăm seama.

M-am așezat la biroul lui Art și am format numărul lui Bradford.

— Nu ți-e foame? Ai apucat să mănînci ceva?

— Am ciugulit ceva acasă, înainte de a veni încoace.

— Pari obosit.

— E-n ordine.

Judith se aplecă peste birou cu ochii închiși și am sărutat-o.

— Era să uit. Te-a căutat Fritz Werner la telefon. Vrea să vorbească cu tine.

Trebuia să mă aștept. Fritz era omul pe care poți conta oricînd vine vorba despre ultimele noutăți. Cine știe dacă nu are ceva important în gușă? Era omul care mi-ar putea aduce mari servicii.

— Îl sun eu.

— Și încă ceva: recepția aia de mîine.

— Nu prea țin neapărat să mă duc.

— Trebuie să mergem. George Morris...

Uitasem.

- Bine, la ce oră?
- La șase. Nu trebuie să stăm mult.
- Bine.

Judith plecă înapoi la bucătărie chiar când secretara de la celălalt capăt al firului ridică, anunțându-mă:

- "Bradford, Wilson și Sturges".
- Cu domnul Bradford, vă rog.
- Îmi pare rău, zise secretara. Domnul Bradford lipsește astăzi.

- Unde l-aș putea găsi?
- Domnul Bradford va fi la birou mâine la ora nouă.
- Nu pot să aștept pînă mâine.
- Regret, domnule.
- Nu mai regretați atîta și mai bine încercați să mi-l găsiți. Doctor Berry la telefon.

Habar n-aveam dacă numele meu îi spunea ceva, dar mă gîndeam că nu e imposibil. Secretara schimbă tonul imediat.

- Așteptați puțin, vă rog, domnule doctor.

După cîteva secunde, am auzit în receptor zgomotul de fond caracteristic unei "linii de așteptare". Art spunea că a te găsi pe o "linie de așteptare" este echivalentul telefonic al purgatoriului. Era una dintre maximele lui preferate. Oricum, Art nu putea suferi telefonul și îl folosea numai cînd era constrîns de împrejurări.

Secretara binevoi să revină.

- Domnul Bradford tocmai pleca. L-am întors din drum.

- Mulțumesc.
- George Bradford.
- Domnule Bradford, John Berry la telefon.
- Bună ziua, doctore Berry. Ce pot face pentru dumneavoastră?

- În legătură cu Art Lee, voiam să...
- Doctore Berry, tocmai ieșeam pe ușă.

— Știu, mi-a spus secretara dumneavoastră. Am putea să ne întâlnim undeva?

Bradford ezită, apoi oftă atît de tare, încît l-am putut auzi și eu. Ai fi zis că-i cerusem mîna dreaptă, de la cot.

— Nu știu la ce ar mai putea folosi. Mă tem că decizia mea este irevocabilă. Afacerea nu mai este în terenul meu.

— O scurtă întîlnire, nimic altceva.

O nouă pauză.

— Bine. Ne întîlnim în douăzeci de minute la mine la club, la *Trafalgar*. Pe curînd.

Am închis. Ticălosul! Clubul pe care îl frecventa el era tocmai în centru. Trebuia să conduc ca nebunul ca să ajung acolo, pentru a fi punctual. Mi-am aranjat nodul la cravată și am sărit în mașină.

Clubul *Trafalgar* se găsea pe Beacon Street, tocmai la poalele colinei.

Contrar altor cluburi din marile orașe, *Trafalgar* era un loc atît de liniștit, încît puțini bostonieni știau măcar că există.

Intram pentru prima oară înăuntru, dar aș fi putut descrie interiorul dinainte, fără să mă înșel prea mult. Încăperi cu lambriuri de acaju, tavane înalte, fotolii adînci din piele, covoare orientale uzate. Atmosfera clubului se potrivea de minune cu clienții care îl frecventau – bărbați destul de tineri și snobi. Lăsîndu-mi paltonul la garderobă, mi-au căzut ochii pe un anunț, care informa fără ocolișuri: "Accesul doamnelor este permis numai joi, între 16 și 17,30, ca invitate."

Bradford mă aștepta în hol.

Era un om scund și îndesat, îmbrăcat impecabil. După o zi întreagă petrecută la birou, costumul său negru, cu niște dungulițe albe, fine, nu avea nici o cută, pantofii erau lustruiți fără cusur și manșetele albe

ieșeau de sub mânecile hainei exact la lungimea regulamentară.

La vestă purta un ceas, la capătul unui lanț gros din argint. Insigna de fost student contrasta în mod plăcut cu sobrietatea generală.

Nu aveam nevoie să mă uit în almanahul personalităților, ca să-mi dau seama că locuia undeva într-un cartier ca Beverly Farm, că terminase dreptul la Harvard, că soția lui era absolventă a colegiului *Vassar* și purta fuste plisate, bluze de cașmir și coliere din perle adevărate. Copiii, mai mult ca sigur, erau crescuți la Groton sau Concord. Toate acestea se puteau citi cu ușurință pe chipul său sigur de sine.

— Eu unul aș lua ceva, spuse el, în timp ce ne strângeam mâinile. Dumneavoastră ce spuneți?

— Bună idee.

Barul – o sală mare cu ferestre înalte ce dădeau în Beacon Street și Commons – era la etajul doi. Domnea semiîntunericul și fumul de țigară. Se discuta în șoaptă. Barmanul știa ce lua toată lumea, nu mai avea nevoie să întrebe. Toată lumea, în afară de mine, bineînțeles.

Ne-am așezat în două fotolii confortabile, lângă o fereastră și am comandat o vodcă *Gibson*. Bradford se mulțumi să facă barmanului un semn cu capul.

În timp ce așteptam să ne vină comanda, spuse:

— Sînt sigur că hotărîrea mea vă dezamăgește, dar sincer...

— Eu nu sînt dezamăgit. Nu eu trebuie să apar în fața unui tribunal.

Bradford își scoase ceasul din buzunar, se uită la el și îl puse la loc.

— Nimeni, dar *nimeni*, sublinie el, nu este în fața nici unui tribunal, pentru moment.

— Nu sînt tocmai de acord. Cred că o grămadă de oameni se găsesc în banca acuzaților; chiar în momentul ăsta.

Bătu nervos cu degetul arătător în masă și se încruntă urît la chelnerul care era tocmai în celălalt capăt al sălii. Psihiatrii numesc asta transfer.

— Aș putea să știu și eu ce înseamnă observația dumneavoastră?

— Toată lumea din orașul ăsta îl lasă baltă pe Art Lee, cînd are nevoie mai mare, de parcă ar avea rîie.

— Și dumneavoastră credeți că este vorba de cine știe ce conspirație neagră, nu?

— Nu, i-am spus, sînt surprins, pur și simplu.

— Un prieten susține că trăsătura fundamentală a medicilor e naivitatea. Dumneavoastră nu păreți a fi un naiv.

— Este un compliment?

— Este o constatare.

— Mă strădui și eu, cum pot.

— Ei bine, credeți-mă, nu există nici un mister, nici o conspirație. Și, în ceea ce mă privește, trebuie să înțelegeți că am o grămadă de clienți și Lee nu este decît unul dintre ei.

— Doctorul Lee.

— Aveți dreptate, doctorul Lee. El este unul dintre clienții mei, dar eu mai am obligații față de toți ceilalți, pe care mi le onorez cum pot mai bine. M-am interesat azi și am aflat că procesul lui Lee va avea loc în aceeași zi în care eu mai am un proces. Am preferat să-mi țin o promisiune deja făcută și să-l refuz pe doctorul Lee. Nu pot să pledez în două procese deodată. I-am explicat și doctorului Lee.

Comanda era pe masă. Bradford ridică paharul.

— În sănătatea dumneavoastră!

— În sănătatea dumneavoastră!

Bău și își fixă privirea pe pahar.

— Când i-am explicat poziția mea, doctorul Lee mi-a înțeles punctul de vedere. I-am spus că eu, împreună cu asociații mei vom face tot ce-i posibil pentru a-i găsi cea mai bună asistență juridică. Biroul nostru are patru asociați principali și, după toate probabilitățile, unul dintre noi va putea să...

— Bine, dar acestea sînt numai probabilități.

Bradford dădu din umeri.

— Lumea asta e plină de probabilități.

Am băut cîteva înghițituri. O porcărie de cocktail: vermut cu un strop de vodcă.

— Sînteți în relații excelente cu familia Randall? I-am întrebat.

— Cunosc familia.

— Acest lucru are vreo legătură cu decizia dumneavoastră?

— Absolut nici o legătură. Un avocat învață foarte repede să facă distincție între clienți și prieteni. Este indispensabil.

Zîmbi.

— Obiecție, onorată instanță. Asta rămîne între noi, dar îl simpatizez în mod deosebit pe doctorul Lee. Cred că sîntem amîndoi de acord cu faptul că avortul face parte din viața unei societăți moderne și nu mai poate fi ținut sub tăcere. După ultimele statistici pe care le-am văzut eu, se pare că în America se efectuează circa un milion de avorturi anual; din punct de vedere practic, este o necesitate. Legile noastre sînt prost concepute, prost definite și de o severitate absurdă. Dar dați-mi voie să spun că medicii sînt chiar mai severi decît legea. Comitetele de medici din spitale care decid oportunitatea unui avort păcătuiesc prin exces de prudență. Practic, ei refuză să facă avorturi chiar și acolo unde legea nu pune nici o piedică. După părerea mea, înainte de a putea modifica legea

avorturilor, este necesar să schimbăm mentalitatea corpului medical.

Nu i-am răspuns nimic. Gargara verbală este un obicei străvechi, care trebuie ascultată în tăcere. Bradford îmi aruncă o privire și spuse:

— Nu sînteți de acord?

— Bineînțeles că sînt de acord. Nici nu se poate visa o pledoarie mai frumoasă în apărarea unui acuzat.

— Nu era nici o pledoarie.

— Atunci, înseamnă că nu v-am înțeles eu bine.

— Sînt foarte surprins, spuse el sec.

— Și eu la fel, pentru că discursul dumneavoastră nu prea are sens. Totdeauna am crezut că avocații merg direct la subiect și nu se învîrt în jurul problemei.

— Încercam doar să-mi clarific poziția.

— Poziția dumneavoastră este foarte clară, eu sînt îngrijorat de soarta doctorului Lee.

— Foarte bine, atunci să vorbim despre el. Este acuzat în baza unei legi a statului Massachusetts – care datează de 78 de ani – o lege care consideră orice avort un delict ce este pedepsit cu amendă și privarea de libertate pe o perioadă de pînă la cinci ani. Dacă avortul cauzează moartea, pedeapsa poate fi de la șapte la douăzeci de ani.

— Și este încadrat la omor prin imprudență sau crimă?

— Tehnic vorbind, nu este nici una, nici alta. Însă în baza...

— Deci poate fi eliberat pe cauțiune sau nu?

— Mda, ar fi posibil. Dar nu și în cazul acesta. Pentru că acuzația va fi aceea de crimă, în baza unei prevederi a codului civil, prin care orice deces survenit ca urmare a unui delict constituie o crimă.

— Înțeleg.

— Acuzarea va aduce în cursul dezbaterilor dovezi, după părerea mea irefutabile, că doctorul Lee este un

a-vortor. Vor putea dovedi că fata a fost la doctorul Lee și că acesta nu a consemnat consultația în nici o fișă – lucru cu totul inexplicabil. Vor arăta că Lee nu are nici un alibi pentru seara de duminică. Vor înainta și mărturia doamnei Randall conform căreia victima a afirmat că Lee este autorul avortului. În final, totul se reduce la două mărturii: cea a lui Lee, un avortor recunoscut, care va jura că nu i-a făcut nici un avort victimei și cea a doamnei Randall, care va jura exact contrariul. Dumneavoastră, să fiți în juriu, pe cine ați crede?

— Nimic nu dovedește că doctorul Lee a făcut avortul. Toate argumentele acuzării pot fi dovezi pentru o prezumție, dar nu pentru un verdict.

— Procesul se va judeca la Boston.

— Foarte bine, atunci cereți strămutarea procesului.

— Pentru care motiv? Deoarece climatul moral din Boston este defavorabil acuzatului?

— Dumneavoastră vă pierdeți printre detaliile tehnice, eu vreau să salvez un om.

— Detaliile acestea tehnice fac forța legii...

— ... și slăbiciunea ei.

Mă privi gânditor.

— Singura modalitate de a-l salva pe doctorul Lee, așa cum spuneți dumneavoastră, este de a dovedi că nu el a efectuat operația. Adică trebuie descoperit adevăratul autor al avortului, ceea ce – cred eu – este foarte puțin probabil.

— De ce?

— Motivul e cât se poate de simplu. Am stat de vorbă astăzi dimineață cu Lee și am plecat de la el convins că minte de îngheață apele. Eu cred că el a făcut-o. Berry, eu cred că el a ucis-o, înțelegeți?

Capitolul 14

Întors acasă, am constatat că Judith și copiii erau tot la Betty. Mi-am pus singur ceva de băut – una tare de data asta – și m-am întins pe canapeaua din sufragerie. Eram frînt de oboseală, dar incapabil să mă destind.

Eu am un caracter urît, știu asta și încerc să mă controlez, dar cum fac, cum nu fac, cert este că deseori mi se întîmplă să mă port nepotrivit sau să bruschez lumea.

Cred că nu iubesc oamenii. Cred că din cauza asta am și ales patologia. Dînd înapoi filmul zilei, mi-am dat seama că mi-am pierdut calmul în prea multe situații. Era o prostie din partea mea; nu-mi folosise la nimic și mai degrabă mi-am consumat energiile.

A sunat telefonul. Era Sanderson, șeful serviciului de anatomie patologică de la *Lincoln*, șeful meu. Primul lucru, care a avut grijă să mi-l spună, a fost că mă sună de la spital.

— OK, i-am răspuns.

Centrala spitalului avea cel puțin șase linii. Seara, practic oricine se putea brânșa pe convorbire.

— Cum a fost azi? mă întrebă Sanderson.

— Pentru mine a fost interesant. Și tu?

— Am avut și eu momente interesante, recunosc eu.

Mi-am imaginat cu ușurință cam ce se putuse întîmplă. Oricine m-ar fi căutat fără să mă găsească nu ar fi avut nimic altceva de făcut decît să meargă direct la Sanderson.

Asta e cît se poate de logic și de corect, dar de abia de aici e loc de nuanțe și subtilități. Se puteau spune chiar și glume de genul: "Așa, care va să zică, vă cam lipsește mîna de lucru pe aici." Sau întrebări serioase: "Am auzit că Berry e bolnav, care-i treaba? Da? Am auzit eu ceva. Dar nu-i adevărat, nu-i așa?" Apoi mai

puteau fi și replici bine pregătite dinainte de șeful lui direct: "La naiba, Sanderson! Cum vrei să-mi țin echipa din scurt și să meargă treaba, când tu îți lași băieții de la laborator să plece care cum vrea?"

Și, în sfârșit, sînt sigur că cineva din conducerea spitalului a avut grijă să-i spună ceva de genul: "Spitalul nostru este unul de primă clasă. La noi, fiecare știe ce are de făcut și își vede de lucru, la noi, nu e loc pentru cine nu se ține de treabă."

Consecința imediată ar fi să apară presiuni prin care să fiu reținut în laborator sau să fiu dat afară.

— Auzi, spune-le că am sifilis în fază terțiară, i-am zis. Cred că asta i-ar liniști.

Sanderson începu să rîdă.

— Deocamdată nu este nici o problemă, spuse el. Am cocoașa tare. O vreme mai rezist eu. De cît timp ai mai avea nevoie?

— Habar nu am. E încurcată rău afacerea.

— Treci pe la mine să stăm de vorbă mîine dimineață.

— Poate pînă atunci mai aflu cîte ceva. Deocamdată treaba e urîtă rău de tot. Ceva cam ca în cazul din Peru.

— Înțeleg, zise Sanderson. Atunci, ne vedem mîine.

— Pe mîine, salut!

Am pus receptorul în furcă, liniștit și sigur că Sanderson înțelesese exact ce voisem să spun prin "cazul din Peru". Voiam să-i transmit că în toată afacerea asta era ceva ce scîrțîie, că ceva nu se potrivea deloc cum trebuie, că sună fals. Așa ceva se întîmplase cu vreo trei luni în urmă, cu un bolnav de care ne ocupasem amîndoi. Era un caz rar, o boală numită agranulocitoză, adică absența completă a globulelor albe din sînge. O afecțiune foarte gravă, căci fără globule albe nu putem lupta împotriva infecțiilor. Cei mai mulți dintre noi găzduim în corp tot felul de

germeni patogeni: streptococi, stafilococi, uneori pneumococi sau chiar bacili difterici. Și cum ne slăbesc reacțiile de apărare, cum ne infectăm.

În cazul în discuție, pacientul era un medic american, care lucra pentru Departamentul Sănătății Publice, în Peru. Avînd astm, luase un medicament fabricat în Peru și, într-o bună zi, căzu bolnav. Se simțea rău, avea temperatură și în gură îi apăruseră niște ulcerații. A fost la un doctor în Lima, care i-a făcut niște analize. Avea numai șase sute de globule albe. A doua zi mai avea o sută și în a treia nici una. A sărit în primul avion spre America, s-a nimerit să fie spre Boston și se internă la noi în spital.

I s-a făcut o puncție-biopsie a măduvii osoase, adică i-am găurit osul pieptului, pentru a-i preleva puțină măduvă. Cînd m-am uitat la microscop, am rămas mut. În măduvă erau prezente niște pulberi extrem de fine, de tip granulocitar. Era normal, dar nu alarmant. Primul meu gînd a fost că își băgase dracul coada, așa că m-am dus să vorbesc cu medicul de salon.

Acesta reușise între timp să identifice medicamentul peruan pe care îl luase pacientul. S-a dovedit că acesta conținea un compus care în America fusese retras de pe piață încă din 1942, din cauza acțiunii sale toxice asupra globulelor albe. Medicul a crezut imediat că a înțeles fenomenul: pacientul își distrusese singur globulele albe cu medicamentul său și acum se infecta singur. Tratamentul era cît se poate de simplu, anume să nu-i mai dea medicamentul toxic și să lase măduva să se regenereze de la sine.

I-am spus totuși medicului că, după cum se vedea la microscop, măduva nu era chiar atît de afectată. Ne-am dus imediat să vedem bolnavul și l-am găsit urît de tot. Avea gura plină de ulcerații, iar picioarele îi erau pline de furunculi. Avea temperatură ridicată și căzuse

într-un fel de letargie, abia fiind în stare să ne răspundă la întrebări.

Nu ne puteam da seama cum putea fi atît de bolnav, cînd măduva sa osoasă părea a fi într-o stare normală. Cu asta ne băteam capul de dimineață. Pe la ora patru, l-am întrebat pe medicul de salon dacă pacientului nu i s-a infectat pielea și în jurul locului unde s-a făcut puncția. Nu verificase, așa că ne-am dus amîndoi să-i verificăm toracele.

Și... surpriză: nici o urmă de puncție! Era clar că eșantionul de măduvă nu provenea de la pacientul nostru. Greșeala fusese a unui stagiar sau a unei infirmiere, care pusese etichetele cu numele bolnavului nostru pe eșantionul prelevat de la un bărbat suspectat de leucemie. Drept pentru care i-am făcut imediat o puncție sternală și i-am găsit măduva foarte alterată.

Pacientul se vindecă, bineînțeles, ceva mai tîrziu, dar nu am putut uita niciodată perplexitatea noastră în fața rezultatelor de la laborator.

Iar acum încercam același sentiment!

Era ceva ce nu mergea, ce nu cadra cu situația. Nu-mi dădeam seama de ce, dar aveam senzația că la mijloc este o mare neînțelegere, ca și cum fiecare vorbea despre cu totul altceva. Oricum, pentru mine, un singur lucru era clar: pînă în ziua în care i se va dovedi vinovăția, în ochii mei, Art era nevinovat.

Mai grav era însă că nimeni nu părea să-și facă griji dacă era vinovat sau nu. Întrebarea, care mie mi se părea ciudată, nu avea nici o importanță în ochii lor.

De ce, oare?

Martți
11 octombrie

Capitolul 1

Cînd m-am trezit, am avut impresia că este o zi ca oricare alta. Eram epuizat. Afară ploua mărunț și strada era pustie și lipsită de orice farmec. Am ieșit din pijamale și m-am dus să fac un duș fierbinte. Mă bărbieream, cînd a intrat Judith. Mă sărută pe obraz, apoi plecă în bucătărie să-mi pregătească ceva de mîncare. Mi-am zîmbit în oglindă și m-am întrebat oare ce operații mai sînt de făcut astăzi în spital.

Abia atunci mi-am dat seama că nu e o zi ca toate celelalte și că nu urma să mă duc la spital. Mi-am amintit tot.

M-am dus la fereastră și m-am uitat la picăturile care se prelingeau pe geam. Atunci m-am întrebat pentru prima oară dacă nu era mai bine să las totul baltă și să mă întorc la treburile mele. Și, dintr-o dată, perspectiva de a mă întoarce la rutina de zi cu zi mi s-a părut foarte atrăgătoare, aproape irezistibilă. Mă și vedeam urcînd în mașină, căutînd un loc în parcare a spitalului, schimbîndu-mă la vestiar, luîndu-mi

mănușile de cauciuc și trecînd la treabă. Era munca mea, mă simțeam în largul meu, făceam ce învățasem să fac. Nu aveam nici un motiv s-o fac pe-a detectivul amator. În dimineața aceea rece, o asemenea idee mi se părea ridicolă.

După aceea, însă, mi-au revenit în memorie chipurile pe care le văzusem cu o zi înainte. Chipul lui Art, chipul lui J.D.Randall și cel al lui Bradford, atît de satisfăcut și atît de convins că avea dreptate. Am știut că dacă eu nu îl ajutam pe Art, nimeni nu ar fi ridicat un deget pentru el.

Judith mîncă împreună cu mine. Copiii încă mai dormeau. Eram singuri.

— Ce ai de gînd să faci azi? mă întreba ea.

— Nici eu nu știu precis.

Chiar îmi puneam aceeași întrebare. Îmi mai rămîneau o mulțime de lucruri de descoperit despre Karen și mai ales despre doamna Randall. Încă nu știam aproape nimic nici despre una, nici despre alta.

— Cred că am să încep cu fata, am zis.

— De ce?

— Păi, din cîte mi s-au spus, era un îngeraș de copil, o cumînțenie a pămîntului. Toată lumea era vrăjită.

— Poate că este adevărat.

— Poate, dar cred că e mai înțelept să culeg și alte opinii în afară de cele ale fratelui și ale lui taică-său.

— Și cum ai să faci?

— O să încep cu *Smith College*, am zis.

Smith College, Northampton, Massachusetts. Aici, peste 2.200 de fete primeau o educație rafinată, în mijlocul unui pustiu. Două ore pe autostradă pînă la ieșirea din Holyoke, apoi încă o jumătate de oră, pînă cînd am trecut de calea ferată, pentru a intra în orășel.

Pentru un oraș universitar, parcă nu exista nici un strop de spontaneitate. Parcă simțeam cum plutesc în aer iritarea și frustrarea, o imensă frustrare colectivă a celor 2.200 de fete încuiate pentru patru ani în mijlocul unui deșert. În același timp, parcă mai era și o altă iritare colectivă, a locuitorilor orașelului, obligați să se acomodeze cu prezența lor.

În schimb, campusul era splendid, mai ales toamna, chiar și sub ploaia care se încăpățâna să nu înceteze. M-am dus direct la biroul de informații al universității și am căutat să aflu unde locuise Karen Randall. Mi s-a oferit o hartă a campusului și am pornit spre Henley Hall, clădirea care o adăpostise pe Karen.

Henley Hall era o casă mare și albă, de pe Wilbur Street în care trăiau patruzeci de fete. La parter se găsea o sală comună, tapetată în roz deschis – un decor atât de feminin, încât devenea ridicol. Fete tinere, toate în blugi, circulau în toate direcțiile. Recepția era chiar lângă intrare.

— Aș dori să vorbesc cu Karen Randall, i-am spus tinerei de după birou.

Fata se uită la mine îngrozită ca la un vampir gata să sară la ea.

— Sînt unchiul ei, am zis. Doctorul Berry.

— Eu am fost plecată, abia ieri m-am întors și pe Karen nu am văzut-o. Știam că plecase la Boston în week-end.

Fusesem inspirat: fata nu știa ce se întîmplase. Mă întrebam dacă celelalte sînt la curent; imposibil de știut pentru moment. Administratora fusese informată cu siguranță sau, dacă nu, avea să afle în curînd. Era limpede că trebuia să o evit.

— A! strigă fata de la birou. Uitați-o pe Ginnie. Ginnie e colega de cameră a lui Karen.

O fată brunetă dădea să iasă. Purta o pereche de blugi foarte mulați și un pulover ce părea vechi, dar nu

era deloc; însă efectul general era foarte îngrijit. În schimb, chipul său contrazicea evident această primă impresie.

Fata de la recepție îi făcu semn cu mîna și îi spuse:

— Dînsul este doctorul Berry. O caută pe Karen.

Ginnie se uită la mine. Se vedea limpede că prezența mea o șocase. Știa. M-am grăbit să o apuc de mînă, să o iau cu mine în salonul de oaspeți și am pus-o să stea jos, într-un fotoliu.

— Bine, dar Karen...

— Știu, am zis, dar aș dori să stăm de vorbă.

— Cred că ar fi mai bine să-i cer părerea doamnei Peters.

Se ridică în picioare. Am așezat-o ușor la loc, cu blîndețe.

— Înainte să plecați, vreau să vă spun un singur lucru. Ieri am asistat la autopsia lui Karen.

Ginnie duse mîna la gură.

— Îmi cer scuze că sînt atît de brutal, dar sînt cîteva întrebări importante, la care numai dumneavoastră ați putea avea un răspuns. Atît eu, cît și dumneavoastră știm care ar fi părerea doamnei Peters.

— Ar spune că nu am ce discuta cu dumneavoastră.

Mai avea un rest de suspiciune în priviri, dar reușisem să îi trezesc curiozitatea.

— Să mergem undeva, unde putem fi singuri.

— Nu știi dacă...

— Nu vă rețin decît cîteva minute.

Se ridică și făcu semn cu capul către hol.

— În principiu, nu avem voie să primim bărbați în cameră, dar dumneavoastră sînteți o rudă, nu-i așa?

— Bineînțeles.

Ginnie și Karen împărțeau o cameră la parter. Era mică, dar întesată cu lucruri și amintiri de tot felul, de care fetele de vîrsta lor nu se pot despărți: scrisori, fotografii, felicitări, programe de spectacole, orare,

parfumuri, jucării de pluș, etc. Ginnie se așează pe un pat, iar mie îmi arată un scaun.

— Doamna Peters mi-a zis aseară că ea a... murit, în urma unui accident și mi-a cerut să nu mai spun nimănui cîteva zile. E aiurea! Din cîți oameni cunosc eu, nu a murit nici unul, adică nimeni de vîrsta mea. E aiurea de tot. Adică ciudat, nu știu, n-am simțit nimic. Știu că trebuia să-mi pară rău, dar nu prea reușesc. Poate că încă nu-mi vine să cred.

— O cunoșteai pe Karen înainte de a fi colega de cameră?

— Nu, s-a oferit din oficiu să stăm împreună.

— Și vă înțelegeați bine?

Dădu din umeri. Trebuia să se miște într-una, părea că nu are stare deloc.

— Da. Nu cred că ne înțelegeam rău. Karen era mai diferită, nu se aseamăna cu celelalte studente din anul întîi. Nu avea nici cea mai mică urmă de respect sau de frică de universitate. Chiulea de la aproape toate cursurile și zicea într-una că îi e groază de universitatea asta. Bine, toată lumea spune asta, e la modă, dar cred că ea era convinsă de ce spune.

— Ce vă face să credeți asta?

— Felul său de a se comporta. Nu mergea la cursuri, pleca din campus sub orice pretext. Pleca tot weekend-ul zicînd că merge acasă, dar mie îmi spunea că nu este așa. Își detesta părinții.

Ginnie se ridică și deschise ușa dulapului. Pe interior, era lipită o fotografie mare a lui J.D.Randall, plină toată de înțepături.

— Știți ce făcea, domnule doctor? Se juca cu un set dintr-ăla de săgeți, numai că în loc de țintă, arunca în fotografie. E tatăl ei, chirurg mi se pare. Arunca în el cu săgeți în fiecare seară înainte de a se culca.

Ginnie închise ușa de la dulap.

— Și mama ei?

— Ah, o iubea. Pe mama ei bună, care a murit. Acum are o mamă vitregă. Nu a iubit-o niciodată prea mult.

— Care erau subiectele ei preferate de discuție?

— Băieții, spuse Ginnie, așezându-se înapoi pe pat. De altfel toate vorbeam numai de asta. Karen a făcut liceul undeva prin apropiere și cunoștea o grămadă de tipi. Veneau la ea și niște studenți de la Yale.

— Era mai apropiată de vreunul dintre ei?

— Nu cred. Erau o groază și toți alergau după ea.

— Să înțeleg că avea succes?

— Da, dacă doriți, zise Ginnie, frecându-și nasul. Dar știți ceva? Eu cred că nu ar fi frumos să vorbesc acum despre ea. Și apoi, nici nu știu dacă este adevărat. S-ar putea să fie numai invenții.

— Ce vreți să spuneți?

— Ei bine, uitați despre ce este vorba. Pe o fată de anul întâi n-o cunoaște nimeni aici și poate să povestească tot ce-i trăznește, fără să poată spune nimeni că minte. Chiar și eu m-am lăudat în primele zile că în liceu am condus "brigada de aclamații" la meciurile de fotbal. Și adevărul este că eu am fost la o școală particulară și nu mi-am dorit niciodată să fiu animatoare într-o "brigadă de aclamații" pentru echipa nici unui liceu.

— Înțeleg.

— Asta e, fetele mai povestesc multe...

— Și Karen ce fel de povești înșira?

— Știu eu? Nu pot să spun că înșira chiar povești întregi. Mai mult subînțelesuri, apropouri, aluzii. Nu spunea niciodată nimic direct. Așa a fost și cu avorturile ei!

— Avorturi?

— Da, mi-a zis că a făcut două avorturi pînă să se înscrie la facultate. Nu era cam exagerat? În fond, nu avea decît șaptesprezece ani. I-am spus că nu o cred și

a început să-mi explice pe îndelete ce și cum se face, toată tehnica, o explicație completă, ce să mai vorbim. După asta, nu am mai știut ce să cred. O fată crescută într-o familie de medici putea să afle cu ușurință cum se face un chiuretaj. Oricum, lucrul acesta nu dovedea nimic, nu însemna că a avut ea personal un avort.

— Nu v-a dat și alte detalii? De ce a făcut avorturile?

— Nu. Mi-a spus pur și simplu că a făcut două avorturi, îmi povestea într-una chestii din astea, ca să mă scandalizeze. Când avea ea chef, folosea și un limbaj... Îmi aduc aminte că în prima... ba nu, în cea de-a doua simbătă, a venit târziu în cameră. Eu fusesem la o seară studentească. Când a venit, avea hainele răvășite pe ea, a stins lumina, s-a trântit în pat și ce credeți că-mi zice pe întuneric? Auzi: "Dumnezeule, pe lângă negri, albi nu sînt buni de nimic!" Uite așa. Nici nu am știut ce să-i răspund. Pe arunci o cunoșteam prea puțin și am preferat să tac. M-am gîndit că vrea să mă șocheze.

— Și ce altceva v-a mai zis?

Ginnie dădu din umeri. Aveam în permanență senzația că își studiase fiecare gest cu cea mai mare atenție în oglindă și că îi place să fie puțin afectată.

— Nu mai știu precis. Tot felul de lucruri mărunte. Într-o zi se pregătea să plece în week-end și se învîrtea pe la oglindă, apoi dintr-o dată îmi spune: "Zilele astea chiar îmi servesc o porție". Sau cam așa ceva, nu-mi mai aduc aminte exact cuvintele.

— Și ce i-ați răspuns?

— A, i-am spus: "Distracție plăcută", fără să știu dacă se referea la droguri sau la altceva. Ce puteam să-i spun? Mi-a zis: "Ai încredere în mine". Tot timpul avea replici din astea.

— Și ai crezut-o?

— După vreo două-trei luni am început să o cred.

— Ați avut vreodată motive să credeți că este însărcinată?

— Cît a fost aici la facultate? Nu.

— Sînteți sigură?

— Mie nu mi-a spus nimic. Și, în plus, lua pastile.

— Sînteți absolut sigură?

— Păi... așa cred! Oricum, era ceremonia ei de seară. Stați o clipă, pilulele trebuie să fie tot aici.

— Da? Unde?

— Acolo, pe birou, îmi arătă ea cu degetul. Pe birou

M-am ridicat și am luat flaconul de pastile în mînă. Pe etichetă scria farmacia din Beacon Hill. Nu avea trecut și modul de utilizare. Mi-am scos carnețelul și mi-am notat numărul rețetei și numele medicului. Am deschis apoi cutiuța și am scuturat-o să scot o pastilă. Mai rămăseseră patru.

— Și Karen lua cîte una în fiecare zi?

— În fiecare zi, fără excepție, zise Ginnie.

Eu nu sînt nici ginecolog, nici farmacist, dar la unele lucruri mai mărunte tot mă mai pricep. Întîi de toate, pilulele contraceptive se vînd capsulate într-un fel de ambalaj-calendar, care ajută femeia să țină socoteala zilelor de tratament. Apoi, inițial, dozajul hormonal era de zece miligrame pe zi, dar a fost redus la două miligrame. Ori asta a redus și mărimea pilulelor.

Pilulele lui Karen erau prea mari. Nu aveau nici un însemn, erau albe precum creta și sfărîmicioase. Îmi dădeam seama acum ce puteau fi, chiar și fără să verific. Am strecurat o pastilă în buzunar și am pus flaconul la loc.

— Ați văzut vreodată vreun prieten de-al ei?

— Nu.

— Karen nu vă povestea niciodată despre ei, despre întîlniri?

— Nu tocmai, nu-mi spunea nimic precis, dacă înțelegeți. Îmi spunea cum e fiecare la pat, dar eu cred

că de cele mai multe ori îi făcea plăcere să spună măgării. Încerca să impresioneze pe toată lumea cu tot felul de scîrboşenii. Chestii cît se poate de indecente, vedeţi? Staţi o clipă.

Se ridică şi se duse la noptiera lui Karen. Deasupra era o oglindă, după care erau ascunse nişte fotografii cu băieţi. Ginnie scoase două şi se apropie.

— Uite, ăsta este tipul de care îmi vorbea cel mai mult, dar nu cred că mai era cu el. Cu el a fost astă-vară, cred. E la Harvard.

Fotografia – una în genul acelor care se împart suporterilor – înfăţişa un băiat în echipament de fotbal. Purta tricoul cu numărul 71. Stătea aplecat, cu o mînă pe pămînt, gata să se repeadă în grămadă, uitîndu-se urît la fotograf.

— Cum îl cheamă?

— Nu ştiu.

Am cules de pe birou programul meciului Harvard -Columbia şi am căutat componenţa echipei. Numărul 71 era un fundaş de dreapta, Alan Zenner. L-am notat în carneţel şi i-am înapoiat fotografia lui Ginnie.

— Ăsta, spuse ea, întinzîndu-mi cealaltă fotografie, e mai proaspăt. Cred că încă mai era cu el. Cîteodată, la culcare, săruta fotografia. Ralph îl cheamă. Ralph sau poate Roger.

Era un negru tînăr, care purta un costum strîmt şi sclipitor. În mînă avea o chitară electrică. Zîmbea crispat.

— Crezi că mai era cu el?

— Da, aproape sigur. Tipul este într-un grup care cîntă undeva în Boston.

— Şi îl cheamă Ralph?

— Cam aşa ceva.

— Dar numele grupului nu îl cunoaşteţi?

— Mi-a spus ea, poate şi de mai multe ori, dar nu mai ţin minte. Era misterioasă, îi plăcea să aibă cuceriri

secrete. Nu semăna deloc cu fetele care se tolănesc comod într-un fotoliu și te înnebunesc cu toate amănuntele despre prietenul ei. Karen îți servea numai pe bucăți.

— Credeți că era împreună cu el în week-end-uri, când lipsea?

— Presupun. La Boston sau la New Haven.

Am întors fotografia. Pe spate purta o ștampilă "Photo Cruzin, Washington Street".

— Pot să iau fotografia?

— Bineînțeles, spuse ea. Nu mă deranjează cu nimic.

— Și nu ați văzut nici un prieten de-al ei?

— Nu, niciodată. A, ba nu! O prietenă.

— O fată?

— Da. Într-una din zile, Karen m-a informat că are să vină cu una din cele mai bune prietene ale ei. Mi-a spus de o mie de ori ce bine era îmbrăcată, ce de treabă era... În fine, o ridica în slăvi, nu se mai putea opri cu laudele. Mă așteptam la una nemaipomenită, dar când am văzut-o...

— Ei? Cum era?

— Ciudată fată. Foarte înaltă, cu niște picioare chiar lungi. Karen spunea mereu că ar da orice ca să aibă și ea niște picioare ca acelea și tipa stătea acolo în fotoliu fără să deschidă gura. Parcă era somnambulă. Eu cred că luase droguri, ceva, nu știu. A trecut o oră întreagă, dar și când a început să vorbească, m-a lăsat mască. Numai chestii bizare a spus.

— Adică?

— Nu mai știu. Numai chestii bizare. După aceea a făcut un poem despre oamenii care aleargă prin lanuri de spaghete. Prostii drăguțe. Vreau să spun că nu era vorba despre poezie adevărată.

— Și cum o chema?

— Nu mai știu. Parcă Angie.

— Studentă?

— Nu. E tînă ră, dar nu face studii, lucrează. Infir m ieră, mi se pare.

— Încercați puțin, poate vă amintiți numele ei.

Ginnie se încruntă într-un efort de concentrare, dar, după cîteva clipe, dădu din cap.

— Nu reușesc, zise ea. N-am fost atentă.

Mi-ar fi plăcut să mai prelungesc conversația, dar se făcuse tîrziu.

— Mi-ați mai putea da și alte informații despre Karen? Era nervoasă?

— Nu. Totdeauna era foarte calmă. În sesiune, de exemplu, toată lumea tremură și e nervoasă, dar pe Karen nici nu părea să o intereseze.

— Era plină de energie? Era vorbăreață, dinamică?

— Cine, Karen? Cred că glumiți. Singură spunea că e pe jumătate moartă, atunci cînd nu se pregătește pentru vreo întîlnire. Doar atunci de mai prindea și ea oarece viață, în rest, era obosită tot timpul, mereu se plîngea de oboseală.

— Dormea mult?

— Da. Aproape mereu cînd chiulea rămînea să doarmă.

— Mîncă mult?

— Nu tocmai. Se întîmpla să prefere să doarmă, în loc să coboare la masă.

— Atunci înseamnă că slăbise.

— Nu, dimpotrivă, spuse Ginnie. Se îngrășase. Nu cine știe ce, dar destul, oricum. În șase săptămîni i-au rămas strîmte toate rochiile și a trebuit să-și cumpere altele.

— Ați mai observat și alte schimbări?

— Ar mai fi ceva, dar nu știu dacă este important. Adică pentru ea era, pentru alții, nu.

— Anume?

— Ei bine, începuse să o obsedeze faptul că începuse să-i crească niște păr pe picioare, pe mâini și niște puf, așa ca un fel de mustăcioară. Se plîngea că va trebui să se epileze mereu.

Am aruncat o privire la ceas și mi-am dat seama că era aproape 12.

— Pe cinstea mea, dar nu mai sînteți deloc grăbită să ajungeți la cursuri.

— Nu contează, e interesant.

— Ce vreți să spuneți?

— Că... e interesant să vă văd cum lucrați, cum...

— Sînt sigur că nu sînt eu primul medic pe care îl vedeți.

Suspină.

— Poate o să mă crezi proastă, zise ea cu răutate, dar nu m-am născut ieri.

— Dimpotrivă, cred că ești foarte inteligentă.

— Atunci o să mă chemi să depun mărturie?

— Să depui mărturie? Pentru ce?

— La proces, la tribunal.

— Nu prea înțeleg.

— Mie poți să-mi spui adevărul, spuse ea. Știu că ești avocat.

— Aha!

— Mi-am dat seama în zece minute. Nu ești curios cum m-am prins?

— Cum?

— Cînd ai luat pilulele alea în mîină, ai fost prea atent, nu ca un medic cu medicamentele. Sincer, acum, nu prea cred că ai fi fost un mare medic.

— Ai dreptate, sînt sigur, i-am spus.

— Baftă în fața judecătorului, spuse ea în clipa în care ieșeam pe ușă.

— Mulțumesc.

Și Ginnie îmi făcu semn cu ochiul.

Capitolul 2

Sala de radiologie de la *Memorial* se găsește la etajul al doilea și poartă un nume destul de ciudat: "Diagnostic Radiologie". Înăuntru, pereții erau plini de radiografii, încăperea era destul de spațioasă pentru a permite ca cinci-șase radiologi să lucreze simultan.

Mă întâmpină Hughes.

Pe Hughes îl cunosc de multă vreme. Este radiolog la *Memorial*. Cîteodată mai vine pe la noi, împreună cu soția să jucăm bridge. Joacă bine amîndoi, joacă să cîștige, se bat pentru fiecare punct, dar nu mă deranjează. Adevărul este că mi se întîmplă și mie, din cînd în cînd, să mă comport la fel.

Nu îl mai sunasem pe Lewis Carr, pentru că eram sigur că nu m-ar mai fi ajutat.

Cît despre Hughes, pe el îl durea în cot de șefi și de ce radiografii voiam eu să examinez. Puteam să le cer pe ale lui Karen Randall sau pe cele ale lui Aga Khan, care se operase de rinichi la noi în spital cu ceva ani în urmă; pentru el era același lucru.

Pe drum, către sala de radiologie, l-am întrebat:

— Și cu dragostea cum stai?

Aceasta este întrebarea tradițională, pe care orice medic care se respectă trebuie să i-o pună de fiecare dată cînd îl întîlnește pe un semen de-al său. Se știe prea bine că radiologii trăiesc mai puțin decît oricare alt specialist.

Nu se cunoaște nimic precis despre mortalitatea lor prematură, dar se presupune, în mod firesc, că razele X sfîrșesc prin a-i mîncă pînă la măduvă. Pe vremuri, radiologii stăteau în aceeași cameră cu bolnavul în timpul expunerii. Cîtiva ani de muncă erau suficienți pentru a-i băga cu un picior în groapă. În plus, filmele erau cu mult mai puțin sensibile și – logic – era nevoie

de o doză de radiații a dracului de mare pentru a obține un clișeu cu un contrast cît de cît rezonabil.

Dar chiar și în ziua de azi, cu toate cunoștințele noastre mult mai aprofundate și cu tehnica noastră mult îmbunătățită, tradiția rămîne tradiție și radiologii sînt condamnați să sufere tot felul de ironii cu privire la chiloții de plumb, cu care ar trebui să-și protejeze numele de familie.

Glumele de genul ăsta și razele X fac parte din riscurile meseriei. Hugh a știut să și le asume.

— Cu dragostea o duc de o mie de ori mai bine decît tehnica mea de bridge.

Intrați în sală, am mai zărit încă vreo trei sau patru radiologi la treabă. Fiecare avea în față un plic mare plin cu filme și un microfon. Luau filmele, unul cîte unul, descifrau numele pacientului, numărul de ordine, puneau clișeul pe negatoscop și înregistrau diagnosticul. Pe un perete întreg se găseau radiografiile pacienților de la reanimare. Era vorba despre cazuri grave, dar radiografiile lor nu mai erau puse în plic. Erau prinse pe niște suportți rotitori. Nu aveau decît să apese pe un buton și să aștepte ca aparatul să se învîrtă pînă la radiografia care te interesează. Arhiva se găsea într-o încăpere alăturată. Hughes intră și se întoarse cu radiografiile lui Karen Randall. Ne-am dus la un negatoscop și Hughes atîrnă primul clișeu.

— Craniu profil, spuse el. Știi cumva pentru ce a fost cerută radiografia asta?

— Nu, i-am răspuns.

M-am uitat și eu, dar nu prea înțelegeam mare lucru. Radiografiile craniene sînt greu de interpretat. Craniul este o structură osoasă complexă, care pe film apare ca o amestecătură confuză de pete albe și negre. Hughes îl studie o bucată de vreme, urmărind contururile cu creionul.

— Pare a fi normal, zise el în cele din urmă. Nici fracturi, nici calcifiere anormală, nici hematoame, nici aer. Aș fi fost curios să văd o electroencefalogramă sau o arteriografie. Dă mai departe.

Luă un clișeu frontal și zise.

— Uite, și ăsta pare normal. Mă întreb pentru ce l-a făcut? A avut vreun accident?

— Nu, din cîte știu eu.

Căută biletul de trimitere.

— Se pare că ai dreptate, nici aici nu scrie. Radiografii ale feței nu avem. Numai ale cutiei craniene.

De obicei, radiografiile feței se fac din cîteva unghiuri diferite, cu scopul de a depista eventualele fracturi sau fisuri ale oaselor feței.

Hughes continua să se uite cînd la un clișeu, cînd la altul. Îi fu imposibil să constate cea mai mică anomalie.

— Să mă ia dracul, dacă mai înțeleg ceva, zise el, trîntindu-le pe masă.

— E-n ordine, am spus, ridicîndu-mă. Mulțumesc pentru ajutor!

Plecînd, mă întrebam dacă radiografiile mă ajutaseră cu ceva sau mai mult mă încurcaseră.

Capitolul 3

Nu departe de spital, am văzut un telefon public. Am căutat în carnețel numărul farmaciei și a rețetei. În buzunar, dădusem și peste pilula luată din camera lui Karen.

Am zgîriat-o puțin cu unghia. Eram sigur de ce trebuia să fie, dar am pus totuși puțină pudră fină pe limbă, ca să fiu sigur. Nu mă puteam înșela: era aspirină.

Am format numărul farmaciei.

— Farmacia *Beacon Hill*? Doctorul Berry la telefon, de la spitalul *Lincoln*. Aș avea o rugămintă la dumneavoastră: îmi puteți găsi o rețetă dacă vă dau numărul?

— O clipă să iau ceva de scris.

Urmă o clipă de tăcere.

— Vă ascult, domnule doctor.

— Rețeta e pe numele de Karen Randall, cu numărul 1476673. Rețetă emisă de doctorul Peter Randall.

— O găsesc imediat.

Urmă zgomotul receptorului pus pe masă, un fîșîit de pagini răsfoite, apoi se auzi din nou:

— Da, iată, Darvon, 20 de capsule a 75 de miligrame, una la patru ore în caz de durere. Rețeta a mai fost folosită încă de două ori. Vă interesează datele?

— Nu, este suficient.

— Altceva?

— Nimic, vă mulțumesc. Mi-ați fost de mare ajutor.

— Oricînd, doctore.

Am agățat receptorul la loc. Afacerea devenea din ce în ce mai misterioasă. Ce fată era aceea care se dădea mare în fața colegelor, că ia anticoncepționale, cînd de fapt lua niște aspirine, pe care le ținea într-o cutiuță ce conținuse cîndva tablete împotriva durerilor de ciclu?

Capitolul 4

Moartea cauzată de avort este un fenomen destul de rar. Toate articolele din presa de scandal, la fel ca și statisticile, par a uita acest lucru fundamental. Estimările diferă foarte mult între ele, dar cea mai mare parte a specialiștilor sînt de acord că, în Statele Unite, se efectuează anual un milion de avorturi

ilegale, care cauzează moartea a 5.000 de femei. Așadar, rata de mortalitate a acestei operații ar trebui să fie cam de cinci la mie.

Totuși, cifra este foarte mare, mai ales dacă o comparăm cu rata de mortalitate a avorturilor practicate în spitale. Acolo ea oscilează între 0 și 18 la 100.000, ceea ce înseamnă că avortul este la fel de periculos ca o operație de ablațiune a amigdalelor.

Singura concluzie care se poate trage din aceste statistici este că avortul ilegal cauzează de 25 de ori mai multe decese decît cel legal.

Majoritatea oamenilor sînt îngroziți de această situație, însă Art, care avusese grijă să întoarcă problema pe toate fețele, vedea foarte obiectiv aceste 5.000 de decese pentru fiecare milion de avorturi. După părerea lui, avortul rămînea ilegal tocmai pentru că nu era periculos; printre altele, desigur.

— Gîndește-te, John, îmi spunea el, la cîte avorturi ilegale se fac, la traficul pe care îl presupune la ora actuală. Un milion de femei nu spun nimic. Dar asta înseamnă cîte un avort ilegal la fiecare 30 de secunde, în fiecare zi, a fiecărui an. Din cauza asta a devenit o operație banală și, în ultimă instanță, fără nici un risc.

Cinic, ca de fiecare dată cînd ajungeam la subiectul acesta, nu se putea abține să nu compare situația avorturilor cu cea a accidentelor de mașină.

— Uită-te, zicea Art, amărîții ăia care crapă cîte 25 pe zi, pe șosele. Ce vrei? Toată lumea acceptă masacrul acesta, pe motiv că viața modernă l-ar face inevitabil. Atunci, pe cine vrei să mai doară capul din cauza a 14 femei care mor zilnic, în urma unor avorturi ilegale?

El pretindea că pentru a-i scoate pe medici și pe oamenii politici din inerție, cifra anuală a deceselor ar trebui să urce spre 50.000 și poate chiar mai mult. La

actuala rată a mortalității, aceasta ar însemna cam zece milioane de avorturi ilegale pe an.

— Vezi tu, îmi mai spunea Art, într-un fel eu fac un deserviciu societății. Nici una dintre femeile chiuretate de mine nu a murit și, care va să zică, eu împiedic rata creșterii mortalității. Bine, normal, ăsta este un lucru bun pentru pacientele mele, dar nu și pentru societatea luată în ansamblu. Societatea nu va reacționa decît sub presiunea fricii și a unui enorm sentiment de culpabilitate. Da, așa e, nu reacționăm decît la statisticile impresionante; cantitățile mici ne lasă reci. Îmi spui și mie cine ar fi suflat vreun cuvîntel, dacă Hitler nu ar fi omorît decît vreo 10.000 de evrei? În cazul meu, prin faptul că nu pierd nici o pacientă, mențin lucrurile așa cum sînt și îi scutesc pe politicieni de presiunile care i-ar putea face să se gîndească la o schimbare a legii.

Apoi, nu uita să dezvolte:

— Partea cea mai proastă în țara asta, zicea el, este că femeile nu au nici un pic de curaj în ele. Decît să discute o modificare a legii, preferă o operație ilegală și deci riscantă. Politicienii sînt bărbați, dar nu bărbații aduc pe lume copiii, așa că își pot permite să fie moralizatori. La fel și preoții, că și ei sînt cu morala. Să fi avut femei preoți, religia ar fi arătat puțin altfel. Dar așa cum politica e dominată de bărbați și religia la fel, femeile nu prea îndrăznesc să strige prea tare. Și se înșeală, pentru că e afacerea lor: de copiii lor e vorba, de trupurile lor și de viețile lor. Dacă în fiecare an, un milion de femei ar scrie cîte o scrisoare deputaților pe care i-au votat, poate că s-ar întîmplă ceva. Nu e deloc sigur, dar nici imposibil nu e. Numai că femeile nu vor să facă nimic.

Cred că gîndul acesta îl deprima mai mult ca orice. Mi-am adus aminte de toate acestea, în timp ce mă duceam să văd o femeie care, fapt de notorietate

publică, avea îndrăzneală și pentru altele: doamna Randall.

Cam la o jumătate de oră de centru, se află un cartier rezidențial foarte șic, ridicat pe o fîșie de litoral stîncos. Cu casele sale vechi, din lemn, cu peluze elegante spre mare, locul amintea de Newport.

Casa Randall era enorma, cu patru etaje, în stil gotic, ornată cu turnulețe și balcoane interesante. Peluza cobora ușor la malul mării. În total, proprietatea trebuia să măsoare mai bine de două hectare și jumătate. Am parcurs cu mașina lungă alee cu pietriș fin și am parcat în fața casei lîngă două *Porsche*-uri, unul negru și altul galben. Părea că toată familia avea o pasiune pentru aceleași mașini.

Un garaj ridicat pe latura stîngă a casei, lăsa să se vadă un *Mercedes*. Mai mult ca sigur că era mașina servitorilor.

Coborînd din mașină, mă întrebam cum dracul să fac să fentez majordonul? Aveam noroc, căci tocmai atunci o femeie ieși pe ușa masivă și coborî pe scări. Își trăgea mănuiile din mers, cu un aer foarte grăbit, dar se opri cînd mă văzu.

— Doamna Randall?

— Da, eu.

Nu știu la ce mă așteptam să întîlnesc, dar în nici un caz o femeie ca ea. Era înaltă și purta un taior bej, adus direct de la casa *Chanel*. Părul negru ca de abanos îi strălucea, avea picioare lungi, ochi imenși și întunecați. Nu cred să fi avut mai mult de 30 de ani. Ai fi zis că puteai să spargi nuci de cocos pe fața ei, atît de dură părea.

M-am uitat lung la ea, ca prostul. Mai rămăsesem și mut pe deasupra. Cred că arătam ca un tîmpit, dar eram incapabil de cea mai mică reacție. Se încruntă de nerăbdare.

— Ce doriți? Nu pot pierde o zi întreagă stînd aici.

Avea o voce matură, plină și niște buze senzuale. În plus, avea și accentul care i se potrivea: o pronunțare foarte atentă a vocalelor și o intonație britanică.

— Hai, spuneți ce aveți de spus.

— Aș dori să vorbim puțin, doamnă Randall, în legătura cu fiica dumneavoastră.

— Fiica mea vitregă, se grăbi ea să mă corecteze.

— Da, fiica dumneavoastră vitregă.

— Am mai spus o dată tot la poliție și întîmplător acum trebuie să ajung la o întîlnire la care sînt deja în întîrziere. Așa că, dacă sînteți amabil să mă scuzați...

Deschise portiera.

— Numele meu este...

— Știu care este numele dumneavoastră. Mi-a spus soțul că o să încercați să mă vedeți.

— Și?

— Și mi-a recomandat să te trimit dracului, doctore Berry.

Făcea tot posibilul să pară nervoasă, dar nu îi prea ieșea. Parcă mai era ceva dincolo de masca ei, ceva ce putea fi ori curiozitate, ori teamă. Mi s-a părut ciudat.

Porni motorul și-mi zise:

— Du-te învîrtindu-te, doctore!

Mă aplecai să ajung în dreptul portierei.

— Așa deci, respectăm ordinele soțului.

— Asta fac și de obicei.

— Da, dar nu întotdeauna, i-am zis.

Era pe punctul de a băga în viteză, dar se opri brusc.

— Vă rog?

— Vreau să spun că soțul dumneavoastră nu înțelege toate aspectele problemei.

— Eu sînt convinsă că da.

— Știți și dumneavoastră prea bine că nu este așa, doamnă Randall.

Oprise motorul și mă privea drept în față.

— Dacă nu plecați de pe proprietatea asta în 30 de secunde, chem poliția, spuse cu fermitate, dar vocea prinse să-i tremure ușor și începu să-i piară culoarea din obraji.

— Să chemați poliția? Eu nu cred că ar fi cel mai indicat lucru.

Se înmuie foarte repede. O părăsi toată încrederea pe care o avea în sine.

— De ce ați venit aici?

— Ca să vă aud povestind ce s-a întâmplat în noaptea în care ați adus-o la spital pe Karen – duminică noaptea.

— Dacă vreți să știți ceva despre noaptea de duminică, uitați-vă puțin la mașina aceea.

Îmi arată cu degetul celălalt *Porsche*, cel galben. I-am urmat sfatul și m-am apropiat de mașină.

Ce am văzut înăuntru arăta ca o scenă de coșmar. Nu mai puteai ști ce culoare avea pielăria din interior. Acum, era roșie. Totul era roșu. Locul șoferului era roșu, locul din dreapta era și el roșu închis. Butoanele de pe bord erau roșii. Pe alocuri și volanul era roșu. Covorașul de jos era roșu și scorjit.

Cineva pierduse în mașina asta litri buni de sînge.

— Deschideți portiera, spuse doamna Randall, nu e încuiată. Puneți mîna pe scaun.

M-am conformat. Pielea era încă umedă.

— Au trecut trei zile și tot nu s-a uscat. Vă dați seama cît sînge a pierdut? Vă dați seama ce i-a putut face?

Am închis portiera.

— E mașina lui Karen?

— Nu, Karen nu avea mașină și Joshua nu voia să-i cumpere înainte de 21 de ani.

— Atunci, a cui e mașina?

— A mea, spuse doamna Randall.

M-am scărpinat după ceafă.

— Bine, și asta? am arătat eu cu capul spre cea în care era ea.

— Asta e nouă. Ne-am cumpărat-o ieri.

— Ne-am cumpărat-o?

— Poftim! Eu am cumpărat-o și Joshua a fost de acord.

— Și cu cea galbenă cum rămîne?

— Poliția ne-a sfătuit să o mai ținem, în cazul în care ar trebui să servească ca probă. Dar cum scăpăm, o să...

— Ce s-a întîmplat exact, duminică noaptea?

— Nimeni nu mă poate obliga să vă răspund, spuse ea, strîngînd convulsiv volanul.

— Da, sigur, bineînțeles.

I-am zîmbit politico. De acum eram sigur că o am în mîină. În ochi i se citea frica.

Își mută privirea de la mine și o fixă pe parbriz.

— Eram singură acasă. Joshua plecase la spital. Avea o urgență. William era la facultate. Karen avea o întîlnire. Să fi fost vreo trei jumătate dimineața, cînd m-a trezit claxonul; suna încontinuu. Am sărit din pat, am tras un halat pe mine și am ieșit să văd ce se întîmplă. Mi-am văzut mașina aici, cu motorul pornit, cu farurile aprinse și claxonul care suna fără încetare. M-am apropiat și am văzut-o: leșinase peste claxon. Umpluse mașina de sînge.

Doamna Randall respiră adînc și începu să caute prin geantă. Scoase un pachet de țigări franțuzești. Amabil, i-am oferit un foc.

— Și apoi?

— Apoi, nimic. Am reușit să o mut de la volan, să mă pot urca eu și am condus-o la spital. Pe drum, am încercat să aflu ce se întîmplase. Mi-am dat seama de unde sîngera. Fusta îi era murdară de sînge, dar, în rest, nimic. Am întrebat-o cum s-a putut și mi-a

răspuns că Lee a făcut-o. De trei ori mi-a zis; n-am să pot uita niciodată.

— Era conștientă? Putea vorbi cu dumneavoastră?

— Da, spuse ea, dar când a ajuns la spital a leșinat din nou.

— Cum de ați știut că era vorba despre un avort? Cum puteați fi sigură că nu a fost o pierdere de sarcină?

— Vă spun eu cum: când m-am uitat la ea în poșetă, am văzut carnetul de cecuri. Pe ultimul îl semnase la purtător, în valoare de 300 de dolari, cu data de duminică. Așa știam că era un avort.

— Și cecul a fost plătit? V-ați interesat la bancă?

— Bineînțeles că nu a fost plătit. Cel care trebuia să încaseze banii e la pușcărie.

— Da, înțeleg, am spus eu gânditor.

— Foarte bine, doctore, acum te rog să mă scuzi.

leși din mașină și alergă spre casă.

— Păi nu vă mai grăbiți la întâlnirea aceea? Parcă erați în întârziere, nu?

— Mai du-te dracului, țipă ea și închise ușa, trântind-o.

M-am întors să mă urc în mașină, întrebându-mă ce era cu această femeie cu talentele ei de actriță.

Fusese destul de convingătoare, dar tot am găsit lucruri care nu se potriveau. Mai întâi, de ce dracului era mai mult sînge pe locul din dreapta, decît pe cel al șoferului, pe care venise Karen? Și apoi, doamna Randall habar nu avea cît cerea Art Lee pentru un avort. Lua doar 25 de dolari, atît cît să-și acopere cheltuielile. Art nu cerea niciodată mai mult. Așa rămînea un tip cinstit.

Capitolul 5

Firma *Photo Cruzin* era scorjită. Cu litere mici și galbene era scris: "Fotografii de orice tip pentru pașapoarte, publicitate și de familie. Executăm comenzi într-o oră."

Atelierul se găsea la un colț de stradă, la capătul de nord al străzii Washington, departe de neoanele puternice ale cinematografelelor și magazinelor. Înăuntru, am văzut un bătrînel cu o bătrînică, unul lîngă altul.

— Ce doriți? mă întrebă bătrînelul.

Avea o voce blîndă, aproape timidă.

— Am de rezolvat o problemă mai deosebită.

— Pentru pașaport? Nici o problemă. Noi executăm fotografii într-o oră. Pot fi gata și mai repede, dacă vă grăbiți. Am mai făcut noi așa ceva de o mie de ori.

— Așa este, zise femeia, aprobînd energic din cap. De o mie de ori și mai bine.

— Problema mea este alta. Vedeți dumneavoastră, aș vrea să dau o petrecere de ziua fiicei mele, care împlinește 16 ani...

— Îmi pare rău, noi nu ne ocupăm de petreceri și nunți, spuse bătrînelul.

— Nu este o nuntă, nu este o petrecere, ci serbăm ziua fiicei mele și...

— Nu, îmi pare rău, zise și femeia. Cîndva ne ocupam și de așa ceva. Erau vremuri bune și era altceva, dar era de muncă, nu glumă.

Am tras adînc aer în piept.

— Eu nu am nevoie de fotografii, eu am nevoie de cîteva informații. Fiica mea este înnebunită după o formație rock și dumneavoastră ați fotografiat trupa asta. Cum vine ziua ei, vreau să-i fac o surpriză și m-am gîndit că...

— Fiica dumneavoastră are 16 ani? mă întrebă bănuitor bătrînul.

— Da, săptămîină viitoare.

— Și noi am fotografiat trupa aceea?

— Da, i-am răspuns și i-am întins fotografia.
O luă și o privi îndelung.

— Bine, dar aici e un singur om, nu o trupă întreagă.

— Știu, dar omul ăsta face parte din grup.

— E singur.

— Dumneavoastră ați făcut fotografia și m-am gândit că poate...

Întoarse fotografia.

— Da, să știți că noi am făcut fotografia asta. Uitați, aici este sigla noastră, pe dos: *Photo Cruzin*. Noi sîntem ăștia. Avem atelierul aici încă din 1931. L-am moștenit de la taică-meu, fie-i țărîna ușoară.

— Da, da, se grăbi femeia să-i dea dreptate.

— Și spuneți că asta-i o trupă rock? îmi flutură el fotografia pe sub nas.

— E un membru al trupei.

— Posibil. Am făcut noi așa ceva? își întrebă el soția.

— Tot ce se poate. Eu nu reușesc niciodată să deosebesc o trupă de alta.

M-am hotărît să intervin.

— După mine, ar trebui să fie o fotografie publicitară.

— Cum se cheamă trupa?

— Nu știu. De asta am venit la dumneavoastră. Să aflu. Aveți sigla pe fotografie.

— Am văzut și eu, nu sînt chior, se rățoi bătrînul la mine, după care se aplecă pe teighea. Să verific în registre. Noi păstrăm tot în registre.

Puse pe teighea două teancuri zdravene. Fotografiase zeci și zeci de trupe și orchestre. Omulețul frunzărea registrele cu o viteză de speriat.

— Soția mea nu-și aduce aminte niciodată cum îl cheamă. Eu da. Uite, aici Jinny și Do-dah, dincoace

Warblers, Coffins, Cliques Skunks. E amuzant cîte nume poţi să mai ții minte cîteodată.

Am încercat să mă uit din mers la figuri, dar bătrînul frunzărea prea repede.

— Stați o clipă, am zis arătînd o fotografie. Cred că ăsta e.

Bătrînelul se încruntă.

— Zephyrs, zise el dezaprobator.

M-am uitat la cei cinci componenți ai grupului, toți negri. Purtau costume sclipitoare, identice cu cel din fotografia luată de la Ginnie și zîmbeau crispați, ca și cum nici unuia nu i-ar fi făcut plăcere să se fotografieze.

— Știți cum îi cheamă? am întrebat.

Bătrînul întoarse fotografia și descifra niște mîzgîlituri.

— Zeke, Zack, Roman, George și Happy. Ăștia sînt.

— Perfect, am zis, notîndu-mi repede în carnețel. Știți cumva unde i-aș putea găsi?

— Și chiar vreți să-i angajați pentru petrecerea fiicei dumneavoastră?

— De ce nu?

Ridică din umeri.

— Din cîte știu eu, sînt foarte incomozi.

— Ei, pentru o seară, nu se poate întîmpla nimic grav.

— Eu nu aș băga mîna în foc.

— Știți unde i-aș putea găsi?

— Bineînțeles, se înfumura bătrînul. Cîntă în fiecare seară la *Electric Grape*, arătă el cu degetul spre capătul străzii. Acolo se adună toți negrii.

— OK, am spus, îndreptîndu-mă spre ușă.

— Aveți grijă, zise bătrînelul, și distracție plăcută.

Le-am mulțumit frumos și am închis ușa după mine.

Alan Zenner părea un munte de om. Nu era el chiar bun să intre în selecționata celor mai solizi oameni din America, dar asta nu înseamnă că nu era impresionant. La prima înfățișare, îi dădeam cam 1,90 m și vreo 85 de kilograme.

Am dat de el când pleca de la *Dellon Field House*, ieșind de la antrenament.

Soarele cobora spre orizont, inundând stadionul *Soldier's Field* și clădirile dimprejur într-o lumină aurie. Pe terenul mic, echipa mai era încă la antrenament, ridi-cînd nori galbeni de praf.

Zenner ieșea de la duș. Își trecu mîna peste părul umed, ca și cum și-ar fi amintit de sfaturile antrenorului, care le zicea mereu să nu iasă afară cu capul ud. Mi-a spus că e grăbit să mănînce, ca să se apuce de învățat. Am trecut împreună podul Lars Anderson, ca să ne îndreptăm spre centru Harvardului.

Mai întîi l-am făcut să vorbească despre el. Era în ultimul an și și-a ales istoria ca materie principală pentru examene. Îl îngrijora o eventuală înscriere la drept, căci facultatea de drept nu făcea nimic pentru sportivi. Acolo erau numai preocupări academice. Însă nu era hotărît să plece totuși la Yale, să facă dreptul.

În principiu, considera el, acolo ar trebui să fie mai distractiv decît la Harvard. Trecînd pe la *Winthrop House*, am luat-o spre *Varsity Club*. Alan mi-a spus că mîncea acolo de două ori pe zi, la prînz și seara. Zicea că mîncarea era bună, în orice caz, mai bună decît lăturile de la cantină.

Am adus în sfîrșit vorba despre Karen.

— Ce? Și dumneavoastră?

— Nu înțeleg ce vrei să spui.

— Sînteți al doilea pe ziua de azi. Mai devreme m-a căutat Întunecatu'.

— Întunecatu'?

— Da, taică-său. Așa îi spunea ea.

- De ce?
- Habar n-am. Așa îl poreclea ea. Îi zicea în toate felurile.
- Ai vorbit cu el?
- Zanner răspunse prudent.
- A venit să mă vadă.
- Și?
- Zenner ridică din umeri.
- Și i-am zis să se care.
- Ajunsesem pe Massachusetts Avenue și aglomerația era din ce în ce mai mare.
- Pentru că nu vreau să fiu implicat în toată povestea asta.
- Dar ești deja implicat.
- Ei, da! Sînt implicat pînă la gît. Dumnezeu!
- Trecurăm de partea cealaltă.
- Știi ce i s-a întîmplat lui Karen? I-am întrebat eu mai tîrziu.
- Ascultați o clipă: nu știu mai mult decît știe toată lumea. Chiar și decît părinții ei.
- În schimb, nu vrei să fii implicat.
- Exact.
- Țsta este un caz grav. Un om este acuzat că ar fi omorît-o pe Karen. Trebuie să-mi spui tot ce știi.
- Uitați ce este: Karen a fost o fată de treabă, dar avea problemele ei. Am avut și eu problemele mele. Prietenia noastră a mers o vreme, apoi problemele au devenit prea mari ca să putem continua. Asta-i tot. Și acum, ajunge, nu vă mai țineți după mine.
- Cum vrei, dar la proces o să fii citat ca martor și o să vorbești acolo, sub jurămînt.
- Nici nu mă gîndesc să depun mărturie.
- N-o să prea ai încotro. Eventual, în situația în care procesul nu va mai avea loc.
- Adică?
- Adică ar fi mai bine să stăm puțin de vorbă.

La câțiva pași mai încolo, spre Central Square, era un băruleț mizerabil. Sub tavan, era agățat un televizor color dereglat. Am comandat două beri și ne uitam la buletinul meteo, așteptînd să fim serviți. Prezентatorul era scund și rotofei. Zîmbea ca tîmpitul, cu un zîmbet de la o ureche la alta, anunțînd ploaie în următoarele zile. Zenner îmi zise:

— Care este interesul dumneavoastră în toată afacerea asta?

— Eu cred că Art Lee este nevinovat.

Izbucni în rîs.

— Sînteți singurul care spune una ca asta.

Chelnerul ne-a pus două beri pe masă. Am plătit eu. Zenner luă cîteva înghițituri și își șterse spuma de pe buze.

— Bine, spuse el, tolănindu-se pe banchetă. Haideți să vă spun cum a fost. Am întîlnit-o la un chef astă-primăvară, prin aprilie. Ne-am înțeles imediat. Totul părea grozav. Cînd am întîlnit-o, nu știam despre ea decît că este o fată frumoasă, ca oricare alta. Știam că era foarte tînăra.

A dus berea la gură, bău jumătate dintr-o înghițitură și reluă:

— A doua zi, cînd am aflat exact cîți ani avea, era să cad pe spate. Dumnezeule, doar 16 ani... Nu semăna deloc cu o ușuratică. Așa am început să ne întîlnim și, încetul cu încetul, am început să înțeleg. E drept, avea un stil groaznic de a explica ceva. Îți spunea totul pe bucățele. Te ținea cu sufletul la gură, la fel ca în serialele vechi, care se termină și scriu: "Continuare în episodul următor".

— Cînd v-ați despărțit?

— În iunie, pe la începutul lui iunie. Tocmai își luase diploma de la Concord și voiam să merg și eu la festivitate. Ea nu a fost de acord. Am întrebat de ce. Abia atunci mi-a spus cine erau părinții ei și că se teme să

nu mă simt jenat de diferența dintre clasele sociale din care proveneam. Și trebuie să vă mărturisesc, că înainte de a purta numele de Zenner, mă chema Zemmier și că am crescut în Brooklyn. Și uite așa, am înțeles imediat. I-am dat pupicul de adio. Pe atunci, credeți-mă, nu mi-a fost ușor. Acum mi-e indiferent.

— Și ai mai văzut-o de atunci?

— O singură dată. Cred că pe la sfârșitul lui iulie. Eram în vacanță și îmi găsisem ceva de lucru pe un șantier la Cape Cod. Mai eram cu niște prieteni care munceau și ei. Hămăleală nasoală, ce mai! Ei, și am auzit o grămadă de lucruri despre ea, de care nimeni nu mi-a spus nimic, cât am fost împreună. Chestii despre prietenii ei ciudați, despre aventurile ei, despre problemele pe care le avea cu părinții, despre cât de mult îl ura pe tatăl ei. Începusem să înțeleg ceea ce nu înțelesesem pînă atunci. Am mai aflat și că avortase și se lăuda peste tot că acel copil era al meu.

Își termină berea și chemă barmanul printr-un semn cu mîna. Am mai luat și eu una.

— Într-o bună zi, continuă el, uite că o întîlnesc. Pură întîmplare. Într-o benzinărie. Își făcea plinul și tot pentru plin am oprit și eu. Am avut atunci o discuție scurtă cu ea. Am întrebat-o dacă era adevărată chestia cu avortul și am vrut să știu dacă copilul era al meu. A spus că da, că a făcut un avort, dar că nu avea nici o presupunere despre cine ar putea fi tatăl. Am trimis-o dracului și i-am întors spatele, dar a fugit după mine și m-a ajuns. A început să îmi spună că îi părea rău, că ar vrea să nu mai fim supărați, să fim prieteni din nou. I-am spus că nu se poate. Atunci a umflat-o plînsul. Plîngea în hohote, nu alta. Vă dați seama cam ce înseamnă să stai în mijlocul unei benzinării cu o fătuță lîngă tine, care plînge să-și dea duhul acolo. N-am avut încotro și i-am promis că o scot în seara aceea.

— Și ai scos-o?

— Da, dar a fost groaznic! "Alan fă aia, Alan fă cealaltă". O secundă nu i-a tăcut gura.

— La Cape Cod a rămas toată vara?

— Așa zicea ea, nu știu precis. S-ar fi angajat chipurile la niște galerii de artă, sau ceva de genul ăsta. Eu am auzit că își pierdea vremea pe la Beacon Hill. Avea niște prieteni pe acolo, niște sonați în toată regula.

— Ce prieteni?

— Habar n-am. Prieteni.

— Ai cunoscut pe vreunul din ei?

— Da, o fată. La Cape, într-o seară. Mi-a prezentat pe o anume Angela care, pare-se, ar fi fost prietenă cu Karen. Angela Harley sau Hardy, cam așa ceva. Turbat de frumoasă, dar ciudată rău.

— Ce vrei să spui?

— Ciudată, pur și simplu. Era pierdută în lumea ei. Când am văzut-o eu, sigur se drogase cu ceva. Spunea într-una chestii ca: "Nasul lui Dumnezeu se întoarce după acreală". Imposibil să stai cu ea de vorbă, pentru că nu dădea nici un semn că te aude. Păcat, era bună ca dracu'.

— Cu părinții lui Karen te-ai văzut vreodată?

— Da, o dată. Frumoasă pereche. Un tată nobil și o mamă frumoasă și înțepată. Nici nu-i de mirare că nu-i putea suferi Karen.

— De unde știi că nu-i putea suferi?

— Păi despre ce credeți că vorbea tot timpul? Despre părinții ei. Ore întregi. Îl ura pe întunecat. Uneori îi zicea "Dumnezeu Tatăl". O poreclea și pe măsă, dar dacă vă spun cum, nu vă vine a crede. Era încă foarte atașată de mama ei bună, care a murit când avea 15 ani. Eu cred că de atunci a început ea...

— Ce să înceapă?

— Cum ce? Viața de pension: drogurile, bărbații. Voia să arate că e destupată la creier, că nu mai e o

puștoaică și nu rata niciodată ocazia de a șoca. Simțea mereu nevoia să facă ceva ce sare în ochi. Se droga în prostie și numai în public. Cert este că, la un moment dat, s-a împrietenit cu niște tipi prin Cape, care au tras-o și mai adînc în mocirlă. Se spunea despre ea că se dădea în vînt după droguri ca după bărbați.

Zenner se strîmbă cu amărăciune.

— Ai iubit-o, nu? l-am întrebat.

— Atîta vreme cît am fost în stare.

— De atunci, de cînd ai văzut-o la Cape, te-ai mai întîlnit cu ea?

— Nu.

Am mai luat încă două beri. El rămăsese cu ochii pe sticlă. Începuse să o învîrtă, vizibil jenat, apoi zise oftînd:

— Te-am mințit, omule.

— Deci te-ai mai întîlnit cu ea?

— Da, spuse el, după o ezitare.

— Cînd?

— Duminică. Duminica asta.

Capitolul 6

— Era cam pe la prînz. Eu eram defect. Mă durea capul. Băusem toată noaptea. Am sărbătorit cu echipa meciul de fotbal. Îmi era rău de tot și mă enerva chestia asta, pentru că luni voiam să fac față onorabil la antrenament, cu atît mai mult cu cît ratasem cîteva ocazii în timpul meciului. Nasol. Nu sprintasem destul de repede în cîteva faze de atac și nu-mi convenea deloc. În fine, eram în camera mică și încercam să mă îmbrac. Îmi făceam a treia oară nodul la cravată și tot aiurea îmi ieșea. Eram praf, ce să mai vorbesc, îmi jucau toate balamalele și mă durea capul de-mi

plesnea, nu alta. Și ghici cine îmi intră în cameră? Karen. Venea de parcă o așteptam.

— O așteptai?

— Cred că niciodată nu mi-am dorit la fel de mult ca atunci, să nu văd pe nimeni în fața ochilor. Cu atît mai mult pe ea, cînd abia reușisem să o uit, să-mi scot din cap că am fost vreodată cu ea. Și taman atunci, se găsește să intre din nou în scenă, mai frumoasă ca oricînd. Poate cu cîteva kilograme în plus, dar nu era grav deloc. Colegii mei de cameră erau în oraș și eram singur. M-a întrebat dacă vreau să mîncăm împreună.

— Și tu ce i-ai răspuns?

— Că nu.

— De ce?

— Pentru că n-aveam nici un chef să o văd. Fata asta era ca o lipitoare; cînd se agăța de tine, nu știai cum să mai scapi de ea, așa că am invitat-o frumos să binevoiască să plece. Dar a rămas. A luat loc și și-a aprins o țigară. Mi-a spus că știa foarte bine că între noi totul s-a terminat, dar că avea nevoie de cineva, să-și descarce sufletul. Mă enervase! Mai auzisem eu o dată placa aia și nu mai ținea. Numai că ea nu dădea semne că ar vrea să plece. Se făcuse ghem pe fotoliu și era hotărîtă să rămîină acolo toată ziua. O ținea într-una, că eram singurul om din lume cu care putea să stea de vorbă. Am cedat în cele din urmă. M-am așezat și i-am spus să vorbească. Îmi repetam într-una că eram un bou și un tîmpit, că urma să îmi pară rău, așa cum se întîmplase și data trecută. Sînt unii oameni pe care trebuie să îi eviți cu orice preț. Eram conștient de asta.

— Și despre ce ați vorbit?

— Despre ea, bineînțeles. Ăsta era singurul subiect de conversație. Despre ea, despre părinții ei, despre fratele ei...

— Era apropiată de fratele ei?

— Într-un fel, dar tipul era un fel de întunecat mai mic, tot un monstru de virtute. E topit după medicina lui și nu mai știe nimic altceva. Așa că, îți dai seama, Karen nu i-a încredințat niciodată prea multe secrete. Nici un cuvântel despre droguri și... restul. Practic, nu-i spunea nimic.

— Continuă.

— Bun, deci duminică. Mă hotărâsem să o ascult. Mi-a zis ceva despre școală, ceva despre o sectă în care intrase. O chestie mistică. Avea de făcut două ore de meditație pe zi. Am înțeles că ar fi un fel de regim pentru curățarea spiritului. De abia se apucase, dar era pornită rău.

— Cum ți s-a părut?

— Nervoasă, foarte nervoasă, zise Zenner. A fumat un pachet întreg și își frîngea mâinile într-una. Purta un inel pe mână. Îl scotea, îl învârtea între degete, îl pune la loc și apoi o lua de la capăt.

— Ți-a spus de ce plecase de la *Smith College* în week-end?

— Da, am întrebat-o.

— Și?

— Plecase să avorteze.

M-am așezat mai confortabil pe scaun și mi-am aprins o țigară.

— Tu cum ai reacționat?

Dădu din cap.

— N-am crezut-o.

Îmi aruncă o privire scurtă, apoi luă un gît de bere și continuă.

— Eram în faza în care nu mai puteam să cred în nimic din ce spunea ea. De fapt, aici era buba. Nu numai că eram pe aceeași lungime de undă cu ea, dar ce îmi spunea ea îmi intra pe o ureche și îmi ieșea pe cealaltă. Nu mai avea influență asupra mea.

— Și ea și-a dat seama?

— Oho, totdeauna îşi dădea seama, de tot. Nu îi scăpa nimic. Era ca o pisică. Asculta de instincte şi instinctele nu o înşelau niciodată. Era suficient să intre într-o cameră cu necunoscuţi, să arunce o privire de jur împrejur şi ştia tot despre fiecare. Nu ştiu, avea un fel de al şaselea simţ, cu care ghicea.

— Nu ai întrebat nimic despre avort?

— Nu, dacă nu am crezut-o? Am lăsat-o baltă pur şi simplu. Ea a mai deschis o data subiectul, cam o oră mai târziu. Zicea că îi este frica şi că vrea să rămână la mine. Repeta tot timpul că îi e frică.

— Şi asta ai crezut?

— Nici nu mai ştiam ce să mai cred. Nu, nu am crezut-o, zise el. Dar ce Dumnezeu puteam să fac? Fata asta nu era normală. Ştia toata lumea şi aşa era. Sărise de pe fix din cauza părinţilor, a drogurilor şi toate alea. Era nebună.

— Cam cât aţi vorbit?

— Vreo oră şi jumătate. I-am zis că trebuie să merg să manînc, ca să mă pot apuca de învăţat şi că ar fi mai bine să plece. Şi a plecat.

— Ştii unde?

— Nu, am întrebat-o şi eu, dar a început să rîdă. Mi-a spus ca nu ştie niciodată unde se duce.

Capitolul 7

Ziua era pe sfîrşite cînd m-am despărţit de Zenner, dar am încercat totuşi să dau un telefon la cabinetul lui Peter Randall.

Nu era acolo. Am insistat mult, susţinînd că e vorba despre o urgenţă, încît infirmiera îmi sugera să încerc la laborator. Peter rămînea în laborator deseori marţea şi joia, pînă târziu. Decît să îl sun acum, mai bine mă duc direct acolo.

Peter era singurul membru al familiei Randall, pe care îl cunoșteam din vedere. L-am întâlnit din întâmplare de câteva ori pe la recepțiile date de medici. Nu putea să treacă neobservat. Mai întâi, avea o prezență fizică impresionantă și apoi pentru că îi plăceau la nebunie petrecerile.

Era un bărbat solid, cu alura de titan, ciufulit și jovial, roșu în obraji și cu un râs exuberant. Fuma țigară de la țigară, bea ca o sugativă, era un excelent partener de discuții și era prețuit ca o comoară de orice gazdă. Peter era în stare să asigure de unul singur succesul unei recepții. Dacă se înmuia undeva un chef, era suficient să apară ca să relanseze distracția.

Betty Gayle, soția unui șef de secție de la spitalul *Lincoln*, a spus o dată: "Nu-i așa că Peter este un animal monden minunat?". Betty făcea în permanență remarci trăsnite, dar de data aceasta o nimerise. Peter Randall era într-adevăr un animal monden, mereu bine dispus. Umorel său de calitate și naturalețea manierelor îi dădeau o libertate cu totul excepțională.

De exemplu, Peter era omul care putea povesti ceva revoltător de scîrbos și să facă totuși lumea să rîdă. Nu putea decît să te întrebe: "E scîrboșenie simpatică, nu?". La fel de bine, Peter își putea curta nevasta, să verse paharul, să insulte gazda, să nu-i convină mîncarea, sau cine mai știe ce și nu se supăra nimeni.

Mă întrebam ce voi mai afla și de la el despre Karen.

Avea laboratorul la etajul cinci, în aripa de biochimie a facultății de medicină. Pe coridor, se simțea mirosul specific tuturor laboratoarelor: arome combinate de acetonă, de săpun antiseptic, de reactiv. Un miros curat și pătrunzător. Biroul lui Peter nu era prea mare. La o mașină de scris, o tînăra își făcea de

lucru cu o scrisoare. Frumoasă femeie! Îți tăia respirația, dar cred că trebuia să mă aștept.

— Domnul? Cu ce pot să vă fiu de folos?

Avea un accent ușor.

— Îl caut pe doctorul Randall.

— Aveți întâlnire cu dumnealui?

— Cred, dar nu sînt sigur. L-am sunat la cabinet și nu știu dacă a primit mesajul meu.

Mă cîntări din priviri și trase concluzia că eram chimist. Avea în ochi scînteia aceea de superioritate, cu care toți medicii care lucrează în cercetare îi tratează pe clinicieni. Adică clinicienii nu au nimic cerebral în ei; se murdăresc pe mâini cu lucrări neștiințifice, cum ar fi îngrijirea și vindecarea bolnavilor, de exemplu. În schimb, cei care lucrează în cercetare trăiesc într-o altă lume, în care se bucură de cele mai înalte bucurii intelectuale.

— Urmați-mă, spuse ea.

Se ridică și traversă holul. Purta niște pantofi scandinavi, cu talpă de lemn, fără tocuri. Cu ochii lipiți de fundul ei, o urmam, întrebîndu-mă de ce oare trebuia să mai poarte halatul acela?

— Domnul doctor Randall începe imediat o nouă serie de pregătiri pentru incubajie, îmi spuse ea peste umăr. Trebuie să fie foarte ocupat.

— Nici o problemă, pot să mai aștept.

Am intrat în laborator. Acolo era puțin mobilier. Ferestrele dădeau spre parcare. La ora aceea, plecaseră aproape toate mașinile.

Pe Randall l-am găsit aplecat asupra unui șoarece alb. Văzînd-o pe frumusețea din fața mea, strigă:

— Aha, Brigit, ai venit la țanc.

Apoi mă observă și pe mine.

— Da, cui îi datorez onoarea?

— Berry mă numesc. Sînt...

— Da, sigur, sigur, îmi amintesc de dumneavoastră.

Lăsa șoarecele și veni să îmi strângă mîna. Animalul o zbughi și nu se opri decît pe marginea mesei, cu ochii fixați în podea, adulmecînd.

— John, nu-i așa? relua Randall. Da, ne-am mai văzut de cîteva ori.

Prinse șoarecele și începu să rîdă.

— De fapt, fratele meu adineaori mi-a dat telefon ca să-mi povestească de dumneavoastră. S-ar zice că i se ridică părul cînd aude de dumneavoastră. Și dacă îmi a-duc bine aminte v-a numit: "un mucos care scurmă peste tot".

Peter părea că se distrează de minune. Rîse din nou și îmi aruncă:

— Aveți ocazia să aflați că i-ați deranjat iubirea. Se pare că doamna Randall a fost bulversată de discuția avută cu dumneavoastră.

— Îmi pare rău.

— Nu vă faceți prea mult sînge rău, zise Peter vesel, apoi se întoarse spre Brigit. Cheamă-le tu pe fete, te rog. Trebuie să începem imediat.

Brigit strîmbă din nas, iar el îi făcu cu ochiul. Rămăși singuri, Peter îmi spuse:

— Adorabilă creatura asta. Mă ține în formă.

— În formă?

— Da, zise el, bătîndu-se cu palma pe burtă. Nu știați că unul din cele mai mari pericole ale vieții moderne este slăbirea mușchilor oculari? Și marele vinovat este televizorul: stăm nemișcați cu ochii lipiți de ecran și uite așa ne paradim ochii. Eu am noroc cu Brigit, ea mă salvează de la pericolul ăsta. Tratament profilactic de cea mai bună calitate, suspină el fericit. Dar ce pot face pentru dumneavoastră? Nu înțeleg motivul pentru care doreați să mă vedeți și pe mine. Pe Brigit, înțeleg, dar pe mine, nu.

— Erați medicul lui Karen?

— În fine.

Prinse șoricelul și îl băgă într-o cușcă mică. Se duse apoi la una mai mare în căutarea unui alt animal.

— Să dea naiba în ele de fete! Le spun într-una că nu e scump deloc colorantul și ele tot nu dau niciodată cu cît trebuie. Aha, te-am prins! se adresează el unui șoarece. Pe ăia pe care îi folosim le vopsim coada cu roșu, zise el și ridică unul în aer ca să-l vadă. Le-am injectat ieri dimineată niște hormoni paratiroidieni. Acum, vă spun cu regret, nu mai au mult și se vor duce la ceruri. Știți ceva despre felul în care se ucid șoarecii?

— Prea puțin.

Îmi era oroare de genul ăsta de execuții.

— Nu vreți să-i executați dumneavoastră în locul meu?

— Nu, mulțumesc.

Peter oftă.

— Mă gîndeam eu. Așa da, vorbeam despre Karen. Da, am fost medicul ei. Ce vă interesează?

După toate aparențele, Peter Randall mă trata prietenește și cu o sinceritate totală.

— Ați îngrijit-o în vară, după un accident?

— Accident? Nu.

Atunci intrară laborantele. Erau trei, cu tot cu Brigit. Toate frumoase și, din întâmplare sau nu, una era blondă, alta brunetă și a treia roșcată. S-au oprit una lângă cealaltă în mijlocul încăperii și Peter le zîmbi pe rînd la fiecare, ca și cum le-ar fi făcut cîte un cadou.

— Dragele mele, în seara asta avem șase. După aia, toată lumea poate să plece acasă. Trusa de disecție e gata?

— Da, zise Brigit.

Le pofti cu un gest la o masă, în fața căreia stăteau aliniate trei scaune. Fiecare avea în față cîte o placă, cîteva ace, o pereche de clești, un bisturiu și un recipient plin de gheață.

— Dar agitatorul? Totul e gata?

— Da, răspunse roșcata.

— Bine, zise Peter, la treabă!

Fetele se așezară la masă, iar Peter mi se adresă:

— Se vede treabă că va trebui să mă ocup personal. Masacrul ăsta mă îngrozește, dar n-am încotro. Cred că, într-o bună zi, din milă pentru bestiuțele astea, o să-mi tai degetele, în loc să le tai capul.

— Cum procedați?

— Ca dracu! E o istorie întreagă, se strîmbă el. Sînt eu cel mai expert călău de șoareci, dar și cel mai slab de înger. Am încercat orice: cloroform, fracturi cervicale, strangulare, chiar și o ghilotină specială englezească. Cercetătorii britanici sînt extaziați de ea. Am primit și eu una de la un prieten din Londra; tipul e în stare să doarmă cu ea sub pernă. Dar nu e bună deloc. Lama se încurcă mereu cu păr de șoarece și se blochează. Așa că, zise el, luînd gînditor un șoarece în mînă, m-am întors la procedeele empirice. Acum folosesc un satîr de măcelărie.

— Nu se poate!

— Oh, lăsați-mă! Știu prea bine că e greu și să te uiți, dar altă metodă mai bună pentru animal nu există. În plus, depindem și de timp, trebuie să facem disecția cît mai repede posibil și atunci viteza execuției capătă o importanță capitală.

Se duse cu șoarecele lîngă o chiuvetă. La marginea ei era un butuc de măcelărie, din lemn masiv. Puse animalul pe el și se duse la un dulap de unde a scos un satîr – o sculă serioasă cu mînerul de lemn.

— Așa ceva nu găsești pe toate drumurile. L-am cumpărat de ocazie de la un măcelar. E grozav.

Trecu de cîteva ori peste lamă cu o piatră ascuțită și luă o coală de hîrtie. Tăie foaia la fel de bine ca o lamă de ras.

În clipa aceea sună telefonul, și Brigit se grăbi să răspundă. Evident, bucuroase de orice lucru neprevăzut care le mai putea întârzia puțin, celelalte două fete se destinseseră. Peter părea și el ușurat de această mică amânare.

După câteva clipe, Brigit se întoarse spre el.

— De la Agenția de închiriere. Spun că o să trimită mașina.

— Bine, spune-le să o lase în parcare și să pună cheile sub scaun.

În vreme ce Brigit îi transmitea instrucțiunile, Peter îi spuse:

— Ghinionul dracului, mi-au furat mașina.

— Da?

— Da, nasoală treabă. Aseară mi-au făcut bucata.

— Ce mașină era?

— Nu era cine știe ce! Un *Mercedes* bătrîn și obosit, dar îmi plăcea mult. Dacă ar fi după capul meu, i-aș aresta pe hoți pentru răpire, nu pentru furt de mașini. Știți cît de mult iubeam rabla aia? O iubeam ca pe un copil.

— Și ați anunțat poliția?

— Am anunțat-o. Să vedem ce-o să iasă.

Brigit se întoarse la locul ei, iar Peter suspină și apucă satirul.

— Gata, hai să-i dăm drumul, să terminăm odată!

Ținea atent șoarecele care se zbătea. Ridică satîrul deasupra capului și îl coborî brusc. Tăișul pocni în butuc cu un zgomot surd. Fetele întoarseră capul. Peter ținea deasupra chiuvetei cadavrul decapitat, încă în spasme. Lăsa câteva secunde să se scurgă sîngele, după care l-a pus pe masa, în dreptul lui Brigit.

— Numărul unu! spuse el.

Reveni la chiuvetă, puse capul tăiat într-un sac de pînză plastificată și mai luă unul. Între timp, m-am

uitat la Brigit. Lucra repede și cu dexteritate. A întors cadavrul pe spate și îl fixă pe placă cu patru ace și, cu un bisturiu, dezgoli oasele membrelor de mușchi și grăsime, le secționa și le arunca în vasul cu gheață.

— O victorie mărunță, spuse Peter, pregătind un șoarece pentru execuție. Am reușit să realizăm primele culturi osoase "in vitro". Menținem în viață țesutul osos izolat pînă la trei zile. Problema a fost să efectuăm transferul de țesut osos în mediul de cultură înainte ca celule să moara: La ora actuală, executăm chestia asta la mare artă.

— Dar care este domeniul dumneavoastră de cercetări?

— Metabolismul calciului, dar raportat la hormonii paratiroidieni și la thyrocalcitonină. Vreau să aflu cum acționează hormonii pentru a elibera calciul din oase. Timpul este un factor de o importanță capitală, continuă Peter. Într-o zi, am făcut o experiență interesantă. Am făcut o deviație pe circulația arterială a unui câine. Așa am putut să preiau o anumită cantitate de sînge, din care am scos tot calciul pe cale chimică și apoi l-am reintrodus în circuitul arterial al cîinelui. L-am ținut așa cîteva ore și am scos la calciu de m-am plictisit. Și totuși! Cîinele avea în sînge o cantitate normală de calciu! Îți dai seama? Cîinele își scotea calciu din oase și îl trimitea în sînge, dar numai cît să-și păstreze concentrația normală.

Satîrul se abătu din nou și un al doilea cadavru poposi în fața altei laborante.

— De atunci am rămas interesat de fenomen. E simplu de zis că organismul stochează calciu în oase și că îl eliberează în sînge, funcție de necesități. Numai că osul e ca un cristal: dur și cu structură rigidă. Bașca, se pare că structura se modifică în cîteva fracțiuni de secundă. M-am hotărît să aflu care-i mecanismul.

În timp ce vorbea, băgă mîna într-o cușca și mai scoase un șoricel cu coada pătata în roșu.

— Așa că am creat un sistem "în vitro" pentru cercetări histologice. Nu credea nimeni că am să reușesc să descopăr ceva. Scumpii confrăți o țineau una și bună că metabolismul oaselor e prea lent și imposibil de măsurat. Am reușit pînă la urma, oftă el. Cred că dacă ajung șoarecii vreodată la putere, o să fiu condamnat pentru crime de război.

Peter își așează șoarecele pe butuc.

— Vedeți, întotdeauna am căutat o laborantă capabilă să facă sacrificiile astea în locul meu, ceva, o nemțoaică cu sînge rece sau, dacă nu, o sadică. N-am găsit niciodată. Domnișoarele – arătă el cu capul spre masă – acceptă să lucreze cu mine, doar cu condiția să nu le pun vreodată să ucidă un animal.

— De cît timp aveți tema aceasta de cercetare?

— Aproape de șapte ani. La început lucram foarte puțin, patru ore pe săptămînă. Apoi, în fiecare marți, toată ziua. N-a durat mult și am început marțea și joia. După aceea, sîmbătă și duminica. Mi-am redus clientele la minimum posibil. Cercetările astea sînt ca drogurile.

— Vă place munca asta?

— La nebunie. E o joacă. O joacă frumoasă, plină de surprize minunate. Numai că trebuie să fii atent, nu-ți trebuie mult să ajungi obsedat. Cunosc cîțiva cercetători în biochimie care muncesc mai mult decît oricare practician. Se surmenează, efectiv. Eu unul nu am de gînd să cad în capcana asta.

— De ce sînteți așa de sigur?

— Iau măsuri cum îmi dau seama că prezint simptomele unei obsesii, adică nevoia imperioasă de a lucra la maximum pînă la miezul nopții sau de a veni la laborator de la cinci dimineața. Atunci îmi spun că este

doar o joacă și repet propoziția asta de sute de ori. Și merge: reușesc să mă mai calmez.

Satîrul decapită al treilea șoarece.

— Aha! zise Peter. Juma' de treabă e făcută.

Se scarpină gînditor pe burtă și spuse:

— Dar cred că am vorbit destul despre mine. Ia spune, John, ce te doare?

— Mă interesează Karen, asta-i tot.

— Hmmm... Și vrei să știi dacă a avut un accident? Nu, din cîte țin eu minte.

— De ce a făcut radiografii craniene astă-vară?

Peter își mîngîie o a patra victimă înainte de a-i pune capul pe butuc.

— Ehe! Astea erau mofturile lui Karen.

— Adică?

— Stai să-ți spun. Într-o zi, intră la mine în cabinet și îmi spune dintr-o dată: "Unchiule, orbesc!" Și era speriată, nu glumă. Așa mai fac uneori fetele la 16 ani. Lui Karen îi slăbise puțin acuitatea vizuală și nu mai juca tenis la fel de bine. Striga la mine să o vindec. OK! I-am luat tensiunea, am ascultat-o, am pipăit-o, am pus-o să spună 33, în fine, am făcut tot ce se face la un consult complet. În plus, i-am luat și sînge pentru niște analize. Chestia asta face impresie la bolnavii de genul ei.

— Și tot dumneavoastră ați trimis-o să-și facă radiografii la cap?

— Da. Făcea parte din tratament.

— Tot nu înțeleg.

— Karen avea tulburări pur psihomatrice. Asta au 80% din femeile pe care le consult. Apare ceva ce scîrțîie – cum ar fi cîteva partide pierdute la tenis – și gata! Problemele cu sănătatea! La doctor! Doctorul spune că nu are nimic. Nu e bun, hai la altul! Și tot așa, pînă ajunge la unul care o ia frumos de mînă și-i

spune: "Da, doamnă. Sînteți foarte bolnavă." Și abia atunci se liniștește, izbucni el în rîs.

— Și atunci i-ați prescris toate analizele ca s-o păcăliți?

— Și da, și nu. Sînt un medic prudent și cînd cineva acuză un simptom atît de grav, cum ar fi pierderea vederii, vreau să fiu cu sufletul împăcat. I-am făcut un examen de fund de ochi și testul de vedere. Rezultatele normale, dar Karen pretindea că slăbirea vederii nu era permanentă. Așa că i-am făcut niște analize pentru tiroidă și un test hormonal. Nimic suspect. Așa am ajuns și la radiografiile craniene. Normale și ele. Dar poate ați și apucat să le vedeți.

— În sfîrșit, am zis eu și m-am întrerupt să-mi aprind o țigară, în clipa în care șoarecele următor trecea pe lumea cealaltă. Dar mă întreb de ce?

— Dar e simplu ca bună ziua. Chiar și așa, tînără cum era, tot era posibil să îi slăbească vederea, să o doară capul, să ia două kile în plus, să fie letargică, nu? Putea fi vorba de panhipopituitarism cu o compresie a nervului optic.

— Adică o tumoare pe hipofiză?

— Era posibil; puțin probabil, dar se putea și așa. Mi-am spus că trebuia să se vadă la analize dacă avea sau nu o insuficiență hipofizară. Cel mai exact, radiografiile mi-ar fi putut arăta gravitatea situației. Dar nu s-a văzut nimic. Karen își făcea gînduri.

— Sigur?

— Sigur.

— Laboratoarele mai fac și greșeli.

— Corect. Am avut de gînd să repet analizele ca să fiu sigur.

— Și nu le-ați mai repetat?

— Nu, nu a mai venit Karen. Țsta-i tot misterul. Vine la mine într-o bună zi, gata să facă o criză de nervi, pentru că i se pare că o să orbească. Îi spun să vină

săptămîna viitoare, o programez, și săptămîna viitoare, lipsă Karen! Plecase să joace tenis nu știu pe unde. Viața e frumoasă, nu? Toate simptomele astea nu existau decît în capul ei.

— Nu avea și tulburări menstruale?

— Mi-a spus că avea ciclu normal. Și dacă era gravidă în patru luni cînd a murit, înseamnă că pe atunci tocmai concepea copilul.

— V-a mai căutat vreodată la cabinet?

— Nu. Ce să mai zic? Era o zăpăcită!

Peter ucise și ultimul șoarece. Laborantele lucrau de zor. Peter adună toate carcasele, le băgă într-un sac și apoi aruncă totul la coș.

— Ah! exclamă el. Am terminat!

Începu să se spele meticulos pe mîini.

— Ei bine, am spus, vă mulțumesc pentru amabilitate.

— Nici o problemă, mi-a făcut plăcere, zise el și se șterse pe mîini. Chiar dacă ar fi trebuit să-ți fi făcut o declarație oficială în calitatea mea de frate al știm noi cui.

L-am lăsat să continue.

— J.D. nu ar mai vorbi niciodată cu mine, dacă ar afla că am stat de vorbă cu tine. Încearcă să nu uiți chestia asta cînd mai discuți cu cineva, dar cu oricine ai discuta.

— OK.

— Nu știu exact ce ai de gînd să faci, zise Peter, și nici nu vreau să știu. Mi-ai făcut mereu impresia unui om inteligent și bine echilibrat. Presupun că ești convins că faci bine ce faci și că nu-ți pierzi timpul degeaba.

Nu știam ce să mai răspund. Nu știam unde vrea să ajungă, bănuiam că el are ceva de zis.

— Cît despre fratele meu, el nu este nici inteligent, nici echilibrat. De fapt, suferă de paranoia; nu e prea

mare lucru de făcut. Dar, dacă am înțelege eu bine, ai asistat și la autopsie?

— În fine, așa e.

— Și care e diagnosticul?

— Macroscopic, nu se poate spune nimic sigur.

Absolut nimic.

— Și eșantioanele de țesut ce spun?

— Încă nu le-am văzut.

— Și impresia ta care e?

Am stat o clipă pe gânduri pînă să mă hotărăsc. A fost cinstit cu mine, trebuia să fiu și eu cinstit cu el.

— Că nu a fost însărcinată.

— Hmmm, hmmm....

Se scarpină puțin pe burtă, apoi îmi întinse mîna.

— Foarte interesant, a mai zis.

Ne-am strîns mîinile și ne-am despărțit.

Capitolul 8

Mă îndreptam spre casă. Ajuns la mine pe stradă, văd în fața casei o mașină de poliție cu farurile aprinse și girofarul pornit. Sprijinit de mașină, căpitanul Peterson, cu părul lipit de cap și cu aceeași expresie respingătoare pe față.

Coborînd din mașină, am aruncat o privire pe la casele vecinilor. Oamenii observaseră girofarul și se uitau de după perdele.

— Sper că nu v-am lăsat să așteptați prea mult, am zis.

— Nu, vai, răspunse Peterson zîmbind. Am bătut la ușă și soția dumneavoastră mi-a spus că nu ați ajuns încă acasă. N-am vrut să o deranjez și m-am hotărît să aștept afară.

Îi priveam chipul satisfăcut în sclipirile de lumină. Dacă nu stingea girofarul, nu-l stinge ca să mă enerveze.

— Care-i problema dumneavoastră?

— Păi, ca să fiu sincer, doctore Berry, am primit o plîngere împotriva dumneavoastră.

— Cum așa?

— Uite așa.

— De la cine?

— De la doctorul Randall.

Am afișat cea mai nevinovată față și l-am întrebat:

— Ce fel de plîngere?

— Se pare că i-ați inoportunat familia. Pe fiul său, pe soția sa, plus cîteva colege ale fiicei sale.

— Inoportunat?

— Acesta este, zise Peterson, cîntărindu-și cuvintele, termenul pe care l-a folosit doctorul Randall.

— Și dumneavoastră ce i-ați spus?

— Că o să vedem ce putem face.

— Păi, faceți, dați-i drumul.

Bălăngăni din cap și lăsă un rînjet să i se lățească încet pe față.

Pe mine, în schimb, începuse să mă calce pe nervi girofarul. Ceva mai încolo, pe trotuar, stăteau doi puști și se holbau la noi în tăcere.

— Ce lege am încălcat?

— Încă n-am stabilit care.

— Dacă am încălcat vreo lege, doctorul Randall poate să mă dea în judecată. Putem merge la tribunal, să ceară daune materiale, dacă am comis ceva ilegal la adresa lui. Doar știe foarte bine lucrul ăsta, așa cum îl știți și dumneavoastră, i-am rînjit eu larg, ca să-i plătesc cu aceeași monedă. Știu și eu, toți trei știm.

— Cred că ar fi mai bine să mergem să vorbim la secție.

Am refuzat categoric.

— Jtj, n-am timp.

— Dar pot să vă duc la secție pentru interogatoriu, știți, nu? zise el amabil.

— Da, știu, dar n-ar fi prea prudent din partea dumneavoastră.

— Ba poate ar fi foarte prudent din partea mea.

— Mă cam îndoiesc. Sînt cetățean american și acționez în limitele legilor americane. Nu am impus nimănui prezența mea, nu am amenințat pe nimeni. Dacă e cineva care nu vrea să vorbească cu mine, nu are decît, nu e forțat.

— Ați pătruns pe o proprietate privată. Cea a familiei Randall.

— Pură coincidență. Mă rătăcisem și voiam să întreb pe cineva pe unde s-o iau spre oraș și am trecut prin fața unei clădiri mari. Atît de mare, că nici nu m-am gîndit că ar putea fi vorba despre o casă particulară. Am crezut că e vreo instituție, ceva...

— Instituție, nu?

— Da, ceva gen orfelinat sau o casă de odihnă. Așa că am intrat să întreb. Vă imaginați ce surpriză am avut cînd am descoperit că din cea mai mare întîmplare...

— Din întîmplare...

— Puteți dovedi contrariul?

Peterson scoase niște sunete care, cu multă îngăduința, puteau semăna cu un fel de rîs.

— Faci pe deșteptul, domnule.

— Nu tocmai. Și-mi puteți spune de ce nu stingeți odată girofarul ăla? Ca să-mi ridicați în cap toată strada? Pot depune și eu o plîngere, pe motiv că am fost inoportunit de poliție. Și am să depun plîngerea la comandantul poliției, la District Attorney, și la primar.

Cu un gest indolent, Peterson apăsă pe întrerupător. Girofarul se opri.

— Se întoarce ea roata, într-o bună zi.

— Corect, se întoarce. Pentru unul sau altul.

Se scărpină în dosul palmei, așa cum făcu și când l-am văzut prima oară, la el în birou.

— Uneori, spuse el, îmi vine să cred că sînteți cinstit, dar alteori sînt convins că sînteți cel mai prost dintre proști.

— Poate că și una și alta.

Peterson mă aprobă încet din cap.

— Da, poate că și una și alta...

Deschise portiera și se lăsă să cadă pe scaun, apoi demară.

Am intrat în casă.

Capitolul 9

Eu n-aveam nici un fel de chef să particip la un coktail, dar Judith ținea mult să mergem.

În drum spre Cambridge, mă întrebă:

— Ce-a fost cu mascarada asta?

— Care mascaradă?

— Cu poliția.

— O tentativă de intimidare.

— Sub ce pretext?

— Randall a făcut o plîngere.

— Întemeiată?

— Cred că da.

I-am făcut repede un rezumat al zilei.

— Pare încîlcită treaba, zise ea după ce eu am terminat.

— Și încă nu am descîlcit nimic, sînt sigur.

— Nu crezi că doamna Randall mințea, cînd a zis de ăia 300 de dolari?

— Nu-i exclus.

Întrebarea ei mă luă pe nepregătite. Mi-am dat seama că toate s-au petrecut atît de repede, încît

efectiv nu am avut timp să cîntăresc fiecare informație primită și să o analizez separat, înainte de a o pune la loc, alături de toate celelalte. Știam foarte bine că printre informațiile pe care le-am cules se găseau multe lipsite de interes, dar și cîteva importante, dar nu le abordasem în mod logic.

— Betty ce face?

— Rău. În ziarul de azi a apărut un articol.

— Da? Nu l-am văzut.

— Doar un articol mic, o știre de fapt. Un medic arestat pentru avort. Fără prea multe amănunte, dar au dat și numele. Betty a primit și cîteva telefoane din cauza asta.

— Urîte?

— Foarte urîte. Acum încerc să răspund numai eu la telefon.

— Ești o fată de treabă.

— Betty încearcă să se arate foarte curajoasă, să se comporte ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Mă întreb dacă nu cumva asta îi face viața și mai grea, pentru că nu reușește să mintă.

— Mîine te duci iarăși la ea?

— Da.

Am intrat cu mașina pe o stradă rezidențială, nu departe de Cambridge. Cartierul este șic, foarte dichisit, cu case din lemn, cu alei frumoase, pavate cu cărămizi. Chiar cînd am parcat, apăru și Hammond pe motocicletă.

Norton Francis Hammond este o speranță a medicinei locale. Din fericire, el nu știe lucrul acesta și e bine; dacă ar fi știut, ar fi fost insuportabil. Hammond este din San Francisco și spune că se trage dintr-o veche spiță de armatori. Cînd îl vezi, zici că este o publicitate în carne și oase pentru viață în stil californian: este înalt, solid, blond și seducător. Medic excelent, stagiar în anul doi la *Memorial*. Competența

de care dădea dovadă făcea să i se treacă cu vederea unele detalii, care nu se prea potriveau cu statutul de membru al comunității medicale, cum ar fi părul pînă la umeri sau interminabilă lui mustață stufoasă, întoarsă în sus.

Hammond făcea parte din specia aceea rară de medici tineri, care renunță calm și detașat la vechile obiceiuri, fără a se revolta împotriva tradiției. Părul, apucăturile lui sau motocicletă pe care o are nu vor să șocheze pe nimeni. Le are, sînt ale lui și pur și simplu nu-l interesează ce cred ceilalți despre el. În fața unei asemenea atitudini, colegii săi nu prea au ce să obiecteze. Și, la urma urmelor, Hammond are medicina la degetul mic. Este judecat pentru aspectul său, dar nimeni nu are ce să îi reproșeze.

Așa se face că Hammond își vede de treaba lui, fără a fi sîcîit de nimeni. Statutul de stagiar îi dă voie să învețe, dar poate cel mai important lucru este că îi influențează pe cei tineri. În asta constă speranța în medicina viitorului.

După cel de-al doilea război mondial, medicina a trecut prin două valuri succesive de transformări profunde. Prima a constat în explozia cunoștințelor, tehnicilor și metodelor. Revoluția aceasta a început cu apariția antibioticelor și a continuat cu lărgirea cunoștințelor despre echilibrul electrolitic, structura proteinelor și funcțiile genelor. În marea lor majoritate, aceste progrese erau mai curînd de ordin științific și tehnic, dar au reușit să schimbe radical practica medicală în așa fel, încît în 1965, trei sferturi din remediile cele mai utilizate – antibioticele, hormonii (mai ales sub formă de pastile) și tranchilizantele – reprezentau invenții de după război.

Al doilea val este mai recent și implică bulversări mai degrabă de ordin social, decît de ordin tehnic. Medicina socială a devenit o adevărată problemă, care

se cere răsplătită cît mai repede, așa cum este cazul cancerului sau cel al afecțiunilor cardiace. De altfel, pentru unii medici de modă veche, medicina în sine constituie un fel de cancer. Oricum, cert este că astăzi medicii trebuie să ofere cele mai bune îngrijiri medicale unei clientele mai vaste ca niciodată.

În fond, nu este nimic mai firesc decît să te aștepti ca tinerii să înnoiască profesiile în care activează, dar în medicină lucrul acesta nu se petrece chiar așa de ușor, deoarece bătrînii se încapățînează să-i formeze pe tineri după chipul și asemănarea lor.

Trebuie să punem la socoteală, așadar, și o anumită luptă între generații, mai ales acum. Tinerii, mult mai bine pregătiți decît vechea gardă, au mai multe cunoștințe științifice, pun întrebări mai pertinente și așteaptă răspunsuri mai riguroase. Și apoi, ca orice alți tineri, din oricare altă meserie, nimic nu îi încîntă mai mult decît să dea la o parte un bătrîn pentru a-i lua locul. Acesta este motivul pentru care Norton Hammond era atît de remarcabil. Era pe punctul de a reuși această schimbare fără convulsii, de a se face revoluție de catifea.

Își parcă motocicletă și o bătu prietenește pe șa. Abia atunci ne observă și pe noi, care tocmai coborîserăm din mașină.

— Salut, puștanilor!

Din cîte știu, Hammond numește "puști" orice membru al speciei umane.

— Ce faci, Norton?

— Nu mai pot de bine, zîmbi el. În ciuda tuturor piedicilor, spuse și mă bătu amical pe umăr. Și spune așa, John, am auzit că ai plecat la război, e adevărat?

— Nu tocmai.

— Încă nu te-ai ales cu nici o rană pe cîmpul de luptă?

— Știu eu, cîteva vînătăi, acolo...

— Mare baftă pe capul tău să-l poți băga în priză pe constipat.

— Constipat? întrebă Judith.

— Da, așa îi spun toți băieții de la etajul trei.

— Randall?

— Da' cine altul? îi zîmbi el lui Judith și mă arătă cu degetul. S-ar zice că puștiul ăsta de bărbat-tău și-a găsit de lucru. Nici nu putea da de o nucă mai greu de spart ca aceasta.

— Știu.

— Se spune că ăsta, Constipatul, se învîrte înnebunit pe tot etajul, ca o fiară rănită.

— Îmi închipui, am spus eu.

— E întors pe dos, nu se mai înțelege nimeni cu el. L-a lătrat pînă și pe Sam Carlson. Îl știi pe Sam? E stagiar la trei, lucrează sub poruncă la Constipat și mișună peste tot, își bagă nasul în orice bîrfă. Cred că este ciripitorul Constipatului. Constipatul îl iubește la nebunie și încă nimeni nu a descoperit de ce. Unii spun totuși că motivul ar trebui să fie prostia cruntă a lui Sam. Da' știi ce prost e? E de-o prostie crasă, e groaznic de prost.

— Norton, chiar așa de prost să fie?

— Nici n-am cum să-ți descriu! Dar ieri tot l-a luat Constipatu' la împins vagoane.

— Cum așa?

— Era și omul la bufet să mănînce ceva, îi era foame. Își luase un sandviș cu pui și salată. Nu apucă să muște de două ori, că intră Randall și vine drept la el. Ce crezi că-l întreabă? îi zice: "Ce faci aici?" Sam răspunde: "Mănînc un sandviș cu pui." Și Constipatu': "Da, da' de ce, mă? De ce? Pentru numele lui Dumnezeu, de ce?".

— Și Sam ce a răspuns?

— Am aflat din surse oficiale. Cică: "Nu știu, domnule", după care a pus sandvișul pe masă și a plecat de la bufet.

— Cu foamea-n gât? am întrebat eu.

Hammond izbucni în râs.

— Da' cum altfel? zise el dezolat. Dar nici nu te puteai aștepta la altceva din partea Constipatului. Face imediat suta de ani de cînd e la *Memorial* și pînă acum nu a avut nici cea mai mică problemă. Și dintr-o dată, pac! Vînătoarea de capete, după aia moartea fiicei sale...

— Ce vînătoare de capete? întreabă Judith.

— La dracu'! S-a stricat telefonul fără fir, se vede treabă. De obicei, doamnele soții sînt primele care află. Și-a băgat dracu' coada în spital; mai precis în farmacia spitalului.

— Să nu mai spui că a dispărut ceva de acolo, am zis.

— Ba cam așa ceva.

— Ce?

— 24 de fiole de morfină. De fapt, clorhidrat de hidromorfină. De cinci ori mai puternic decît sulfatul de morfină.

— Și cînd s-a întîmplat?

— Săptămîină trecută. Farmacistul era cît pe ce să fie dat afară. Cînd s-a întîmplat măgăria, adică în pauza de masă, el alerga după fuste.

— Și drogurile? Le-au găsit?

— Nu. Au trecut tot spitalul prin sită, dar degeaba.

— S-a mai întîmplat vreodată așa ceva?

— Acum cîțiva ani, dar atunci au dispărut doar cîteva fiole. Abia acum au dat lovitura.

— Să fie personalul auxiliar?

Hammond ridică din umeri.

— Poate să fie oricine. Eu unul cred că e pentru vînzare. Prea s-a furat mult. Riscul e prea mare. Îți

închipui cum ți-ar sta ție să ieși frumos pe ușă cu o cutie de morfină sub braț?

— Nu prea.

— Mare măgărie, nu?

— Oricum, sigur este prea mult pentru o singură persoană.

— Bineînțeles, eu ce spuneam? Din cauza asta morfina o sa fie vîndută în afară. Mă gîndesc că trebuie să fie un furt pregătît cu cea mai mare atenție.

— De către cineva din afară?

— Aha! exclamă el. Vezi că te apropii?

— Adică?

— Părerea generală este că furtul a fost condus de cineva din spital.

— Vreo dovadă?

— Nici una.

— Interesantă chestie, Norton.

— Și încă cum!

— Tu știi pe cineva care se droghează?

— Din spital? Nu. Circula zvonul că o fată de la cardiologie își injecta amfetamine, dar s-a oprit anul trecut. Oricum, tot i-au făcut o vizită de lucru. Au dezbrăcat-o la pielea goală să vadă dacă nu are pe undeva înțepături de seringă. N-au găsit nimic.

— Și...

— Și medicii, vrei să spui?

Am dat scurt din cap. Era un subiect tabu. Unii medici ajungeau să se drogheze. Mult mai puțină lume a auzit însă despre sindromul psihiatrului al cărui fiu se droghează, psihiatrul fiind cel care îl aprovizionează cu droguri de uz medical, spre satisfacția lor reciprocă. Nimeni nu vorbește despre un asemenea subiect.

— Din cîte știu eu, zise Hammond, medicii sînt curați ca lacrima.

— Nu și-a lăsat nimeni din spital slujba? O infirmieră, secretară, orice?

— Te interesează și pe tine afacerea asta ca dracu'!
Am ridicat din umeri.

— De ce? Te duce capul că ar putea să fie vreo legătură cu fata lui Randall?

— Nu știu.

— Eu unul nu văd nici o legătură, zise Hammond.
Dar ar fi interesant.

— Da, sigur.

— Deși deocamdată nu e decît o simplă speculație.

— Bineînțeles.

— O să-ți dau eu un telefon, cum adulmec ceva.

— Mi-ar face plăcere.

Ajunserăm în fața ușii. Se auzeau ciocnituri de pahare, frînturi de conversații, rîsete.

— John, baftă multă în războiul tău! zise Hammond.
Al dracului de mult mi-ar mai place să te văd învingător.

— Și mie la fel, mulțumesc.

— Așa o să fie. Numai ai grijă să nu faci prizonieri.

— Este împotriva Convenției de la Geneva.

— De acord cu tine, spuse Hammond, dar tu duci doar un prăpădit de război local.

Am intrat. Coktailul era oferit de George Morris, șeful de promoție al stagiariilor de la *Lincoln*. Mai avea puțin și termina stagiatura și urma să fie pe picioarele lui, să aibă un cabinet și o clientelă. Dădea, așadar, o recepție ca să-și sărbătorească ieșirea pe piață.

Petrecerea era organizată la periferie și dădea impresia subtilă că George a cheltuit mult mai mult decît își putea permite. Abundența și calitatea celor servite mă duceau cu gîndul la coktailurile oferite de marii industriași în scopuri publicitare pentru a lansa un nou produs. Într-un fel, dacă stau să mă gîndesc bine, era cam același lucru.

George Morris, la 28 de ani, om însurat și tată a doi copii, era înglodat în datorii pînă la gît. Acum, urma să

îi crească aripi și să înceapă să iasă la mal, dar pentru asta e nevoie de bolnavi care să-l caute, adică de recomandări, de trimiteri la consultații. Pe scurt, avea nevoie și de ajutorul tuturor medicilor din zonă. Așa că a invitat la el aproape două sute de persoane, ca să le îndoape pînă la refuz cu toate bunătățile pe care le-a putut găsi.

Cît despre mine, ca patolog, am fost foarte măgulit să primesc și eu un carton, prin care eram poftit, împreună cu Judith. Patologii se ocupă mai mult de cadavre și nu se prea întîmplă ca medicii să-și trimită cadavre de la unul la altul, în loc de clienți.

Pe noi ne invitase în calitate de prieteni. De altfel, cred că în seara aceea eram singurii prieteni.

Odată intrat, am aruncat o privire împrejur; veniseră cea mai mare parte a șefilor de secții de la spitalele mari. La fel și stagiarii, cu tot cu soții. Nevestele se adunaseră într-un colț și sporovăiau de-ale lor.

Medicii, în schimb, făcuseră biseriцуțe, organizate pe spitale și specialități. Era izbitoare gruparea aceasta profesională.

Într-un colț, Emery afirma sus și tare că nu folosește la nimic să reduci dozele de iod în cazul hipertiroidiei; în altă parte, Johnson vorbea despre presiunea intrahepatică în cazul anastomozelor protocave; altundeva, Lewiston își suspina eterna sa pledoarie împotriva tratamentului cu șocuri electrice aplicate depresivilor. Din colțul nevestelor mai răzbăteau uneori cuvinte ca sterilet sau varici.

Judith mă ținea de braț și părea mai frumoasă și mai tînăra decît ar trebui să pară la vîrsta ei. Era superbă în rochia ei albastră ca de prințesă.. Își sorbea scotch-ul cu înghițituri lungi; Judith bea întotdeauna la viteză maximă. Se pregătea să se amestece printre celelalte neveste.

— Auzi, John, cîteodată am chef să aud discuții despre orice altceva în afară de medicină, chiar și despre politică.

Mă făcu să zîmbesc deoarece îmi aducea aminte de unul dintre discursurile favorite ale lui Art, despre apolitismul lamentabil al mediilor medicale. În gura lui, adjectivul "apolitic" suna ca și un "analfabet". Medicii nu numai că nu au nici o opinie politică, dar sînt și incapabili să își formeze una, susținea Art. "Cam ce sînt și ofițerii, zicea el, și ei la fel cred că a avea o opinie politică înseamnă a păcătui împotriva eticii profesionale." Art exagera desigur, ca de obicei, dar cred că o fărîmă de adevăr tot trebuia să existe pe undeva.

De altfel, cred că lui Art îi place la nebunie să meargă cu argumentele pînă la limită, ca să șocheze, să irite. Era una dintre trăsăturile lui cele mai tipice. Pe de altă parte, îmi lăsa impresia că este fascinat de spațiul extrem de redus dintre adevăr și eroare, dintre realitate și fantezie. Cred că din cauza asta făcea comentarii ironice în dreapta și în stînga, ca să vadă cine le culege și cum reacționează. Și cînd este beat, experiențele de genul acesta îi plac mai mult ca niciodată.

Din cîți medici cunosc eu, Art este singurul care ajunge la beție, uneori și la beție cruntă. Ceilalți, în schimb, ar fi capabili să dea pe gît cantități incredibile de alcool, dar fără să se îmbete cu adevărat. Devin mai vorbăreți o oră sau două, este adevărat, dar după aceea îi lovește somnul. Cît despre Art, el se îmbată, nu se joacă; și cînd e beat, nu suportă pe nimeni, se enervează pe toată lumea și jignește pe oricine.

Lucrul acesta nu am putut să îl înțeleg la el. O vreme, m-am gîndit că ar avea o sensibilitate patologică la alcool, dar mai tîrziu am început să cred că o făcea deliberat, că era o mică plăcere pe care și-o

oferea din cînd în cînd, din dorința de a-și da drumul la frîie acolo unde mai mulți încearcă să se stăpînească la maximum. Poate că el are nevoie de plăcerea asta, poate că nu se poate abține de la așa ceva, poate că își procură interesat o plăcere, ca un pretext pentru a se defula. Nu știu.

Sigur sînt însă că Art este foarte nemulțumit de meseria lui. De altfel, cunosc mulți medici în situația asta: Jones pentru că a devenit prizonierul cercetării și nu mai poate cîștiga atîția bani cîți ar vrea; Andrews, pentru că urologia îi fură tot timpul și fericirea familiei; Tesler, pentru că dermatologia îl obligă a avea niște clienți pe care el îi consideră nevrotici, nu bolnavi. Dar nici unul dintre aceștia nu seamănă cu Art. Art urăște meseria de medic, indiferent de specialitate.

Presupun că în orice meserie trebuie să existe oameni care se disprețuiesc pe sine și își disprețuiesc și colegii. Dar exemplul lui Art este dus la extrem. Lasă impresia că s-a făcut medic din masochism, pentru a suferi, a fi mai nefericit, mai trist și pentru a deveni mai răutăcios cu ceilalți.

În fazele mele cele mai proaste, ajung să mă gîndesc că face avorturi doar pentru plăcerea de a-și indispuce colegii de breasla, pentru a-i irita. Nu este cinstit, dar cum să îmi dau seama dacă interpretez corect situația sau nu? Cînd este treaz, Art ține niște discursuri de o mare rigoare intelectuală și vine cu niște argumente în favoarea legalizării avorturilor. Cînd este beat însă, argumentele sale devin total subiective și face din rahat bici.

Eu unul cred că este atît de dezgustat de medicină, încît se îmbată crunt, pentru că la beție își poate permite luxul de a-și exprima liber acest dezgust.

În egală măsură, nu se poate nega că, odată beat, nu i se întîmplă să caute cu lumînarea cele mai abjecte certuri cu alți medici. Într-o bună zi, i-a spus lui Janis

că i-a făcut un avort nevastei lui. Janis, care nu era la curent, s-a îngălbenit de parca ar fi primit un șut acolo unde se feresc bărbații mai mult. Janis este catolic, soția lui, nu. Cu o singură frază, Art a reușit să ucidă toată ambianța unei seri, pînă atunci foarte plăcută și foarte veselă.

La petrecerea aceea, am fost și eu, și mărturisesc că după o așa ieșire, m-am supărat foarte tare pe el. Cîteva zile mai tîrziu, a venit să-și ceară scuze, dar l-am trimis la Janis să-și ceară iertare. Ceea ce a și făcut. Nu mi-am putut da seama din ce motive, dar Art și cu Janis au devenit prieteni foarte buni, Janis ajungînd să-și schimbe opiniile despre avort. Nu știu ce a putut Art să-i spună, dar – ce i-a spus, ce nu i-a spus – a reușit să-l convertească.

Cum eu îl cunosc pe Art mai bine decît mulți alții, acord mai multă importanță și originii sale chineze. Cred că rasa din care face parte și înfățișarea lui îl influențează mult. Chinezii și japonezii sînt destui în corpul medical de la Boston și circulă o mulțime de zvonuri pe seama lor, cu privire la dinamismul lor, la îndemînarea și setea lor de succes. Este genul de bancuri la care lumea rîde nervoasă. Sînt bancuri asemănătoare cu cele despre evrei.

În ceea ce îl privește pe Art, cred că prin comportamentul său a combătut această tradiție, așa cum și-a combătut și propria educație, esențialmente conservatoare. A devenit nonconformist și radical. Și cea mai bună dovadă ar putea fi entuziasmul lui față de tot ce este nou. Cabinetul lui de consultații este cel mai modern din Boston, are cele mai noi echipamente. Cum apare un nou produs pe piață, îl și cumpără. Pe tema asta s-au făcut și glume, cum că asiaticii sînt înnebuniți după jucării noi. Nu știu, se poate ca, în general, așa să se întîmple, dar în cazul lui Art motivația este cu totul

alta. El combate tradiția, rutina și metodele primite de-a gata.

Cine stă de vorbă cu el, îl găsește plin de idei. A găsit și o metodă nouă pentru testul de ovulație. Vrea să renunțe la palpate, care i se pare o pierdere de timp. El crede că temperatura este un indicator al ovulației mai eficace decât s-a crezut pînă în prezent. După părerea lui, forcepsul ar trebui interzis la orice naștere, oricîte complicații ar exista. Mai consideră că anestezia generală la naștere ar trebui înlocuită cu doze puternice de tranchilizante.

Auzite pentru prima oară, asemenea idei și teorii impresionează profund. Dar trebuie să îl cunoști mai bine pe Art, ca să înțelegi că el nu se poate abține de la a ataca tradiția, că o face peste tot și de cîte ori are ocazia.

Pentru el, era cît se poate de normal să facă avorturi. Personal, m-aș opri puțin asupra motivelor pe care le are pentru a le face. Însă, de obicei, mă abțin, deoarece părerea despre motivul pentru care cineva face ceva are mai puțină importanța decît valoarea finală a ceea ce face persoana în cauză. Se poate întîmplă ca un om care pornește la o acțiune, să facă rău – și acesta este un adevăr istoric. Omul acesta este un învins. Un altul probabil că va face binele, chiar dacă motivațiile sale sînt departe de a fi ireproșabile. Acesta devine un erou.

Dintre toți invitații la recepție, unul singur poate că ar fi fost capabil să mă ajute. Acesta era Fritz Werner, dar nu îl vedeam nicăieri. Totuși, îl căutam în continuare.

În loc de Fritz, am dat peste Blake. Blake este patolog, ca și mine, dar ocupă un post important la *General Hospital*. Este cunoscut însă mai curînd pentru forma capului său enorm, rotund și chel. În schimb, are un chip de copil, bărbia delicată și ochii foarte

depărtați. Cu o asemenea figură este considerat de toată lumea drept prototipul perfect al omului viitorului. Blake face constant dovada unui intelectualism glacial, exasperant uneori și este nebun după jocurile logice. Avea unul pe care îl jucam amîndoi, cu intermitențe, de ani de zile.

Cînd mă văzu, ridică paharul de Martini spre mine, în chip de salut ironic și mă întrebă:

— Ești gata?

— Cum să nu!

— De la *iască* la *niște*, zise el.

Ușor, la prima vedere. Mi-am scos repede carnețelul și m-am pus pe treabă. În stînga sus am scris: IASCĂ și în dreapta jos: NIȘTE. Apoi am încercat să fac legătura.

IASCĂ

PASCĂ

PASTĂ

PUSTĂ

FUSTĂ

FUSTE

FUȘTE

MUȘTE

MIȘTE

NIȘTE

Am fost gata în cîteva secunde.

— Cîte? mă întrebă Blake.

— Zece.

Zîmbi.

— Am aflat că se poate și din șase. Eu am numai șapte.

Și-a scos carnețelul și a scris:

IASCĂ

PASCĂ

PASTĂ

PASTE

PAȘTE

NAȘTE NIȘTE

Am băgat mîna în buzunar și am scos o monedă de 25 de cenți. Mă jumulea a treia oară consecutiv. Oricum, mă bătea regulat de ani de zile. La jocul ăsta bătea pe oricine.

Blake e topit după discuțiile filosofice despre medicină. Niciodată nu este mai fericit ca atunci cînd demonstrează unui chirurg că nu are dreptul moral de a opera un pacient, sau unui specialist în medicină internă că este cît se poate de deontologic să ucidă cît mai mulți bolnavi cu putință. Lui Blake îi plac cuvintele și aruncă idei în stînga și în dreapta așa cum fac copiii cu avioanele de hîrtie. Și o face fără nici un efort, e o destindere pentru el. Cu Art se înțelegea de minune. Anul trecut am discutat patru ore încheiate să vadă dacă obstetricianul este sau nu responsabil moral de toți copiii pe care i-a adus pe lume și despre această responsabilitate de la nașterea lor și pînă la moarte.

La o analiză atentă, virtuozitatea verbală a lui Blake nu pare a fi nici utilă și nici importantă, dar pe moment poate fi fascinantă.

Plimbîndu-mă de la un grup la altul, prindeam din zbor frînturi de conversații care mă făceau să mă gîndesc că mă aflu la o recepție tipică de medici.

— Știți povestea cu biochimistul francez, căruia i-a născut nevasta doi gemeni? Tipul lucra în cercetare. Ce credeți că a făcut? Pe unul l-a botezat și pe celălalt l-a păstrat drept control.

— În orice caz, mai devreme sau mai tîrziu, toți fac bacteriemie...

— Bine, și la ce te puteai aștepta din partea unuia ca Hopkins?

— Și atunci, îmi spune: "Bine, dom' doctor, mă las de tutun, da' poți să mă și bați matale că de băutură tot nu mă las..."

— Bineînțeles că poți controla echilibrul acid-bază, dar e periculos pentru vascularizare...

— Am o față de milioane, cuminte, politicoasă, tot ce vrei. Se îmbracă cu bun gust... Cred că ai ei cheltuiesc o avere cu hainele ei...

— Îți dai seama? Cinci zile și după aia și-a revenit...

— ... i se mărise ficatul de ziceai că îi vine pînă la genunchi, dar insuficiență hepatică nu avea...

— Serios? Harry? Harry cu infirmiera aia tinerică de la șapte? Aia blondă?

— ... nu pot să-mi dau seama cum. Publică mai multe articole de specialitate decît poate citi un om normal într-o viață.

— Hai să vi-l spun! Într-o pușcărie din mijlocul unui deșert, este adus un tînăr și băgat în aceeași celulă cu un pușcăriaș bătrîn. Celui tînăr îi stă gîndul numai la evadare și doar despre asta vorbește. După cîteva luni de zile se hotărăște să-și încerce norocul. Scapă, dar după o săptămînă îl aduc gardienii înapoi. Aproape mort de foame și de sete. După ce își revine, îi povestește bătrînului cît a fost de groaznic: nisip peste tot, nici o oază, nici un semn de viață, căldura infernală, etc. La care bătrînul, după ce îl ascultase în tăcere, zise: "Știam. Am încercat și eu să evadez acum 20 de ani." "Adevărat?" sări ca ars tînărul. "Știai și nu mi-ai spus nimic! De ce nu mi-ai spus?" Pușcăriașul bătrîn a dat calm din umeri și a zis: "Da' cine crezi că dă publicității rezultatele negative?"

Se făcuse ora opt și mă simțeam puțin obosit. L-am văzut pe Fritz Werner întrînd. A dat un bună seara la toată lumea și a început să trîncănească bine dispus. Am plecat către el, dar m-a oprit din drum Charlie Frank.

Stătea adus de umeri în fața mea cu o grimasă de durere întipărită pe față, de parcă i-ar fi înfipt cineva

un cuțit în burtă. Cășca la mine niște ochi mari și triști. Avea întotdeauna o înfățișare dramatică. Lăsa impresia că duce în spate toate tragediile din lume, care îl sfărâmau încetul cu încetul. Se apropie să-mi spună ceva.

— Cum o duce? Ce mai face?

— Cine?

— Art Lee.

— Foarte bine.

Nu aveam nici un chef să vorbesc despre Art tocmai cu Charlie Frank.

— E adevărat că l-au arestat?

— Da.

— Of, Doamne! se îngrozi el.

— Eu cred că se rezolvă pînă la urmă.

— Chiar crezi?

— Da, am spus. Chiar cred.

Își mușcă buzele.

— Dumnezeule! Ce pot să fac? Pot să-l ajut cu ceva?

— Nu cred.

Mă ținea de braț. Am întins gîtul după Fritz, care se găsea tocmai în colțul opus, în speranța că Charlie o să-și cea seama și-o să-mi dea drumul să plec. Deșarte speranțe!

— John, spune-mi...

— Da...

— E adevărat că ... ăăă... că te preocupă afacerea asta?

— Să spunem că mă interesează.

— Trebuie să-ți spun, se aplecă el la urechea mea, că prin spitale se bîrfește la adresa ta. Că te preocupă afacerea pentru că ești implicat și tu.

— Charlie, lumea vorbește atîta...

— John, riști să-ți faci prea mulți dușmani!

Vorbea pediatriul din el, mi se adresa ca unui copil. Ca pediatru este excelent, își face griji pentru micuții lui pacienți mai mult decît mămicile lor.

— De ce crezi asta?

— Nu știu, dar am eu un presentiment, răspunse el cu ochii triști.

— Și ce propui să fac?

— Să nu te mai bagi, John. E o poveste urîță, foarte urîță.

— O să țin minte.

— Să știi că mulți sînt foarte hotărîți în privința asta.

— Și eu la fel.

— Dar ei cred că numai tribunalele sînt competente să...

— Mulțumesc pentru sfat.

Strînsoarea lui deveni mai puternică.

— John, îți vorbesc ca unui prieten.

— OK, Charlie. O să țin minte.

— John, chiar e o poveste urîță.

— O să țin minte.

— John, oamenii ăștia nu vor renunța niciodată.

— Care oameni?

Îmi dădu brusc drumul din strînsoare și ridică încurcat din umeri.

— Auzi, în orice caz, trebuie să faci cum crezi tu că e mai bine, zise el, întorcîndu-mi spatele și dispărînd în mulțime.

Ca de obicei, Fritz Werner putea fi găsit la bar. Era îngrozitor de slab, aproape descărnat. Foarte înalt, tuns perie și cu ochii întunecați, părea și mai dezolant. Avea obiceiul să întindă gîtul ori de cîte ori îi spunea cineva ceva, ca și cînd n-ar auzi bine. Austriac de origine, Fritz era oarecum exaltat. Îi plăcea foarte mult să picteze și o făcea bine, dar era dezordonat, lucru

vizibil pînă și în cabinetul lui. Pentru a-și câștiga pîinea, profesa psihiatria și își petrecea viața ascultînd răbdător babe stafidite, care își dau în sfîrșit seama că le filează o lampă.

Era tot un zîmbet cînd ne-am strîns mîinile.

— Ia te uită, omul care ne otrăvește conștiințele!

— Taci, că am început și eu să mă cred la fel, de o vreme.

Fritz aruncă o privire peste mulțime.

— Cîte jurăminte de credință ai adunat pînă acum?

— Unul singur. Charlie Frank.

— Da. Se poate conta pe el, dacă ai nevoie de un sfat prost.

— Pe tine nu?

— Soția ta arată superb în seara asta. Albastrul îi vine de minune, zise Fritz.

— O să-i transmit complimentul.

— Fermecătoare. Copiii ce mai fac?

— Mulțumesc, bine. Fritz, eu...

— Cu munca cum merge?

— Fritz, ascultă-mă! Am nevoie de ajutor.

Rîse încetișor.

— Nu de ajutor ai tu nevoie. Îți trebuie o operațiune de salvare în toată regula.

— Fritz...

— Ai văzut o grămadă de oameni. Presupun că pînă acum te-ai întîlnit cu toată lumea. Despre Bulle ce crezi?

— Bulle?

— Da.

Am clipit des. Încă nu mai auzisem de cineva cu numele Bulle.

— Care Bulle? Dansatoarea de strip-tease?

— Nu aia. Bulle, colega de cameră?

— Da.

— Colega "ei" de cameră?

— Da.

— Cea de la *Smith College*!

— Pe dracu'! Nu aia. Cea de astă-vară, de la Beacon Hill. Locuiau trei într-un apartament: Karen, Bulle și încă una – o infirmieră sau o laborantă, nu știu prea bine. Domnișoarele formau un trio formidabil.

— Cum o cheamă de fapt pe Bulle asta? Cu ce se ocupă?

Cineva se apropie de bar, după ceva de băut. Fritz se întoarce și îmi spuse pe un ton profesional:

— Pare a fi destul de serios. Ar fi mai bine să-l trimiteți la mine. Întîmplător, chiar am puțin timp mîine, la două și jumătate.

— Perfect. Am să mă ocup să vină.

— Foarte bine, zise Fritz. Mi-a părut bine că te-am văzut, John.

Ne-am strîns mîinile și ne-am despărțit.

Norton Hammond se sprijinea nonșalant de perete și stătea la taclale cu Judith. Apropoiindu-mă de ei, mi-am dat seama că Fritz avea dreptate: soția mea era cu adevărat frumoasă. Am observat apoi că Hammond trăgea dintr-o țigară. Știam că nu fumează, dar nu aveam nimic de comentat. Nu avea nimic de băut și trăgea adînc în piept fiecare fum, fără ca să se grăbească.

— Bătrîne, i-am spus cînd am ajuns lîngă el, ai face mai bine să o lași mai moale cu cheștiile astea.

Izbucni în rîs.

— Ce vrei, este protestul meu social din seara asta. Judith interveni și ea.

— Tocmai încercam să-l conving că pînă la urmă o să își dea seama cineva că fumează.

— N-are cine să-și dea seama.

Avea perfectă dreptate. În cameră era un fum să îți tai cu cuțitul.

— Nu contează, am spus. Fii atent.

— Stai o clipă, zise el, trăgînd un fum adînc. Gîndește-te: nu mai faci carcinom bronhogenic, nu mai faci bronșită, nici efizem cronic, nu mai ai tulburări cardiace arteriosclerotice, scapi și de ciroză. Ce mai vrei? E minunat.

— E ilegal.

— Adică avortul e legal și marijuana nu, așa-i?

— Îmi pare rău, nu pot să duc două războaie deodată. Mă mulțumesc cu unul singur.

Privindu-l cum trăgea din țigară, mi-a venit o idee.

— Norton, tu locuiești în Beacon Hill, nu-i așa? Cu-noști vreo fată pe nume Bulle?

— Toată lumea o cunoaște pe Bulle. Pe Bulle și pe Geniu. Tot timpul sînt împreună.

— Geniu?

— Da, e actualul ei iubițel. Un compozitor de muzică electronică. E genial! rîse el. Face o muzică de te doare capul. Zici că are zece cîini în sintetizator și îi pune să latre. Lui îi place. Trăiește cu Bulle.

— Dar ea nu a stat cu Karen Randall?

— Nu știu, tot ce se poate. De ce?

— Bulle trebuie să fie o poreclă. Care e numele ei adevărat?

— Toată lumea îi spune Bulle. Dar pe tip îl cheamă Samuel Archer.

— Unde locuiește?

— Undeva prin spate pe la State House. Într-o peșteră. Au decorat-o amîndoi ca să semene cu un vagin.

— Vagin ai spus?

— Da. Ca să crezi, trebuie să vezi, zise Norton și suspină ușurat, dînd fumul afară.

Capitolul 10

Pe drumul de întoarcere, Judith părea preocupată și încordată. Se ghemuise strângându-și picioarele cu brațele. Strîngea atît de tare, încît i se albiseră încheieturile degetelor.

— E ceva în neregulă?

— Nu, spuse ea. Sînt doar puțin obosită.

— Te-au necăjit doamnele soții?

O umbră de surîs îi trecu peste față.

— Începi să devii o celebritate. Din cîte am înțeles eu, investigațiile tale au bulversat-o atît de tare pe doamna Wheatstone, încît a pierdut într-una la bridge în seara asta.

— Și ce-ai mai auzit?

— Mă întreba toată lumea de ce îl ajuți pe Art. Ele consideră că este un exemplu minunat de solidaritate față de un prieten, că faci dovada unui altruism care le încălzește inimile.

— Aha...

— După care mă întreba fiecare în parte de ce acționezi așa.

— Sper că le-ai adus aminte despre altruismul meu admirabil.

Zîmbi.

— Trebuia să mă gîndesc.

Era tristă și, în lumina slabă a becuțelor de la bord, părea trasă la față. Îmi dădeam seama că nici ei nu îi era ușor să fie alături de Betty. Cineva însă trebuia să se ocupe și de ea.

Nu știu de ce, dintr-o dată, mi-am adus aminte de anii de facultate și de Nell la Rouge. Nell la Rouge a fost o bețivă notorie, care a murit la 78 de ani și care a mai stat un an la frigider înainte de a deveni obiectul nostru de studiu, sub formă de cadavru pe masa de autopsie. Mi-am amintit cît de scîrbit eram și cît de mult voiam să dau totul dracului și să mă apuc de orice

altă meserie. Lucram la Nell de zile întregi și ne saturaserăm cu toții de ea, de carnea ei rece și umedă, de cadavrul ei. Toată lumea ne spunea că ne vom obișnui cu timpul. Eu unul voiam să scap pentru totdeauna. A trebuit însă să îi analizăm fiecare organ, să urmărim fiecare arteră și fiecare nerv pînă le-am învățat pe de rost.

Abia după ce am suferit zile la rînd în mirosul stătut de cadavru am costatat cît de mult îmi place anatomia patologică. Acum îmi place munca asta, iar ochii și mîinile mele suportă cu ușurință fiecare nou cadavru, fiecare autopsie.

De altfel, nu-mi dau seama de ce, dar fiecare autopsie îmi dă o speranță ciudată. Cînd faci o autopsie, ai în fața ta un om mort cu puțin timp în urmă. Nu îți este un străin în totalitate. Știi despre cadavrul de pe masă că bărbatul sau femeia care a fost cu două-trei zile în urmă, a pierdut o luptă. De fapt, singura luptă care contează în viață. Ori meseria mea tocmai în asta constă, în a afla cum și de ce a pierdut. Cînd aflu, îi pot ajuta și pe alții, care vor începe în curînd aceeași luptă. Dar mă ajut și pe mine.

Cum am ajuns acasă, Judith se grăbi să vadă ce s-a întîmplat cu băieții cît am lipsit și să-i dea un telefon lui Betty. Eu o așteptam pe fata care stătuse cu copiii, să o conduc acasă.

Sally o chema, era scundă și iute, mîndră că face parte din brigada de aclamații a echipei unui liceu din Brooklyn. De obicei, cînd o conduc acasă cu mașina, vorbim despre lucruri lipsite de importanță; pe scurt, o conversație ușoară.

În seara aceasta însă, mă simțeam bătrîn și obosit, ca venind de undeva de departe. Nu știu de ce aveam senzația că fusesem plecat în străinătate și că mă întorceam după o absență îndelungată. Simțeam

nevoia să pun întrebări. Mi se părea că totul se schimbase, inclusiv tinerii. Nu mai erau ce eram noi la vârsta lor. Aveau de trecut alte încercări, de rezolvat alte probleme. Sau poate că aveau numai alte droguri și problemele rămăseseră aceleași. Cel puțin așa ne place să credem.

Am sfârșit prin a-mi spune că am băut prea mult la recepție și că ar fi mai bine să-mi țin gura. Așa că am lăsat-o pe Sally să-mi vorbească de permisul ei de conducere și nu i-am mai pus nici o întrebare. Mă simțeam ușurat ascultînd-o. Apoi mi-am spus că era o tîmpenie, că nu aveam nici cel mai mic motiv să manifest vreo urmă de curiozitate la adresa fetei care venea din cînd în cînd să aibă grijă de copii. Nu aveam nici un motiv să încerc să o cunosc mai bine. În plus, dacă aș fi încercat, ar fi putut interpreta urît inițiativa mea. Era mai sigur să vorbim despre permisul ei de conducere, așa ne găseam pe un teren solid, respectabil, rezonabil.

Mi-a zburat apoi gîndul la Mann Zenner, după care mi-am adus aminte de ce îmi spusese Art cîndva: "Dacă vrei să mai afli ceva despre lumea în care trăim, caută la televizor un canal pe care se transmite un interviu și oprește sonorul." I-am urmat sfatul cîteva zile mai tîrziu. Stranie senzație: chipuri care se animă, buze care se mișcă, mîini care gesticulează, expresii care se schimbă, priviri, dar nici un sunet. Nu aveam nici cea mai mică idee despre ce puteau vorbi.

I-am găsit adresa în cartea de telefoane: Samuel F. Archer, 1334 Langdon Street. Am format numărul și mi-a răspuns robotul.

— Regret, postul pe care l-ați solicitat nu este momentan în funcțiune. Vă rugăm să așteptați, centralista vă va oferi și alte informații.

Am așteptat. În cele din urmă, centralista s-a făcut auzită.

— Informațiile. Ce număr doriți?

— 74.21.44.7

— Linie întreruptă.

— Abonatul poate fi găsit la alt număr?

— Nu, domnule.

Era posibil ca domnul Archer să se fi mutat, dar nu puteam fi sigur.

M-am dus direct la adresa din cartea de telefoane. A-partamentul era situat pe o stradă înclinată de pe Beacon Street, pe versantul de est, într-un bloc de chiriași, în ultimul hal de mizerie. În hol mirosea a varză. Am coborât la subsol pe o scară din lemn care scîrțîia sinistru din toate încheieturile. Deasupra unei uși vopsite în negru, pe care cineva scrisese: "Dumnezeu și-a lăsat barbă", atîrna un bec verde.

Am ciocănit.

Dincolo de ușă se auzeau țipete ascuțite, mieunaturi, mîrîituri și ceva ce aducea a gemete. Ușa se deschise și m-am găsit în fața unui tînăr de vreo 20 de ani, cu barbă, cu plete lungi, negre și umede. Era încălțat cu sandale, iar pe el avea o pereche de blugi și o cămașă roșie cu picățele albe. Mă privea amabil, fără să pară nici surprins, nici curios.

— Ce doriți?

— Sînt doctorul Berry. Dumneavoastră sînteți Samuel Archer?

— Nu.

— Domnul Archer este acasă?

— Da, dar este ocupat.

— Dumneavoastră sînteți un prieten?

Mă învălui cu o privire lămuritoare. Alte zgomote ciudate s-au făcut auzite: un scîrțîit de motor și o fluierătură prelungită pînă la limită.

— Aș avea nevoie de ajutorul lui, am zis.

Tînărul păru să se mai destindă puțin.

— Nu ar fi momentul cel mai potrivit.

— Este urgent.

— Sînteți medic, spuneți?

— Da.

— O mașină aveți?

— Da.

— Ce tip?

— Un *Chevrolet* 1965.

— Ce număr?

— 211516.

Se liniștise.

— OK, îmi pare rău că a trebuit să pun atîtea întrebări, dar azi nu mai poți avea încredere în nimeni. Intrați. Dar să nu spuneți nimic, bine? Vorbesc eu cu el mai întîi. Cînd compune, nu îl oprești ușor. Lucrează de șapte ore și ar trebui să se simtă foarte bine. Mai sînt și accidente uneori, chiar și după atîta timp.

Am trecut prin ceea ce ar fi trebuit să fie o sufragerie, în care erau cîteva canapele jerpelite și niște veioze ieftine. Pereții albi erau pictați în motive ciudate, cu culori fosforescente. Impresia pe care o produceau era accentuată și mai mult de un bec cu ultraviolete.

— Interesant stil, am spus eu, sperînd că asta trebuia să fie.

— Da, omule.

Am intrat într-o cameră alăturată. În lumina difuză, am văzut un băiat scund și palid, cu o claie imensă de păr, blond și ondulat. Stătea ghemuit jos, între tot felul de instrumente și aparate electronice.

În celălalt capăt al camerei stăteau sprijinite de perete două difuzoare mari. Un magnetofon înregistra zgomotele pe care le auzisem înainte. Puștiul, galben la față, umbla atent la butoane și întrerupătoare. Părea

să se concentreze la maximum, dar mișcările sale erau lipsite de vlagă.

— Stai aici, zise bărbatul. Mă duc să vorbesc cu el.

Am rămas plantat în ușă. Bărbatul se apropie de el și îi zise încetișor:

— Sam... Sam!

Sam ridică ochii.

— Salut.

— Sam, ai un musafir.

Vestea îl lăsă perplex.

— Adevărat?

Încă nu mă văzuse.

— Da. Un om de treabă. Foarte, foarte de treabă. Mă înțelegi? Musafirul tău e foarte cumsecade.

— Bine, articolă Sam cu mare greutate.

— Are nevoie de tine. Are nevoie de ajutorul tău. Îl ajuți?

— Sigur, sigur.

Bărbosul îmi făcu semn. M-am apropiat de el și l-am întrebat:

— Ce ia, cocaină?

— Nu, L.S.D. A luat acum șapte ore. Trebuie să coboare imediat. Să-l iei cu binișorul, da?

— OK, am zis.

M-am aplecat să fiu și eu la același nivel cu Sam. Se uita la mine cu ochii goi. Într-un sfârșit, a reușit să îngăimeze:

— Nu te cunosc.

— John Berry mă cheamă.

— Ești bătrîn, bă, da bătrîn! Ăăăă... adică, da. Într-un fel... Auzi, Marvin? continuă el. Tu l-ai văzut pe tipu' ăsta?

— Da, Sam, l-am văzut.

— Da, da'-i bătrîn.

— Sam, i-am zis, sînt prietenul tău.

I-am întins mîna încet, ca să nu-l sperii. În loc să mi-o strîngă, mă apucă de degete și mi-o ridică la lumină. Apoi o întoarse încet, răsucind-o pentru a se uita în palmă, apoi invers, după care îmi mișcă degetele.

— Tipule, tu ești doctor.

— Da.

— Ai mîini de doctor, simt.

— Da.

— La naiba, tipule! Frumoase mîini!

Tăcu o clipă pentru a-mi studia mîinile. Le-a pipăit, m-a tras de părul de pe dosul palmei, de degete, s-a uitat la unghii.

— Strălucesc, nu alta, zise el. Aș vrea să am și eu mîini ca astea.

— Poate că și ale tale sînt la fel. Doar ești muzician. Se uită la mîinile lui.

— Nu, tipule. Nu-i tot aia.

— Dar trebuie neapărat să fie la fel?

Se uită la mine ca trăsnet.

— Da' tu ce cauți aici?

— Am nevoie de ajutorul tău.

— Aha... of... OK.

— Am nevoie de cîteva informații.

Am înțeles că am făcut o greșală abia cînd l-am văzut pe Marvin făcînd un pas înainte. Sam începuse să se agite. Pe Marvin l-am dat ușor la o parte.

— Nu-ți fie teamă, Sam. N-ai de ce să te temi.

— Ești un copoi, spuse Sam.

— Nu, Sam, nu sînt copoi.

— Ba da, minți.

— Are des crize de paranoia, zise Marvin. Asta-i partea proastă la el. Cînd "coboară" îi e frică de tot ce vede.

— Ești un copoi, un copoi împuțit.

— Nu, Sam, nu sînt un copoi. Dacă nu vrei să mă ajuți, nu face nimic, pot să plec.

Atunci se mai calmă un pic și am respirat ușor.

— Auzi, Sam? Tu ai o prietenă, Bulle....

— Da.

— Sam, Bulle are o prietenă, Karen.

Aruncă o privire în gol, înainte de a-mi răspunde:

— Da. Karen.

— O cunoști pe Karen?

Începuse să respire rapid. Pieptul i se umflase și ochii îi ieșeau din orbite. I-am pus o mână pe umăr, cât mai prietenește posibil.

— Ușurel, Sam, ușurel. Ce se întâmplă?

— Karen, spuse el cu ochii fixați pe peretele din față. Era... groaznică...

— Sam...

— Ea era cea mai rea, tipule. Cea mai rea...

— Sam, da' Bulle unde-i acum?

— E dusă. E la Angela. Angela...

— Angela Harding, interveni Marvin. Ea, cu Karen și cu Bulle au stat toate trei în cameră astă-vară.

— Și Angela unde e de găsit? I-am întrebat pe Marvin.

În momentul acela, Sam sări în picioare și începu să urle:

— Copoi! Copoi!

A încercat să îmi tragă un pumn și nu a lipsit mult să mă lovească în plină figură. Atunci mai încercă o dată, cu piciorul. I-am prins piciorul din zbor și căzu peste aparatura lui electronică.

În cădere a acționat niște întrerupătoare și câteva tonalități acute, intermitente, care făcură să vibreze pereții.

Marvin spuse:

— Mă duc după thorazină.

— Lasă dracului thorazină, mai bine pune mâna și ajută-mă.

L-am apucat pe Sam de umeri și l-am ținut la pământ. Urletele lui desperate acopereau sunetele aparatelor.

— Copoi! Copoi! Copoi!

Dădea în gol cu picioarele și bătea aerul cu mâinile. Marvin încercă să mă ajute, dar fără nici un rezultat. Sam începu să se dea cu capul de pământ.

— Bagă-i piciorul sub cap!

Marvin nu reacționează imediat.

— Hai dracului odată!

A pus în sfârșit piciorul în pământ așa cum i-am spus, ca să nu mai poată Sam să dea cu capul direct de podea. Sam continua să se zbată și să se încordeze. L-am dat drumul brusc, l-am lăsat liber. Se opri instantaneu. Își privi mâinile și apoi se uită la mine.

— Hei, tipule! Ce se-ntîmplă aici?

— Nimic, Sam, totul e-n ordine. Nu fi supărat.

— Bă, tipule, n-auzi? Lasă-mă să mă ridic!

L-am făcut un semn lui Marvin cu capul, care a înțeles și a tras un ștecher din priză. Urletele electronice au încetat imediat. Camera îmi păru foarte ciudată, scăldată în liniște.

Sam se așează fără să mă scape din priviri.

— Of, mi-ai dat drumul, m-ai eliberat. Tu m-ai eliberat cu adevărat. Tipule, zise el, atingându-mă pe obraz, da' ești frumos!

Și mă sărută.

Cînd m-am întors acasă, Judith era deja în pat. Nu dormea, stătea cu ochii deschiși. Mă aștepta.

— Cum a fost?

— Cum să fie? Am făcut ce am făcut și am fost sărutat.

— Zău? Cine te-a sărutat? Sally cînd ai condus-o acasă?

— Nu ea. Sam Archer.

- Cine? Compozitorul? De ce?
- E o poveste întreagă, am zis.
- Nu mi-e somn, ripostă ea.

I-am povestit tot în timp ce mă dezbrăcăm, după care m-am strecurat în pat și am sărutat-o. A început să mă mîngîie pe gît.

— Interesant, am spus. Mai ales după ce m-a sărutat un bărbat.

— Și ți-a plăcut?

— Nu din cale afară.

— Ciudat, spuse ea, trăgîndu-mă mai aproape. Mie îmi place cînd mă sărută un bărbat.

— Fac pariu că te sărută toți bărbații.

— Da, dar unii se pricep mai bine, alții mai prost.

— Zi-mi și mie unul care se pricepe mai bine.

— Tu ești ăla.

— Serios? Să înțeleg asta ca o promisiune?

Mă atinse ușor cu vârful limbii pe nas.

— Nu, spuse ea. Ca o invitație.

Miercuri
12 octombrie

Capitolul 1

O dată pe lună, Dumnezeu se mai îndură puțin și lasă soarele să strălucească peste Boston. Era în dimineața acelei zile binecuvântate, zi senină și luminoasă cu puțin vînt răcoros, care dădea toamnei un farmec aparte. M-am trezit bine dispus, cu convingerea că nu mi se vor întîmplă decît lucruri frumoase.

Am luat un mic dejun copios, inclusiv două ouă al căror colesterol îl savuram cu o plăcere vinovată. După aceasta am intrat la mine în birou, ca să îmi planific ziua. Am început prin a pune pe listă toate persoanele pe care le văzusem. Apoi am încercat să îmi clarific cine putea fi suspect și cine nu. Practic, nimeni nu era suspect cu adevărat.

Atîtea femei își provoacă singure avorturi, încît ele devin automat suspecte, în situații asemănătoare. În urma autopsiei a reieșit că victima, Karen, a fost anesteziată; prin urmare, nu avea cum să-și fi provocat singură avortul.

Fratele ei cunoștea procedeul, dar era de serviciu în timpul evenimentelor. Ar trebui verificat și lucrul acesta, dar am amînat pentru mai tîrziu; pentru moment, nu aveam nici un motiv să nu îl cred.

Tehnic vorbind, nu erau excluși nici Peter Randall, nici J.D.Randall, dar îmi era greu să îmi închipui pe unul din ei făcând avorturi.

Putea fi, în schimb, vreo prietenă de-a lui Karen din Beacon Hill sau altă persoană, pe care încă nu o întâlnisem și a cărei existență nici nu o bănuiam.

Am mai stat cîteva minute studiind lista, apoi am dat un telefon la *Municipal Hospital* și am cerut Mallory Building. Alice nu era de serviciu; am dat peste o altă secretară.

— Aveți diagnosticul anatomo-patologic al lui Karen Randall?

— Care este numărul de dosar?

— Nu îl cunosc.

— Mi-ar fi de mare folos dacă l-ați cunoaște.

Mă enerva!

— Fiți, vă rog, drăguță și încercați totuși să găsiți diagnosticul.

Știam prea bine că avea chiar sub nasul ei un fișier cu toate rezultatele autopsiilor din ultima lună, aranjate frumos în ordine alfabetică și după numărul de înregistrare. Așa că nu avea nici o bătaie de cap să-l găsească. Într-un târziu, a reușit să revină la telefon.

— Da. Hemoragie vaginală cauzată de perforație uterină, provocată de o încercare de chiuretaj a unei sarcini de patru luni. Diagnostic secundar: șoc anafilactic.

— Înțeleg, am zis eu nedumerit. Sînteți absolut sigură?

— Eu citesc ce scrie aici.

— Vă mulțumesc frumos.

Am închis, mut de uimire și foarte indispus. Atunci intră Judith cu o cafea și mă întrebă:

— John, ce s-a întîmplat?

— În raportul autopsiei scrie că tînăra Karen Randall a fost însărcinată.

- Ce?
- Da, însărcinată.
- Și era sau nu?
- Eu am crezut într-una că nu.

Bineînțeles, eram conștient că mă puteam înșela. Chiar dacă macroscopic nu era evidentă, sarcina putea fi descoperită foarte bine la examenul microscopic. Dar, oricum, ipoteza aceasta nu mi se părea foarte plauzibilă.

Am sunat la laboratorul lui Murphy, să văd dacă a terminat testul hormonal, dar îmi putea oferi rezultatele abia după-amiază. Am spus că voi reveni.

Am deschis apoi cartea de telefoane, ca să caut adresa Angelei Harding. Locuia pe Chestnut Street, într-un cartier "bine".

Am pornit spre ea.

Chestnut Street este nu departe de Beacon Hill, într-un cartier foarte liniștit, cu case frumoase, magazine de antichități, restaurante pitorești și câteva băcării simpatice. Cea mai mare parte a locuințelor este formată din medici, avocați și bancheri, toți tineri care își doreau o casă confortabilă și bine situată, dar nu își pot permite să locuiască în Newton sau Wellesley. Ceilalți au cam aceleași profesii, dar sînt mai în vîrstă, între 50 și 60 de ani, cu copii căsătoriți.

Pe Chestnut Street mai locuiesc și cîțiva studenți, dar, de obicei, aceștia se înghesuie cîte trei sau patru în niște apartamente mici. Este singura soluție de a face față chiriei. Locuitorii bătrîni ai cartierului par să-i simpatizeze pe studenți, care mai aduc o pată de culoare și puțină tinerețe. Desigur, atîta vreme cît aceștia sînt de acord să se spele și să se îmbrace corect.

Angela Harding locuia la etajul doi într-un bloc mic, fără lift. Am ciocănit la ușă. Mi-a deschis o fată zveltă

și cu părul negru. Avea niște ochelari mari de soare cu lentile albastre, iar pe obraz își desenase o florică.

— Angela Harding?

— Nu, zise, ați venit prea târziu. A plecat mai devreme, dar poate că revine în câteva clipe.

— Eu sînt doctorul Berry, specialist în patologii.

— A...

Își mușcă buza de jos și mă privi nesigură.

— Trebuie să fiți Bulle, nu-i așa?

— Da. De unde știți? A, stați că știu, pocni ea din degete. Dumneavoastră ați fost pe la Geniu aseară.

— Exact.

— M-a prevenit că trebuie să veniți.

— Perfect atunci.

Îmi făcu loc să intru.

— Ei, hai! Intră.

Aproape nici o mobilă în apartament. În sufragerie nu se găsea nimic altceva decît o canapea și câteva perne aruncate pe jos; printr-o ușă întredeschisă am zărit un pat desfăcut.

— Bulle, eu încerc să aflu adevărul despre Karen Randall.

— Așa am auzit și eu.

— Aici ați stat toate trei în vară?

— Îhî.

— Cînd ai văzut-o ultima oară pe Karen?

— N-am mai văzut-o de luni de zile. Și nici Angela.

— De unde știi? Ți-a zis ea?

— Da. Sigur.

— Cînd?

— Aseară. Vorbeau despre Karen. Tocmai aflaserăm că... ce-a pățit.

— De unde ați aflat?

Dădu din umeri.

— Umblă vorba.

— Ce vorbă?

— Că s-a dus să facă un avort și n-a mai venit.
— Știi cine i-a făcut avortul?
— Au băgat la pîrnaie nu știu ce medic. Dar asta trebuie că știi și tu.

— Mda...

— Poate că el a chiuretat-o, da' n-am de unde să știu.

Cu dosul mîinii își dădu la o parte părul din ochi. Era foarte palidă.

— Ce vrei să spui?

— Păi vreau să spun că... Karen era departe de a fi o proastă. Se pricepea și la muzică. Și apoi a învățat lecția astă-vară.

— Lecția cu avortul?

— Îhî. Și după ce l-a făcut, îți zic eu, nu dădea pe dinafară de bucurie. A mai făcut și vreo două-trei "călătorii" de groază și asta a întors-o pe dos. Rămînea gravidă foarte ușor și știa că nu-i a bună. Gravidă, nu suporta deloc drogurile. Vreo cîteva săptămîni după avort noi n-am vrut să o lăsăm să ia nici un fel de drog, da' ea n-a vrut să ne asculte și a ieșit nasol de tot. De groază.

— Adică?

— Într-o zi, a crezut că se transformase într-un bisturiu. A început să zgîrie tot prin casă și urla că e sînge peste tot, că și pe pereți e sînge. Zicea că geamurile sînt niște bebeluși care se înnegresc de tot înainte de a muri. De groază ziua aia.

— Și voi ce-ați făcut?

— Ne-am ocupat de ea, se uită surprinsă Bulle la mine. Ce să facem?

A apucat de jos un castronaș de sticlă, pe jumătate plin cu spumă. Cu un inel de sîrmă începu să facă balonașe. Băga inelul în spumă, îl scotea repede prin aer, iar balonașele plecau de pe inel. Ea le urmărea atentă pînă cînd se spargeau pe covor.

— De groază a fost, nu alta...

— Și în vară, am zis eu, cine a chiuretat-o?

Bulle izbucni în râs.

— Nu știu.

— Ce s-a întâmplat atunci?

— Ce să se întâmple? S-a ales cu un copil în burtă.

Pe noi ne-a informat că se duce să scape de el. A dispărut de dimineață, iar când a venit, era toată numai un zîmbet.

— Nici o complicație?

— Nici una. Scuză-mă un minut, zise și dispăru la bucătărie, după ce mai făcu o serie de balonașe.

Reveni cu un pahar de apă, înghiți o pilulă și bău apa.

— Începea să i se ducă efectul. Știi ce-s astea, nu?

— Ce sînt?

— Bombe.

— Bombe?

— Desigur. Știi tu prea bine ce-i asta, făcu ea cu un gest nerăbdător.

— Amfetamine?

— Metedrină.

— Iei regulat?

— Of, doctorii! Toți doctorii pun întrebări din astea.

Apucasem să văd pastila. Era de cel puțin cinci miligrame. La negru, în mod normal, nu se vindeau pastile peste un miligram.

— Cum te aprovizionezi?

— Ia-ți gîndul, zise ea. Bine? Uită că m-ai văzut cu așa ceva.

— Dacă voiai să uit, de ce m-ai lăsat să te văd cum iei?

— Da' rău te-ai făcut!

— Curios, am corectat-o.

— Am vrut să epatez și eu puțin.

— Poate că ai și reușit.

- Poate, izbucni ea în rîs.
- Karen lua și ea amfetamine?
- Karen lua de toate.

Probabil că am afișat o expresie de om prost, căci Bulle a fost nevoită să simuleze ostentativă cum își face singură o injecție intravenoasă.

— Nimeni nu-și mai injectează bombe. Da' Karen voia mereu să meargă pînă la capăt.

— Mai ziceai ceva de niște "călătorii" ale ei...

— L.S.D. O dată și cu D.M.T.

— Și cum se simțea după?

— Bolnavă de moarte. Terminată complet. Stoarsă. Nici nu voia să mai audă de droguri. Nasoale călătorii, ți-am spus. Nasoale!

— Și cît a ținut-o scîrba de droguri?

— Amfetamine?

— Metedrină.

— Pînă în toamnă. Nici măcar nu s-a mai culcat cu vreun tip, ca și cînd i-ar fi fost frică.

— Ești sigură de asta?

— Îhî. Absolut sigură.

Am aruncat o privire prin casă.

— Angela unde este?

— A ieșit.

— Unde s-a dus? Aș vrea să vorbesc cu ea.

— Ar cam avea și ea nevoie să discute cu tine.

— Are necazuri?

— Nu.

— Aș vrea să vorbesc cu ea.

Bulle ridică din umeri.

— Dă-i drumul! Poate o găsești, dacă o cauți.

— Unde e?

— Ți-am mai zis o dată, a ieșit.

— Parcă am înțeles că ar fi infirmieră.

— Exact, spuse Bulle. Tu...

Chiar în clipa aceea, ușa se deschise și o tânără înaltă dădu buzna în cameră zicînd repede:

— Nu e nicăieri, ticălosu'! Se ascunde, împutîtu' dracului!

S-a oprit brusc cînd m-a văzut.

— Salut, Ang, zise Bulle. Ai un musafir, făcu ea un semn cu capul spre mine. Nu mai e tinerel, dar nici nu-i de aruncat.

Angela Harding se tolăni pe canapea, după care și-a aprins o țigară. Purta o rochie neagră mulata, foarte scurta, iar în picioare avea o pereche de cizme negre din piele. Avea păr lung, închis la culoare și un chip dur, de o frumusețe clasică, cu oase delicate. Putea poza foarte bine pentru un sculptor. Oricum, ca infirmieră nu prea mi-o imaginam.

— Tu cauți informații despre Karen?

— Eu.

— Stai jos, zise ea. Fă-te comod.

— Ang, nu i-am spus...

— Bulle, vrei să te duci să-mi aduci o Cola?

Bulle se conformă și trecu la bucătărie fără un cuvîntel.

— Tu nu vrei o Cola? mă întreba.

— Nu, mulțumesc.

— Cum vrei.

Mai trase un ultim fum din țigară și strivi chiștocul într-o scrumieră. Avea gesturi rapide, dar nu își pierduse sîngele rece, nu era nervoasă. Îmi spuse în șoaptă:

— Nu voiam să vorbesc despre Karen în prezența lui Bulle. O dă peste cap povestea asta.

— Moartea lui Karen?

— Da. Au fost prietene foarte bune.

— Și tu?

— Mai puțin.

— De ce?

— Karen mi-a făcut o impresie bună la început. Fată de treabă. Cam trăznită, da' te puteai distra cu ea. Era ca viața. Bună impresie, la început. Așa că am zis să locuim toate trei. Apoi Bulle s-a mutat la Geniu și am rămas numai cu ea. Nu mi-a fost tocmai ușor.

— De ce?

— Era nebună puștoaica. Țăcănită de-a binelea.

Bulle intra în cameră cu o Cola.

— Nu-i adevărat.

— Poate nu cu tine. Cu tine juca teatru.

— Mda... Ai dreptate. Bineînțeleș.

Angela începu să se enerveze și să se agite pe canapea. Se întoarse spre mine și îmi explică:

— Bulle se referă la Jimmy, un stagiar de la serviciul de obstetrică, cu care vorbisem eu.

— Acolo lucrezi?

— Da. Între mine și Jimmy era ceva și începusem să cred că, de data asta, era ceva pe bune. Și așa era, sînt sigură. Dar apoi s-a băgat Karen.

Angela își mai aprinse o țigară, evitîndu-mi privirea. Nu aș fi putut să spun dacă vorbea cu mine sau cu Bulle. În orice caz, era clar că nu erau de acord în ceea ce-l privea pe Jimmy al lor.

— N-am crezut-o niciodată în stare de așa ceva. Și tocmai unei colege de cameră! Așa ceva nu se face...

— L-a iubit mult, zise Bulle.

— Ai zis bine: "mult" l-a iubit. Adică trei zile, nici o oră în plus.

Angela sări din pat și începu să măsoare camera în lung și lat. Rochia abia dacă îi venea pînă la jumătatea feselor. Era de-o frumusețe izbitoare, mult mai frumoasă decît a fost Karen.

— Nu ești cinstită, o acuză Bulle.

— N-am chef să fiu.

— Știi prea bine că minți. Tu știi că Jimmy...

— Nu știu nimic, zise Angela. Adică atît știu că Jimmy mai are puțin pînă își termină stagiatura la Chicago și că nu sînt cu el. Și poate că dacă eram cu el...

Se opri.

— Poate, zise Bulle.

— Poate că ce? am întrebat.

— Să schimbăm subiectul, a spus Angela.

— Cînd ai văzut-o ultima oară pe Karen?

— Nu mai știu precis. Oricum, prin august. Înainte să înceapă școală.

— Nu ai văzut-o duminică?

— Nu, spuse ea din mers, nu.

Se învîrtea ca un leu în cușcă.

— Amuzant! Alan Zenner a văzut-o duminică.

— Cine?

— Alan Zenner, un prieten de-al ei.

— Poftim, poftim...

— A văzut-o și mi-a spus că plecase spre voi.

Angela și Bulle schimbă o privire. Bulle zise:

— Împutitul...

— Ce, nu-i adevărat? am întrebat.

— Nu, spuse Angela, strîngînd din fălci. N-a trecut pe aici.

— Mie Alan mi-a spus că sigur a trecut.

— Poate că a vrut să vină, dar s-a răzgîndit. Așa făcea mereu, în 30% din cazuri. Karen se răzgîndea atît de des, încît ajungeai să te întrebi dacă se gîndea vreodată.

— Ang, ascultă...

— Bulle, du-te și mai adu-mi o Cola. Vrei?

Tonul ei poruncitor nu lăasă nici un dubiu. Bulle se ridică docilă.

— Bulle e o fată drăguță, zise Angela, dar cam naivă. Îi plac filmele în care totul se termină cu bine. Din cauza asta pune la inimă ce s-a întîmplat cu Karen.

— Înțeleg.

Încetă să se mai învîrtă prin cameră și se plantă țeapănă în fața mea. Era glacială.

— Mai ai să-mi pui vreo întrebare mai deosebită?

— Numai dacă ai văzut-o pe Karen.

— Nu. Țsta e răspunsul.

M-am ridicat.

— Bine, în cazul asta, nu-mi rămîne decît să-mi cer scuze pentru deranj.

Mă aprobă tăcut, înclinînd capul. M-am îndreptat spre ușă. În clipa în care ieșeam, am auzit-o pe Bulle întrebînd:

— Se cară?

— Gura! o repezi Angela.

Capitolul 2

Cu puțin înainte de prînz, am sunat la biroul lui Bradford și am aflat că unul dintre avocații lui urma să se ocupe de cazul lui Arthur Lee. La telefon, mi-a făcut impresia unui om degajat, foarte sigur pe el. A acceptat să bea un pahar cu mine, dar nu la *Trafalgar Club*. A preferat *Thompson Spărgătorul*, un bar din centru.

M-am dus apoi într-o parcare-restaurant și am mîncat în mașină, cu ziarele în fața. Arestarea lui Art era de acum cunoscută în toată lumea și era comentată pe prima pagină în toate ziarele de dimineața. Nici unul însă nu a făcut vreo legătură între Art și moartea lui Karen Randall. Un ziar prezenta o fotografie a lui Art, alături de articol. Arăta ca un sadic: cu cearcăne negre, cu părul vîlvoi, cu colțurile gurii căzute sinistru.

Articolul nu spunea prea mare lucru, prezenta numai filmul arestării lui. Oricum, nu prea avea ce spune, vorbea fotografia și pentru articol.

Într-un fel, era abilă mișcarea. O fotografie prea puțin măgulitoare publicată înainte de proces nu era deloc în folosul apărării.

După ce am terminat de mâncat, mi-am aprins o țigară și am încercat să pun laolaltă toate informațiile de care dispuneam, ca într-un joc de puzzle. Nu am reușit cine știe ce.

Descrierile pe care le aveam despre Karen, erau prea contradictorii, prea nesigure. Nu îmi puteam imagina exact cum a fost sau ce a putut face. Și mai ales ce a făcut când a venit gravidă la Boston, căutînd pe cineva să-i facă un avort.

Pe la ora unu, am dat un telefon la laboratorul lui Murphy. Mi-a răspuns chiar el.

— ... din stativ. Da?

— Salut, Murph. Eu sînt. Ce vești ai?

— În legătură cu Karen Randall?

— Ia te uită ! Parcă nu ți-am spus al cui era sîngele. Te-ai apucat și tu de anchete?

— Nu chiar. M-au sunat de la *Municipal*. Weston a fost la telefon. Se interesa dacă mi-ai adus un eșantion sanguin.

— Și ce i-ai spus?

— Că da.

— Și?

— Voia rezultatele. I le-am dat.

— Care sînt rezultatele?

— Nivelul hormonilor din sînge foarte scăzut. Nu era însărcinată. Nu avea cum. E absolut imposibil.

— OK, mulțumesc.

Murph mi-a mai întărit puțin încrederea în teoria mea. Nu prea mult, dar totuși...

— John, îmi explici și mie ce se întîmplă?

— Nu acum, i-am spus.
— Mi-ai promis.
— Știu. Mai ai puțină răbdare.
— Știam eu că așa ai să faci, zise el. Sarah o să se supere de moarte.

Sarah era nevastă-sa, o femeie care trăiește numai și numai pentru bîrfă.

— Îmi pare rău, Murph, dar deocamdată nu pot.
— Urît din partea ta să faci una ca asta unui prieten!

— Îmi pare rău, Murph.
— Fii atent, dacă Sarah dă divorț, te iau cu mine pe banca acuzaților!

Capitolul 3

La laboratorul de patologie din Mallory Building am ajuns pe la ora trei. Prima persoană pe care am întîlnit-o a fost chiar Weston. Îmi zîmbi în chip de salut.

— Ce-ai găsit? am întrebat.
— În ceea ce privește sarcina, examenul este negativ.

— Așa?
— Da, zise el răsfoind dosarul cu raportul autopsiei. Nici cea mai mică îndoială.

— Am sunat ceva mai devreme și mi s-a spus că rezultatul este "sarcină în luna a patra".

— Cu cine ai vorbit?
— Cu o secretară.
— Trebuie să fie o încurcătură.
— Presupun.

Îmi întinse dosarul.

— Ești curios să examinezi și tu eșantioanele?

— Mi-ar face mare plăcere.

Ne-am dus în sala de microscopie, o încăpere lungă și compartimentată, în care patologii păstrau microscopurile, eșantioanele și își redactau rapoartele autopsiilor.

Intrarăm în una dintre cabine.

— Astea sînt, zise Weston, arătînd cu degetul spre o cutie cu eșantioane. Sînt curios să-ți aflu părerea după ce le examinezi.

Mă lăsă singur. M-am așezat în fața microscopului; am aprins lumina și m-am pus pe treabă. În cutie erau 30 de eșantioane, prelevate din organele principale. Șase dintre acestea proveneau din diferite regiuni ale uterului. Am început cu ele.

Sărea în ochi că fata nu a fost gravidă. Peretele uterin nu era hiperplaziat. Dimpotrivă, părea atrofiat, cu cîteva glande rare și o vascularizare redusă. Am examinat mai multe eșantioane, ca să fiu sigur. Toate erau identice, cu singura diferență că unele prezentau niște tromboze datorate chiuretajului.

Privind la microscop, mă gîndeam la semnificația eșantioanelor. Deci fata nu a fost gravidă. Și totuși ea era convinsă că da. Înseamnă că nu mai avea menstruație. Asta ar fi putut explica și aspectul oarecum atrofiat al peretelui uterin. Însă ce a putut provoca încetarea ciclului?

În cazul unei puștoaice ca ea, te duce imediat ghidul la factorul psihologic. Tensiunea și excitația nervoasă datorate începerii facultății, plus schimbarea mediului puteau să fi suprimat temporar menstruația. Dar nu patru luni și în nici un caz cu simptome asociate: obezitate, modificarea pilozității, etc.

Mai putea fi vorba despre niște tulburări hormonale.

Existau sindroame suprarenale virilizante sau boala Stein-Leventhal, datorată unei iradierii. Dintr-un motiv sau altul, fiecare dintre aceste afecțiuni era prea puțin

probabilă. Totuși, cel mai bun lucru era să verific imediat.

Am luat un eșantion din glandele suprarenale și le-am pus sub microscop; o atrofie evidentă, în special în zona reticulată; zona glomerulară părea normală. Eliminam deci sindroamele virilizante și tumoarea suprarenală.

Mi-am îndreptat apoi atenția asupra ovarelor: aici alterarea era chiar izbitoare. Foliculii erau mici, nedevelopați și aveau un aspect putred. De altfel, întreg organul, la fel ca și peretele uterin, avea un aspect atrofiat.

Ieșea din cauză și boala Stein-Leventhal, precum și tumoarea ovariană. În cele din urmă, am pus sub microscop un fragment tiroidian. Chiar și în fază incipientă, atrofia era vizibilă.

Deci, tiroida, suprarenalele și ovarele erau toate atrofiate. Diagnosticul era clar, chiar dacă etiologia nu. Am deschis dosarul și m-am uitat peste raportul oficial.

Weston îl redactase în stilul lui, clar și direct. Am ajuns la comentariile referitoare la examenul microscopic. Notase aspectul peretelui uterin, dar considerase celelalte glande ca "avînd un aspect normal, cu unele semne de atrofie debutantă".

Am închis dosarul și m-am dus să-l caut pe Weston.

Avea un birou mare, ticsit de cărți și foarte îngrijit. Stătea în spatele unui birou vechi și greoi, trăgînd dintr-o pipă. Avea un aer erudit și venerabil.

— Ce nu merge? mă întrebă el.

Am ezitat puțin. Mă întrebam dacă a vrut să "umble" la rezultatele autopsiei, dacă se alăturase celor care aveau de gînd să îl înfunde pe Art. Însă era ridicol. Weston nu putea fi cumpărat. Adică nu la vîrsta lui și la reputația pe care și-o cîștigase în anii grei de muncă. În plus, nici nu era foarte apropiat familiei

Randall. Nu ar fi avut nici un interes să verifice raportul.

— Păi... Ce să zic? Mă surprinde diagnosticul tău microscopic.

Pufăia calm din pipă.

— Poftim?

— Da. M-am uitat la eșantioane și eu le văd foarte atrofiate. Mă gîndeam că poate...

— Bine, bine, John, zise Weston cu un zîmbet subțire. Știu ce vrei să-mi spui. Că poate mă mai uit și eu încă o dată, zîmbi el sincer. M-am uitat deja de două ori. Asta e autopsie importantă și am facut-o cu toată grija de care sînt în stare. Prima oară, ca și ție, mi s-a părut la fel, că pare a fi vorba despre un hipopituitarism, care afectează cele trei glande receptoare: tiroida, suprarenalele și gonadele. Impresia asta era foarte puternică, așa că m-am întors la viscere. Dar, așa cum ai văzut și tu, nu prezentau anomalii frapante.

— Totuși, tulburările glandulare ar fi putut să fie recente, i-am sugerat.

— În sfîrșit, spuse el, e posibil și asta. Pe de altă parte, mi-ar fi plăcut să mă pot uita și la creier, să caut o tumoare sau prezența unei tromboze. Nu a fost posibil. Corpul a fost incinerat azi dimineața.

— Înțeleg.

Îmi zîmbi din nou.

— Dar, stai jos, John. Mă enervezi cînd stai în picioare, parcă mi-ai sta pe creieri.

Continuă abia după ce m-am așezat.

— În orice caz, am reexaminat viscerele, după care m-am întors la eșantioane. De data asta, nu mai eram atît de sigur, nu mai eram pe deplin convins. Am examinat încă o dată eșantioanele corespunzătoare. Din clipa aia, am înțeles că nu mai pot fi sigur de diagnosticul de disfuncție hipofizară. Cu cît mă uitam

mai mult, cu atât eram mai nesigur. Aș fi vrut să mai am încă un argument, care să îmi susțină ipoteza: un examen cerebral, o radiografie sau un test hormonal. De asta l-am sunat pe Jack Murphy.

— Ah?

— Da, răspunse el iritat că i s-a stins pipa. Am presupus că ai luat eșantionul de sânge ca să îi determini nivelul de estradiol și că te-ai dus la Murphy. Mă mai interesa, dacă ai cerut analize și pentru alți hormoni: tireostimulina, A.C.T.N.-ul și tot ce mai putea fi util.

— De ce nu m-ai căutat pe mine?

— Te-am căutat, dar la laborator mi s-a spus că nu știe nimeni pe unde ești.

Am dat din cap. Avea perfectă dreptate, punct cu punct. Simțeam cum încep să mă destind.

— Să-ți mai zic ceva, John. Am aflat că radiografiile craniene ale lui Karen Randall nu mai există. Ai vreo idee despre ce arătau?

— Nimic, am spus. Negative.

Weston oftă ușurat.

— Slavă Domnului! Am scris bine raportul!

— Și ar mai fi ceva interesant.

— Adică?

— Radiografiile au fost făcute pentru că fata se plîngea că i se încețoșează vederea.

Weston mai oftă o dată.

— John, știi care e cauza cea mai frecventă a unui asemenea simptom?

— Nu.

— Somnul insuficient, zise el apucînd pipa cu dinții. Tu ce ai face în locul meu? Tu ai pune un diagnostic pe baza unor plîngerii subiective, care au condus la un examen radiografic normal?

— Eșantioanele sînt sugestive, atât. Ele sugerează, dar nu dovedesc nimic. John, ăsta este și așa un caz

destul de încurcat. N-o să-l încurc și mai mult, ieșind cu un diagnostic de care nu sînt sigur. Și, la urma urmelor, pot fi chemat la tribunal să îl motivez. Nu am chef să risc. Dacă apărarea sau acuzarea cere alt patolog dispus să reexamineze materialul, să riște el, nu are decît. Materialul biologic este aici, e la dispoziția oricui vrea să îl analizeze. Dar eu unul nu am de gînd să risc. După atîția ani prin tribunal, măcar atît trebuia să învăț.

— Adică?

— Adică să nu adopt niciodată o poziție, pe care să nu fiu capabil să mi-o apăr împotriva oricărui fel de atac. Sfatul ăsta, pentru că e valabil și pentru tine, are un iz de război, nu? zîmbi el. Dar ce vrei? Tribunalul nu e altceva decît un teatru de război. Foarte civilizat, mai adăugă el.

Trebuia să mă întîlnesc cu Sanderson. Îi promisesem că îl caut, iar acum aveam mare nevoie de sfaturile lui. Intrînd însă în *Lincoln Hospital*, am dat peste Harry Falcon.

Se strecura pe lîngă pereții unui coridor. Era îmbrăcat cu un impermeabil cu gulerul ridicat și pe cap avea o pălărie lăsată pe ochi. Harry este specialist în medicină internă și are o clientelă bogată. Cîndva a fost actor și nu rezistă întotdeauna tentației de a face pe clown-ul. L-am salutat, iar el își ridică pălăria de pe frunte cu un deget. Era tras la față și avea ochii injectați.

— Am răjit, zise el.

— Și cine te tratează?

— Gordon. E stagiar jef. Mă tratează de răjeală.

Am izbucnit în rîs.

— După cum vorbești, parcă ți-ai fi băgat cîte un kil de vată în fiecare nară.

— Bulțumezc vrumoz, zise el înainte să strănute violent. Da' nu este de rîz, domnu', adăugă și își suflă zgomotos nasul.

Avea dreptate Harry. Toți doctorii se feresc de boală ca dracu' de tămîie. Pînă și o răceală obișnuită le poate dăuna reputației și relației medic-pacient, context în care orice boală mai serioasă a primului devine o problemă de viață și de moarte, pe plan profesional. S-a întîmplat o dată ca bătrînul Henley să facă o glomerulonefrită cronică. Numai el știe cîte trucuri a inventat, ca să nu-și dea seama pacienții că este bolnav. Se ducea la doctor, la doctorul lui, numai în miezul nopții, dar și atunci se fofila pe lîngă ziduri, ca hoții.

— Harry, nu e cine știe ce.

— Aja grezi tu? la azcultă, zise el și își suflă nasul în batistă, de a răsunit tot coridorul.

— De cînd te ține, Harry?

— De două zile. De două zile înglozitoale. Bacienții îngep să mă bănuiazgă.

— Și n-ai luat nimic?

— Groguri fierbinți. Ăl mai bun leac la răjeală. Da' zînt gu un pijior în groabă. În avară de răjeală azi am mai bățit ceva grav.

— Ce-ai mai pățit?

— Am bățit o amendă. Am barcat zub zemnul de zdaționare interijiză.

M-a umflat rîsul, nu m-am mai putut abține. M-am despărțit de Harry zîmbind, dar îmi dădea tîrcoale un gînd. Eram sigur că trebuia să fie ceva important, un lucru la care trebuia să fiu atent, dar pe care îl uitasem.

Era un sentiment ciudat și teribil de enervant.

Pe Sanderson l-am găsit în biblioteca de anatomie patologică, o încăpere pătrată cu o grămadă de scaune

pliante, un ecran și un proiector. Acolo se țineau regulat ședințe de patologie, dar atît de des, încît era aproape imposibil să poți consulta vreo carte la fața locului.

Pe rafturi, în clasoare, erau aranjate toate rapoartele autopsiilor făcute în spitalul *Lincoln* din 1923, anul din care arhivele au început să fie ținute rezonabil. Pînă atunci, nimeni nu știa precis cîți bolnavi mureau de o boală sau alta, dar dezvoltarea medicinei a făcut ca aceste informații să devină foarte interesante.

O dovadă a interesului tot mai mare era numărul autopsiilor efectuate. Toate rapoartele din 1923 încăpuseră într-un clasor subțire, iar anul 1965 ocupa jumătate de raft. Se ajunsese ca mai mult de 70% din pacienții decedați în spital să fie autopsiați. Începuse să se vorbească despre microfilmarea rapoartelor destinate bibliotecii.

Sanderson stătea într-un colț lîngă o cafetieră, încercînd să o pornească. Cafetiera era o sfidare veche. Tradiția cerea ca nimeni să nu își ia stagiatura în patologie la *Lincoln*, dacă nu reușea să o pună în funcțiune.

— Într-o bună zi, bombăni Sanderson, am să mă electrocutez aici cu jaful ăsta de cafetieră.

Băgă ștecherul în priză și apa dădu semne că începe să bolborosească.

— Dacă n-oi fi eu ăla, atunci o fi un alt prost ca mine, zise el țîfnos. Frișca și zahăr?

— Dacă se poate, vă rog frumos, am spus.

Sanderson umplu două păhărele de carton și veni spre mine. Lipsa lui de pricepere la mecanică și neîndemînarea lui pentru activitățile practice erau martorii. Avea o cunoaștere superbă a corpului uman și a funcțiunilor sale, dar mecanismele sau circuitele electrice îl depășeau total. Trăia tot timpul cu spaima

să nu îl lase mașina, televizorul sau magnetofonul: le privea pe toate ca pe niște potențiali trădători.

Sanderson era înalt și bine clădit. Pe vremuri, făcuse parte din echipa de canotaj a universității Harvard. Avea niște mâini la fel de groase ca picioarele unui bărbat obișnuit. Cu chipul lui solemn și gînditor putea să fie judecător sau – cu atît mai mult – un excelent jucător de poker.

— Weston a mai zis altceva? mă întrebă el.

— Nu.

— Pari supărat.

— Mai curînd nervos.

— Mă gîndesc că poate ai greșit direcția, zise el. Weston nu vrea să machieze raportul de dragul nimănui. Dacă a spus că diagnosticul nu e sigur, înseamnă că așa este.

— Poate că ar trebui să arunci și tu o privire la microscop, să vezi și tu eșantioanele de țesut.

— Mi-ar place, recunosc Sanderson, dar știi și tu că nu se poate.

Avea dreptate. Dacă se arăta la Mallory și cerea să vadă eșantioanele, Weston ar fi luat-o ca pe o insultă personală. Sînt lucruri care nu se fac. Am zis:

— Poate... dacă îți cere el.

— De ce să-mi ceară?

— Nu știu.

— John, Weston a redactat un raport, a pus un diagnostic și și-a pus semnătura. Afacerea e încheiată, numai dacă nu o să ceară tribunalul redeschiderea ei.

Am avut impresia unei prăbușiri. În toate zilele acestea din urmă, ajunseseam să cred că nu se va ajunge la tribunal. Un proces, chiar dacă se termină prin achitare, îi putea cauza pierderi enorme lui Art. Îi afecta reputația, poziția, clientela, tot. Procesul lui trebuia evitat.

— Și tu crezi că avea insuficiență renală? mă întrebă Sanderson.

— Da.

— Etiologie?

— Tumorală, cred.

— Un adenom?

— Posibil. Probabil un cranio-faringiom.

— Evolutiv de cîtă vreme?

— În orice caz, nu de mult, am spus. Acum patru luni radiografiile au ieșit normale. Dar fata se plîngea deja de tulburări vizuale.

— Și dacă era vorba despre un sindrom pseudo-tumoral?

— Sindromul pseudo-tumoral e o afecțiune care atinge femeile și copiii. Pacienții prezintă toate simptomele unei tumori, deși, în realitate, nu există nici o tumoare. De obicei, apariția acestui sindrom este legată de întreruperea unei corticoterapii. Uneori, apare însă și în cazul femeilor care folosesc contraceptive. Dar, din cîte știam, Karen nu lua pilule. I-am spus și lui Sanderson.

— De altfel, continuă Sanderson, nu putem uita că e vorba despre un avort.

— Știu, am spus. Dar ăsta este încă un motiv să admitem că Art nu are nici un amestec. Art nu ar fi făcut niciodată un avort, fără să facă și testul de sarcină, care ar fi ieșit negativ.

— Asta, cel mult, ne poate spune ceva în legătură cu împrejurările.

— Știu, am repetat, dar tot e ceva. Un punct de plecare, măcar.

— Și, totuși, ar mai fi o posibilitate, zise Sanderson. Anume că cel care a făcut avortul să o fi crezut pe cuvînt pe Karen, cînd a spus că e însărcinată.

M-am încruntat la el.

— Stai, că nu înțeleg. Art n-a mai văzut-o niciodată înainte, nu o cunoștea. Cum crezi tu că ar fi crezut-o din prima că...

— Ușurel, mă opri Sanderson. Nu la Art mă refeream.

Se uită fix într-un punct, ca și cum s-ar fi gândit la ceva greu de conceput.

— Ce vrei să spui?

— Uite... Știi că este doar o simplă propunere de-a mea, nimic mai mult...

L-am lăsat să vorbească.

— Știu că s-a făcut destul tam-tam pe chestia asta și nu vreau să mai pun și eu gaz pe foc.

— Nu am știut nimic pînă acum, continuă el, deși am auzit mereu că sînt un tip bine informat. După cum știi și tu, comunitatea medicală începe să se transforme. Un caz: fata lui J.D.Randall moare în urma unui avort. În mod normal, este imposibil ca medicii să nu înceapă să comenteze. Așa se face că soția unuia dintre ei a ajuns să-i șoptească nevastei mele ce bîrfă circulă prin spitale, fără ca eu să știu nimic. Habar n-am dacă o fi adevărat sau nu.

Nu voiam să-l trag de limbă să îmi spună mai repede ce are de spus. Putea să o lungească oricît de mult ar fi vrut. Mi-am aprins o țigară și m-am făcut comod.

— Și, pînă la urmă, zise Sanderson, să dea dracu' dacă nu e decît un zvon. Dacă era adevărat, nu pot să-mi închipui cum de n-am auzit nimic pînă acum.

— Ai de gând să-mi spui și mie despre ce este vorba?

— Despre Peter Randall. Peter Randall face avorturi. Fără să-l doară capul. Bine, nu oricui, dar le face.

— Dumnezeuule! am exclamat eu.

— Ce, e greu de crezut? îmi zîmbi el ironic.

M-a pus pe gînduri. Dacă Peter făcea într-adevăr avorturi, oare J.D.Randall era la curent? Dacă da, își închipuia că Peter e vinovatul și încerca să îl acopere? Oare la asta făcea aluzie cînd vorbea despre familie? Și dacă era așa, atunci de ce a mai fost amestecat și Art în toată afacerea? Și, înainte de toate, de ce să-i fi făcut tocmai Peter avortul puștoaicei?

Doar știa că era posibil ca ceva să scîrțîie cu sănătatea fetei. Era un medic suficient de bun ca să ia în calcul și posibilitatea unei eventuale tumori hipofizare. Dacă fata s-a dus la el să-i spună că este gravidă, și-ar fi adus imediat aminte de tulburările de vedere și ar fi trimis-o automat la analize.

— Nu Peter i-a făcut avortul, am zis.

— Și dacă fata a insistat? Dacă l-a bătut la cap? Poate că era și ea presată de timp. Nu avea la dispoziție decît week-end-ul.

— Nu se poate. El nu s-ar fi lăsat influențat de ea.

— Uiți că făcea parte din familie.

— Era o puștoaică isterică, i-am zis eu, amintindu-mi de descrierea făcută chiar de Peter.

— Poți să afirmi cu toată siguranța că nu Peter a făcut avortul?

— Nu, am fost nevoit să admit.

— Hai totuși să presupunem că l-a făcut. Și să mai presupunem că doamna Randall a fost la curent. Că i-a zis fiică-sa înainte să-i curgă tot sîngele din ea. Ce ar fi putut face doamna Randall într-o situație ca asta? Să-și denunțe cumnatul?

Începeam să înțeleg unde voia să bată. Raționamentul lui oferea cîteva explicații logice asupra unor puncte neclare. Spre exemplu, de ce a mai amestecat doamna Randall și poliția? Totuși, parcă nu-mi plăcea ipoteza asta. I-am zis și lui Sanderson.

— Nu îți place pentru că ai o părere prea bună despre Peter.

— Asta așa e.

— Nu poți să-l scoți din discuție nici pe el, nici pe altcineva. Ai vreo idee unde se găsea Peter sîmbătă seară?

— Nu.

— Nici eu, zise Sanderson, dar cred că ar merita osteneala să verificăm.

— Nu. Și nu rămîne. Peter n-a făcut-o. Și chiar dacă ar fi făcut-o, nu era el omul care să facă o asemenea gafă. Nici un profesionist nu ar fi putut comite o asemenea eroare.

— Asta seamănă a prejudecată, observă Sanderson.

— Bine, am spus, dar dacă Peter ar fi putut proceda așa – fără analize și fără precauții – înseamnă că același lucru l-ar fi putut face și Art.

— Da, zise Sanderson încet. La asta mă gîndeam și eu.

Capitolul 4

De la Sanderson am plecat nervos și indispus, fără să știu prea bine de ce. Poate că avea dreptate, poate că eu eram cel care, în ciuda tuturor evidențelor, mă încăpățînam să caut fapte și oameni în care să pot crede.

Mai era ceva. În cazul unei anchete, s-ar putea descoperi modul – strălucit credeam noi – în care eu și cu Sanderson am păcălit consiliul medical, prin operațiunea noastră de acoperire a avorturilor pe care le făcea Art. La o adică, atît eu, cît și Sanderson aveam la fel de mult de pierdut ca și Art. Gîndul ăsta îmi dădea tîrcoale de multă vreme și, chiar dacă n-am suflat un cuvînt lui Sanderson, sînt sigur că îl preocupa și pe el.

Sanderson avea perfectă dreptate: am fi putut să facem presiuni asupra lui Peter Randall. În cazul ăsta, însă, nu ne va fi limpede de ce acționăm așa. Este adevărat, am fi putut argumenta imediat că sîntem convinși de vinovăția lui Peter. Sau că recurgem la o metodă eficace de a salva un om acuzat pe nedrept.

Dar, în egală măsură, rămînea întrebarea apăsătoare dacă nu încercăm de fapt să ne apărăm pielea noastră. Oricum, înainte de a lua cea mai mică inițiativă, era neapărat necesar să mai adun niște informații. Rămîneau cîteva lucruri de lămurit. Spre exemplu, dacă doamna Randall îl bănuia pe Peter că a făcut avortul și voia să îl protejeze, atunci de ce a dat la poliție tocmai numele lui Art? Ce știa ea despre el?

Eu îl cunosc bine pe Arthur Lee. Era un om prudent și circumspect. Cu greu s-ar fi putut zice că toate femeile gravide din Boston, care voiau să scape de sarcină, știau că pot bate liniștite la ușa lui. Secretul lui îl știau numai cîteva medici și un număr relativ redus de pacienți. A avut grijă să își aleagă clientela cu mare atenție.

De unde știa doamna Randall că Art făcea avorturi? Cred că un singur om mi-ar fi putut răspunde: Fritz Werner.

Fritz Werner locuia într-o casă superbă de pe Beacon Street. Biblioteca și cabinetul ocupau tot parterul, iar cele două etaje adăposteau apartamentele sale. Am urcat direct la al doilea, într-un salon, pe care l-am regăsit exact așa cum îl văzusem ultima oară: lîngă fereastră, un birou masiv, acoperit cu pene de scris, pensule, carnete de schițe și acuarele; pe peretele alăturat desene de Picasso și Miro și o fotografie a lui T.S. Eliot.

Fritz stătea într-un fotoliu adînc, îmbrăcat cu o pereche de pantaloni din velur și cu un pulover larg.

Avea o pereche de căști pe cap, fuma o țigară de foi și plîngea.

Lacrimile îi curgeau pe obraji livizi și întinși. Când m-a văzut, s-a șters la ochi și și-a dat căștile jos.

— Bună, John. Îl cunoști pe Albinoni?

— Nu, am spus.

— Atunci, nu i-ai ascultat adagio?

— Mă tem că nu.

— Adagio mă întristează de fiecare dată. Îmi lasă o tristețe infernală. O piesă atît de blîndă! Dar ia loc, nu sta în picioare.

M-am conformat. Fritz opri pick-upul, luă discul și îl puse în mapa de protecție, după ce l-a șters atent de praf.

— Frumos din partea ta că ai trecut pe la mine. Sper că ai avut o zi plăcută.

— Interesantă.

— Ai studiat cazul lui Bulle?

— Da.

— Și cum ți se pare?

— Zăpăcită fătuță.

— De ce spui asta?

— Fritz, nu începe să mă psihanalizezi. Sînt rău platnic cu psihiatrii.

— Chiar așa?

— Mai bine spune-mi cîte ceva despre Karen Randall, am spus.

— Miroase urît de tot afacerea asta, John.

— Parcă aș sta de vorbă cu Charlie Frank.

— Nu rîde, Charlie Frank nu este chiar prost. Dar, apropo, ți-am spus că am un nou partener?

— Nu.

— Ei bine, este un om minunat, o persoană plăcută și distractivă. O să discutăm mai mult despre el într-una din zile.

— Și despre Karen Randall? am căutat eu să îl aduc înapoi.

— Da, Karen Randall, zise Fritz oftînd adînc. Tu n-ai cunoscut-o pe fata asta, John. Era departe de a fi un înger. A fost o copilă rea ca boala: mincinoasă, insuportabilă, nevrozată acut. Și dacă vrei să știi tot, află că nu era departe de psihoză.

Fritz trecu în camera lui, să-și pună o cămașă curată și o cravată.

— Problemele ei de natură sexuală, zise el revenind, se datorau represiunilor părinților, din timpul copilăriei. Tatăl ei nu este cel mai bine echilibrat dintre cîți oameni cunosc. Și căsnicia lui poate fi o dovadă. O cunoști?

— Pe cine? Pe actuala doamnă Randall?

— Da. Groaznică femeie, groaznică!

Îl trecu un frison în vreme ce-și făcea nodul la cravată în fața oglinzii.

— Ai cunoscut-o pe Karen? I-am întrebat.

— Da, am avut nefericirea asta. I-am cunoscut și părinții. Am făcut cunoștință cu ei la recepția aceea minunată, splendidă, dată de baroana de...

— Fritz, fără digresiuni, te rog.

Suspină.

— Fata asta, Karen Randall, a făcut orice, ca să nu fie pe placul alor săi. Ține de nevroză. Într-un fel, a făcut exact ce visau și ei, dar nu ar fi îndrăznit niciodată...

— Concret, ce vrei să spui?

— Că spărgea toate barierele. Trăia într-o libertate sexuală și nici nu-i păsa de ce se spune pe seama ei. Nu frecventa decît persoane nu tocmai cum trebuie și mereu cu intenții sexuale: negri, sportivi, tipi din ăștia...

— Tu ai tratat-o?

Suspină din nou.

— Nu, m-a ferit Dumnezeu. Într-o bună zi mi s-a sugerat că m-aș putea ocupa și de ea, dar am refuzat. Pe atunci, aveam deja trei adolescente printre pacienți și îmi era destul. Mai mult decît suficient.

— Cine te-a rugat să te ocupi de ea?

— Peter, bineînțeles. Singurul din familie, care mai are o urmă de bun simț.

— Ce poți să-mi spui despre avorturile ei?

— Avorturile ei?

— Hai, Fritz, dă-i drumul!

Se duse la un dulap să scoată un sacou tip sport și îl îmbracă.

— Oamenii nu înțeleg niciodată, zise el în timp ce își aranja reverele. Genul ăsta de comportament este ca un algoritm, ca o schemă la fel de ușor de recunoscut ca cea a unui infarct miocardic. Psihiatrul are de învățat schema, simptomele și cauzele reale ale tulburărilor, după care, prin pacienți, vede algoritmul repetat de nenumărate ori. Un copil rebel descoperă punctul slab al unuia dintre părinți – și asta cu o precizie infailibilă, înspăimîntătoare – și începe să îl exploateze. Dar, atunci cînd este pedepsit, pedeapsa trebuie să fie raportată tocmai la punctul acela slab. Totul trebuie să se armonizeze: dacă cineva îți pune o întrebare în chineză, tu tot în chineză trebuie să îi răspunzi.

— Nu înțeleg.

— Pentru o fată, cum era Karen, pedeapsa era un lucru foarte important. Voia să fie pedepsită, dar ca și răzvrătirea ei, pedeapsa trebuia să fie tot de natură sexuală. Practic voia să fie pedepsită, pentru a-și ispăși astfel ruptura de familie, de clasa socială căreia îi aparținea, de moralitate. Uite, Dylan exprimă chestia asta într-un mod minunat... am poezia lui pe aici pe undeva.

Începu să caute în bibliotecă, dar l-am întrerupt.

- Cred că putem trece peste poezie, Fritz.
- Nu, nu, este un citat superb. O să-ți placă.
- Mai caută câteva clipe, apoi renunță.

— Ghinion! N-o găsesc acum. Oricum, buba este că fata avea nevoie să sufere, dar viața pe care o ducea nu îi oferea nici un motiv de suferință. Din cauza asta făcea ce făcea și rămânea mereu gravidă.

- Vorbești ca un psihiatru.
- Asta și sînt.
- De cîte ori a rămas gravidă?

— De două ori, din cîte știu eu. Dar cifra asta o știu de la paciente de-ale mele și nu pot fi tocmai sigur. Să știi că multe femei se simțeau amenințate de Karen. Pentru că le punea sub semnul întrebării scara lor de valori, criteriile lor despre bine și rău. Concret, le sfida și, prin comportamentul ei, Karen le lăsa să înțeleagă că sînt bătrîne, frumoase și proaste. O femeie între două vîrste nu poate suporta o asemenea sfidare. Trebuie să răspundă cumva, să reacționeze într-un fel. Atunci, trebuie să-și formeze o opinie care să o apere și să o răzbune, deci una prin care să o condamne pe Karen.

- Și ai auzit multe acuzații de genul ăsta?

— Am auzit multe femei exprimîndu-și groaza și oroarea.

Fritz trăgea liniștit din țigară. Camera era plină de soare și fum. Se așeză pe pat și începu să se încalțe.

— Și, ca să-ți spun tot adevărul, Karen mă enerva și pe mine puțin, sărise calul, făcea prea multe. Mergea prea departe.

- Poate că nu se putea abține...
- ... sau poate că avea nevoie de o bătaie bună.
- Observația asta e tot profesională?

Zîmbi.

— Nu, e doar iritarea mea. Sau nu, dacă vrei, un semn de simpatie față de victime. Dacă ai avea idee

cîte femei s-au aruncat orbește în niște legături dezastruoase – și subliniez, *dezastruoase*, numai din cauza lui Karen!

— Nu mă îngrijorez eu pentru femeile astea, pe mine Karen mă interesează.

— Ea e moartă acum.

— Și te bucuri?

— Explică-mi și mie gluma asta. De ce spui așa ceva?

— Fritz...

— Ți-am pus o întrebare.

— Fritz, cîte avorturi a mai făcut Karen pînă duminică?

— Două?

— Unul în iunie și încă unul mai înainte.

— Da.

— Și cine i-a făcut avorturile astea?

— N-am nici cea mai vagă idee, zise el, trăgînd din țigară.

— Oricum, cineva care își știa meseria, am spus. Din cîte mi-a spus Bulle, Karen nu a lipsit de acasă decît o după-amiază, cînd s-a dus să scape de sarcină. Ori asta înseamnă că ăla care a ajutat-o era al dracului de priceput, dacă a reușit să evite orice traumatism.

— Fără nici o îndoială. La urma urmelor, Karen era bogată și își putea permite.

Mă uitam la el cum stătea pe pat și pufăia din țigară. Mi-am dat seama imediat, am fost sigur că știa mai mult.

— Fritz, ăsta nu e Peter Randall?

Fritz mormăi ceva, apoi zise:

— Dacă știi, atunci de ce mă mai întrebi?

— Am nevoie de confirmare.

— Văd că ai nevoie de o funie de gît, ca să știi ce părere am ! Ei, da! De Peter Randall e vorba!

— Și J.D. știa?

— Doamne ferește! Evident că nu.
— Dar doamna Randall?
— Hmm... Aici nu mai sînt sigur. Ar fi posibil, dar mă cam îndoiesc.
— J.D. știa că Peter face avorturi?
— Da. Toată lumea știe că face. Peter este avortorul tipic, poți să mă crezi.
— Dar J.D. nu știa despre Karen că făcuse niște avorturi, nu?
— Exact.
— Și ce legătură este între doamna Randall și Art Lee?
— Oho! Da' ești în plină formă astăzi.
Așteptam să-mi răspundă. Fritz a tras calm două fumuri, apoi începu să se uite pe perete.
— Aha, am zis. Înțeleg! Și cînd a fost asta?
— Anul trecut, pe la Crăciun, dacă îmi amintesc eu bine.
— J.D. nu a aflat niciodată?
— Dacă binevoiești să faci un mic efort de memorie, adu-ți aminte că în noiembrie și decembrie J.D. a fost în India, trimis de Departamentul de Stat. O serie de conferințe despre sănătatea publică, pentru ca indienii să afle și ei de bunăvoința Statelor Unite. În sfîrșit, cam așa ceva.
— Și atunci, tăticul cine era?
— Ei, aici nu avem decît ipoteze. Bănuieli pot fi cu duiumul, dar nimeni nu poate ști precis, poate nici măcar doamna Randall.
O dată în plus, aveam senzația că mă minte.
— Fritz, uite ce e! Vrei să mă ajuți sau nu?
— Băiețică, dar abilitatea ta nu cunoaște margini! Ce ne facem?
Se duse la oglindă să-și aranjeze sacoul. Trecu cu mîna peste el. Mania asta se observa imediat la Fritz.

Făcea ce făcea și iarăși se pipăia în treacăt, ca și când ar fi vrut să se asigure că încă nu a dispărut.

— M-am gândit, zise, că actuala doamnă Randall ar fi putut să fie foarte bine mama naturală a lui Karen. Sînt amîndouă ca niște cățele în călduri.

Mi-am aprins o țigară.

— Și J.D. de ce a mai luat-o de nevastă?

Fritz dădu din umeri în fața acestei întrebări. Își aranjă batista din buzunarul de la piept și avu grijă să-și tragă manșetele.

— Dumnezeu știe. S-a vorbit mult, la vremea aia. Ea e de familie bună, poate știai, o familie din Rhode Island, dar a fost trimisă la școală în Elveția. Școlile astea din Elveția îți distrug iremediabil o fată tînăra. În fine, ea nu era nici pe departe cea mai bună alegere pentru un chirurg de 60 de ani, foarte ocupat cu meseria. S-a plictisit repede în căsoaia aia sinistră. De altfel, în școlile elvețiene asta înveți: plictiseala. Așa că a început să caute puțină distracție.

— A durat mult pînă a început să caute?

— Un an de zile, poate mai mult.

— S-a ocupat ea personal de avortul lui Karen?

— Nu cred. E greu de spus, dar eu nu cred. Mai curînd m-aș gândi la Signe.

— Signe?

— Da. Amanta lui J.D.

Am tras adînc aer în piept și m-am întrebat dacă Fritz nu-și bătea joc de mine. Părea că nu, erau prea puține șanse.

— J.D. avea o amantă?

— Ooo, da! O finlandeză tinerică. Lucra la laboratorul de cardiologie de la *Memorial*. Pare-se bună de ispitit și sfinții.

— Ai văzut-o vreodată?

— Aiurea!

— Și atunci, de unde știi?

Se mulțumi să zîmbească enigmatic.

— Și Signe era în relații bune cu Karen?

— Da. Erau prietene bune. De altfel, erau aproape de aceeași vîrstă.

M-am abținut să mai comentez ceva.

— Vezi tu, Fritz, Karen se împăca foarte bine cu mama ei bună, prima doamnă Randall. Dar a murit acum doi ani – de cancer la intestinul gros, mi se pare – și asta a fost o lovitură teribilă pentru Karen. Nu și-a iubit niciodată tatăl... Dar mamei ei i-a spus dintotdeauna ce are pe suflet. O asemenea pierdere este întotdeauna greu de suportat la 16 ani. Multe, multe din... acțiunile ei de după, mă refer la cele condamnabile, pot fi atribuite unor sfaturi proaste.

— Ale cui sfaturi? Ale lui Signe?

— Nu, din cîte mi s-a spus, Signe era o fată foarte cumsecade.

— Nu mai înțeleg nimic.

— Karen nu îl suferea pe tatăl ei, printre altele, pentru că aflase de scăpările lui. Vezi tu, J.D. a avut prietene mereu. Și toate tinere. Mai întîi domna Jewett, apoi...

— Nu palmaresul lui contează acum. Înțeleg: o înșela pe prima ei mamă, nu?

— Zbura din floare-n floare, să zicem.

— Și Karen era la curent?

— Karen a fost un copil foarte inteligent.

— Totuși, ceva mi se pare greu de înțeles. Dacă lui Randall îi place atît de mult să zboare din floare în floare, cum zici tu, atunci de ce s-a mai căsătorit a doua oară?

— Ooo, nimic mai simplu. Aruncă doar o privire la actuala doamnă Randall și înțelegei imediat. Este o mobilă frumoasă în viața lui Randall, o decorație, un ornament al existenței sale. Este ca și cum tu ți-ai lua în casă o plantă exotică îmbătătoare. Și comparația nu

e prea departe de adevăr, dacă te gîndești la cît poate să bea doamna Randall.

— Nu prea are sens, am zis.

Fritz mă privi malițios.

— Și atunci, infirmiera ta, aia drăguță cu care mănînci de două ori pe săptămînă, cum mai e?

— Sandra este o fată de treabă.

În timp ce îi spuneam acestea, nu am putut să nu observ înciudat cît de bine era informat Fritz Werner.

— Și nu e nimic mai mult?

— Bineînțeles că nu, am răspuns eu înțepat.

— Care-va-să-zică, nu te întîlnești cu ea decît așa, din întîmplare, nu? În fiecare joi și vineri, la cafenea...

— Da, Fritz, fiecare avem un program de lucru...

— Care crezi că sînt sentimentele tale față de ea?

— E doar o puștoaică, Fritz. E cu zece ani mai tînăra decît mine.

— Și nu te simți flatat?

— Ce vrei să spui? I-am întrebat, deși știam prea bine ce voia să spună.

— Zici că nu îți face nici o plăcere să stai de vorbă cu ea?

Sandra lucra la etajul opt, la reanimare. Era foarte frumoasă; avea niște ochi imenși și un stil de a merge...

— Nu s-a întîmplat nimic, i-am zis.

— Și nici nu se va întîmpla ceva! Dar, totuși, vă vedeți de două ori pe săptămînă, nu-i așa?

— Da, uite că o conversație cu Sandra mă destinde plăcut, după o dimineată întreagă de muncă. De două ori pe săptămînă. O simplă întîlnire la cofetăria *Lincoln Hospital*, într-o atmosferă intimă și de sexualitate latentă.

— Pentru asta nu trebuie să ridici glasul.

— Nu ridic glasul, am coborît eu tonul.

— Vezi? spuse Fritz. Bărbații se comportă în mod diferit. Tu, spre exemplu, nu simți nevoia să treci de etapa unei simple conversații cu fata aia. Te mulțumești să o vezi acolo, lângă tine, sorbindu-ți cuvintele de pe buze, pe jumătate îndrăgostită de tine...

— Fritz...

— Ascultă, zise el. Să luăm un caz din experiența mea personală. Am avut cândva un pacient care simțea dorința de a ucide. Era o dorință foarte puternică, greu de stăpînit; din cauza asta a și venit la mine. Era tare necăjit pacientul. Îi era frică să nu omoare pe cineva de-a binelea într-o bună zi. Pînă în ziua în care și-a găsit o slujbă de călău. Își câștiga pîinea electrocutînd oamenii în Midwest. Și o făcea bine, auzi? Statul nu a avut niciodată un călău mai bun decît el. Are cîteva brevete, niște invenții mărunte, dar care îi permit să termine treaba mai repede și făcînd ca cel executat să sufere mai puțin. Omul ăsta studiază moartea și îi place munca pe care o face. Practic, se dedică la ceea ce el crede a fi misiunea lui. Atitudinea pe care o are față de noile metode descoperite de el amintește de cea a medicilor care descoperă și ei noi metode terapeutice: vede în el o ușurare a suferinței, o îmbunătățire, un progres.

— Bine, și?

— Și vreau să spun că dorințele cele mai normale pot lua forme cît se poate de diferite, unele cît se poate de legitime, altele mai puțin. Fiecare trebuie să găsească mijloacele prin care să își conducă dorințele pe drumul cel bun.

— Ne-am îndepărtat de Karen.

— Nu tocmai. Te-ai întrebât vreodată de ce și-a iubit atît de mult mama și de ce a fost atît de ostilă tatălui ei? Te-ai întrebât de ce, la moartea mamei ei, în loc de orice altceva a preferat promiscuitatea sexuală,

drogurile și auto-umilirea? Pînă într-acolo încît să caute prietenia uneia dintre amantele tatălui său, aproape de o vîrstă cu ea?

M-am făcut mai comod în fotoliu. Știam că mai durează discursul.

— Psihologic vorbind, fata probabil că a suferit anumite agresiuni. Normal, avea și ea unele reacții, unele defensive, altele ofensive. Trebuia să reacționeze la ceea ce știa că se întîmplă între părinții ei. Era obligatoriu să acționeze în modul ăsta. Într-un fel, își echilibra lumea ei.

— Halal echilibru!

— Corect. O viață delăsătoare, urîță și perversă. Dar poate că alt gen de viață nici nu putea să ducă.

— Mi-ar place să schimb o vorbă cu Signe asta...

— Imposibil. A plecat înapoi la Helsinki, acum șase luni.

— Și Karen?

— Karen s-a trezit singură și cu sufletul pustiu. Nu mai avea pe nimeni, nici un prieten de la care să aștepte o mîină de ajutor. Sau, cel puțin, așa a crezut ea.

— Bine, dar Bulle și Angela Harding?

Fritz mă fixă cu privirea.

— Tu mai poți salva pe cineva de la înec, cînd chiar tu ești pe punctul de a te îneca?

Capitolul 5

Prin anii '50, Thompson Spărgătorul era un luptător binecunoscut în lumea luptelor profesionale. Porecla îi venea de la capul său plat, în formă de spatulă, de care se folosea în ring pentru a sparge toracele adversarilor doborîți la podea.

Tactica aceasta, care a distrat publicul, vreme de câțiva ani, i-a adus bani destui pentru a cumpăra un bar, care a devenit locul de întâlnire al avocaților tineri și al altor membri ai unor profesii libérale.

Barul era îngrijit și arăta bine. Thompson nu era prost deloc. În afară de câteva greșeli care țin de gust – covorașul de șters picioarele de la intrare și fotografia înrămată a patronului de pe perete – efectul general era plăcut.

Cînd am ajuns acolo, barul era aproape gol, mai era un singur client, un negru solid și bine îmbrăcat, aplecat asupra unui pahar de Martini.

Am luat loc și am comandat un scotch. Thompson servea personal, cu mînele suflecate, pentru a-și arăta brațele solide și păroase.

— Cunoașteți cumva un tip pe nume Wilson George? am întrebat.

— Bineînțeles, răspunse Thompson cu un zîmbet șiret.

— Vreți să-mi spuneți și mie cînd apare?

Thompson îmi arată cu capul bărbatul așezat în celălalt capăt al barului.

— El e, ăla de acolo.

Negrul ridică ochii din pahar și îmi zîmbi. Privirea lui exprima ceva între amuzament și încurcătură. M-am ridicat, m-am dus la el și i-am întins mîna.

— Îmi pare rău, am spus. Eu sînt John Berry.

— Nu face nimic. Se mai întîmplă.

Era tînăr, nu știu dacă împlinise 30 de ani. O cicatrice albicioasă îi pleca de sub urechea dreaptă, i se prelungea pe gît și dispărea pe sub gulerul cămășii. Avea o privire calmă și fermă. În timp ce își aranja cravata, mă întrebă:

— Ce-ar fi dacă am intra într-un separeu?

— De acord.

În vreme ce ne schimbam locul, Wilson se întoarce spre bar și zise:

— Încă două, Spărgătorule. Thompson îi răspunse, făcându-i cu ochiul.

— Deci dumneavoastră faceți parte din biroul juridic a lui Bradford, nu?

— Da, am fost angajat acum un an și ceva. Am dat din cap.

— Scenariul obișnuit, zise Wilson. Mi-au dat un birou chiar la intrare, în așa fel încât oricine intră sau iese nu poate să nu mă vadă. Asta este...

Mai auzisem de aranjamente de genul acesta și nu puteam să nu mă enervez puțin. Aveam câțiva prieteni avocați, tineri, care reușiseră să intre într-un birou juridic și au fost nevoiți să aștepte ani de zile pînă să aibă acolo un birou al lor, oricît de prăpădit, în care să-și poată ține documentația.

Omul din fața mea – tînăr și el – a avut mare noroc, dar nu avea nici un rost să-i spun de ce, știm amîndoi. Wilson era un negru educat, deci un fel de animal interesant, adică un produs pe care societatea s-a hotărît dintr-o dată să îl considere drept valoros. Avea în față un viitor plin de promisiuni, dar rămînea doar un animal curios și nimic mai mult.

— Ce fel de cazuri v-au fost încredințate pînă în prezent?

— În special probleme fiscale. Cîteva succesiuni, una sau două cauze civile. Firma se ocupă foarte rar de cauze penale, așa cum poate bănuți și dumneavoastră. Cînd s-a afixat cazul ăsta în birou, mi-am depus candidatura, spunînd că aș vrea să pledez. Dar n-aș fi crezut niciodată să mi se lase pe mîini o asemenea afacere.

— Înțeleg...

— Vreau numai să înțelegeți bine situația.

— Cred că o înțeleg. Am aruncat pisica moartă la dumneavoastră în grădină.

— Poate, zîmbi Wilson. Cel puțin așa cred eu.

— Și dumneavoastră ce credeți?

— Eu cred că o cauză se judecă la tribunal, în timpul procesului, nu înainte.

— V-ați stabilit o strategie de apărare?

— Caut să-mi stabilesc una. Ceea ce înseamnă muncă serioasă, nu-mi place să fac treaba pe jumătate. Juriul va considera că un arivist negru apără un avortor chinez și din start plecăm privirile cu prea multă bunăvoință.

Am gustat puțin din whisky. Thompson ne-a adus al doilea rînd și a lăsat paharele pe un colț de masă.

— Pe de altă parte, zise Wilson, pentru mine este o șansă deosebită.

— Dacă veți câștiga.

— Asta am și de gînd să fac, zise el cu o flegmă nedisimulată.

Mi-am dat seama că, indiferent de motivele pe care le-a avut pentru a-i pasa afacerea lui Wilson, Bradford nu ar fi putut face o alegere mai bună. Băiatul ăsta voia să câștige cu orice preț.

— Cu Art Lee ați vorbit?

— Azi dimineață.

— Și ce părere aveți?

— Nevinovat, sînt sigur de asta.

— De ce?

— Pentru că îl simt, spuse Wilson.

Cît am băut al doilea pahar, i-am făcut un rezumat al cercetărilor mele. M-a ascultat fără să mă întrerupă, notîndu-și cîte ceva din cînd în cînd. A deschis gura doar după ce am terminat.

— Mi-ați ușurat mult munca.

— Adică?

— Adică cu tot ce mi-ați spus acum, cazul e limpede. Îl putem scoate ușor pe doctorul Lee.

— Pentru că fata nu a fost însărcinată? La asta vă referiți?

— Nu în multe cazuri – și mai ales în cazul Taylor – s-a stabilit că sarcina nu este un element esențial. De asemenea, nici moartea fătului ca urmare a unui avort nu intră în calcule.

— Altfel zis, nu are nici o importanță dacă domnișoara Randall a fost însărcinată sau nu?

— Nici una.

— Dar asta nu este o dovadă că avortul a fost practicat de un amator, de cineva care nu i-a făcut în prealabil un test de sarcină? Art nu ar fi comis niciodată o asemenea neglijență.

— Deci acesta este argumentul dumneavoastră. Că doctorul Lee e un medic prea bun pentru a face o greșală atît de grosolană?

Faptul că era amuzat mă descumpănea.

— Nu, presupun că nu.

— Uitați ce este, zise Wilson, orice apărare formată pe antecedentele acuzatului este imposibilă. Oricum ai lua-o, genul acesta de argumente conduc rezultatul spre un eșec.

Scoase un carnețel, îl răsfoi rapid și continuă.

— Dați-mi voie să vă ajut, să vă faceți o idee generală despre situație, pe plan legal. În 1845, o lege a statului Massachusetts declară că fapta prin care se provoacă un avort unei femei constituie un delict, indiferent de mijloacele utilizate. Dacă avortul nu provoacă moartea, pedeapsa nu poate depăși 7 ani închisoare. Dacă avortul provoacă moartea, pedeapsa merge de la 5 la 20 de ani. De atunci, legea a mai suferit cîteva modificări. După cîteva ani, s-a stabilit că avortul necesar pentru a salva viața mamei nu este ilegal. Ceea ce nu este cazul nostru.

— Aveți dreptate.

— Ulterior, și mai ales după cazul Viera, s-a decretat că utilizarea oricărui instrument ce provoacă un avort constituie un delict, chiar și în absența dovezii de a fi cauzat pierderea sarcinii sau moartea. Punctul acesta este de o importanță capitală. Sînt sigur că acuzarea va încerca să demonstreze că doctorul Lee practică avorturi de ani de zile, după care va lăsa să se înțeleagă că absența dovezilor directe este insuficientă pentru a-l spăla de toate păcatele.

— Și ar putea reuși?

— Nu, dar vor putea încerca și ne vor scutura bine de tot.

— Continuați.

— Ne mai interesează alte două decizii ale tribunalului, care să demonstreze prejudecățile legii împotriva avortorului și totala ei indiferență față de femeia care a suferit avortul. De la cazul Wood încoace, consimțămîntul femeii este considerat ca un fapt nesemnificativ și nu poate da o justificare avortului. Aceeași curte a stabilit că moartea femeii este numai o circumstanță agravantă. Această jurisprudență arată că, din punct de vedere legal, investigațiile dumneavoastră asupra lui Karen înseamnă, pur și simplu, o pierdere de timp.

— Da, dar eu m-am gîndit că...

— Da, spuse el. V-am spus că este o cauză limpede.

— Cum asta?

— Există două posibilități. Prima ar fi să contactăm familia Randall înainte de proces și să le propun un tîrg. Să le atragem atenția că știm de Peter Randall, medicul personal al defunctei, că este un avortor și că a mai făcut avorturi și înainte. Să le punem sub nas că doamna Randall a făcut și ea un avort, provocat de doctorul Lee, lucru pentru care are pică pe el și că, din această cauză, minte cu privire la ultimele cuvinte ale

lui Karen. Le mai putem servi și faptul că fata era tânără, instabilă, îi plăcea să semene scandal pe unde trecea, se droga și că ultimele ei cuvinte, prin care îl indica pe doctorul Lee drept autor al avortului, sînt greu de crezut. Putem spune la toți membrii familiei și să-i convingem să își retragă plîngerea înainte de proces.

Am tras adînc aer în piept. Era tare băiatul, nu glumea.

— Și a două posibilitate?

— A doua posibilitate este de fapt tot prima, dar utilizată în fața tribunalului. E limpede că tot meciul se va juca în triumghiul relațiilor dintre Karen, doamna Randall și doctorul Lee. Noi va trebui să demolăm mărturia doamnei Randall și să o discredităm. Va trebui să-i distrugem reputația, în așa fel încît nici unul dintre jurați să nu mai îndrăznească să creadă un cuvîntel rostit de ea. După aceea va trebui să trecem la personalitatea și comportamentul lui Karen. Va trebui să demonstrăm că era o drogată, că trăia într-o promiscuitate totală și că avea o tendință patologică de a minți. Va trebui să constrîngem jurații că tot ce a declarat Karen mamei sale vitrege, sau oricui altcineva, nu poate fi luat în considerație decît cu mare rezervă. Am mai putea demonstra că Peter Randall i-a mai făcut două avorturi și că, după toate aparențele, tot el i l-a făcut și pe al treilea.

— Sînt sigur că nu Peter Randall i l-a făcut, am spus.

— Tot ce se poate, dar asta nu are nici o legătură cu problema noastră.

— De ce?

— Pentru că nu Peter Randall stă în banca acuzaților, ci Arthur Lee, iar noi trebuie să-l scoatem nevinovat prin orice metode.

M-am uitat drept în ochii lui Wilson.

— Nu cred că mi-ar place să vă întâlnesc noaptea, pe o străduță întunecată.

— Nu vă plac metodele mele? zîmbi el, ridicînd din sprîncene.

— Ca să fiu sincer, nu.

— Nici mie nu-mi plac, zise Wilson, dar sîntem forțați să le folosim tocmai de către legi. Ele ne obligă. Cum vine vorba despre raporturile dintre medic și pacient, legile pornesc cu un prejudiciu defavorabil medicului. Așa sînt făcute. Nu mai departe de anul trecut, biroul nostru a apărut un internist de la clinica *Gorb*, care practicase o atingere marginală și rectală asupra unei bolnave. Cel puțin așa pretindea el. În schimb, femeia afirma că a fost violată. În timpul consultației nu a mai fost prezentă nici o infirmieră. Deci, lipsă martori.

Înainte, femeia se internase de două sau de trei ori în instituții psihiatrice să se trateze de paranoia și schizofrenie. Și totuși, ea a câștigat procesul, nu internistul. Internistul n-a avut noroc și nici meserie nu a mai practicat din ziua aceea.

— Oricum, mie tot nu-mi place modul acesta de a apăra un acuzat.

— Încercați să priviți lucrurile în mod rațional, nu se lasă Wilson. Legea este limpede. Că este dreaptă sau nu, asta nu mai contează; ea nu lasă loc de ambiguități. Ea oferă atît acuzării, cît și apărării posibilitatea de a adopta anumite atitudini și strategii, pentru a exploata în mod favorabil actualele texte. Din nefericire, atît în cazul acuzării cît și în cazul apărării aceste strategii sfîrșesc prin a duce la defăimare și nu de puține ori la o defăimare de cea mai joasă speță. Acuzarea se va strădui din răspuțeri să îl discrediteze pe doctorul Lee, la maximum cu putință. La rîndul nostru, noi, apărarea, vom încerca s-o discredităm pe defunctă, pe doamna Randall și Peter Randall.

Acuzarea va trage tare pe ostilitatea înnăscută a unor jurați din Boston față de un avortor. Noi ne vom baza pe axioma că 12 bostonieni luați la întâmplare se vor bucura întotdeauna să vadă tîrîtă în noroi una dintre cele mai nobile și mai bogate familii din oraș.

— E dezgustător.

Wilson fu de acord cu mine.

— Aveți dreptate, este cu totul dezgustător.

— Nu există nici o altă variantă să o scoatem la capăt?

— Ba da, sigur că există. Să descoperim adevăratul avortor.

— Procesul cînd are loc?

— Audiența preliminară este planificată săptămîină viitoare.

— Și procesul propriu-zis?

— După două săptămîni, se pare. Afacerea a căpătat o anumită prioritate. Nu știu de unde vine graba asta, dar pot să bănuiesc.

— Să fie influența lui Randall?

— Exact.

— Și dacă nu descoperim adevăratul avortor pînă la proces?

Wilson zîmbi trist.

— Tatăl meu a fost pastor, spuse el, la Raleigh, în Carolina de Nord. A fost singurul, din tot cartierul, care a făcut școală. Îmi aduc aminte că, într-o zi, l-am întrebat dacă toți autorii care îi plăceau – Keats, Shelley și alții – erau albi. A răspuns că da. L-am întrebat atunci dacă a citit o operă de valoare a unui negru și a zis că nu. În orice caz, a fost un pastor și încă unul baptist, al unei religii foarte stricte și riguroase. Credea într-un Dumnezeu răzbunător. Credea că păcătosul va fi trăsnit. Credea în focurile iadului și în pedeapsa eternă; credea în bine sau în rău.

— Și dumneavoastră?

— Eu cred, zise Wilson, că focul trebuie combătut cu foc.

— Și focul are întotdeauna dreptate?

— Nu, dar întotdeauna arde și te forțează să faci anumite lucruri.

— Credeți în victorie?

Trecu cu degetul peste cicatricea de-a lungul gâtului.

— Da.

— Chiar și în victoria fără onoare?

— Onoarea constă în a obține victoria.

— Credeți?

Mă fixă cu privirea pentru câteva clipe.

— De ce doriți să protejați familia Randall cu orice preț?

— Nu doresc deloc.

— Dar asta dați de înțeles.

— Fac doar ce ar vrea Art Lee să mă vadă că fac. Art Lee e în închisoare și vrea să iasă de acolo. Și vă spun că eu îl pot scoate. Nimeni din tot Bostonul ăsta nu s-ar mai ocupa de el. Acum este un ciumat. Și vă mai zic încă o dată, eu pot să îl scot de acolo.

— Este dezgustător.

— Dezgustător, la dracu! Da! Sigur că e dezgustător! Dar dumneavoastră la ce v-ați așteptat? La o partidă de golf?

Dădu conținutul paharului pe gât și continuă:

— la ascultă, Berry. În locul meu ce ai face?

— Aș aștepta.

— Ce să mai aștepți?

— Să găsim adevăratul avortor.

— Și dacă e de negăsit?

Am dat din cap.

— Atunci nu mai știm.

— Bravo, atunci gîndește-te la ce ți-am spus, mai zise și ieși din bar.

Capitolul 6

Wilson mă enervase, dar m-a pus și pe gînduri. Întors acasă, mi-am turnat niște vodcă peste cîteva cuburi de gheață și m-am așezat în fotoliul meu să încerc să analizez lucrurile. Am trecut mental în revistă toți oamenii cu care am stat de vorbă și mi-am dat seama că am uitat să pun întrebări importante. Ancheta mea avea cîteva găuri mari și serioase.

Spre exemplu, ce a făcut Karen sîmbătă seara, cînd a ieșit în oraș cu mașina lui Peter și ce i-a zis doamnei Randall a doua zi. Dacă i-a înapoiat mașina lui Peter, mașina a fost furată, dar Peter a reintrat în posesia ei înainte de furt?

Am băut vodcă și am simțit cum încep să mă calmez. Acționasem prea repede, mă enervasem prea des, dar cel mai grav lucru era că am reacționat mai mult față de oameni decît față de informațiile obținute de la ei, mai mult față de persoane decît față de fapte.

Eram hotărît ca pe viitor să fiu mai prudent.

Sună apoi telefonul. Era Judith care suna de la Betty Lee.

— Ce se întîmplă?

Mi-a răspuns hotărîtă.

— Ai face bine să vii imediat. Au făcut o manifestație.

— Ce?

— Casa e asediată, ca să zic așa. Niște indivizi au dat buzna pe peluza din fața casei.

— Ajung imediat, am spus și am închis telefonul.

Mi-am luat paltonul din mers și am fugit la mașină. Dar m-am oprit brusc. Acum, mai mult ca niciodată, trebuia să fiu mai prudent. M-am întors în casă și am format numărul de la *Globe*. Am informat redactorul de

serviciu că în fața casei lui Lee avea loc o manifestație și i-am dat adresa. Am făcut pe martorul gata să-și dea sufletul la telefon și am fost cît se poate de melodramatic. Eram sigur că ziarul o să reacționeze după un astfel de telefon. Abia apoi m-am urcat în mașină.

Cînd am ajuns la destinație, crucea de lemn mai ardea încă pe peluza din fața casei lui Art. O mașină de poliție staționa în stradă. O mulțime de gură-cască, alcătuită din vecini cu copii cu tot, privea și nu îi venea să creadă. Amurgul era la început, albastrul cerului se întuneca treptat, iar fumul din crucea crescîndă se ridica drept, netulburat de nici o adiere.

Mi-am croit drum prin mulțime, ca să ajung pînă în fața casei. Toate geamurile erau sparte. Cîneva plîngea înăuntru. În fața ușii mă opri un polițai.

— Dumneavoastră cine sînteți?

— Doctorul Berry. Am soția și copiii înăuntru.

S-a dat la o parte și am intrat înăuntru.

I-am găsit pe toți în sufragerie. Betty plîngea, iar Judith se ocupa de copii. Peste tot era plin de cioburi. Doi dintre copii aveau niște tăieturi adînci, dar, din fericire, nu erau grave. Un polițist îi punea întrebări doamnei Lee, însă fără nici un rezultat. Ea nu era în stare decît să repete:

— Noi v-am cerut protecție, v-am cerut protecție...

— Dumnezeule! Doamnă... zise polițaiul.

— V-am implorat. Nu mai avem nici un drept în țara asta?

Am ajutat-o pe Judith să panseze rănile copiilor.

— Ce s-a întîmplat?

Cum am deschis gura, polițaiul se întoarse spre mine.

— Dumneavoastră cine sînteți?

— Sînt medic.

— Mda. Bine, cam târziu, zise el și se întoarse să-și continue interogatoriu.

Judith era galbenă de spaimă.

— Deci? am zis.

— Manifestația a început de vreo 20 minute, a spus ea. Toată ziua am primit numai amenințări și scrisori. După aia au început: au venit patru mașini cu o bandă de tineri. Au înfipt crucea, au stropit-o cu benzină și i-au dat foc. Cred că erau vreo 20 acolo, pe peluză. Crucea ardea și ei cântau: "Înainte soldați ai lui Cristos". Apoi au aruncat cu pietre, când au văzut că ne uitam pe geam. Un coșmar, nu alta!

— Cum arătau tinerii ăștia? Cu ce erau îmbrăcați? Ce fel de mașini aveau?

Judith dădea din cap.

— Vezi, aici e aici. Erau cât se poate de corect îmbrăcați și de curați. Ai fi zis că erau niște puritani bătrâni, dar nici unul nu avea mai mult de 20 de ani. Vai, să le fi văzut fețele!

Am terminat de pansat copiii și i-am dus într-o cameră alăturată.

— Dă-mi și mie scrisorile pe care le-ați primit. Vreau să le văd.

Chiar în clipa aceea, mezinul familiei Lee, un bebeluș de un an de zile, intră în sufragerie în patru labe gîngurind și zîmbind. Se vedea că cioburile de pe covor îi treziseră curiozitatea.

— Hei! am strigat la polițaiul din fața ușii, apucă-l!

Polițaiul era cu ochii la copil. Se uita la el de când a intrat în cameră. Îmi aruncă o privire, apoi se aplecă la copil și încercă să îl ia de mînă.

— Ia-l în brațe, omule, că se taie. Nu te mușcă.

Polițaiul își calcă pe inimă și îl ridică, dar îl ținea de parcă ar fi avut cine știe ce boală contagioasă. Pe față i se putea citi dezgustul: copilul unui avortor! Judith se duse la el să-i ia copilul din brațe, călcînd peste

cioburi. Bebelușul habar nu avea de sentimentele polițistului față de el. Se juca cu nasturii strălucitori ai uniformei. Celălalt polițai îi explică lui Betty:

— Dar, doamnă, amenințări se primesc în permanență. Nu putem veni la fiecare telefon.

— Da, dar noi am sunat în momentul în care au dat foc la obiectul acela, pe peluză.

— La cruce.

— Știu și eu ce este, zise ea.

Încetase să mai plîngă. Era neagră de furie.

— Am venit și noi cît de repede am putut, a spus polițaiul. Acesta-i adevărul, doamnă. Am venit cît de repede am putut.

Judith se băgă și ea în discuție.

— Le-a trebuitun sfert de oră să vină. Cînd au ajuns ei, toate geamurile erau sparte și gașca aia de derbedei își luaseră tălpășița.

M-am dus să arunc o privire peste scrisori. Le-am găsit aranjate frumos pe masă. Cele mai multe erau scrise de mîină și doar cîteva dactilografiate. Textele erau foarte scurte, unele se reduceau doar la cîteva rînduri, sau chiar la o singură frază, dar toate sunau ca niște blesteme:

"Comunist împuțit ce ești, te-ai dat cu negrii și cu evreii, ucigașule. O să capeți și tu, și toți cei ca tine, ceea ce meritați! Scurșorilor! Poate te crezi în Germania, dar te înșeli, criminalule!

Anonim"

"Domnul și Mîntuitorul nostru a zis: «Lăsați copiii să vină la mine.» Ai păcătuit împotriva Domnului nostru Isus Cristos și o să te ajungă pedeapsa Atotputernicului. Lăudat fie Domnul!

Anonim"

"Nu rămîn ei cu brațele încrucișate, oamenii cinstiți și credincioși din statul nostru. O să vă vînm peste tot. O să scoatem din case pe toți avortorii și o să îi alungăm din țară. O să-i vînm pînă o să avem din nou un stat în care să ducem o viață cinstită.

Anonim"

"Te-am prins! Și or să ne pice în gheare toți prietenii tăi. Voi, doctorii, credeți că vă puteți permite orice:

1. Vă plimbați în *Cadillac*-uri babane.

2. Luați o mulțime de bani pe o singură consultație.

3. Lăsați pacienții cu nesimțire să aștepte la ușile voastre.

4. Sînteți niște îmbîcsiți cu toții. Vă punem noi la punct!

Anonim"

"Îți place cînd omori copii nevinovați? Așteaptă că ți-i omorîm și noi pe ai tăi!

Anonim"

"Avortul este o crimă împotriva lui Dumnezeu, a omului, a societății și a copilului care trebuie să se nască. O să plătiți voi, avortorilor, pe lumea asta, dar are El grijă, Dumnezeu, să ardeți pentru asta în focurile iadului.

Anonim"

"Avortul este cea mai oribilă crimă. Ce ți-au făcut ție copilașii ăia nevinovați? Gîndește-te și ai să vezi că am dreptate. Să te mănînce ciurma și să crape cu neamul tău cu tot!

Anonim"

Am ajuns la ultima scrisoare, care ieșea în evidență de la bun început, datorită scrisului frumos de femeie.

"Îmi pare foarte rău să aflu de nenorocirea ce vi s-a întâmplat, domnule Lee. Îmi dau seama că încercarea prin care treceți trebuie să fie penibilă pentru dumneavoastră și pentru întreaga familie. Nu pot decât să vă exprim întreaga recunoștință pe care v-o port pentru ce ați făcut pentru mine anul trecut. Eu cred în dumneavoastră și în ceea ce faceți. Dumneavoastră sînteți cel mai minunat și mai cinstit medic din cîți am văzut vreodată. Datorită dumneavoastră, viața mea este mai liniștită și mai frumoasă decât ar fi putut să fie. Soțul meu și cu mine vă vom fi recunoscători pentru totdeauna. Mă voi ruga pentru dumneavoastră în fiecare zi. Doamna Allison Banks"

Am strecurat hîrtia în buzunar. Nu era genul de scrisoare pe care să o las la vedere. Imediat după aceea am auzit pe cineva în spatele meu.

— Ia te uită! Ce surpriză plăcută! Nu mă așteptam să te vad!

Cînd m-am întors, am dat cu ochii de Peterson.

— Mi-a telefonat soția, i-am răspuns acru.

— Ce surpriză plăcută! nu încetă el să se minuneze.

Aruncă o privire prin cameră. Toate geamurile erau sparte. Se lăsa noaptea și începea să se facă frig.

— Urîtă treabă, nu-i așa?

— Așa o fi.

Privindu-l, nu știu de ce am avut dintr-o dată viziunea înspăimîntătoare a unui bărbat în uniformă, care se plimba cu niște bocanci grei printre dărîmături. Era o viziune cu un caracter general, nedeterminată precis, fără nici o legătură cu vreo epavă sau cu un loc anume.

Un alt bărbat intră zgomotos în cameră. Purta un impermeabil, iar în mînă ținea un carnețel cu coperti tari, pentru stenografie.

— Dumneavoastră cine sînteți? îl luă Peterson înainte să apuce să spună bună seara.

— Curtis, de la *Globe*.

— Ia spune-mi dumneata, cine a dat sfoară în țară ce se întâmplă aici?

Omul se mulțumi să tacă respectuos, iar Peterson se întoarse spre mine.

— Să știți că nu este prea frumos, zise el. Nu-i deloc frumoasă figura asta.

— *Globe*, i-am răspuns, e cunoscut ca un ziar onorabil, nu ca unul de scandal. Băiatul o să facă un rezumat obiectiv al evenimentelor. Și sînt convins că nu aveți nici o obiecție de făcut, nu-i așa, căpitane?

— Știți ceva? spuse Peterson. Orașul ăsta are două milioane și jumătate de oameni, iar poliția, duce lipsă de efective. Nu putem face cercetări de fiecare dată cînd se găsește cîte un țăcănit care face plîngere, sau care face amenințări. Dacă am face-o, n-am mai avea timp nici să dirijăm circulația.

— Familia unui acuzat arestat de dumneavoastră, i-am aruncat eu simțind cum ziaristul îmi soarbe cuvintele, familia unui acuzat – soția și cei doi copii – este amenințată telefonic și în scris. Se tem, le e frică, și pe dumneavoastră nici nu vă interesează.

— Deformați intenționat faptele.

— Serios? Deci se întâmplă ceva grav. O bandă de tineri frumos îmbrăcați dă foc la o cruce pe peluză și încep să facă ravagii prin casă. Soția mă cheamă în ajutor și oamenilor dumneavoastră le trebuie un sfert de oră ca să ajungă pînă aici. La ce distanță e secția de poliție cea mai apropiată?

— Nu așa se pune problema, ripostă Peterson.

Ziaristul scria de zor.

— Reputația dumneavoastră va avea de suferit, i-am spus. Sînt mulți cetățeni în orașul ăsta împotriva avortului, dar sînt și mai mulți care nu tolerează distrugerea cu sălbăticie a proprietății private, de către o bandă de golani.

— Nu erau golani!

M-am întors repede spre ziarist.

— Căpitanul Peterson afirmă că tinerii care au ars crucea de lemn și au spart toate geamurile de la casă nu erau golani.

— Nu asta am vrut să spun! sări Peterson.

— Ba chiar asta a spus căpitanul, m-am adresat în continuare ziaristului. Și poate vă interesează să știți că niște copii s-au tăiat grav în cioburile de sticlă. Doi copii, în vîrsta de trei și respectiv șase ani, prezintă plăgi profunde, însoțite de hemoragii.

— Mie nu mi s-a spus așa, interveni Peterson. Tăieturile alea nu erau decît niște...

— Cred că sînt singurul medic prezent în casa asta, i-am retezat-o scurt. Numai dacă polițiștii nu au binevoit cumva să aducă și un medic cu ei, cînd s-au hotărît în sfîrșit să dea curs unui apel telefonic disperat.

Peterson nu mai sufla un cuvînt.

— Poliția a venit cu un medic? îl întrebă ziaristul.

— Nu.

— A chemat vreun medic?

— Nu.

Ziaristul nota tot.

— Pun eu o dată mîna pe tine, Berry! Ai să te căiești!

— Fiți atent, domnule căpitan, ce amenințări faceți în prezența presei!

Ochii săi mă fulgerau. Fără un cuvînt, s-a întors pe călcîie și a dat să plece.

— O clipă, domnule căpitan, o clipă. Ce măsuri are poliția în vedere să ia pentru a întîmpina repetarea faptelor?

— Încă nu s-a hotărît.

— Cred că ar fi mai bine să explicați domnului ziarist cum că tot ce s-a întîmplat este regretabil și că

veți amplasa o echipă de pază în jurul casei, 24 de ore din 24. Și faceți în așa fel încât să se înțeleagă clar lucrul acesta.

Peterson nu a răspuns decît printr-o grimasă, dar eram sigur că avea să se conformeze. De fapt, asta era tot ceea ce doream: protecție pentru Betty și o presiune ușoară asupra poliției.

Capitolul 7

Judith s-a întors acasă cu copiii, iar eu am rămas cu Betty, să bat niște scînduri la geamuri. Munca asta mi-a luat aproape o oră și furia mea creștea cu fiecare cui bătut.

Copiii lui Betty se mai calmaseră, dar nu reușeau să adoarmă. Coborau într-una la parter, ba să se plîngă de tăieturi, ba să mai ceară un pahar cu apă. Mai ales Harry repeta fără încetare că îl doare piciorul. I-am dat jos pansamentul ca să văd dacă este ceva în neregulă și am găsit un ciob de sticlă, abia vizibil, care îi rămăsese în rană.

Stăteam jos ținîndu-l pe Henry cu o mîină de picior, cu cealaltă spălîndu-irana încă o dată și spunîndu-i lui Betty să nu mai plîngă, cînd am simțit cum mă copleșește oboseala. În casă mirosea a lemn ars, de la cruce. Geamurile astupate la repezeală cu niște scînduri, lăsau frigul și vîntul să intre. Toate erau vraiste, întoarse cu susul în jos; era nevoie de zile întregi ca să faci puțină ordine în casa asta. Atîta violență pentru nimic!

După ce am terminat cu piciorul lui Henry, m-am întors la scrisorile pe care le primise Betty. Le-am

recitit, dar nu am făcut decît să mă obosesc și mai tare. Mă întrebam cum de puteau face oamenii asemenea lucruri, cum de pot gîndi într-un asemenea hal. Răspunsul era atît de evident, încît sărea în ochi: nu gîndeau deloc. Reacționaseră pur și simplu într-o situație dată; și eu am reacționat, toată lumea a reacționat.

Dintr-o dată mă străbătu intens dorința ca toată povestea asta să se sfîrșească odată, să nu mai fie scrisori anonime, ferestre de reparat, răni de vindecat și vieți de readus la normal. Doream toate acestea din toată inima.

Atunci l-am sunat pe George Wilson.

— Mă cam așteptam să mă suni, zise el.

— Ia spune, ce părere îți dai de o plimbare cu mașina?

— Unde?

— La J.D.Randall.

— Ce să facem acolo?

— Să dăm drumul la cîini.

— Ne vedem în 20 de minute.

În vreme ce ne îndreptam spre casa lui Randall, Wilson mă întrebă:

— Ce te-a făcut să-ți schimbi părerea?

— O groază de lucruri.

— Copiii?

— O groază de lucruri, am repetat.

Conduceam în tăcere și, după cîteva minute, Wilson deschise din nou discuția.

— Presupun că știi ce înseamnă inițiativa asta, nu? Înseamnă să punem totul în cîrca doamnei Randall și al lui Peter.

— Corect, am zis.

— Credeam că ești prieten cu Peter...

— Sînt obosit.

— Și eu care credeam că doctorii nu obosesc niciodată.

— OK, vrei să taci?

Se făcuse târziu, era aproape ora nouă. Cerul se întunecase.

— Când ajungem, spuse Wilson, mă lași pe mine să vorbesc. Bine?

— OK.

— Nu ne servește la nimic să vorbim amândoi deodată.

— Stai liniștit, i-am zis. Nu te lipsesc eu pe tine de plăcerea asta.

Wilson zîmbi.

— Nu mă prea iubești, se vede treabă.

— Nu din cale afară.

— Dar ai nevoie de mine.

— Corect.

— Am venit doar să punem puțin lucrurile la punct, ca să nu existe neînțelegeri.

— Nici nu vor exista, atîta vreme cît îți faci treaba.

Nu îmi mai aminteam precis unde era casa lui Randall, așa că am încetinit cînd am ajuns prin apropiere.

În fine, o găsisem și mă pregăteam să intru pe alee, cînd am frînat brusc. În fața casei se găseau două mașini: una era *Porsche*-ul argintiu al lui J.D.Randall, iar cealaltă, o limuzină *Mercedes* gri.

— Ce s-a întîmplat?

Am stins farurile și am dat cu spatele.

— Ce s-a întîmplat? a repetat Wilson.

— Nu știu prea bine.

— Păi ce facem? Intrăm sau nu intrăm?

— Nu intrăm, am spus.

Am dat înapoi pe șosea și am parcat în spatele unor arbuști. De acolo vedeam bine întreaga alee, inclusiv cele două mașini.

- Și de ce nu intrăm?
- Pentru că e un *Mercedes* parcat acolo.
- Și?
- Și Peter Randall are un *Mercedes*.
- Cu atît mai bine. Abia îi putem confrunta.
- Nu l-am contrazis.

— Pentru că Peter mi-a povestit că i s-a furat mașina.

- Hopa!
- Cel puțin așa mi-a zis.
- Cînd?
- Ieri.

Am început să mă concentrez intens. Era ceva ce mă intriga. Apoi mi-am adus aminte. Mașina o mai văzusem în garajul de lîngă casă, cînd venisem să discut cu doamna Randall.

Am deschis portiera.

- Vino!
- Unde mergem?
- Vreau să văd mașina aia mai de aproape.

Noaptea era umedă și rece. Intrînd pe alee, am băgat mîna în buzunar, să mă asigur că aveam lanterna-stilou la mine. O purtam mereu în buzunar la mine. Era o amintire de la Judith, de pe vremea studenției. Mă bucuram să o știu la locul ei.

— Îți dai seama, îmi șopti Wilson, că în clipa asta ne facem vinovați de violarea unei proprietăți?

— Îmi dau seama perfect de bine.

Pentru a nu face zgomot pe pietriș, am trecut pe covorul moale de iarbă de pe peluză și am început să ne îndreptăm spre casă. La parter era lumină, dar obloanele erau trase și nu puteam vedea nimic înăuntru.

Ajunși lîngă mașini, am fost nevoiți să riscăm cîtiva pași pe pietriș. Ni se părea la amîndoi că făceam un zgomot imens. Am ajuns la *Mercedes* și am aprins

lanterna. Mașina era goală. Pe scaunul din spate nu se vedea nimic. M-am oprit. Scaunul șoferului era îmbibat cu sânge.

— Ia te uită, murmură Wilson.

Am dat să deschid gura, când am auzit o ușă deschizându-se și niște voci. Am alergat să ne ascundem după un gard viu ce marginea aleea.

J.D.Randall ieși din casă, împreună cu Peter. Discutau încet.

— Bine, dar este ridicol, l-am auzit pe Peter și apoi pe J.D. care i-a răspuns:

— Exces de prudență.

În rest, nu am mai putut auzi nimic. Au coborât scările și s-au îndreptat spre mașini. Peter urcă în *Mercedes* și porni motorul.

— Vii după mine, i-a spus J.D. și Peter a dat afirmativ din cap.

J.D. se urcă în *Porsche* și coborî aleea. Ajunse la șosea, amîndouă mașinile o luară la dreapta, spre sud.

— Haide, i-am spus lui Wilson.

Am fugit pînă la mașină. J.D. și Peter erau deja departe. Motoarele abia dacă se mai auzeau, dar le puteam vedea farurile urmînd linia coastei.

Wilson se căută prin buzunar și începu să se joace cu ceva.

— Ce-ai acolo?

Mi-a întins jucăria ca să o pot vedea mai bine.

— Minox.

— Tot timpul umbli cu aparatul de fotografiat la tine?

— Tot timpul, zise el.

Păstram o distanță rezonabilă, pentru ca cei din față să nu bănuiască nimic. Peter îl urma pe J.D. de aproape.

După cinci minute, cele două mașini s-au înscris pe autostrada de sud-est. Ceva mai târziu aveam să ies și eu pe autostradă.

— Nu mai înțeleg nimic, zise Wilson. Mai întâi îi iei apărarea lui Peter ăsta, și după aia o iei pe urmele lui.

— Vreau numai să aflu exact ce se întâmplă, asta-i tot. Vreau să știu precis cine și ce.

Urmărirea mai continuă încă o jumătate de oră. La Marshfield șoseaua se îngusta de la trei benzi la două, așa că am lăsat între noi o distanță și mai mare.

— Poate că plimbarea asta e nevinovată, zise Wilson. S-ar putea ca...

— Nu, am zis. Tocmai mă gîndeam cum să le punem toate cap la cap. În week-end, Peter i-a împrumutat mașina lui Karen. Asta o știu de la fratele ei, William. Deci, Karen a folosit mașina. Pe locul șoferului era sînge. Apoi mașina a fost băgată în garajul familiei Randall și Peter a declarat-o furată la poliție. Și acum...

— Și acum vor să scape de ea, m-a întrerupt Wilson.

— Așa se pare.

— Dumnezeu! sări Wilson. Asta înseamnă că i-am băgat în găleată.

Cele două mașini și-au continuat drumul spre sud, au trecut de Phymouth și se îndreptau spre Cape Cod. Afară era mult mai rece și în aer se simțea mirosul de apă sărată.

Practic, nu mai circula nimeni la ora aceea.

— E bine așa, zise Wilson, care nu-și dezlipea ochii de pe stopurile lor. Lasă-i să meargă în față, nu-i pierdem.

Cum șoseaua era ca și goală, cele două mașini prindeau viteză. Trăgeau tare, cu aproape 120 de kilometri la oră. După Phymouth au trecut și de Hyannis, trecînd spre Provincetown. Brusc, am văzut cum li se aprind stopurile de frînă și fac la dreapta, ieșind de pe autostradă ca să o ia spre coastă.

I-am urmat și noi pe un drum de țară. Aveam noroc de niște brazi tineri și nu ne puteau vedea, dar am stins totuși farurile. Dinspre ocean, vîntul bătea în rafale tăioase.

— Mai bine trage pe dreapta, mă opri Wilson.

Avea dreptate. Am oprit pe marginea drumului și am luat-o pe jos, pînă la marginea falezei, unde am putut zări cele două mașini oprite una lîngă alta. Am recunoscut locul. Ne găseam la est de Cape, acolo unde faleza cădea în ocean de la 30 de metri. Cele două mașini erau chiar la margine, deasupra apei. L-am văzut pe Randall ieșind din mașină și vorbind cu Peter. Au discutat cîteva clipe, apoi Peter a mai dat puțin înainte, pînă pe buza falezei, după care ieși și făcu cîtiva pași înapoi.

Între timp, J.D. s-a dus la portbagaj, de unde a scos un bidon cu benzină. L-au golit amîndoi în mașina lui Peter.

Lîngă mine am auzit niște țăcănituri. Cu Minox-ul la ochi, concentrat, Wilson fotografia de zor.

— Nu e destulă lumină.

— Asta să-i spui celui care n-are scule, zise el, fără să se oprească. Lucrez cu film "Tri X". Și eu am laboratorul care trebuie acasă.

M-am întors din nou spre mașini. J.D. pune bidonul la loc în portbagaj. A întors apoi *Porsche*-ul cu spatele la ocean.

— Pregătit pentru retragere, zise Wilson. Frumos, băieți!

J.D. îl strigă pe Peter și ieși din mașină. S-a apropiat pentru o clipă de el, după care am zărit lucirea scurtă a unui chibrit și *Mercedes*-ul luînd foc pe dinăuntru.

Imediat, cei doi au dat fuga în spatele mașinii și au început să o împingă cu toate puterile. *Mercedes*-ul o luă din loc și se prăbuși. Peter și J.D. au făcut un pas înapoi și au urmărit căderea mașinii. Probabil că a

explodat cînd a căzut, căci s-a auzit o detunătură și, pentru o clipă, se zări o lumină roșie.

Cei doi au alergat repede la *Porsche*, s-au urcat în față și au demarat în viteză.

— Vino, strigă Wilson.

Dintr-un salt, a fost pe marginea falezei, cu Minox-ul în mînă, gata să fotografieze tot ce mișcă. Jos, la limita valurilor, *Mercedes-ul* ardea. Wilson făcu vreo cîteva poze, apoi se uită la mine. Rînjea cu gura pînă la urechi.

— Bătrîne, zise el, cred că acum stăm bine.

Capitolul 8

La întoarcere, am ieșit de pe autostradă.

— Hei! Hei! sări Wilson. Ce faci?

— Mergem la Randall.

— Acum?

— Da.

— Ai înnebunit? După ce am văzut ce am văzut?

— Auzi? Dacă te-am scos din casă în seara asta, te-am scos ca să-l scăpăm pe Art Lee de belea. Și asta am de gînd să facem în continuare.

— Normal, zise Wilson. Dar nu în seara asta. În nici un caz nu se mai pune problema să facem vizite de curtoazie domnului Randall, după ce am văzut ce am văzut, spuse el și mîngîie aparatul de fotografiat. De acum putem merge liniștiți la tribunal.

— Ji-am mai spus o dată că trebuie să evităm procesul. Limpede?

— Dar de ce, omule? Acum sîntem inatacabili. Sîntem beton, nu mai avem treabă!

Am scuturat hotărît din cap.

— Ascultă, insistă Wilson. Un martor poate fi scuturat pînă îl apucă crizele. Poate fi discreditat. Dar o fotografie nu poate fi discreditată niciodată. Nimeni nu poate nega o fotografie. Îi avem la mîină, înțelegeți?

— Nu, am spus.

Wilson oftă nemulțumit.

— Fără isprava din seara asta, am fi ajuns la tribunal, unde – că-mi plăcea, că nu-mi plăcea – eram nevoit să joc la derută, să încerc o cacialma. Urma să pledez cu grație, făcînd pe durul și băgîndu-le spaima în oase că avem toate dovezile, cînd noi nu aveam nici una. Acum alta-i situația. Avem probele? Avem tot ce ne trebuie ca să cîștigăm relaxați.

— Dacă nu vrei să vorbești tu cu ei, am să vorbesc eu. În seara asta, clar?

— Berry, zise Wilson, dacă vorbești tu, strici toată afacerea.

— Nu o să-și retragă plîngerea.

— Berry, strici toată afacerea, ascultă-mă. Abia am terminat de făcut ceva care îi incriminează foarte grav și ei sînt conștienți de asta. Or s-o lase mai moale.

— Perfect, și atunci noi le vom spune ce știm.

— Și dacă o să ajungem totuși la tribunal? Atunci ce o să se întîmple? Ce o să se întîmple după ce le-am servit ca proști toate piesele dinainte?

— Nu-mi fac griji pe chestia asta. La tribunal n-o să ajungem.

Wilson începu din nou să se scarpine pe gît, de-a lungul cicatricei.

— Auzi, spune-mi cîstit: tu n-ai chef să cîștigi?

— Ba da, dar fără luptă.

— Omule, lupta este inevitabilă! Oricum ai lua-o și oricum ai învîrți-o tot la luptă ajungi. Ascultă la mine.

În fața casei lui Randall am încetinit și am intrat pe alee.

—Nu mie ar trebui să-mi spui asta, ci lor. Asta-i treaba ta acum, Wilson!

— Să știi că faci o mare greșeală.

— Poate, dar nu prea cred.

Am urcat scările și am sunat. Cu inima îndoită, majordomul ne conduse într-o sufragerie cît un teren de baschet. Poate exagerez puțin, dar era o încăpere imensă, cu un șemineu enorm. Majordonul se opri teapăn în ușă și anunță cu voce tare:

— Doctorul Berry și domnul Wilson. Susțin că sînt așteptați.

J.D. se încruntă urît cînd ne văzu. Peter se lăsă pe spate, în fotoliu, și începu să zîmbească. Cît despre doamna Randall, ea se distra de-a binelea.

— Ce doriți? mă întrebă J.D.

L-am lăsat pe Wilson să vorbească.

— Pe doctorul Berry cred că îl cunoașteți deja, doctore Randall. Numele meu este George Wilson și sînt avocatul doctorului Lee.

— Încîntător, zise el, uitîndu-se la ceas. Numai că este miezul nopții și tocmai mă odihneam în familie. Nu avem nimic să ne spunem. Poate doar la tribunal. Așa că fiți vă rog amabili și...

— Îndrăznesc să sper că ne veți scuza de deranj, domnule, zise Wilson, dar venim de departe ca să discutăm cu dumneavoastră. Tocmai de la Cape Cod, ca să fiu mai precis.

J.D. clipi des de cîteva ori, dar își reluă rapid expresia dură. Peter își înăbuși rîsul schimbîndu-l în tuse. Prima care a deschis gura a fost doamna Randall.

— Dar ce făceați voi la Cape?

— Ne uitam la un foc de tabără.

— La un foc de tabără?

— Da, zise Wilson.

După cîteva clipe, se întoarse spre J.D. și spuse:

— Cred că am bea și noi un coniac, vă rog. Ne-ar face o plăcere deosebită să avem onoarea de a sta la un păhărel de vorbă cu dumneavoastră.

De data asta, Peter nu s-a putut abține să nu rîdă în hohote. J.D. îl fulgeră cu privirea. Apoi sună majordonul și mai ceru încă două coniacuri, dar cînd să iasă, îl strigă din nou.

— Pahare mici, Herbert! Domnii nu vor întîrzia prea mult. Vrei să ne lași puțin singuri, dragă? adăugă el către soția sa.

Ea acceptă în tăcere și părăsi camera.

— Luați loc, domnule.

— Mulțumesc, dar preferăm să stăm în picioare, zise Wilson.

Apăru și majordonul cu două păhărele de cristal. După ce îi servi, Wilson ridică paharul spunînd:

— În sănătatea dumneavoastră, domnilor.

— Mulțumesc, îi răspunse J.D. pe un ton glacial. Și acum ce vă frămîntă?

— Un mic detaliu juridic, reluă Wilson. Ne-am gîndit că, probabil, intenționați să vă reconsiderați plîngerea împotriva doctorului Lee.

— Să o reconsiderăm?

— Exact. Acesta este cuvîntul pe care l-am folosit.

— Nu e nimic de reconsiderat.

Wilson luă calm un gît de coniac.

— Serios?

— Serios.

— Ne gîndeam, continuă Wilson, că este posibil ca soția dumneavoastră să se fi înșelat atunci cînd i s-a părut că o aude pe Karen Randall spunîndu-i că doctorul Lee ar fi fost autorul avortului. Așa cum și Peter Randall ar fi putut să se înșele, cînd a declarat la poliție că i-a fost furată mașina. Numai dacă nu a apucat să declare furtul.

— Nici fratele meu și nici soția mea nu s-au înșelat.

Peter tuși încurcat și își aprinse o țigară.

— S-a întâmplat ceva, Peter? îl întrebă J.D.

— Nu, nimic.

A tras repede câteva fumuri și și-a terminat coniacul.

— Domnilor, vă irosiți timpul degeaba. Nu s-a înșelat nimeni și nu este nimic de reconsiderat.

Wilson mai duse o dată paharul la gură și spuse cu toată politețea:

— În cazul acesta, domnilor, ne vom întâlni la tribunal.

— Voi fi încântat, nu se lăsă Randall.

— Și la tribunal va trebui să explicați ce ați făcut în seara aceasta.

— Dar de ce nu, domnule? Soția mea va depune mărturie că am jucat șah toată seara, arată J.D. o masă de șah într-un colț al camerei.

— Și cine a câștigat? întrebă Wilson cu o umbră de dispreț pe față.

— Eu, cine altul? interveni Peter, care vorbea pentru prima oară, înecându-se de râs.

— Și care a fost mutarea de mat?

— Nebun ia regină la C12 și mat, zise Peter, prăpădindu-se de râs. Fratele meu, domnule, joacă lamentabil, i-am zis de atâtea ori, mai reuși el să articuleze printre hohote.

— Taci din gură, Peter!

Peter se opri brusc. Își încrucișa brațele pe piept și nu mai suflă un cuvânt. J.D.Randall savura clipa de tăcere împreună cu el, apoi ne întrebă:

— Mai pot face ceva pentru dumneavoastră, domnilor?

— Ești un ticălos, i-am spus lui Wilson. Ai sabotat toată afacerea.

— Am făcut tot posibilul.

— L-ai enervat intenționat ca să-l faci să vină la tribunal.

— Am făcut tot posibilul.

— Un rahat, ai făcut cea mai mare măgărie....

— Calmează-te, zise Wilson, plimbându-și degetul pe cicatrice.

— Puteai să îl sperii, puteai să îl ameninți. Puteai să-i zici exact ce mi-ai zis și mie la bar. Puteai să-i pomenesci de fotografii.

— Nu ar fi folosit la nimic, protestă el.

— Nu ai de unde să știi.

— Da, da. Sînt hotărîți să ajungă la tribunal și...

— Da, sigur, am spus. Din cauza ta sînt așa de hotărîți. Te-ai dus să te umfli în pene în fața lor, ca un tîmpit de papă-lapte! Ai dat drumul pe goarnă numai la amenințări stupide! Te-ai purtat exact ca un dur de mahala. Aici, da, nimic de zis, te-ai întrecut pe tine însuși.

— Am încercat să-i conving, spuse Wilson.

— Ai încercat pe dracu' să te ia!!

Oftă dezamăgit.

— Hai să-ți spun eu ce-ai făcut, Wilson. I-ai împins să meargă la proces, pentru că tu de un proces ai nevoie. Ai nevoie de o arenă, de o ocazie de a-ți dovedi talentul, de o gaură de a ieși în față, să arăți că ești un avocat care pledează la marea artă și pe care nu-l mai poate opri nimeni, cînd este vorba să-și salveze clienții. Știi la fel de bine ca mine că, dacă e să ajungă la tribunal, Art va pierde indiferent de verdict. Își va pierde prestigiul, clientele și poate chiar diploma. La fel și Randall, va pierde cu toată familia lui, în cazul unui proces. Vor fi tîrîți în noroi, discreditați și li se va duce dracului toată reputația lor. Dacă are cineva ceva de cîștigat de pe urma unui proces, tu ești ăla.

— Serios?

— Tu ești singurul care poți profita.

- Asta-i părerea ta.
- Începea să se enerveze.
- Nu, nu așa este.
- Omule, dar n-aveai cu cine să te înțelegi. L-ai văzut și tu pe J.D. cît de încăpățînat era.
- Puteai să-l faci să înțeleagă.
- N-am avut cum, zise Berry, lăsîndu-se pe spate.
- Berry, trebuie să recunosc că mă surprinzi foarte tare. Prin meseria ta, ar fi trebuit să fii foarte obiectiv. Nu a vrut să mă înțeleagă acum, o să mă înțeleagă la tribunal. Dar ce mă miră cel mai tare pe mine este că, în seara asta, ai cules toate dovezile imaginabile care arată clar că Peter este vinovat și tot nu îți convine. Peter ți-a făcut impresia că este nevinovat? După tine, și-a mărturisit vina, după cum s-a purtat în seara asta?
- Poate juca teatru.
- Răspunde-mi la întrebare.
- Da. Deci tu crezi că e nevinovat.
- Exact. Și-i pot face pe jurați să creadă același lucru.
- Și dacă te înșeli?
- Nu pot decît să spun că ar fi regretabil. La fel de regretabil cum este faptul că și doamna Randall s-a înșelat în privința lui Art Lee.
- Îi cauți scuze dinainte.
- Așa crezi tu? Nu, bătrîne, nu eu sînt cu scuzele. Tu umbli după scuze. Și știi cum? Faci pe medicul care își respectă meseria și respectă statutul de medic pînă în pînzele albe. Și, cînd colo, îi pupi în fund pe marii apărători ai "tradiției"; intri în conspirația tăcerii. Ție ți-ar place ca afacerea să se rezolve frumos, elegant, discret, să nu se afle nimic și la urmă toată lumea să fie mulțumită.
- Și nu este mai bine așa? Datoria unui avocat este să apere cît mai bine posibil interesele clientului său.

— Datoria unui avocat este de a câștiga cauzele pentru care pledează.

— Wilson, Art Lee este și el un om. Are o familie, niște copii, niște scopuri în viață, niște dorințe personale, nu? Datoria ta este să îl ajuți și nu să pui la cale un proces, care să servească gloriei tale personale.

— Partea proastă la tine, Berry, este că ești ca toți doctorii. Tu nu vrei să admiți nici în ruptul capului că ai un coleg de breaslă, mînjit din cap pînă în picioare. Pentru tine, toți doctorii sînt sfinți și așa trebuie să știe toată lumea. În schimb, îți crește pofta-n tine de plăcere să vezi vreun fost infirmier militar în banca acuzaților, vreo asistentă sau cine știe ce moașă bătrînă. N-ai sta o clipă pe gînduri să scoți vinovat pe cineva de genul ăsta. Dar, în nici un caz, asta nu se poate.

— Eu nu vreau să scot vinovat decît pe vinovat și atîta tot.

— Dar știi cine este vinovatul? zise Wilson. Pentru numele lui Dumnezeu, îl știi la fel de bine ca și mine.

L-am lăsat pe Wilson în fața casei lui, după care m-am întors acasă. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să îmi torn o vodcă mare. Era trecut de miezul nopții și în casă nu se mai auzea nici un zgomot.

În timp ce îmi luam o vodcă, mă gîndeam la cele ce am văzut. Avea dreptate Wilson cînd îmi zicea că totul îl acuză pe Peter. În mașina lui era sînge pe locul șoferului, iar el și-a distrus mașina. Cantitatea de benzină vărsată pe scaun a șters toate dovezile, nu mai era nici o îndoială. Acum, Peter era nevinovat ca un prunc. Cu excepția faptului că l-am văzut cînd și-a dat foc singur la mașină.

Practic, așa cum spunea și Wilson, din clipa asta toate erau puse cap la cap. Angela și Bulle nu mințeau

cînd spuneau că tînăra Karen nu a trecut pe la ele. Se duse la Peter în duminica aceea. Iar Peter a comis o greșeală. Karen s-a întors și a început să sîngereze. I-a zis doamnei Randall ce a pățit și aceasta a dus-o la spital, cu mașina ei.

La spital, Karen nu a știut cum merg lucrurile și a crezut că în urma diagnosticului de la urgență, poliția avea să fie sesizată din oficiu. Atunci, ca să evite un scandal monstru în familie, a dat repede vina pe singurul avortor pe care îl știa: Art Lee. Și așa a dezlănțuit furtuna.

Toate se potriveau de minune. Toate, cu o singură excepție: începutul. Peter o îngrijea pe Karen de ani de zile. Știa că are o tendință isterică și sigur i-ar fi făcut un test de sarcină. Pe deasupra, mai știa că fata se plînsese deja de tulburări vizuale, că avea simptomele unei tumori hipofizare, care puteau fi interpretate drept sarcină. Așa că e sigur că i-ar fi făcut mai întîi niște analize.

Dar, pe de altă parte, se pare că tot el a trimis-o pe Karen la Art Lee. De ce? Dacă ar fi vrut să o ajute pe Karen să scape de sarcină, i-ar fi făcut chiar el avortul. Cu atît mai mult cu cît i-a mai făcut două avorturi, fără nici o complicație. De ce să fi făcut el a treia oară o greșeala și încă una atît de gravă?

Nu, m-am gîndit, era imposibil.

Atunci, mi-am adus aminte că Peterson îmi spunea odată că noi, medicii, ne cam acoperim unii pe alții.

Se referea la faptul că îl apăram pe Art cu un elan suspect. Apoi mi-am dat seama că avea dreptate și că nici Wilson nu se înșela. Practic, nu voiam să cred în nevinovăția lui Peter. Mai întîi, pentru că era medic și apoi pentru că îl simpatizam foarte mult. Chiar și în fața celor mai zdrobitoare dovezi, eu tot mă încăpățînam să îl cred nevinovat.

Am oftat adînc și am mai tras un gît de vodcă. Un lucru era sigur: în seara aceea asistasem la ceva foarte grav, la un act clandestin și incriminator. Nu aveam cum să închid ochii și să trec cu vederea. Ar fi fost prea simplu și prea comod să cred că a fost o coincidență. Trebuia să găsesc o explicație.

Și explicația cea mai logică era că avortorul se numește Peter Randall.

Joi

13 octombrie

Capitolul 1

Mă trezisem cît se poate de prost dispus. Mă simțeam ca un animal prins în capcană și băgat apoi în cușcă. Nu eram deloc fericit de ce mi se întîmplase și nu vedeam nici o soluție să schimb situația. Și – ceea ce era cel mai grav – nu-mi dădeam seama cum l-aș fi putut contrazice pe Wilson. Era deja destul de dificil să dovedesc nevinovăția lui Art Lee, iar să o mai dovedesc pe cea a lui Peter Randall era imposibil.

Lui Judith i-a fost suficientă o singură privire ca să-mi spună:

— Cam acru în dimineața asta.

I-am mormăit ceva în loc de răspuns și am plecat la duș.

— Ai mai aflat ceva? mă întrebă ea cînd s-a întors.

— Mda... că Wilson vrea să-i pună totul în cîrcă lui Peter Randall.

— Cui? Lui Peter Randall?

— Da, lui Peter Randall.

— Și are pe ce se baza?

— Are.

— Oh, cu atît mai bine! exclamă ea.

— Ba dimpotrivă, am zis. Cu atît mai rău.

Cînd am ieșit de sub duș, m-am întors în cameră după un prosop și i-am zis lui Judith:

— Parcă tot nu îmi vine să cred că Peter e vinovatul.

— Tare milos mai ești.

— Nu, dar să înfundăm un alt nevinovat în locul lui Art, nu e o treabă.

— Ei au căutat-o cu luminarea.

— Care ei?

— Randallii. Toată familia.

— Nu e corect, Judith.

— Nu? Frumos din partea ta. Eu rămîn cu Betty, deja am stat trei zile cu ea.

— Judith, știu că nu ți-a fost ușor.

— Mulțumesc, dar nu la mine mă refeream, ci la Betty. Sau poate ai uitat ce s-a întîmplat aseară?!

— Nu, am răspuns.

Nu aveam cum să uit ce se întîmplase. Tocmai asta mă convinsese să îl sun pe Wilson și de aici pornise totul.

— Betty, a spus Judith, a trăit niște zile de groază și ce a pățit aseară a întrecut orice închipuire. Aici nu mai e loc de scuze. Randallii sînt responsabili de tot ce s-a întîmplat și tot ei trebuiau să plătească. Așa că fă-i să fiarbă puțin în suc propriu, să vadă și ei ce bine e.

— Da, Judith, dar dacă Peter e nevinovat?

— Peter este un tip foarte spiritual și asta nu dovedește faptul că ar fi nevinovat.

— Da, dar nici că ar fi vinovat.

— La ora asta nu mă mai interesează cine este sau nu vinovat. Tot ce mă interesează este să se termine dracului cu toate și Art să iasă din închisoare.

— Da, am spus. Înțeleg ce simți.

Bărbierindu-mă, mă studiam în oglindă. Un chip care nu spunea cine știe ce: obrajii puțin lăsați, ochii cam mici, un început de chelie. Nu ieșeam în evidență cu nimic. Mi se părea foarte ciudat să mă simt de câteva zile în centrul unor evenimente, care au bulversat viața atîtor oameni. Nu arătam deloc a fi în stare de așa ceva.

M-am îmbrăcat, întrebîndu-mă ce aveam de făcut în continuare, cînd mi-a venit o idee stranie. Să presupunem că, de fapt, nu făcusem altceva decît să mă învîrt în jurul cozii; mă pierdusem în amănunte nesemnificative și că nici nu am atins miezul problemei.

Dar, iată, mă surprindeam încă o dată că încerc să-l salvez pe Peter...

Ei și? La urma urmelor, de ce nu? Merita și el să fie salvat la fel de mult ca oricine altcineva. Așa că, m-am gîndit că Peter Randall merita să fie salvat la fel de mult ca și Art Lee. Amîndoi erau oameni, amîndoi erau medici, amîndoi onorabili, amîndoi interesați, amîndoi puțin nonconformiști. Dacă era să fiu hotărît să merg pînă la capăt, nimic nu îmi mai permitea să aleg numai pe unul dintre ei. Peter era plin de umor, Art era sarcastic. Peter era gras, Art subțire. Dar, în esență, semănau foarte mult.

Mi-am tras haina pe mine, încercînd să uit. I-am mulțumit lui Dumnezeu că nu sînt judecător. Nu aș fi fost în stare să cîntăresc mizeriile de prin tribunale. Cîteva clipe mai tîrziu, Judith mă chemă la telefon. M-am dus eu să vorbesc.

— Alo!

I-am recunoscut imediat vocea lui Peter.

— John, eu sînt Peter. N-ai vrea să luăm prînzul împreună?

— De ce?

- Aș vrea să-ți fac cunoștință cu un alibi de care nu mă pot folosi.
- Ce mai înseamnă și asta?
- La 12,30 e bine?
- Pe curînd, i-am zis.

Capitolul 2

Peter Randall locuia la vest de Newton, într-o casă modernă, micuță, dar mobilată superb: fotolii Brener, un divan Jacobsen, o măsuță Rockmann. Stil contemporan, foarte elegant. Peter își făcu apariția cu un pahar în mînă.

— Hai, John, mă luă el de braț și mă conduse în sufragerie. Ce vrei să bei?

— Nimic, mulțumesc.

— Dacă ai ști ce te așteaptă, mai bine ai bea ceva. Un whisky?

— Cu gheață, te rog.

S-a dus la bucătărie, unde am auzit niște cuburi de gheață căzînd într-un pahar.

— Ce-ai făcut azi dimineață? mă întrebă el, după ce mă servi.

— Nimic, am stat acasă și am cugetat puțin.

— La ce?

— La toată afacerea asta.

— Nu te apuca să-mi faci confidențe dacă nu ai chef, zise el.

— Știai că Wilson a făcut și niște fotografii?

— Bănuiam eu ceva. Ambițios băiatul ăsta.

— Da, așa e, am fost eu de acord.

— Și uite așa, sînt în rahat pînă în gît.

— Cam așa mi se pare și mie.

Se uită o clipă la mine, apoi zise:

— La ce te gîndești?

— Nici nu știu la ce să mă mai gândesc.
— Printre altele, știai că eu mai fac și avorturi?
— Da, am spus.
— Știi că i-am făcut și lui Karen?
— De două ori.
— De trei ori, ca să fiu mai precis.
— Atunci înseamnă că tu...
— Nu, nu eu. Ultimul avort i l-am făcut în iunie.
— Și primul?
— Când avea 15 ani, oftă el. Vezi tu, am comis și eu câteva greșeli. Una dintre ele a fost aceea că am vrut să mă ocup de Karen. Tăică-său părea că habar nu are de existența ei și... și eu țineam mult la Karen. Era o puștoaică adorabilă. Mai aiurită, dar adorabilă. Așa că eu m-am ocupat de primul ei avort, doar mai ajutasem și pe altele câteodată. Te surprinde?

— Nu.

— Bun. Partea proastă era însă că avea mereu grijă să rămână însărcinată. De trei ori în trei ani, nu era deloc puțin, la vîrsta ei. Era patologic. Așa am ajuns la concluzia că urma să rămână însărcinată și a patra oară.

— De ce?

— Pentru că așa voia ea. Făcea tot posibilul. După părerea mea este clar că avea nevoie de rușinea și de toată umilința de a fi făcut un copil din flori. A patra oară am refuzat-o.

— Dar era sigur că era însărcinată?

— Nu. Și știi de ce? Din cauza tulburărilor vizuale. Ți-am mai povestit. M-a dus imediat gîndul la o posibilă disfuncție hipofizară. Am vrut să-i fac niște analize mai complexe, dar n-a vrut. Ținea una și bună: să-i fac avortul imediat. Eu nu cedam și ea a început să se enerveze.

— Și atunci ai trimis-o la doctorul Lee, nu?

— Da, a spus.

— Și a chiuretat-o el?

— Nu, Art e prea deștept pentru așa ceva. Nu face nici o mișcare fără analize. Și, în afară de asta, Karen era gravidă în patru luni, cel puțin așa pretindea ea. Deci era clar, ca lumina zilei, că Art nu ar fi acceptat niciodată.

— Și să înțeleg că nici tu nu ai acceptat?

— Nu. Mă crezi?

— Aș vrea să te pot crede.

— Deci nu ești absolut convins că nu eu i-am făcut avortul de duminică?

Am dat din umeri și am zis:

— Ți-ai dat foc la mașină, pentru că era plină de sânge.

— Da, zise el. Sângele lui Karen.

— Și cum explici tu toate astea?

— I-am împrumutat mașina lui Karen pentru sîmbătă și duminică. I-am dat-o sîmbătă și atunci nu știam că are de gînd să avorteze.

— Vrei să spui că s-a dus cu mașina ta undeva, la cineva care i-a făcut avortul, că apoi s-a întors acasă în plină hemoragie? Și că după aia s-a suit în *Porsche*-ul galben?

— Nu, n-a fost chiar așa. Dar există cineva, care îți poate explica pe îndelete, zîmbi el. Dragă! strigă Peter. Vino-ncoace! Am să îți fac cunoștință cu alibiul meu.

În cameră intră doamna Randall. Era înțepată și dură, dar al dracului de atrăgătoare. Se așează într-un fotoliu lîngă Peter.

— Vezi, spuse el, în ce impas mă găsesc?

— Duminică seară? am întrebat.

— Mă tem că n-am încotro, dar așa e.

— Încurcată treabă, am zis, dar se potrivește la fix.

Peter se ridică greoi din fotoliu și o mîngîie afectuos pe doamna Randall, zicînd:

— Se potrivește și nu prea. Poate din punct de vedere juridic, da, dar din punctul meu de vedere nu se potrivește deloc.

— Adică ați fost împreună, duminică seara?

Peter își mai turnă un pahar de whisky.

— Da, duminică seara și toată noaptea.

— Ce să faceți voi doi o noapte întreagă?

— Să facem ceva, ce prefer să nu explic sub jurământ la proces.

— Deci tu ești încurcat cu soția fratelui tău?

— Ești soția fratelui meu? îi făcu el cu ochiul doamnei Randall.

— Așa umblă zvonul prin târg, spuse ea, dar eu nu cred așa ceva.

— Vezi tu, zise Peter, îți încredințez o afacere de familie ultrasecretă.

— Afacere de familie?! Nici că-i puteai spune mai bine!

— Ești revoltat?

— Nu, nu revoltat. Mai degrabă fascinat.

— Joshua, zise el, e un imbecil. Știi și tu, sînt convins că nu-ți spun o noutate. Sînt convins că știe și Wilson, avocatul lui Art, doar și-a dat seama aseară. Din nefericire, însă, Joshua a luat-o de nevastă pe Evelyn.

— Din nefericire, spuse și Evelyn.

— Și acum, zise Peter, uite în ce impas sîntem: Evelyn nu poate divorța ca să se căsătorească după aceea cu mine. E imposibil. Așa că ne-am resemnat să trăim așa cum putem.

— Greu, presupun.

— Nu tocmai, zîmbi Peter, așezîndu-se la loc. Ne ajută Joshua. Este foarte devotat meseriei. Lucrează pînă noaptea târziu. Evelyn face parte din multe cluburi ale femeilor și trebuie să se ocupe și de multe opere de binefacere.

— Mai devreme sau mai târziu tot o să afle.

— Știe deja.

Cred că am rămas cu gura căscată la o replică de genul ăsta, căci s-a grăbit să adauge.

— Nu conștient, desigur. În mod conștient, J.D. nu este la curent cu nimic. Dar, subconștient, își dă și el seama că are o soție tânără, pe care o neglijează, care își găsește... anumite satisfacții în altă parte.

M-am întors spre doamna Randall.

— Sînteți dispusă să jurați că Peter a stat toată noaptea cu dumneavoastră, noaptea de duminică spre luni?

— Da, dacă este necesar.

— O să vă oblige Wilson. Vrea neapărat un proces.

— Știu, zise ea.

— De ce l-ați acuzat pe Art Lee?

Întoarse capul ca să-l întrebe pe Peter, din priviri, dacă să-mi răspundă sau nu, dar îmi explică el.

— A încercat să mă protejeze.

— Art era singurul avortor pe care îl cunoașteți, în afară de Peter?

— Da, spuse Evelyn.

— V-a făcut și dumneavoastră un avort?

— Da, în decembrie, anul trecut.

— Și avortul a decurs bine?

Se foi puțin în fotoliu.

— Operația și-a atins scopul, dacă asta vreți să întrebați.

— Da, asta am vrut. Și știți că Art nu o să spună nimic nimănui niciodată?

Ezită puțin înainte de a-mi răspunde.

— Eram... eram foarte dezorientată când... când am dus-o pe Karen la spital. Îmi era frică. Eram moartă de frică și nu știam ce să fac.

— Vă spun eu ce ați făcut: l-ați băgat pe Art în pușcărie, asta ați făcut!

- Da, spuse ea. Așa au evoluat lucrurile.
- Bun, am zis. Dumneavoastră l-ați băgat, acum dumneavoastră să-l scoateți.
- Cum?
- Retrăgeți-vă imediat plîngerea!
- Să știi, John, că nu e chiar așa ușor, interveni Peter.
- Și de ce nu, mă rog?
- Ai văzut și tu aseară. J.D. e hotărît să se bată și nu ai ce-i face. Concepția lui despre bine și rău este concepția unui chirurg. Nu vede decît alb și negru. Pentru el nu există tonuri de gri.
- Evelyn se ridică și zise:
- Masa este gata în cinci minute. Mai doriți un pahar?
- Da, am răspuns cu ochii la Peter. Cred că mi-ar prinde bine.
- După ce ieși din cameră, Peter îmi spuse:
- Mă consideri lipsit de suflet și crud. Dar nu e adevărat. În realitate, toată afacerea asta nu e decît un lanț de erori, o listă lungă de greșeli. Mi-ar place ca toate să se limpezească...
- Fără oale sparte...
- Pe cît posibil. Din nefericire, frate-meu are o personalitate, care nu ne ajută la nimic. Din moment ce nevastă-sa l-a acuzat pe doctorul Lee, pentru el chestia asta a devenit literă de lege. Și o ține așa în disperare. N-o să se răzgîndească niciodată.
- Continuă, i-am spus.
- Oricum rămîne problema de bază. Mă crezi sau nu, îți spun că nu am făcut eu avortul ăsta. Și poți fi la fel de sigur că nici doctorul Lee nu l-a făcut. Cine mai rămîne?
- Nu știu.
- Poate afli tu cine.
- Adică îmi ceri ajutorul?

- Da, zise Peter.
- În timpul mesei, am întrebat-o pe Evelyn:
- Și în realitate ce a spus Karen în mașină?
- Repeta într-una: "Ticălosul! Ticălosul!"
- Nimic altceva?
- Nimic.
- Aveți idee la cine se putea referi?
- Nu.
- Și n-a mai zis nimic altceva?
- Ba da, vorbea despre un ac. Pomenea cuvântul ăsta în fraze fără noimă: că nu vrea acul, să nu bage nimeni acul în ea, că nu vrea să vadă acul...
- Poate se referea la un ac de seringă. Ea se mai droga și intravenos. Asta a vrut să zică?
- N-aș putea spune.
- Dumneavoastră la ce v-ați gândit atunci, în clipa aceea?
- Nu mă mai gândeam la nimic, zise ea. Mă grăbeam să ajung la spital, murea sub ochii mei. Îmi era frică să nu-i fi făcut Peter avortul chiar dacă mi se părea de neconceput. Îmi era frică să nu descopere Joshua adevărul, îmi era frică de o grămadă de lucruri.
- Și pentru Karen nu vă era frică?
- Ba da, și pentru ea.

Capitolul 3

Mîncarea a fost bună. Spre sfîrșitul mesei, uitîndu-mă la perechea nevinovată din fața mea, aș fi dorit să nu fi acceptat invitația și să nu fi știut nimic. Nu voiam să știu și nu voiam să mă gândesc.

La urma urmei, am rămas cu Peter la o cafea. O auzeam pe Evelyn spălînd vasele, în bucătărie. Era greu să ți-o imaginezi spălînd vase, dar, la urma

urmelor, nu era nevoie decît de un efort foarte mic să o găsești simpatică.

— Presupun, zise Peter, intuind starea mea de spirit, că nu a fost foarte cinstit din partea mea să te invit astăzi.

— Ce să mai vorbim...

Oftă și își aranja cravata.

— Nu am mai fost niciodată într-o asemenea situație.

— Ce fel de situație?

— În care să fiu prins cu mîta în sac.

Mi-a spus că doar el singur, nu și Evelyn părea să-și dea seama cît de aproape era de o catastrofă. Am încercat să îi mențin totuși moralul, dar nu am reușit cine știe ce.

— Cel mai crunt, zise el, este să te tot gîndești unde ai greșit prima oară și să te întrebi într-una ce mai poate fi reparat. Mereu mă gîndesc la asta. Dar nu descopăr niciodată greșeala pe care o caut, momentul acela crucial, în care am cotit-o strîmb și m-am pierdut în labirint. Presupun că trebuie să fie momentul în care m-am încurcat cu Ev. Dar aș mai face-o o dată, fără să ezit o secundă. Să fie momentul în care am hotărît să mă ocup de Karen? Nici asta nu regret și, dacă s-ar putea, aș mai face-o o dată. Luată separat, fiecare hotărîre este bună în sine. Dar uite că luate împreună...

— Mai bine, fă în așa fel încît să-l convingi pe J.D. să își retragă plîngerea.

— Imposibil. Eu și cu fratele meu nu ne-am simpatizat niciodată. De cînd țin eu minte. Sîntem complet diferiți, chiar și la fizic. Gîndim și acționăm total diferit. În tinerețe, îl uram numai pentru că era fratele meu. În secret, în fundul inimii, îmi doream ca în realitate să nu-mi fie frate, să fie un copil adoptat de ai mei, sau așa ceva... Și presupunem că și el gîndea la fel despre mine. În fine, oftă el. Ev a încercat să îl

convingă să retragă plîngerea, dar nu vrea să cedeze nici în ruptul capului. E clar că nu se poate face nimic cu el... Nu se poate nici...

— Inventează o scuză.

— La asta mă gîndeam.

— Ce să-ți spun, Peter? Păcat că a apucat să zică despre Art Lee...

— Mda, așa e. Dar ce a zis, rămîne bun zis.

M-am ridicat și m-a condus la ușă. Cînd să mă urc în mașină, Peter mi-a spus:

— Să știi că dacă nu vrei să te amesteci în toată afacerea asta, este de înțeleș.

M-am întors încruntat la el.

— Doar știi perfect de bine că nu am de ales, ce naiba mă întrebi dacă vreau?

— Nu știam, zise el. Dar adevărul este că speram.

Urcîndu-mă la volan, mă întrebam ce să mai fac. Nu mai aveam nici o idee, nici o pistă, nimic. Mă gîndeam să-l mai caut o dată pe Alan Zenner, să-l întreb dacă își aduce aminte alte detalii din discuția cu Karen. Sau poate ar fi fost mai bine să o vizitez a doua oară pe Ginnie. Sau să le caut din nou pe Bulle și Angela?

Nu mi se părea constructiv.

Am băgat mîna în buzunar, după chei, dar am dat peste altceva: fotografia unui negru îmbrăcat într-un costum sclipitor: Roman Jones.

Uitasem complet de el. La un moment dat, îl pierdusem în mulțimea de personaje.

Am studiat fotografia cîteva clipe lungi, încercînd să citesc trăsăturile și să cîntăresc omul. Imposibil de descifrat ceva. Ronan nu se arătase fotografului, ci pozase; luase atitudinea aceea clasică, insolentă a starului pe jumătate încîntător, jumătate disprețuitor. Fotografia era destinată fanilor și nu îmi putea spune nimic.

Întotdeauna mi-a fost greu să fiu atent la cuvinte în prezența copiilor și nu de puține ori am fost surprins să constat că Jonny, băiatul meu, folosește cuvinte pe care în mod normal nu avea de unde să le cunoască. De altfel, Jonny are o înclinație deosebită pentru vocabular. Când este singur cu jucăriile lui, inventează jocuri în care cuvintele ocupă locul cel mai important, face rime sau își povestește singur tot felul de năzbâtii. Nu scapă nimic din ce aude și vine mereu la mine să îmi pună întrebări.

Într-o zi m-a întrebat ce înseamnă o bronhopneumonie. Pronunțase cuvîntul la perfecție, foarte atent, ca și cum ar fi umblat cu ceva fragil.

Așa că nu am fost prea surprins în ziua aceea să-l văd cum mă întrerupe din gînduri ca să mă întrebe:

— Tati, ce-i ăla un avortor?

— Dar de ce mă întrebi?

— Un nene polițist a spus că unchiu' Art e avortor. Avortorii sînt răi?

— Cîteodată, am spus.

Jonny veni la picioarele mele și se sprijini cu bărbia pe genunchii mei.

— Dar ce înseamnă asta, tati?

— Este foarte complicat, am spus eu, ca să mai câștig cîteva secunde.

— E un fel de medic? Cum este un neurolog?

— Da, numai că un avortor face alte lucruri.

Jonny mi se urcă în brațe. Era greu, creștea. Judith spunea că venise vremea să mai facem un copil.

— Adică ceva ce are legătură cu bebelușii, i-am explicat eu.

— Ca obstetricienii, tată?

— Da, am spus.

— Scoate bebelușii din mămică?

— Da, numai că e puțin altfel. Uneori bebelușul nu e normal. Nu e bine dezvoltat, nu e crescut destul. Cîteodată nu va putea vorbi, va fi foarte bolnav.

— Da, dar bebelușii nu vorbesc, zise Jonny. Trebuie să aștepti să mai crească.

— Dar ce te faci cînd bebelușul se naște fără mîini și fără picioare? Uneori sînt deformați. Și atunci, doctorul îl scoate mai devreme.

— Și nu îl lasă să crească destul acolo, în burtă la mama lui?

— Nu, îl scoate mai devreme.

— Și pe mine m-a scos mai devreme?

— Nu, i-am spus și l-am strîns în brațe.

— De ce se nasc unii fără mîini și fără picioare?

— Din greșeală, se mai întîmplă și accidente.

Jonny întinse mîna, o îndoi și mișcă degetele.

— Eu am o mîină frumoasă.

— Da.

— Dar toți copiii au mîini?

— Nu toți.

— Toți pe care îi cunosc au.

— Da, dar alții se nasc fără mîini.

— Și fără mîini, cum se joacă ei cu mingea?

— Nu se pot juca.

— Nu mi-ar place, zise Jonny, întinzînd din nou mîna. Dar de ce avem mîini? mă întrebă apoi.

— Pentru că...

Întrebarea asta era chiar prea grea pentru mine.

— Pentru că...?

— Pentru că avem în corp un cod.

— Ce-i ăla cod?

— E ca un fel de instrucțiuni, un plan.

— Da, cum e aia?

— E ca la jocul tău de construcții. Te uiți la un desen și construiești ce vezi. Țsta e un plan.

— Aha!

Imposibil de știut dacă înțelegea sau nu. Mai cugetă câteva clipe, apoi ridică ochii spre mine.

— Și ce se întâmplă cu bebelușii pe care îi scoate avortorul mai devreme din burta mămicii lor?

— Se duc.

— Unde?

— Se duc, am repetat, fără să-i mai dau alte explicații.

— Da? zise Jonny, coborînd de pe genunchii mei. Și unchiul Art este avortor sau nu?

— Nu.

Dacă i-aș fi răspuns altceva, educatoarea m-ar fi sunat chiar a doua zi, ca să se intereseze discret despre unchiul avortor. Oricum, tot nu mă prea simțeam în largul meu.

— Bine, a spus Jonny, mă bucur.

Se întoarse la treburile lui.

— Nu mănânci deloc, zise Judith.

Am împins farfuria.

— Nu mi-e foame.

Judith se întoarse la Jonny și îi ordonă:

— Termină ce ai în farfurie!

— Nu mi-e foame, zise el, uitîndu-se la mine.

— Ba ți-e foame, Jonny!

— Nu, tati, nu mi-e foame deloc.

Debby, care abia ajungea cu nasul la nivelul mesei, dădu și ea drumul la furculiță zicînd:

— Nici mie nu mi-e foame. Nu-mi plac legumele astea.

— Da? m-am mirat eu conștient de îndatoririle mele de tată. Mie îmi plac foarte mult, am zis luînd o îmbucătură.

Copiii mă priveau bănuitori. Și în special Debby. Are trei ani și seamănă deja cu o femeie căpoasă.

— Spui așa numai ca să mîncăm noi, tati.

— Mă ospătez, dragă.
Și am mai luat o înghițitură.

— Te faci!

— Nu, nu mă fac.

— Și atunci de ce nu te bucuri?

Am mulțumit cerului că Jonny s-a hotărât să mănânce. Mai mult, s-a frecat pe burtă zicînd:

— Ce bun e!

— Chiar e bun? Întrebă Debby.

— Da, zise Jonny. Foarte bun.

Debby începu să-și facă de lucru cu furculița prin farfurie, în cele din urmă, cînd să ducă furculița la gură, scăpă mîncarea pe rochiță. Atunci, ca orice femeie demnă, se enervă. Începu să strige sus și tare că mîncarea era infectă și că ea nu putea să înghită așa ceva. Judith i-a spus numai atît:

— Domnișoară!

Ceea ce însemna clar că trebuia să se potolească. Atît ea cît și Jonny au lins farfuriile și, după o jumătate de oră, s-au lăsat duși la culcare.

— Vrei o cafea? mă întrebă Judith.

— Da, mi-ar prinde bine.

— Nu trebuie să te superi pe copii, zise ea. Nu le-a fost ușor în ultimele zile.

— Și noi sîntem în aceeași situație.

A pus cafeaua și s-a așezat de cealaltă parte a mesei.

— Nu-mi pot lua gîndul de la scrisorile pe care le-a primit Betty, a spus ea.

— Și ce crezi despre ele?

— Ce să cred? Le judec la adevărata lor valoare. Cred că avem în jur mii de oameni care abia așteaptă să te vadă tîrîndu-te prin noroi, gata să te împrăște și ei. Niște imbecili, niște spirite mărunte care...

— Trăim în democrație, dragă. Ce vrei? Oamenii ăștia conduc țara.

— Îți bați joc de mine?

— Nu, deloc. Înțeleg prea bine de ce ești revoltată.

— În orice caz, mă înspăimîntă, zise Judith, întinzîndu-mi zahărul. Cred că aş pleca bucuroasă din Boston. Deşi n-ar mai putea fi niciodată ca la început.

— Şi în altă parte cum crezi că sînt oamenii? La fel. Nu ne rămîne decît să ne obişnuim cu ideea asta.

Două ore m-am închis în biroul meu, încercînd să citesc cîteva articole din nişte reviste medicale. Bineînţeles, nu a durat mult şi am revenit la ceea ce mă frămînta. Am căutat să înţeleg exact ce rol au avut Karen, Geniu, Alan Zenner, Angela. Am încercat apoi să înţeleg atitudinea lui Weston, dar am sfîrşit prin a nu mai înţelege nimic.

Atunci intră Judith şi spuse:

— Ştii că e deja ora nouă?

M-am ridicat imediat şi mi-am luat haina pe mine.

— Ce faci, pleci?

— Da.

— Unde te duci?

Am început să zîmbesc.

— Într-un bar, am zis.

— Ce să faci acolo?

— Să mă ia dracu dacă ştiu ce aş putea face!

Electric Grape se găsea pe o străduţă care dădea în Washington Street. Privit din afară, barul nu părea impresionant cu nimic: o clădire veche din cărămidă roşie, cu geamurile astupate cu hîrtie, în așa fel încît trecătorii să nu poată vedea nimic înăuntru. Pe hîrtia din geam era scris: "În fiecare seară, Zephyrs şi Go-go girls". Apropiindu-mă, am putut auzi nişte frînturi dintr-un rock sălbatic.

Era ora zece, o seară ploioasă şi urîţă. Doar cîtiva marinari, şi mai încolo, pe stradă, vreo cîteva prostituate care îşi mutau greutatea de pe un picior pe altul. O alta era într-o maşină sport. Trecînd prin

dreptul meu, îmi clipi des din gene și se uită provocator la mine. Am intrat în bar.

Înăuntru era cald, dar o căldură animalică, grea de mirosuri, iar zgomotul te îngrozea, vibrau pereții, nu alta. M-am oprit cîteva clipe, să-mi obișnuiesc ochii cu semiîntunericul. De-a lungul unui perete, niște separeuri adăposteau mese ieftine, iar pe cel opus se întindea un bar lung. Un ring de dans fusese amenajat lîngă estrada orchestrei. Doi marinari dansau cu două fete grăsulii și murdare; erau singurii clienți.

Pe estradă, membrii formației nu mai puteau de bucurie. Erau cinci – trei chitariști, un baterist și un solist vocal care maltrata microfonul. Făceau o gălăgie infernală, dar chipurile lor rămîneau lipsite de orice expresie, ca și cum își omorau timpul cîntînd, așteptînd ceva.

Go-go girls își făcea de lucru de fiecare parte a formației. Toate hainele lor se reduceau la cîte o pereche de bikini cu franjuri. Una era prea grăsună, iar cealaltă, deși frumoasă la față, nu avea nici cea mai mică urmă de grație în mișcări.

M-am dus la bar și am comandat un whisky cu gheață.

Am plătit și m-am întors cu fața spre orchestră. Roman era unul dintre chitariști, un bărbat cam la 25 de ani, plin de mușchi, cu păr negru și creț, dat cu briantină.

— Nu cîntă rău deloc băieții ăștia, i-am zis barmanului.

Acesta dădu din umeri, dar catadicsi să intre în vorbă cu mine.

— Vă place muzica asta?

— Bineînțeles, dumneavoastră nu?

— Gălăgie, zise barmanul, gălăgie, nimic altceva.

— Și ce fel de muzică vă place?

— Opera, a răspuns el și s-a întors spre un alt client.

N-aș fi putut spune dacă își bătea joc de mine sau nu. Am rămas totuși acolo în picioare, cu paharul în mână. Trupa tocmai terminase melodia și marinarii începuseră să aplaude. Cîntărețul, care încă se mai mișca în ritm, se aplecă spre microfon.

— Mulțumesc, mulțumesc! zise el gîfîind ca și cum l-ar fi aplaudat mii de persoane în extaz. Piesa următoare va fi un cîntec a lui Chuck Berry.

De fapt, ne-a servit o piesă veche, oricum destul de veche ca să fiu sigur că era al lui Little Richard.

Chuck Berry o știam de pe vremea cînd, necăsătorit fiind, duceam și eu fetele în localuri asemănătoare. Era vremea în care negrii erau încă departe de a pune probleme și în ochii noștri nu erau decît niște muzicieni, gata oricînd să ne distreze după o zi de muncă. Era vremea în care albi puteau călca liniștiți în Harlem, fără să riște nimic.

Vremuri bune...

Zephyrs cîntau totuși bine, repede și tare. Lui Judith îi este groază de rock și îmi pare foarte rău pentru că mie mi-a plăcut întotdeauna. Adevărul este că rock-ul nu era la modă în tinerețea noastră. Pe atunci era considerată o muzică grosolană, bună pentru clasele inferioare. Se schimbă vremurile.

Trupa a încheiat în sfîrșit și ultima melodie. Au cuplat un pick-up la amplificator și au dat drumul la discuri, după care au coborît de pe estradă și s-au îndreptat spre bar. Cum Roman se apropia de mine, i-am ieșit în întîmpinare.

— Pot să vă ofer un pahar?

Se opri imediat.

— De ce?

— Sînt un fan al lui Little Richard.

Mă măsură din cap pînă în picioare.

— Hai, lasă glumele! zise el.

— Nu, nu glumesc, vorbesc serios.

— Vodcă atunci, zise și se așează lângă mine.

Am comandat o vodcă, iar Roman o bău din două înghițituri.

— Din două una, a spus el, și după aia putem sta de vorbă despre Little Richard. Bine așa?

I-am mai luat un pahar și ne-am dus la o masă. Costumul lui argintiu strălucea în semiîntunericul încăperii. Ne-am așezat, a privit cîteva clipe paharul și a spus:

— Arată-mi plăcuța.

— Ce?

Se uită urît la mine.

— Insigna, băiețică! Steluța aia frumoasă. Nu scot o vorbă dacă nu ai insignă.

Rămăsesem perplex.

— Dumnezeu, zise Roman, cum naiba de te-au angajat la poteră așa prost?

— Nu sînt polițai.

— Da, bineînțeles că nu, rînji el.

Luă paharul în mînă și se ridică.

— Stai o clipă, am zis. Am ceva să-ți arăt.

Am scos din portofel legitimația de medic. Era atît de întuneric, încît Roman a trebuit să se aplece, ca să poată citi.

— Fără glumă, zise el, dar se așează la loc.

— Pe bune, am spus, sînt medic.

— OK, ești medic, zici. Puți a copoi de la o poștă, dar ești medic. Atunci hai să punem lucrurile la punct. Îi vezi pe tipii ăia de acolo? arată el cu capul spre ceilalți membrii ai trupei. Dacă se întîmplă ceva, vor depune mărturie că mi-ai arătat o legitimație de doctor în loc de o insignă de poliție. Și asta se cheamă extorcare de informație, băiețică... La tribunal n-ai șanse. Ne-am înțeles?

— Voiam doar să stăm puțin de vorbă.

— Mai lasă-mă, zise el și luă un gît de vodcă, apoi zîmbi. S-ar zice că veștile circulă repede.

— Serios?

O clipă mă cîntări din priviri.

— Cine te-a pus la curent?

— Am eu antenele mele.

— Ce antene?

Am dat din umeri.

— Ale mele.

— Cine are nevoie de marfă?

— Eu.

Roman izbucni în rîs.

— Tu? Hai, fii serios, bătrîne. Tu n-ai nevoie de nimic.

— Foarte bine atunci, am spus, ridicîndu-mă de la masă, înseamnă că am greșit adresa.

— O clipă, băiețică!

M-am oprit. Nu se ridicase. Stătea și învîrtea paharul între degete. M-am așezat la loc, dar Roman nici nu ridică ochii.

— Am marfă bună, zise el. Nu e amestecată deloc. Cea mai bună calitate. Așa că e scumpă, înțelegeți?

— OK.

Își frecă nervos mîinile.

— Cîte pliculețe vrei?

— 10 sau 15. Cît ai?

— Am cît vrei tu.

— Atunci să zicem 15. Mai întîi vreau să văd marfa.

— Da, da, ai s-o vezi.

Își frămîntă din nou mîinile și îmi zîmbi larg.

— Dar înainte de a face tîrgul, am să-ți pun o întrebare.

— Dă-i drumul.

— De la cine ai aflat?

Am ezitat o secundă, înainte de a răspunde:

— De la Angela Harding.

Ronan păru surprins, foarte încurcat. Eu eram incapabil să înțeleg dacă am făcut o greșală sau nu. Se mișca pe scaun ca și cum ar fi luat o hotărîre.

— E o prietenă de-a ta?

— Cam așa ceva.

— Cînd ai văzut-o ultima oară?

— Ieri.

Clătină încet din cap.

— Ușa este acolo, zise el. Îți dau 30 de secunde să ieși pe picioarele tale, dacă nu te tai bucăți. Ai auzit, copoi împuțit?

— Bine, bine, gata. Nu de la Angela știu, ci de la o prietenă de-a ei.

— Care prietenă, băiețică?

— Karen Randall.

— N-am auzit niciodată de numele ăsta.

— Eu am înțeles că o cunoșteai foarte bine.

Dădu din cap.

— Nu.

— Așa mi s-a spus.

— Atunci, ți s-a spus o prostie, băiețică. O prostie cît tine de mare.

Am scos din buzunar fotografia cu el.

— Fotografia asta se găsea în camera ei, la facultate.

Totul se petrecu atît de repede, încît nici nu am avut timp să înțeleg ce se întîmplă. Roman îmi smulse fotografia din mîină și o rupse bucățele.

— Care fotografie? zise el fără măcar să ridice vocea. Nu știu despre ce fotografie vorbești. Nu cunosc fata aia de care vorbeai.

M-am așezat la loc. Se uită furios la mine.

— Cară-te!

— Am venit aici să cumpăr ceva. Nu plec pînă nu cumpăr.

— Cară-te imediat, dacă mai ai o urmă de creier.

Își frecă din nou mâinile. Era suficientă o privire, să-mi dau seama că nu mai puteam scoate nimic de la el. Roman era hotărât să nu mai vorbească și pace.

— Foarte bine, cum vrei tu.

M-am ridicat și am avut grijă să îmi las intenționat ochelarii pe masă. Când să plec, l-am întrebat:

— Dar niște tiopental nu știi de unde pot să fac rost?

— Niște ce?

— Tiopental.

— N-am auzit. Și acum șterge-o ușurel pînă nu se ia vreun bărbat rău de la bar de șapca ta și îți mai sparge capul pe aici.

Am ieșit afară. Era frig și începuse o ploaie ușoară. Din prag, am aruncat o privire spre Washington Street, la firmele luminoase ale localurilor de noapte. Am așteptat 30 de secunde, înainte să intru înapoi.

Ochelarii mei erau tot pe masă. L-am luat și am plecat, dar nu înainte să mă uit prin bar. Roman era agățat de telefonul public instalat într-un colț.

Asta era tot ce voiam să știu.

Capitolul 4

La colțul străzii era un bufet jegos. Vindeau hamburgeri la douăzeci de cenți bucata. Înăuntru erau cîteva puștoaice care mîncau pufnind în rîs la fiecare mușcătură, și trei borfași zgribuliți și cocoșați. Într-un colț, trei marinari rîdeau pocnindu-se zdravăn peste umeri, retrăind cine știe ce aventură amoroasă sau pregătind o alta. Telefonul era pe peretele din fund.

Am sunat la *Memorial* și l-am cerut pe doctorul Hammond. Mi-au dat legătura la camera de gardă.

— Salut, Norton! John Berry la telefon.

— Care-i treaba?

— Aș avea nevoie de câteva informații, i-am zis. Ar fi de căutat prin arhive.

— Ai noroc. Noaptea se anunță a fi calmă aici. Doar doi sau trei răniți cu arme albe și niște bețivi pînă acum. De ce ai nevoie?

— Notează-ți, am spus. Roman Jones, 24 sau 25 de ani, negru. Vreau să știu dacă a fost vreodată internat în spital, dacă a venit la vreun consult. Vreau toate datele.

— Bine, zise Hammond. Roman Jones... internări, tratamente, consultații... Verific imediat.

— Mulțumesc.

— Mă suni tu, John?

— Nu, trec eu ceva mai târziu pe la camera de gardă.

Și, așa cum avea să se dovedească mai târziu, nici că puteam spune mai bine.

Închizînd telefonul, mi-am dat seama că îmi era foame, așa că am comandat un hot-dog. Hamburger nu mîncam niciodată în asemenea locuri. Că nu folosesc carne decît de calitate a doua știe toată lumea, dar nimeni nu mai știe ce bagă ei în tocătură: zgîrciuri, mațe, etc. Și apoi, carnea conține în 90% din cazuri suficiente bacterii cît să infecteze o armată întreagă. De exemplu, la Boston, se înregistrează de șase ori mai multe cazuri de trichinoză decît în restul țării. Nu strică niciodată puțină prudență.

Am un prieten bacteriolog, care conduce un laborator destinat culturii agenților patogeni. A ajuns să nu mai mănînce niciodată la restaurant, nici măcar la cele mai bune, mai luxoase și prestigioase. Refuză să se atingă de o friptură dacă nu este bine prăjită, adică aproape arsă, după cum înțelege el. Îl obsedează, nu glumă. Îmi aduc aminte de o cină, la care fuseserăm invitați amîndoi, împreună cu nevestele și unde nu putea refuza mîncarea. De groază! A

transpirat tot timpul mesei. Îți dădeai seama dintr-o privire ce își închipuia: șiruri întregi de microbi care tropăiau pe bucata lui de carne, stafilococi și streptococi care se bălăceau sau făceau pluta pe spate prin sos și pe care și-i introducea în organism cu fiecare înghițitură.

În orice caz, un hot-dog este mai sigur decît un hamburger. Așa că mi-am luat unul și m-am dus la o masă de lîngă fereastră, privind la mulțimea de pe trotuar.

Mă gîndeam la Roman. Nu îmi plăcuse deloc discuția cu el. Era limpede că vindea droguri, și încă din cele puternice. Marijuana era prea ușor de procurat. L.S.D.-ul nu se mai fabrica, dar acidul lisergic, substanța-mamă, se producea în Italia cu tonele și era trecut prin toate vămile. Un student care și-a făcut rost de acid lisergic nu trebuie să fie prea deștept ca să-l transforme în L.S.D., dacă îi vine ideea să fure cîtiva reactivi din laboratorul de chimie. Cît despre psilocibină sau D.M.T., acestea sînt încă și mai ușor de produs.

Însă, probabil că Roman vindea morfină sau heroină. Ceea ce complica și mai mult situația, mai ales dacă fac legătură cu reacția lui cînd am pronunțat numele Angela Harding sau Karen Randall. Nu aveam cum să fiu sigur dacă legam bine lucrurile, dar aveam sentimentul că în curînd aveam să știu mai multe.

Am terminat de mîncat și am luat o gură de cafea. Stînd cu ochii pe fereastră, l-am văzut pe Roman trecînd grăbit. Privea drept înainte, crispat și îngrijorat. Mi-am terminat cafeaua dintr-o înghițitură și am luat-o pe urmele lui.

Capitolul 5

I-am lăsat un avans de vreo treizeci de metri. Se grăbea, își făcea loc cu coatele prin mulțime. L-am văzut mergînd pe Stuart Street. Acolo făcu la stînga și o luă pe drumul spre autostradă. L-am urmat. Partea aceasta din Stuart Street era goală. Mi-am ridicat gulerul de la pardesiu, înjurînd în gînd că nu mi-am luat pălăria. Dacă arunca o privire peste umăr, m-ar fi recunoscut, fără îndoială.

Roman ajunse la prima intersecție, unde mai făcu o dată la stînga. Îmi făcea impresia că vrea să ajungă de unde a plecat. Nu știu de ce, dar am ajuns la concluzia că ar fi bine să fiu ceva mai prudent. Mergea repede, cu un pas sacadat, ca și cînd i-ar fi fost frică.

Ajunși în Harvey Street, pe lîngă restaurantele chinezești, m-am oprit prefăcîndu-mă că citesc un meniu afișat în vitrină. Roman nu se uitase înapoi. Încă o intersecție și o luă la dreapta.

Îl urmăream în continuare.

La sud de Boston Commons orașul își schimba înfățișarea dintr-o dată. Pînă în Tiemont Street sînt înghesuite marile teatre, restaurantele bune și magazinele de lux, dar în continuare începe Washington Street: baruri suspecte, tîrfe și cinematografe porno. Mai încolo situația se agravează și mai mult, după care urmează o stradă plină cu restaurante chinezești. Începînd de acolo, urmează cartierul comerțului en-gros, în special cu textile.

Am ajuns și acolo.

Străzile erau întunecate și umede. Practic, eram singuri. Roman mergea foarte repede și la un moment dat s-a oprit. M-am ascuns sub un portal și am așteptat. Roman se uită înapoi, apoi o luă din loc. I-am călcat pe urme.

De cîteva ori s-a uitat în urmă. La un moment dat trecu o mașină, scrîșnind din cauciucuri pe asfaltul ud. Dintr-un salt, Roman se ascunse în umbra caselor și nu

reveni pe trotuar decît după ce mașina a dispărut. Era vizibil nervos.

Îl urmăream de circa un sfert de oră și încă nu-mi dădeam seama dacă voia să vadă dacă e filat sau își omora pur și simplu timpul. Se opri de mai multe ori ca să se uite la ceva ce ținea în mînă, poate la un ceas sau la altceva, imposibil de precizat.

În fine, mi-am dat seama că se îndreaptă spre Beacon Street.

Au mai trecut zece minute și probabil că mă adormise monotonia urmăririi, căci l-am pierdut. A făcut la un moment dat la dreapta, dar cînd am ajuns și eu la colț, dispăruse. Strada era goală. M-am oprit, în speranța de a auzi ceva, dar degeaba. M-am îngrijorat și am pornit repede. Apoi ceva greu și rece mă lovi în cap; o durere ascuțită îmi fulgeră fruntea, după care am primit o lovitură cruntă în stomac. Am căzut pe trotuar și lumea a prins să se învîrtă în jurul meu, pînă m-a luat cu greață. Am apucat să mai aud un țipăt, un zgomot de pași, apoi... nimic.

Capitolul 6

Vedeam strada ca în visele acelea în care toate sînt deformatе. Casele erau înalte și negre, dar atît de înalte deasupra mea, încît parcă amenințau să se prăbușească peste mine. Îmi era frig, eram ud pînă la piele și ploaia îmi cădea pe față. Am ridicat puțin capul și am văzut că trotuarul era plin de sînge.

M-am sprijinit într-un cot. Picături de sînge îmi cădeau pe pardesiu. Mă uitam mut la balta de sînge. O cantitate de sînge a dracului de mare. Al meu?

Stomacul prinse să mi se învîrtă groaznic și am vomitat. Mi se învîrtea capul, și pentru cîteva clipe am văzut steluțe.

În sfîrșit, m-am forțat să mă ridic în genunchi. Undeva, departe s-a auzit o sirenă de poliție, apoi din ce în ce mai aproape. Am reușit să mă ridic în picioare.

Tremuram tot și m-am sprijinit de o mașină. Mă uitam la balta de sînge și mă întrebam ce să fac.

Sirena se apropia. M-am dus, sprijinindu-mă de ziduri, pînă la colț. Sirena era acum aproape și girofarul lumina albastru undeva în spate.

Am început să alerg. Nu știu cît am fost în stare. În plus, habar n-aveam unde mă aflu. La un moment dat, am văzut un taxi. Avea motorul pornit.

— Duceți-mă la cel mai apropiat spital!

Șoferul mă privi drept în ochi.

— Nici vorbă, a spus.

Am încercat să deschid portiera.

— Bătrîne, dă-te la o parte!

Trase portiera și demară, lăsîndu-mă în stradă.

Am auzit din nou sirena, dar departe, de data asta.

Mă încercă amețeala. M-am aplecat înainte, așteptînd să treacă, dar mi-a venit greață. Încă mai sîngeram. Cîteva picături au căzut în balta de vomă pe care o făcusem.

Ploaia nu încetase, tremuram de frig, dar îmi prindea bine. Am încercat să mă orientez; știam că mă găsesc undeva la sud de Washington Street.

Am zărit o tăbliță, pe care am putut descifra: "Curley Place", dar numele acesta nu îmi spunea nimic. M-am străduit să merg. Aveam picioarele moi, mi le simțeam ca de vată și mă opream des. Nu-mi rămînea să sper decît că o luasem în direcția bună. Știam că

pierdusem sânge, dar nu îmi dădeam seama cât. Trebuia să mă opresc la fiecare zece metri ca să-mi trag sufletul. Amețeala mă încerca și mai tare.

M-am înmuiat și am căzut în genunchi. Durerea din rotule îmi străbătu corpul ca o săgeată de foc, dar mi-a mai limpezit puțin creierul și am putut să mă ridic în picioare.

Eram murat din cap pînă la picioare. Ploaia și transpirația îmi lipiseră hainele de corp.

Mă concentram asupra lipăitului pantofilor și mă obligam să merg în continuare. Pas cu pas. Am văzut niște lumini cam la cincizeci de metri. Știam că eram capabil să ajung pînă acolo. Pas cu pas. M-am sprijinit un minut de o mașină albastră, doar un minut, cât să îmi regăsesc suflul;

El e... El e tipul.

Cineva mă apucă de sub brațe. Mă găseam într-o mașină și cineva încerca să mă scoată afară. Am fost apucat de mijloc și m-am trezit mergînd. În fața mea, niște lumini orbitoare. Un panou luminos: "Camera de gardă". În fața ușii, un infirmier.

— Ușurel, bătrîne. Relaxat, așa.

Parcă aveam gîtul rupt, abia îmi mai puteam ține capul pe umeri. Am încercat să vorbesc, dar aveam gura prea uscată. Îmi era teribil de sete și de frig. Am aruncat o privire la omul care mă ajuta: un bătrînel cu barbă căruntă și cu chelie. Am încercat să iau o poziție mai bună, încît să-l scutesc să-mi care toată greutatea, dar aveam genunchii moi și tremuram din toate încheieturile.

— Așa, așa, bătrîne. E bine, acum ajungem.

Avea o voce dură, dar încurajatoare. Infirmierul făcu cîțiva pași înainte, făcu stînga împrejur și fugi în camera de gardă. Au apărut doi practicanți, care m-au luat fiecare de cîte un braț. Erau puternici; aproape că

m-au luat pe sus, tîram bombeurile pe pămînt. Capul îmi căzuse înainte și simțeam ploaia rece pe ceafă. Mai mult am simțit decît am văzut cum chelbosul fuge înainte să ne deschidă ușa.

M-au băgat înăuntru. Era cald. M-au lungit pe o masă și au încercat să mă dezbrace, dar aveam hainele ude de apă și de sînge, așa că au intrat cu foarfecă în ele. Era atît de complicat, încît le-au trebuit ore întregi. Țineam ochii închiși, din cauza luminii de deasupra capului, care mă înnebunea.

— Faceți o hemogramă și testul de compatibilitate. Instalați trusa numărul patru în sala doi.

Niște oameni își făceau de lucru la capul meu. Vag, am simțit niște mîini și un tampon de pansament. Aveam fruntea grea și rece. Mă dezbrăcaseră complet. M-au uscat cu un prosop și m-au învelit într-o pătură. Am simțit cum sînt luat pe sus, pus pe o altă masă, care începu să se plimbe cu mine pe un coridor. Am deschis ochii și l-am văzut pe bătrînelul cu chelie.

— Unde l-ați găsit? Îl întrebă cineva.

— Pe o mașină. Era lăsat pe spate pe capota din față. Am crezut că e un bețiv. Dar era cu spatele pe capotă și cu picioarele înainte, spre stradă. Atunci m-am gîndit că i le strivește vreun nebun cu mașina, așa că m-am oprit să-i schimb locul. Abia atunci am văzut că e bine îmbrăcat și plin de sînge. Nu știam ce a pățit, dar nu era bine deloc și vi l-am adus vouă.

— Aveți idee ce i s-a putut întîmplă?

— Eu zic că a luat-o în barbă, dacă vă interesează opinia mea.

— Portofel nu avea, zise un stagiar. Cît vă datorează pentru cursă?

— Nu e cazul, vă rog, zise taximetristul.

— Sînt sigur că ar fi vrut să vă plătească.

— Lăsați, e bine așa. Bun! Gata, acum am șters-o, am treabă.

— Lăsați-mi totuși numele și adresa dumneavoastră, zise stagiarul.

Dar omul plecase deja.

M-au dus într-o cameră cu faianță albastră. Un bec puternic se aprinsese deasupra capului. Niște oameni se aplecară curioși deasupra mea. Am auzit zgomotul unor mânuși de cauciuc trase pe mâini, apoi chipurile reveniră deasupra mea, de astă dată cu niște măști chirurgicale.

— Mai întâi să oprim sîngele și după asta facem și niște radiografii.

— V-ați revenit, domnule? mă întrebă cineva.

Am dat afirmativ din cap și am vrut să spun ceva.

— Nu vorbiți. Este posibil să aveți maxilarul rupt. Vă închid mai întâi rana din frunte și apoi mai vedem noi ce e de făcut.

O infirmieră mă spălă pe față. Cînd termină, buretele era plin de sînge.

— Acum vă șterg cu puțin alcool. S-ar putea să vă usture puțin.

Cei doi stagiari îmi examinau rana, schimbînd păreri între ei.

— Scrie: plagă superficială de șase centimetri pe tîmpla dreaptă.

Abia dacă am simțit alcoolul. Mă gîdilă ușor și îmi răcori fața, atîta tot. Stagiarul își pregăti un ac curbat pentru suturi. Infirmiera făcu un pas și se plasă chiar lîngă capul meu. Mă așteptam să mă doară, dar nu am simțit decît o furnicătură ușoară. Stagiarul care mă cosea spuse:

— Ce tăietura dreaptă! La prima vedere ai spune că e o incizie chirurgicală.

— Cuțit?

— Poate. Dar nu-mi prea vine a crede.

Infirmiera îmi puse un garou pe braț și îmi luă o probă de sînge.

— Să îi facem și un antitetanos, zise el, fără să se oprească din cusut. Și o penicilină ar trebui. Domnule, continuă el la adresa mea, clipești o dată pentru da și de două ori pentru nu. Sînteți alergic la penicilină?

Am clipit de două ori.

— Sînteți sigur?

Am mai clipit o dată. Infirmiera îmi făcu imediat două injecții, în timp ce celălalt stagiar îmi studia atent corpul, fără să spună vreun cuvînt.

Am mai leșinat o dată. Cînd am deschis ochii, aveam deasupra capului instalația de radiografie. Cineva mi-a spus iritat:

— Ușurel, ușurel! Stai locului!

Și din nou mi s-a rupt filmul. M-am trezit într-o altă cameră. Stagiarii examinau radiografiile, încă umede și comentau. Apoi unul dintre ei plecă și celălalt veni lîngă mine.

— Se pare că totul este în regulă, zise el. Poate că aveți vreo cîțiva dinți clătinați, dar nu se vede nici o fractură.

Acum gîndeam mai limpede și eram suficient de treaz ca să întreb:

— A verificat și radiologul?

Întrebarea mea îl încuie pe loc, deoarece mi-au ghicit imediat gîndul: radiografiile craniene sînt greu de interpretat, fiind nevoie de ochiul unui specialist. În plus, se vede treabă că eram primul pacient care cerea astfel de lămuriri.

— Nu, radiologul lipsește pentru moment.

— Și unde este?

— A ieșit să bea o cafea.

— Chemați-l înapoi.

Aveam gura uscată și grea, mă durea maxilarul. Mi-am atins obrazul și am simțit cum radiază un flux de durere. Nici nu era de mirare că se uitau după o fractură!

— Hemograma ce arată?

— Ce spuneți?

Cred că abia mă înțelegeau, căci îmi simțeam limba umflată și articulam greu cuvintele.

— Vă întrebam care e rezultatul hemogramei?

Au schimbat o privire între ei, apoi unul îmi răspunse:

— 40, domnule.

— Vreau un pahar cu apă.

Unul se duse după apă, iar celălalt se uita perplex la mine, ca și cum ar fi descoperit atunci că are de-a face cu o ființă omenească.

— Sînteți medic?

— Nu, un pigmeu autodidact.

Nu mai știa cu ce mîină să-și facă cruci. Și-a scos un carnețel și mă întrebă:

— Ați mai fost internat în spitalul acesta?

— Nu și nici nu am de gînd să mă internez acum.

— Da, domnule, dar rana dumneavoastră...

— Dă-o dracului de rană! Adu-mi o oglindă.

— O oglindă?

Am suspinat obosit.

— Vreau să văd cu ce seamănă cusătura care mi-ați făcut-o.

— Domnule, dacă sînteți medic...

— Adu-mi o oglindă!

Am primit paharul cu apă și oglinda într-un timp remarcabil de scurt. Înainte de orice, m-am grăbit să beau apa. Era delicioasă.

— Știți, n-ar trebui să beți prea multă apă.

— Cu o hemograma de 40, nu-i nimic grav, doar știi și dumneata, nu?

Am ridicat oglinda, ca să-mi studiez tăietura din frunte. Stagiarii mă enervaseră, iar această furie mă ajuta să-mi uit durerea. Tăietura era adîncă și subțire.

Pleca de deasupra sprîncenei și cobora spre ureche. Făcuseră vreo douăzeci de puncte de sutură.

— De cît timp sînt aici? am întrebat.

— De o oră, domnule.

— Mai lasă-mă cu "domnule" și faceți-mi încă o hemaograma. Vreau să știu dacă am hemoragie internă.

— Păi aveți pulsul 75, domnule, și tenul...

— Faceți ce v-am spus!

Mi-au mai luat o probă de sînge. Cinci centimetri cubi.

— Ușurel, bătrîne, e doar o hemogramă.

Se uita la mine cu o privire plină de scuze, care mă distră și plecă. Pentru o hemogramă era necesar mai puțin de un centimetru cub de sînge.

M-am adresat celuiilalt.

— Mă numesc John Berry. Sînt patolog la *Lincoln*.

— Da, domnule, spuse el, pregătindu-și carnețelul.

— Fără notițe.

— Bine, domnule.

— Nici nu mă gîndesc să mă internez, așa că n-am nevoie de fișă.

— Dar, domnule, dacă v-a atacat cineva și v-a furat ceva...

— Nu m-a atacat nimeni. M-am împiedicat și am căzut. Asta-i tot.

— Dar, domnule, distribuția echimozelor și a contu-ziilor pe corp indică...

— Atîta pagubă, dacă nu prezint toate simptomele unei căzături urîte. Vă zic eu ce s-a întîmplat și gata.

— Dar...

— Suficient. Am încheiat discuția.

Uitîndu-mă mai bine la el, am văzut că avea halatul plin de sînge. Am presupus că era al meu.

— Nu aveți ecuson în piept.

— Nu.

— Altă dată să nu-l mai uiți. Nouă, bolnavilor, ne place să știm cu cine avem de-a face.

A tras adînc aer în piept înainte de a-mi răspunde:

— Domnule, eu sînt student în anul patru.

— Dumnezeu!

Mă bucuram că mă enervez, îmi dădea energie.

— Ia ascultă la mine! Dacă pe tine te distrează să faci o lună practică la urgențe, pe mine nu mă distrează deloc chestia asta. Cheamă-l imediat pe doctorul Hammond!

— Pe cine, domnule?

— Pe doctorul Hammond, medicul de gardă.

— Imediat, domnule.

Cînd să iasă pe ușă, mi-am dat seama că fusesem prea dur cu el. La urma urmelor, nu era decît un student care își făcea practica și părea un băiat de treabă.

— O clipă, te rog, i-am zis. Dumneata mi-ai făcut punctele de sutură?

— Da, eu le-am făcut, spuse el vinovat.

— O lucrătură frumoasă!

Zîmbi.

— Mulțumesc, domnule.

— Da' îmi spui tot "domnule"? Spune, ai examinat incizia înainte de sutură?

— Da... hm, da.

— Și care e părerea ta?

— Nu știu, incizia era deosebit de subțire și de adîncă. După mine, ar fi ca o tăietură de lamă de bărbierit.

A fost rîndul meu să zîmbesc.

— Sau de bisturiu?

— Nu înțeleg.

— Cred că o să mai vezi lucruri interesante în noaptea asta. Hai, cheamă-l, te rog, pe Hammond.

Rămas singur, nu mai aveam nimic de făcut ca să mai uit de durere. Fruntea ca fruntea, dar cel mai rău mă durea stomacul. Mă simțeam de parcă aș fi înghițit o bilă de popice. M-am întins pe o coastă și parcă mă simțeam mai bine. Hammond apăru după cîteva minute, cu studentul din anul patru după el.

— Salut, John!

— Salut, Norton! Cum îți mai merg treburile?

— Lasă-le pe ale mele. Tu cum stai? Nu te-am văzut cînd te-au adus, că mă ocupam eu de tine.

— Nici o problemă, băieții tăi au făcut treabă bună.

— Dar ce ai pățit, omule?

— Un accident.

— Ai avut baftă, zise Norton, aplecîndu-se să-mi examineze rana. Tăietură superficială, dar cred că ai pișat ceva sînge. Nici hemograma nu arată rău.

— Calitatea întîi!

— Cum te simți?

— Ca un rahat.

— Te doare capul?

— Puțin. Acum e ceva mai bine.

— Ți-e somn? Ți-e greață?

— Așa și așa.

— Rămîi întins și stai liniștit, spuse Hammond.

A scos o lanternă medicală din buzunar și s-a uitat la pupilele mele. Îmi făcu și un examen de fund de ochi la oftalmolog, după care îmi testă reflexele la fiecare mînă și la fiecare picior.

— Vezi? I-am întrebat. Nu scîrțîie nimic.

— Taci, că se poate să ai un hematom.

— Vax!

— Țe țin sub observație 24 de ore.

— Nici vorbă!

Dar cînd să mă ridic, m-am strîmbat de durere. Stomacul dădea să mi se ridice în gît. M-a ajutat Hammond să mă ridic.

— Auzi, spuse el, mă tem că scutecele tale...

— Au cam fost făcute bucăți și bucățele, nu? Știam. Fă-mi rost de un halat alb și de o pereche de pantaloni, vrei?

— Da' ce să faci tu cu un halat alb?

— Vreau și eu să fiu de față cînd vin ceilalți.

— Care ceilalți?

— Puțintică răbdare, Norton.

Studentul mă întrebă ce număr port și plecă după halat și pantaloni. Norton se uită încruntat și spuse:

— Să știi că nu pupi ținută de doctor decît cu o condiție.

— Of, Norton! N-am nici un hematom. Și dacă aș avea unul subdural, ar dura săptămîni sau luni de zile, pînă să se manifeste. Doar știi foarte bine.

— Și dacă ai un hematom extradural?

— Nici o urmă de fractură pe radiografii.

Hematomul extradural este o acumulare de sînge în interiorul cutiei craniene, datorată rupturii unei artere, aceasta provocată, la rîndul ei, de o fractură craniană. Afluxul de sînge din craniu poate provoca moartea prin compresiunea creierului.

— Mai întîi te plîngi ca nu ți-a verificat nici un radiolog filmele, și acum spui că nu ai nici o fractură, nu?

— Norton, te rog... Vorbești cu mine ca și cu o babă de 80 de ani.

— Bine, spuse el calm. O să ai halatul, dacă promiți să rămîi aici noaptea asta.

— Nu vreau o internare oficială, cu acte în regulă.

— E-n ordine. Rămîi pur și simplu aici. Mergem în camera de gardă.

Am strîmbat din nas.

— Fie, am zis în cele din urmă. Rămîn.

Hammond mă studie din cap pînă în picioare și mă întrebă:

— Cine te-a adus în halul ăsta?

— Puțină răbdare și ai să afli tot.

— S-ar zice că l-ai cam săpunit puțin pe stagiar și nici pe studentaș nu l-ai iertat.

— Nu am făcut-o intenționat. M-au enervat că mă tratau cu indiferența și o dezinvoltură...

— În noaptea asta, Harrison este de serviciu la radiologie... Un ageamiu de clasa întâi.

— Și vrei să mă faci să mă răzgîndesc?

— E cazul să-ți explic cum se petrec lucrurile și ce se poate întâmplă?

— Nu e cazul, știu și singur.

A venit și ținuta de medic. M-am grăbit să mă îmbrac. Cândva eram mîndru de halatul alb, acum mi se părea urît și respingător.

Au reușit să îmi găsească și pantofii, umezi și pătați de sînge. I-am șters cum am putut. Mă simțeam slăbit și obosit, dar trebuia să rezist.

M-am dus la distribuitorul automat și mi-am luat un sandviș și o cafea. Sandvișul nu avea nici un gust; aveam senzația că mănînc hîrtie de ziar, dar m-am gîndit că trebuia să înghit ceva. Hammond nu mă scăpa din priviri.

— Așa, mi-am adus aminte, zise el. Am verificat ce m-ai rugat. În legătură cu Roman Jones.

— Ei? Ce ai aflat?

— O singură dată a trecut prin spitalul ăsta, pe la urologie. Prezenta simptome de colică nefritică, așa că i-au făcut niște analize de urină.

— Și rezultatul?

— Hm, globule roșii nucleate.

— Aha, înțeleg.

Povestea clasică. Mulți bolnavi vin la spital și se plîng de dureri mari sub abdomen și de dificultăți la urinare. Cel mai plauzibil diagnostic într-un asemenea caz este prezența pietrelor la rinichi, adică una din cele mai dureroase situații, caz în care se administrează

morfină, imediat după stabilirea diagnosticului. Dar, pentru a avea o confirmare, se fac analize de urină, în care se caută urme de sînge. De obicei, pietrele la rinichi provoacă iritații și o sîngerare ușoară pe căile urinare.

Morfinomanii știu că este relativ ușor să primească morfină dacă au pietre la rinichi și nu de puține ori încercă să simuleze o colică nefritică. Unii dintre ei chiar reușesc foarte bine.

Cunosc la perfecție toate simptomele și sînt în stare să le imite la marea artă. Apoi, cînd li se cere o probă de urină, au grijă să se înțepe în deget și să stoarcă o picătură de sînge în flacon.

Cîtiva dintre ei sînt însă prea slabi de înger și, decît să se înțepe, preferă să utilizeze sînge de animal, de pui, cel mai frecvent. Problema este că, spre deosebire de oameni, puii de găină au globule roșii nucleate. Prezența în urină a globulelor nucleate arată că "bolnavul" nu este bolnav și simulează, iar în cele mai multe cazuri este toxicoman.

— L-au căutat de înțepături de seringă?

— Nu. A șters-o din spital la primele întrebări ale medicilor și nu l-a mai văzut nimeni.

— Interesant. Deci probabil că Roman Jones este morfinoman, nu?

— Da, așa se pare.

Mîncarea mi-a făcut bine. Am reușit să mă ridic în picioare, dar continuam să mă simt obosit și nici durerea nu mă lăsase.

I-am dat telefon lui Judith, spunîndu-i că sînt la *Memorial Hospital*, să stea liniștită, că totul e în regulă și că aveam să mai întîrzii. Nu i-am suflat o vorbă despre atac sau despre rană. Se va speria oricum cînd voi ajunge acasă, nu avea nici un rost să o îngrozesc de pe acum.

L-am urmat pe Hammond pe coridor, încercînd să-mi camuflez durerea. Mă întreba într-una cum mă simt și îi răspundeam de fiecare dată că foarte bine. Mințeam cu nerușinare. Sandvișul începea să mi se învîrtă prin stomac și statul în picioare nu se potrivea deloc cu durerea mea de cap. Cel mai rău era însă cu oboseala. Mă simțeam groaznic de obosit.

Am ajuns în camera de gardă, dar am ieșit afară, să tragem puțin aer curat în piept. Ploaia nu încetase, dar răcoarea nopții îmi făcea bine.

— Ești cam palid, zise Hammond.

— Îți faci griji degeaba.

— Nu vorbi, că încă nu am verificat dacă ai o hemoragie internă sau nu.

— Stai liniștit.

— Dacă ți-e rău, să îmi spui. Nu fă pe grozavul.

— Nu semăn eu cu un erou.

Stăteam și așteptam. Din cînd în cînd trecea cîte o mașină, dar în rest era o liniște de mormînt.

— Și ce ziceai că urmează să se întîmple? mă întrebă Hammond.

— Prea bine nu știu nici eu, dar sînt sigur că vor fi aduși și un negru și o tînăra.

— La Roman Jones te referi? Este și el implicat în toată povestea asta?

— Așa am impresia.

De fapt, eram ca și sigur că Roman Jones mă atacase. Exact nu îmi mai aduceam aminte. Ce se întîmplase chiar înainte de accident era undeva în ceață. Era și de așteptat. Nu aveam decît o amnezie retrogradă în toată regula, obișnuită în cazul rănilor cu obiecte contondente, care acoperă în mod normal sfertul de oră ce precede lovitura. Oricum, prea limpede nu îmi era ce se întîmplase.

Dar nu putea fi decît Roman. Era singura ipoteză logică. Roman plecase spre Beacon Hill, nimic mai logic.

Acum însă trebuie să ne înarmăm cu răbdare.

— Cum te simți?

— Tu nu te-ai plictisit să mă întrebi cum mă simt?
Că eu m-am plictisit să-ți tot răspund că mă simt bine.

— John, arăți ca dracu', ești obosit.

— Știu. Obosit sînt de o săptămînă.

— Nu, nu, vreau să spun că ești somnolent.

— Asta te preocupă pe tine? I-am întrebat.

Hammond a tăcut, se plictisise probabil. M-am uitat la ceas. Trecuseră aproape două ore de cînd am fost crestat. Asta însemna o bucată de vreme. Mai mult decît necesar.

Chiar în clipa aceea, dădu colțul o mașină de poliție scrîșnind din cauciucuri, cu sirena urlînd și girofarul în funcțiune. Imediat după aceea apăru o ambulanță. În timp ce ambulanța dădea cu spatele la intrarea de la urgențe, din a treia mașină săriră doi bărbați. Ziariști. Mi-am dat seama după fețele lor curioase. Unul dintre ei s-a întors la mașină după aparatul de fotografiat.

— Fără fotografii, am zis.

Ușile ambulanței au fost deschise și doi infirmieri au coborît o targă. Silueta umană întinsă pe ea era deformată. Membrele superioare și trunchiul parcă trecuseră printr-o mașină infernală.

În lumina rece a neonului de la intrarea în camera de garda i-am zărit chipul: Roman Jones. Partea dreaptă a craniului îi era strivită, arăta ca o minge dezumflată. Avea buzele vineții, aproape negre.

Blitzul aparatului de fotografiat ne orbi pe toți, pentru o clipă.

Hammond se apucă de lucru din mers. Dintr-o singură mișcare, îl apucă pe Roman de încheietura stîngă, cu dreapta îi palpă carotida și își puse urechea pe pieptul lui. Se ridică și, fără o vorbă, începu să îl apese ritmic pe piept.

— Chemați anestezistul, zise el. Chemați și chirurgul de gardă. Aduceți o targă cu roțile, de reanimare. Vreau aramină, soluție unu la mie. Mască de oxigen. Executarea!

Din sala de urgențe l-au dus într-o sală de tratament. Hammond continuă masajul cardiac tot drumul, fără să piardă ritmul. Când am ajuns în sală, chirurgul era deja acolo.

— Stop cardiac? întrebă el.

— Da, zise Hammond. Apnee fără puls perceptibil.

Chirurgul nu mai așteptă infirmiera să-i aducă mănușile. Și le luă singur și, cu un gest brutal, le trase pe mâini, fără să piardă din ochi silueta imobilă a lui Roman Jones.

— Deschidem imediat, spuse el îndoind degetele.

Hammond dădu afirmativ din cap, fără să se oprească din masaj, deși nu se vedea nici un efect. Buzele și limba lui Roman se înnegriseră și mai tare, iar pe față și pe urechi îi apăruseră pete întunecate. I-au pus masca de oxigen.

— Cît? întrebă infirmiera.

— Șapte litri, spuse chirurgul.

Cineva i-a întins un bisturiu. Nici nu am văzut când i-a tăiat hainele la piept. Începu să i le smulgă, fără să lase bisturiul din mână. Nimeni nu s-a mai ostenit să-l dezbrace de tot. Lipsit de orice expresie, se aplecă cu bisturiul în mîna dreaptă, cu degetul arătător întins pe lamă.

— Perfect, spuse el și făcu incizia pe partea stîngă a pieptului.

Incizia era adîncă și provocă sîngerări, dar nu le băgă în seamă. Dezveli coastele și făcu o incizie între ele, apoi introduse distanțatorul. Cu ajutorul acestuia, depărtă mult coastele, pînă plezniră cu un zgomot sec. Prin gaura căscată am văzut plămîinii ce păreau

șifonați. Inima nu mai bătea în adevăratul sens al cuvîntului, ci fremăta ușor.

Chirurgul își băgă mîna în toracele lui Roman și începu masajul. Inițial ușor, îndoind pe rînd degetul mic, inelarul, mijlociul și arătătorul. Repetă apoi mișcarea.

Cineva îi pusese lui Roman pe braț manșeta unui tensiometru, iar Hammond o umflă privind spre ceas.

— Nimic, a spus el după un moment.

— Este în fibrilație, spuse chirurgul masînd în continuare inima. Mai așteptăm puțin.

Continua așa încă vreo două minute. Tenul lui Roman se întunecă și mai tare.

— Slăbește. Vreau cinci centimetri cubi de epinefrină unu la mie.

Cineva i-a pregătit seringă în cîteva secunde. Chirurgul facu injecția direct în inimă, apoi continuă masajul.

Au mai trecut cîteva minute. Mă uitam în tăcere la inima din palma chirurgului și la plămînii în care aparatul de respirat trimitea regulat aer. Dar starea pacientului se înrăutățea vazînd cu ochii. În cele din urmă, chirurgul se opri.

— S-a terminat, gata.

Și-a scos mîna din torace, îl privi pe Roman Jones și își scoase mînușile. Se aplecă să examineze tăieturile de pe pieptul și brațele cadavrului, apoi se uită la rana urîță de la cap.

— Probabil că inițial a fost un stop respirator. Nu pot să-mi închipui cu cîtă violență a putut fi lovit. Semnezi tu certificatul de deces? îl întrebă pe Hammond.

— Da, mă ocup eu.

Atunci dădu buzna în sală o infirmieră.

— Doctore Hammond, zise ea, doctorul Jorgensen are nevoie de dumneavoastră. Am primit o femeie în stare de șoc hemoragic.

Prima persoană pe care am văzut-o când am ieșit în hol, a fost Peterson. Drept, nemișcat, în civil, cu o expresie de mirare și îngrijorare în același timp. Observându-mă, alergă la mine și mă apucă de mînecă.

— Ia spune, Berry...

— Mai târziu, am zis.

M-am luat după Hammond și infirmieră, pînă într-o altă sală de tratament. Pe o masă, zăcea palidă o tînăra. Avea încheieturile bandajate. Își clătina capul dintr-o parte într-alta și gema într-una.

Jorgensen, internistul, era aplecat deasupra ei.

— Sinucidere, i-a spus el lui Hammond. I-am oprit hemoragia și acum îi facem o transfuzie.

Îi caută apoi o venă, la picior.

— I-am determinat deja compatibilitatea, zise el, introducînd acul. Am trimis la banca de sînge după o rezervă suplimentară. Ar trebui cel puțin un litru. Hemograma e OK, dar asta nu înseamnă nimic.

— De ce îi injectezi în picior? întrebă Hammond.

— A trebuit să-i bandajez încheieturile și nu vreau să risc o transfuzie la membrele superioare, zise Jorgensen.

Am făcut un pas înainte. Era Angela Harding. Încetase să mai fie la fel de frumoasă. Era albă ca varul și crispată.

— Ce crezi? întrebă Hammond.

— Ar trebui să scape, dacă nu se întîmplă nimic neprevăzut.

Hammond se uită la mîinile ei; avea niște pete maro pe degete. Apoi mă întrebă:

— Asta e fata despre care vorbeai?

— Da, am zis. Angela Harding.

— Fuma mult, nu glumă.

— Uită-te mai bine.

Hammond îi ridică o mână și îi miroși mâinile pătate.

— Nu e tutun.

— Știu eu? am făcut pe misteriosul.

— Atunci... e infirmieră?

— Da.

Erau pete de tinctură de iod. Lichidul ăsta este folosit ca dezinfectant și pătează țesuturile cu care intră în contact. Este folosit la dezinfectarea locurilor în care trebuie făcută o incizie sau pentru o injecție.

— Asta nu mai înțeleg, zise el.

M-am apropiat. Pe degetul mare avea câteva tăieturi fine, superficiale, dar prea puțin adânci ca să sângereze.

— Ce crezi că ar putea fi?

— Și-a probat lama. E constatarea clasică, una dintre cele care permit stabilirea sinuciderii. Disperații care vor să-și taie venele își fac câteva tăieturi pe degete sau în palmă, ca să verifice lama sau să vadă dacă îi doare.

— Nu, l-am contrazis.

— Atunci, ce să fie?

— Ai văzut vreodată pe cineva care s-a bătut cu cuțitul?

Hammond îmi făcu semn că nu, ceea ce nu era deloc surprinzător. Genul acesta de cunoștințe era rezervat patologilor. Tăieturile superficiale pe mâini sînt inevitabile în timpul unei bătăi cu cuțitul.

— Sînt semne specifice?

— Exact.

— Vrei să spui că a supraviețuit unui atac cu cuțitul?

— Da.

— Cum așa?

— Aflăm imediat.

M-am întors apoi la Roman Jones. Îl lăsaseră în cealaltă sală de tratament, în care se găsea Peterson, împreună cu un bărbat în civil, care examina ochii cadavrului.

— Berry, mă luă el în primire, ai un talent deosebit să pici ca musca în lapte.

— Și dumneata la fel.

— Da, zise Peterson, numai că asta-i meseria mea.

Îmi arătă cu capul omul de lîngă el.

— Ca să nu-mi mai reprozezi același lucru ca data trecută, acum am venit cu un medic legist. Știai că afacerea a ajuns la procuratură?

— Știam.

— Pe tipul ăsta îl chema Roman Jones. Cel puțin așa scrie în actele lui.

— Unde l-ați găsit?

— Se odihnea pe stradă, undeva prin Beacon Hill; cu capul crăpat. Probabil că a căzut în cap de la etajul doi. Era și un geam spart, ce dădea în apartamentul unei anume Angela Harding.

— Știu.

— Tu știi cam multe...

Nu m-am obosit să-i răspund. Migrena mă omora. Tîmplele mi se zbăteau dureros și mă simțeam îngrozitor de obosit. Nu îmi doream decît un singur lucru: să mă culc și să dorm mult, mult, mult. Dar somnolența aceasta nu avea darul să mă destindă; crampele de la stomac mă scuturau urît.

Legistul se îndreptă și îi aruncă o privire lui Peterson.

— Greu de determinat cauza precisă a morții, spuse el, arătînd cu degetul spre pieptul căscat. N-au mai lăsat nimic la locul lui. Oricum, la prima vedere aş opta pentru zdrobirea craniului. Spuneți că a căzut pe geam?

— Asta-i concluzia la care am ajuns, zise Peterson, uitîndu-se la mine.

— Mă ocup eu de hîrtii, zise legistul. Dă-mi actele lui.

Peterson îi dădu portofelul lui Roman Jones. Medicul se duse într-un colț, pentru a completa niște formulare. Eu am continuat examinarea cadavrului. Mă interesa în special craniul.

În clipa în care am atins rana căscată, Peterson mă întrebă:

— Berry, ce faci acolo?

— Examinez corpul.

— Cine te-a autorizat?

— De care autorizație am nevoie?

Punînd această întrebare, am aruncat o privire legistului, care scria de zor, dar sînt sigur că nu scăpa nici un cuvînt.

— O să fie o autopsie, spuse Peterson.

— Perfect, eu sînt specialist. Vă cer permisiunea să fac autopsia, am zis.

— Nu ți-o dau.

În clipa aceea, interveni medicul legist:

— Hai, Jack! Omul e de meserie, de ce te încăpățînezi?

Peterson se uită la el, apoi la mine și apoi din nou la el. În cele din urmă, zise:

— Fie, Berry. Examinează-l. Dar îl lași așa cum e, nu îl mai desfaci și tu!

Am privit cu atenție leziunea craniană. Avea craniul înfundat, în formă de cupă, de dimensiunile unui pumn, dar nimeni nu ar fi fost în stare să dea un pumn cu așa o forță. Pentru așa ceva era nevoie de o lovitură aplicată cu capătul unei bîte sau a unei țevi. Am privit mai de aproape și am observat cîteva așchii din lemn lipite de pielea însîngerată. M-am stăpînit cu greu să nu le culeg.

— Spuneți că e o fractură craniană, cauzată de cădere?

— Da, zise Peterson. De ce?

— Întrebam și eu.

— Bine, bine, dar de ce?

— Aș vrea să știu cum explici tu tăieturile de la cap.

— Noi credem că s-a rănit sus, în cameră. După toate aparențele, s-a bătut cu fata aia, Angela Harding. Am găsit în cameră un cuțit de bucătărie pătat cu sânge. Cred că a fost atacat de către fată cu acel cuțit. În orice caz, ori a căzut pe fereastră, ori a fost împins. Așa a murit, fracturându-și craniul.

Peterson se opri să respire, cu ochii ațintiți la mine.

— Continuă, i-am spus.

— Asta-i tot.

Am dat din cap, am ieșit din sală și m-am întors cu o seringă. M-am aplecat deasupra cadavrului și i-am înfipt acul în gât, căutând jugulara. Nu avea nici un rost să-mi pierd timpul cu venele de la mână.

— Berry, acum ce mai faci?

— Prelevez puțin sânge, am zis, trăgând câțiva centimetri cubi de sânge albăstrui.

— Ce să faci cu el?

— Vreau să văd dacă nu a fost otrăvit.

Acesta a fost primul răspuns care mi-a trecut prin cap.

— Ce te face să crezi că a fost otrăvit?

— Nimic deosebit, am eu un presentiment și vreau să verific.

Am lăsat seringă să-mi cadă în buzunar și am dat să plec, dar mă opri Peterson.

— O clipă? Așa grăbit?

M-am oprit.

— Am să-ți pun vreo cîteva întrebări.

— Serios? m-am mirat eu.

— Da. Uite, zise Peterson, noi credem că tipul ăsta s-a bătut cu Angela Harding. După care tipul a ieșit pe geam și fata a încercat să se sinucidă.

— Mi-ai mai zis o dată.

— Da, dar e o problemă. Jones a fost un tip solid, bine făcut, cel puțin 80 de kilograme. Tu chiar crezi că o fată așa de subțirică și firavă ca Angela Harding a fost în stare să-i facă vînt pe geam?

— Poate că a căzut singur.

— Dar poate că i-a dat și ea o mîină de ajutor.

— Poate.

Peterson mă fixă cu privirile. Ochii i se opriseră pe pansamentul care îmi acoperea rana.

— Și zici că ai avut necazuri în seara asta?

— Da.

— Ce s-a întîmplat?

— Am căzut într-o baltă.

— Și așa ți-a sărit smalțul?

— Nu. În cădere am șters cu capul unul dintre minunatele contoare de parcare, plantate cu atîta generozitate de primărie, ca să bage cetățenii monezi în ele. Așa m-am ales cu o tăietură de toată frumusețea.

— Plagă contuză?

— Nu, dimpotrivă: bine definită artistic.

— Ca cea a lui Roman Jones?

— Nu știu.

— L-ai mai văzut vreodată pe Roman Jones?

— Da.

— Aha. Cînd?

— În seara asta. Acum vreo trei ore.

— Uite o chestie foarte interesantă.

— Înțelege ce vrei. Succes!

— Ușurel! Știi că te pot zăvorî nișel pentru un interogatoriu?

— Cum să nu știu? Dar sub ce acuzație?

— Habar n-am. Complicitate, orice.

— Perfect. Și ajungi la tribunal cît ai clipi. Îți cer daune morale și despăgubiri în valoare de două milioane de dolari înainte să pricepi tu ce ți se întîmplă.

— Doar pentru un interogatoriu?

— Da, bineînțeles! Atitudine compromițătoare la adresa unui medic. Vezi tu, cea mai mică pată pe reputația unui medic sau cea mai mică bănuială la adresa lui, înseamnă daune. Morale și financiare. Pentru un medic, reputația înseamnă totul: carieră, bani, viață. Tribunalul nu ar ezita o secundă.

— Bine, dar Art Lee nu are o atitudine ca asta.

Am zîmbit cît am putut de obraznic.

— Serios? Facem pariu?

Mi-am continuat drumul spre ușă, dar Peterson mă opri din nou.

— Doctore! Tu cîte kile ai?

— 82. Tot atîtea cîte aveam și acum opt ani.

— Opt ani?

— Da, am zis. Cînd eram copoi în Poliția Militară.

Trăiam senzația că aveam capul prins într-o menghină. Mă tortura o durere sălbatică. Pe coridor, m-a apucat o greață violentă, de nestăpînit. Am intrat repede într-o toaletă ca să dau afară sandvișul și cafeaua. Mă trecuseră sudori reci și mă simțeam foarte slăbit. Mi-am revenit puțin și m-am dus după Hammond.

— Cum te simți?

— Te repeți, bătrîne.

— Arăți ca naiba, de parcă îți vine să verși.

— Nu este cazul.

Am scos din buzunar seriga cu sîngele lui Roman și am pus-o pe masă, apoi am mai scos o seringă din dulapul cu instrumente.

— Poți să-mi faci rost de un șoarece? am întrebat.

— Un șoarece?

— Da.

Hammond se încruntă.

— Ceva șobolani sînt în laboratorul lui Cochran. S-ar putea să nu fie încuiat.

— Nu de șobolani am eu nevoie, ci de un șoarece.

— Vino cu mine să ne încercăm norocul.

Cînd să plecăm spre subsol, ne opri o infirmieră ca să ne spună că i-a anunțat pe părinții Angelei Harding. Hammond o rugă să îl cheme cînd vor sosi sau dacă se trezește Angela.

Am coborît în pivniță. A trebuit să ne croim drum printr-un labirint de coridoare întortocheate, încărcate de țevi. În cele din urmă, am reușit să ajungem în sectorul animalelor.

La fel ca marea majoritate a spitalelor care lucrează în colaborare cu o universitate, *Memorial Hospital* are și el o aripă întreagă destinată cercetării animalelor pentru experiențe. Din loc în loc, am auzit lătrături și fîlfîit de aripi. Am ajuns, în fine, la o ușă pe care scria: "Animale mici". Hammond o deschise.

Toți pereții erau acoperiți de jos pînă sus cu rafturi pline cu diferite cuști cu șoareci și șobolani. Mirosul era foarte puternic.

Hammond băgă mîna într-o cușcă și scoase un șoarece, de coadă. Zbătîndu-se, șoarecele încercă să-l muște de mîină, dar nu reuși. Prudent, Hammond îl apucă totuși de ceafă, punîndu-l pe masă.

— Și acum? întrebă el.

Am scos seringă din buzunar și i-am injectat puțin sînge extras din corpul lui Roman Jones. Apoi Hammond lăasă șoarecele să cadă într-un borcan de sticlă.

Cîteva minute lungi, șoarecele se învîrte pe fundul borcanului.

— Și ce așteptăm? mă întrebă Hammond.

— Graba ageamiului, am spus. Ai auzit vreodată de metoda șoricelului?

— Nu.

— Metodă veche, empirică. Multă vreme s-a folosit ca metodă de laborator.

— În loc de analiză de laborator? Ce să determine?

— Prezența morfinei, am zis.

Șoarecele continua să se învîrtă în cerc. Apoi încetini, se contractă și ridică coada vertical.

— Pozitiv, am spus.

— Adică morfină prezentă?

— Exact.

— Asta înseamnă că Jones a fost morfinoman? mă întrebă Hammond.

— Da.

— Și fata?

— Aflăm imediat.

Cînd ne-am întors, Angela își revenise. Foarte obosită, după transfuzia unui litru și jumătate de sînge, avea ochii triști. Dar mai obosită decît mine, sigur nu era. Aveam o oboseală profundă, năpraznică, un fel de slăbiciune generală accentuată și de faptul că mă chinuia o teribilă stare de vomă.

O infirmieră ne șopti:

— Tensiunea a urcat de la șapte jumătate la zece.

Străduindu-mă să îmi înfrîng oboseala, m-am apropiat de patul ei și am bătut-o ușor pe mîină:

— Angela, cum te simți?

Răspunsul ei veni lent și fără intonație:

— Simt că o să înnebunesc.

— O să-ți revii repede.

— Am ratat, spuse ea. Am ratat.

— Ce vrei să spui?

O lacrimă îi curgea pe obraz.

— Am ratat, asta e. Am încercat și nu mi-a ieșit.

— Lasă, totul e în regulă.
— Da, dar am ratat.
— Aș vrea să vorbim puțin.
A întors capul.
— Lasă-mă în pace!
— Angela, este foarte important.
— Să vă ia dracu' de doctori! Nu mă puteți lăsa în pace? Vreau să fiu lăsată în pace! De asta am și făcut-o, ca să fiu lăsată în pace, înțelegeți?
— Te-a găsit poliția.
Rîse.
— Doctorii și copoii!
— Angela, avem nevoie de ajutorul tău!
Ridică mâinile și își privi încheieturile bandajate.
— Nu, spuse ea. Niciodată!
— În cazul ăsta, îmi pare rău. Fă-mi rost de niște nalorfină, i-am zis lui Hammond.
Eram sigur că fata auzise, dar nu reacționa deloc.
— Cîtă vrei?
— Zece miligrame, am spus. O doză mare.
Angela avu un frison, dar tăcu.
— Angela, ești de acord?
Ridică spre mine niște ochi plini de furie și, parcă, de încă ceva ce semăna a speranță. Fără nici o îndoială, știa despre ce este vorba.
— Ce ai spus? întrebă ea.
— Dacă ești de acord să-ți facem zece miligrame de nalorfină.
— Da, bineînțeles, zise ea. Faceți-mi ce vreți, mă doare în cot.
Nalorfina este un antagonic al morfinei. Dacă fata se droga, nalorfina ar deprima-o brusc și foarte violent, poate chiar să o ucidă dacă doza este prea mare.
În cameră intră o infirmieră, care tresări nerecunoscîndu-mă imediat, dar îi trecu repede.

— Domnule doctor, au venit părinții Angelei Harding. I-a anunțat poliția.

— Foarte bine. Vin.

Am ieșit. Pe hol erau un bărbat și o femeie, foarte nervoși. Înalt, bărbatul era îmbrăcat la repezeală și reușise să ia un ciorap de o culoare și unul de altă culoare. Femeia era frumoasă și părea îngrijorată. Uitându-mă la ea, am avut impresia că am mai văzut-o undeva, dar nu știam de unde s-o iau. Trăsăturile ei îmi păreau atît de familiare, încît mă obseda întrebarea unde o mai văzusem.

— Eu sînd doctorul Berry.

— Tom Harding. Dînsa este soția mea.

Mi-a sțrîns mîna ca și cînd ar fi vrut să mi-o rupă.

M-am uitat la ei. Păreau doi oameni de treabă, cam la vreo cincizeci de ani amîndoi, foarte surprinși să se trezească chemați la spital în toiul nopții, pentru că fiica lor își tăiasе venele.

— Ă, infirmiera... ăăă, ne-a spus ce a... pățit Angela, zise domnul Harding.

— Se va restabili repede, am zis.

— Putem să o vedem? întrebă doamna Harding.

— Nu imediat. Mai avem de făcut cîteva analize.

— Asta nu înseamnă că...

— Nu, sînt doar niște analize de rutină.

Tom Harding dădu din cap.

— I-am spus soției mele că va fi bine. I-am spus că, fiind infirmieră aici, vor avea grijă de ea.

— Cum să nu, am zis. Facem tot ce putem.

— Și chiar e mai bine? întrebă doamna Harding.

— Da. În cîteva zile va fi restabilită complet.

Se întoarse spre soțul ei.

— Atunci, poate ar fi mai bine să-l sunăm pe Leland, să îi spunem să nu se mai deranjeze.

— Cred că e deja pe drum.

— Încearcă, totuși.

— Este un telefon în biroul de internări, am spus.

Tom Harding plecă să telefoneze, iar eu am întrebat-o pe doamna Harding dacă s-a dus să vorbească cu medicul familiei.

— Nu, spuse ea, cu fratele meu. Este medic și o iubește pe Angela de când era mică.

— Lelan Weston, am spus eu, bucuros că în sfârșit îmi dădusem seama cu cine semăna.

— Da. Îl cunoașteți?

— Sîntem prieteni vechi.

Înainte să mai aibă timp să răspundă, apăru Hammond cu o seringă.

— John, ești sigur că e bine să...

M-am grăbit să-i iau vorba.

— Doamnă Harding, dumnealui e doctorul Hammond, șef al grupului de medici stagiaari.

— Doctore...

Doamna Harding îl salută înclinînd ușor capul, dar deveni brusc neîncrezătoare.

— Fiica dumneavoastră își va reveni în curînd, zise și Hammond.

— Mă bucur, îi spuse ea sec.

Ne-am cerut scuze și am plecat. Pe culoar, Hammond nu se putu abține să îmi spună:

— Să dea dracu', sper că știi ce faci!

— Știu foarte bine.

M-am oprit la o chiuvetă și am băut apă dintr-un pahar de plastic, apoi l-am umplut din nou și l-am luat cu mine. Durerea de cap se agravase și starea de somnolență devenise acută. Voiam să mă culc, să dorm, să mă odihnesc, să uit. Am avut grijă să nu-i suflu o vorbă lui Hammond pe tema asta, căci nu știam cum ar fi reacționat.

— Știu eu ce fac, am repetat.

— Sper. Nu de alta, dar eu sînt medicul de gardă și, dacă i se întîmplă ceva, eu răspund.

— Știu. Stai liniștit.

— Stai liniștit! Stai liniștit! Zece miligrame de nemernicie din asta! Îți dai seama ce-o s-o scuture?

— Calmează-te!

— Calmează-te! Dar poate să moară, omule! Începe și tu cu două miligrame și, dacă nu are nici un efect în douăzeci de minute, treci la cinci miligrame și așa mai departe.

— Da, am spus. Ai dreptate, numai că dozele graduale nu ar omorî-o.

Hammond se opri și se uită îndelung la mine.

— John, tu ți-ai pierdut mințile?

— Nu, uită-te la mine.

Am intrat în camera Angelei. Am găsit-o culcată pe o parte, cu spatele la noi. Am pus nalorfina și seringă pe noptiera, în așa fel încît să fiu sigur că Angela va citi eticheta. Am ocolit patul ca să ajung în fața ei. M-am întins peste ea și – fără să mă vadă – am umplut repede seringă cu apă din paharul cu care venisem.

— Angela, îmi dai voie?

S-a întors pe spate și mi-a întins mîna. I-am pus garoul, am frecat cu grijă, am căutat vena și i-am injectat tot conținutul seringii. Angela mă privea în tăcere. Cînd am terminat, am făcut un pas înapoi și am spus:

— Asta e!

Angela se uita cînd la Hammond, cînd la mine. Hammond era mut de uimire, îl surprinsese manevra mea.

— Nu durează mult, am spus.

— Cît mi-ați dat?

— Suficient.

— Zece? Zece mi-ați dat?

Începuse să se agite. Am bătut-o ușor pe mînă.

— Nu ai de ce să te neliniștești.

— Cît? Douăzeci?

— Oho! Nici chiar așa. Ți-am făcut două miligrame, nu mai mult.

— Două!

— Vezi, n-o să mori din atît.

Gemu și se întoarse cu spatele la noi.

— Trebuia mai mult? am întrebat-o.

— Ce vrei să dovedești?

— Asta tu știi, Angela. Tu știi ce e de dovedit.

— Dar două miligrame...

— Ajung doar pentru a-ți declanșa simptomele. Doar pentru sudori reci, crampe și dureri.

— Dumnezeu!

— N-ai să mori, i-am repetat. Știi și tu, nu-i așa?

— Ticăloșilor! Nu v-a cerut nimeni să mă aduceți aici, să...

— Dar ești aici, Angela! Și ai și niște nalorfină în vene. Nu multă, dar destul.

Pe frunte începuseră să-i apară broboane de transpirație.

— Ajunge, faceți ceva!

— Ar merge cu niște morfină.

— Nu, nu vreau morfină! Faceți ceva, vă implor. Opriți simptomele astea cumva!

— Atunci, vorbește, am zis. Vorbește-ne despre Karen.

— Mai întîi faceți-mi morfină!

— Nu.

Hammond începu să se neliniștească și făcu un pas înainte. L-am dat ușor la o parte.

— Vorbește, Angela!

— Nu știu nimic.

— Foarte bine. Rămîne să așteptăm să înceapă simptomele. Și ai să vorbești cînd n-ai să mai poți de durere.

Udase deja perna cu transpirație.

— Nu știu nimic, nu știu nimic!

— Vorbește!

— Nu știu nimic!

Angela fu cuprinsă de frisoane. Mai întâi ușoare, apoi din ce în ce mai greu de controlat. Imediat începu să tremure din tot corpul.

— Începe, Angela!

Scrîșni din dinți.

— Nu-mi pasă!

— Ți-o faci cu mîna ta.

— Nu!... Nu!... Nu!...

Am scos din buzunar o fiolă de morfină și am pus-o pe masă, să o vadă.

— Vorbește!

Frisoanele au luat-o din nou, cu o intensitate sporită, pînă cînd a ajuns să se zbată în spasme. Se încovoiasă în pat, tremurînd toată. Mi-ar fi fost milă de ea, dacă nu aș fi știut că își provoca singură reacția, din moment ce nu îi injectasem nici o picătură de nalorfină, ci doar apă chioară.

— Angela...

— Bine, zise ea gîfîind. Eu i l-am făcut. *Eu*. Trebuia să i-l fac!

— De ce?

— Din cauza anchetei. Ancheta.... ancheta de la clinică...

— Tu furai de la chirurgie?

— Da... nu mult, cîte puțin... dar destul...

— Cît timp ai furat?

— Trei ani... poate patru...

— Și ce s-a întîmplat?

— Roman... a dat lovitura... la clinică... A furat de la farmacie... Roman Jones...

— Cînd?

— Săptămîină trecută.

— Și?

— Și cu ancheta... au verificat pe toată lumea.

- Și atunci a trebuit să te oprești din furat?
- Da.
- Și ce-ai făcut?
- Am încercat să cumpăr de la Roman.
- Spune mai departe.
- Cerea mult... prea mult...
- Și cine a avut ideea cu avortul?
- Roman.
- Ca să faci rost de bani?
- Da, ca să cumpăr de la el.
- Cît ți-a cerut?

Știam răspunsul, nu mai era nevoie să o întreb. De fapt a și zis:

- 300 de dolari.
- Și atunci i-ai făcut avortul lui Karen?
- Da... da... da...
- Și cine a făcut-o pe anestezistul?
- Roman. A fost simplu... tiopental.
- Și Karen a murit, nu?

— Se simțea bine, când a plecat... Am chiuretat-o în pat la mine... A mers foarte bine... a decurs excelent... În patul meu...

- Și după aia a murit. Știi?
- Da... Dumnezeu! Fă-mi puțină morfină!
- Asta am să și fac, am spus.

Am tras repede niște apă în seringă și, în fața ei, am dat aerul afară, pînă a țîșnit un firicel subțire de apă, pe care i-am injectat-o intravenos. Angela se calmă imediat. I s-a încetinit respirația și s-a destins.

— Angela, am întrebat-o, deci tu i-ai făcut avortul lui Karen?

- Da.
- Avortul care i-a provocat moartea, nu?
- Da, a răspuns ea cu o voce stinsă.

— Bun, am bătut-o prietenește pe mîină. Gata, s-a terminat, odihnește-te!

Am ieșit din nou pe coridor.

Tom Harding aștepta, împreună cu soția lui, fumînd și plimbîndu-se încolo și înapoi.

— Cum se simte, domnule doctor? Analizele...

— Perfect, am spus. Își va reveni de minune.

— Este o mare ușurare pentru noi, zise el, dar strînse nervos din umeri.

Norton se uită lung la mine, dar am avut grijă să îi evit privirea. Mă simțeam gata să cad din picioare. Capul mă durea îngrozitor și din cînd în cînd mi se întuneca vederea.

Totuși, m-am gîndit, cineva trebuia să le spună. Mi-am luat inima în dinți.

— Domnule Harding, mă tem că fiica dumneavoastră este amestecată într-o afacere de competența poliției.

Mă privi perplex, nu îi venea să creadă. Apoi am văzut cum îi apare resemnarea pe față, ca și cînd ar fi știut, de fapt.

— Cu droguri, nu-i așa? murmură el.

— Da.

Mă simțeam mai mizerabil ca niciodată.

— Nu știam, se grăbi el să spună. Dacă am fi știut...

— Adevărul este că bănuiam noi ceva, zise doamna Harding. Nu am fost niciodată în stare să... să o influențăm pe Angela. A fost mereu încăpățînată, foarte independentă. Era foarte sigură pe ea, nu asculta de nimeni, încă de mică era foarte sigură de ea.

Hammond își șterse transpirația de pe frunte cu mîneca.

— Ei bine, spuse el, am ajuns și aici.

— Da...

Norton era chiar lîngă mine, dar aveam impresia că este undeva departe, foarte departe. De la un minut la altul îl auzeam tot mai slab, mai îndepărtat. De fapt,

parcă toate erau departe de mine, toate se diluau în jurul meu și se amestecau. Migrena mă scotea din minți, durerea se ascuțea.

A trebuit să mă opresc o clipă ca să îmi revin.

— John, ce-i cu tine?

— Nimic. Sînt puțin obosit.

Hammond zîmbi.

— Ei bine, zise el, acum că toată povestea s-a terminat, ar trebui să fii fericit, doar ai cîștigat războiul.

— Și tu, tu ești?

Am intrat în sala de conferințe a medicilor, în realitate o cămăruță minusculă, cu o masă și două scaune. Pereții erau plini de planșete care explicau primul ajutor în caz de șoc hemoragic, edem pulmonar, infarct miocardic, arsuri, etc. Ne-am așezat și ne-am aprins cîte o țigară. Am fost incapabil să-mi aprind bricheta cu mîna stîngă.

Hammond se uita pe pereți, la planșete. Nici eu, nici el nu găseam nimic de spus. În cele din urmă, a rupt el tăcerea.

— Ai bea ceva?

— Da.

Durerea mă măcina din vîrful capului pînă în stomac. Eram neliniștit, prea dezgustat de toată tărășenia. Mi-am spus că un pahar mi-ar prinde bine, m-ar mai scutura puțin, cu condiția să nu îmi facă și mai rău.

Hammond scotoci cîteva clipe într-un dulăpior și scoase un flacon.

— Vodcă, zise el. Inodoră. Măiastră în caz de urgență medicală gravă.

Bău și îmi întinse flaconul. În timp ce îl duceam la gură, sări:

— Maestre! Te pun pe picioare, mai pălăvrăgim puțin și la culcare!

— Așa să fie, Norton.

I-am dat flaconul înapoi.

— Fată de treabă, Angela asta, zise el.

— Da.

— Ce face și efectul placebo! I-ai injectat apă ca să-i provoci simptomele și, după aia, tot apă, ca să îi treacă.

— Știi de ce?

— Da, pentru că te-a crezut.

— Exact, m-a crezut.

Mi-am aruncat ochii pe o planșă, care reprezenta o leziune patologica. Alta explica diagnosticul și tratamentul sarcinii extrauterine. Am ajuns cu cititul pînă unde scria despre neregularitatea ciclului și crampe, cînd cuvintele au început să îmi joace în fața ochilor.

— John?

Mi-a trebuit mult ca să răspund. Am avut impresia că a durat o bună bucată de vreme pînă am înțeles că Hammond mă strigă. Îmi era somn, gîndeam cu încetinitorul și reacționam la fel.

— John?

— Da?

M-a surprins să îmi aud glasul spart, cumva găunos. Parcă am auzit și un ecou.

— John, ce e cu tine?

— Nimic, mă simt foarte bine.

Ca într-un vis, auzeam cum se repetă: foarte bine, foarte bine, foarte bine...

— Arăți cam nasol.

— Sînt foarte bine... Bine, bine, bine...

— John, nu umbla cu prostii!

— Nu umblu cu prostii, am zis și apoi am închis ochii.

Era prea dificil să îi țin deschiși. Pleoapele îmi erau prea grele.

- Sînt fericit, am mai adăugat.
- Fericit?
- Ce?
- Ești fericit?

Ce prostii putea să mai spună și Hammond! N-avea nici un sens ce spunea el. Și mai vorbea și atît de ascuțit.

- Nu, i-am spus, nu umblu cu prostii.
- John...
- Nu-mi mai spune tot timpul John.
- Păi așa te cheamă pe tine, spuse Norton.

Se ridică încetișor, groaznic de încet, mă obosea să îl privesc. Băgă mîna în buzunar, scoase o lanternă minusculă și mi-o aprinse în plină față. Am întors capul din calea luminii prea puternice. Mă dureau ochii, în special dreptul.

- Uită-te la mine!

A strigat tare și poruncitor. Ca un sergent în fața plutonului, la instrucție. Era enervant.

- Lasă-mă în pace, i-am zis.

M-a apucat de bărbie cu degetele lui puternice și lumina aia blestemată îmi explodează în ochi.

- Norton, stinge porcăria aia!
- John, stai liniștit!
- Stinge porcăria.

Am închis ochii. Eram obosit, foarte obosit. Voiam să dorm o mie de ani. Somnul este ceva minunat, splendid, ca o binecuvîntare.

- Gata, Norton. Sînt rupt în bucăți. Asta-i.
- John, stai liniștit.
- Norton, pentru numele lui Dumnezeu...
- Taci din gură, zise Norton.

Nu știu de unde a scos un ciocănel de cauciuc, cu care a început să-mi dea peste picioare. Reușise să mă enerveze. Voiam să dorm, dar imediat.

- Ești un ticălos, Norton.

— Mai taci din gură. Nu ești cu nimic mai breaz decît alți pacienți.

Alți pacienți... Alți... Alți... Îmi răsunau cuvintele în cap. Alți ce? Pumnii mi se descleștară, îmi simțeam degetele ca de cauciuc, iar pleoapele îmi căzuseră grele.

— Sînt obosit.

— Știi, văd și eu asta, spuse Norton.

— Nu mai văd nimic. Da' nimic, auzi? Nu mai văd... nimic...

Am încercat să deschid ochii-.

— Dă-mi o cafea... Vreau o cafea...

— Nu.

Ochiul drept mă durea rău de tot. Parcă aș fi avut acolo un omuleț care bătea cu un ciocănel în peretele interior al globului ocular.

— Un omuleț, am repetat.

— Ce?

— Un omuleț.

Voiam să-i explic, deși era cît se poate de clar. Norton era prea prost ca să priceapă. Sărea în ochi. Sau poate că juca teatru și se făcea că nu înțelege.

— John, spuse el, numără din șapte în șapte, pornind de la o sută înapoi. Dintr-o sută scazi șapte, după aia încă șapte și tot așa. Hai, că poți.

M-am gîndit. Nu era chiar așa de simplu. Cu ochii minții am văzut o foaie și un creion. O sută minus șapte. Am tras o linie.

— 93.

— Foarte bine, continuă.

Și mai dificil. Îmi trebuia o altă foaie. Trebuia să iau o alta și cînd am luat-o, nu mai știam ce scria pe prima. Încurcată treabă. Ce i-o fi venit lui Norton să...

— Continuă, John. Ai rămas la 93.

— 93 fără șapte, am murmurat gînditor, face 85. Ba nu! 86.

— Mai departe.

— 79.

— Bun.

— 73? Ba nu. 74. Nu, nu, nu. Stai puțin.

Am luat o altă coală, ceva mai repede, de data asta. Complicat și cu foile astea. Greu! Trebuie să te concentrezi...

— 87.

— Nu.

— 85.

— John, în ce zi sîntem astăzi?

— Zi?

Ce întrebare stupidă! Hotărît lucru. Norton era pus pe întrebări ciudate.

— Auzi, în ce zi sîntem?

— Azi! am zis.

— Ce dată?

— Data?

— Mai, am spus. Sîntem în mai.

— John, unde te afli acum?

— La spital.

Am deschis ușor ochii, dar i-am închis imediat; lumina era prea puternică. Nu-mi doream decît să nu-l mai aud pe Norton și să dorm. Aveam mare nevoie de somn. Eram foarte, foarte obosit.

— Care spital?

— Spitalul...

— Care spital?

— La...

Am vrut să spun ceva, dar am uitat ce. Capul mă durea groaznic și ochiul simțeam că-mi explodează.

— John, ridică mîna stîngă.

— Ce?

— Ridică mîna stîngă.

Îl înțelegeam, îi auzeam cuvintele, dar zicea o prostie. Nu l-ar fi băgat nimeni în seamă.

— Ce?

Apoi m-a apucat un fel de vibrație în partea dreaptă a capului. O vibrație insistentă și ciudată. Deschizînd ochii, am văzut o fată. Era tînăra și frumoasă, dar se ocupa de niște chestii ciudate. În cap îmi cădeau niște lucruri, nu știu de care, parcă mă ploua în cap, erau ca niște picături. Norton se holba la mine și îmi spunea ceva. Nu îl înțelegeam. Eram pe jumătate adormit și încercam o senzație neobișnuită. Am întors capul și, pe măsută, am văzut o cremă albă și umflată.

Și aparatul de ras. Mă uitam cînd la el, cînd la spuma de ras și brusc, fără nici un semn prealabil, mi-a venit să vomit. Am rămas mirat văzîndu-l pe Norton pătat de vomă.

— Mai repede, mai repede, zicea el.

Mai apoi au adus trepanul. Abia l-am văzut, mi se închideau ochii de somn și mă gîndeam că vor să îmi facă o trepanație.

Am mai vomat o dată și ultimul lucru pe care l-am putut spune a fost:

— Nu-mi faceți nici o gaură în cap! Am vorbit foarte rar și răspicat. Clar.

Cel puțin așa cred eu.

**Vineri, sîmbătă si
duminică
14, 15 și 16
octombrie**

Capitolul 1

Aveam impresia că cineva încercase să îmi taie capul, dar nu a reușit. Imediat după ce m-am trezit, am sunat infirmiera și am cerut o doză suplimentară de morfină.

Cu zîmbetul acela rezervat pacienților dificili mi-a spus frumos că nici nu poate fi vorba, așa că am trimis-o dracului. Fapt care nu i-a plăcut din cale-afară, dar nici mie nu-mi prea plăcea mutra ei. Mi-am pipăit pansamentul de pe cap și mi-am permis cîteva comentarii. Nu i-au plăcut nici astea și a plecat. Norton intră după cîteva clipe.

— Pentru un măcelar, nici nu se putea mai bine, i-am zis, ducînd mîna la cap.

— După mine, e o treabă frumoasă.

— Cîte găuri?

— Trei. Parietal dreapta. Ți-am scos ceva sînge. Mai ții minte ceva?

— Nimic.

— Erai somnolent, vomitai și aveai pupilele dilatate. N-am mai așteptat radiografiile și ți-am desfăcut tărtăcuța imediat.

— Of! Cînd ies de aici?

— În trei zile, cel mult patru.

— Îți bați joc de mine? Trei sau patru zile?

— Cu un extradural nu se glumește. Vrem să fim siguri că te odihnești.

— Măcar am de ales?

— Nu degeaba se spune că medicii sînt cei mai dificili pacienți.

— Mai dă-mi niște morfină.

— Nu.

— Atunci niște Darvon.

— Nici.

— Aspirină.

— Bine. Aspirină poți să mai iei.

— Bun, dar să fie aspirină adevărată, nu pastile false, de dat la babe.

— Ai grijă! Dacă o mai ții mult așa, chem un psihiatru să te consulte.

— N-ai să îndrăznești!

Hammond se mulțumi să rîdă în hohote și plecă.

Am dormit puțin, apoi veni Judith. Mi-a reproșat că am fost imprudent, dar nu a insistat prea mult. I-am explicat că nu a fost vina mea; mi-a spus că sînt un mare dobitoc și m-a sărutat.

După ea, a venit poliția și a vrut să mă interogheze, dar m-am făcut că dorm, pînă au plecat.

Spre seară, infirmiera mi-a adus cîteva ziare și le-am răsfoit, să mai văd ce mai scrie despre Art Lee. Nici un articol despre el. În schimb, cîteva articole senzaționale despre Angela Harding și Roman Jones, dar nimic altceva. Mai tîrziu, Judith a apărut din nou. M-a informat că Betty și cu copiii erau bine și că Art urma să fie eliberat a doua zi.

Am spus că este un lucru formidabil, dar Judith se mulțumi să zîmbească.

În spital, se pierde noțiunea timpului. Zilele se scurg unele după altele, fără să se întîmple nimic deosebit. Aici domnește rutina: măsurarea temperaturii, masa, vizita medicilor. Iar temperatura, masa următoare și tot așa.

Sanderson a trecut să mă vadă, apoi Fritz și alte cîteva persoane, dar au apărut din nou polițiștii. De data asta nu mai aveam cum să mă mai prefac că dorm. Le-am spus tot ce știam, iar ei și-au luat notițe. A doua seară îmi era deja mai bine. Mă simțeam mai zdravăn, aveam capul mai limpede și nu mai dormeam atît de mult.

I-am spus lui Hammond, care începu să mormăie și îmi ordonă să mai aștept încă o zi. După-amiază, veni

Art, cu eternul lui zîmbet sarcastic în colțul gurii, dar părea obosit. Și îmbătrînit.

— Salut! i-am zis. Cum e cînd ieși din închisoare?

— Plăcut.

Așezat pe patul meu, mă privea clătinînd din cap.

— Te doare rău?

— Acum nu mă mai doare.

— John, îmi pare rău că lucrurile s-au întîmplat așa cum s-au întîmplat.

— Lasă...

Într-un fel, era interesant. Era primul meu hematom extradural... Am tăcut vreo cîteva secunde. Aveam să-i pun o întrebare. Mă gîndeam la o groază de lucruri și, mental, mi-am tras niște șuturi zdravene în fund, ca să mă pedepsesc pentru toate greșelile pe care le făcusem. Mă purtasem ca un idiot, mai ales cînd am chemat presa la el acasă, în seara aceea de pomină. Reușită prostie! Dar mai erau și alte amintiri neplăcute. În legătura cu acestea voiam să-l întreb pe Art, însă în loc de asta, l-am întrebat simplu:

— Presupun că poliția a lămurit totul, nu?

Art dădu afirmativ din cap.

— Roman Jones o alimenta cu droguri pe Angela. El a forțat-o să facă avortul. Lucrurile au ieșit prost, iar cînd ai început tu să scormonești peste tot, s-a dus la Angela. Să o omoare, fără nici o îndoială. Numai că a observat că îl urmărești și te-a rezolvat. Apoi a ajuns la Angela și a atacat-o. Cu lama de ras. Era arma lui favorită.

— Încîntător băiat!

— Angela a pus mîna pe un cuțit de bucătărie și s-a apărut. Îmi închipui ce scenă: Roman cu lama și Angela cu cuțitul. A reușit să-l cresteze în cîteva locuri, pînă a apucat să-i dea cu un scaun în cap și l-a scos pe geam.

— Așa zice ea?

— Da, așa se pare.

Am dat din cap. Cîteva clipe ne-am privit fără să ne spunem nimic.

— John, îți sînt foarte recunoscător pentru ajutorul tău. Pentru tot ce ai făcut pentru mine.

— Nu ai pentru ce. Ești sigur că te-am ajutat?
Art zîmbi.

— Sînt liber.

— Nu asta voiam să spun.

Dădu din umeri și se așeză mai bine pe marginea patului.

— Nu ești tu vinovat de publicitatea care s-a făcut, zise el. Și apoi, oricum începusem să mă cam satur de orașul ăsta. Parcă am nevoie de o schimbare.

— Unde te bate gîndul să mergi?

— Cred că am să mă întorc în California. Mi-ar place să trăiesc în Los Angeles. Poate o să aduc pe lume copii de staruri.

— Vedetele de cinema nu au copii, au impresari.

Rîse.

Pentru o clipă, i-am redescoperit rîsul familiar, izbucnirea aceea de plăcere, pe care Art și-o oferea cînd auzea ceva amuzant și se pregătea să dea și el un răspuns pe măsură. A fost pe punctul de a-mi da replica, dar hotărî să tacă și plecă ochii.

— Te-ai întors la cabinet?

— Atît cît să trag obloanele. Sînt în pregătiri cu mutatul.

— Cînd pleci?

— Săptămîină viitoare.

— Așa repede?

Dădu din umeri.

— Nu prea mai am chef să rămîn.

— Mda... mă gîndeam eu.

Presupun că toate evenimentele care au urmat nu au fost decît consecința firească a furiei mele. Toată

povestea era deja destul de urâtă și de murdară și ar fi trebuit să mă opresc. Nu mai aveam nici un motiv să continui, să mai fac ceva. Trebuia să las lucrurile așa cum erau și să uit tot. Judith dorea să dea o recepție de adio în onoarea lui Art, dar nu am fost de acord, sub pretextul că Art nu ar fi fost tocmai încântat.

Ori asta nu a făcut decît să îmi sporească furia.

În cea de-a treia zi de spital, l-am hărțuit pe Hammond și l-am înnebunit pînă a fost de acord să îmi dea drumul acasă. În plus, cred că și infirmierele îi ceruseră deja același lucru.

La ora trei după-amiază, mi-a făcut ieșirea. Judith a venit cu hainele și m-a îmbarcat în mașină, ca să mă ducă acasă. Pe drum i-am spus:

— Fă prima la dreapta.

— De ce?

— Trebuie să mă opresc undeva.

— John...

— Te rog, Judith! Nu stau decît un minut.

Se încruntă, dar făcu așa cum i-am cerut. Am ghidat-o pînă unde locuia Angela Harding. În față era parcată o mașină de poliție. Am ieșit și am urcat la etajul al doilea, în fața ușii am dat peste un polițai.

— Doctorul Berry, de la laboratorul Mallory, am zis pe un ton cît mai oficial cu putință. S-au luat eșantioane de sînge?

Polițaiul păru surprins.

— Eșantioane de sînge?

— Da. Sîngele găsit în cameră. Eșantioane de sînge uscat. Pentru analiza laboratorului 26. Nu sînteți la curent?

Nu era. A scuturat din cap.

— Doctorul Lazare e nesigur de eșantioane. M-a trimis să verific.

— Habar n-am de asta. Au trecut ieri cîtiva medici. Despre ei vorbiți?

— Nu, am spus. Aceia sînt de la serviciul dermatologic.

— Aha! Mmm... Păi, cred că ar fi mai bine să intrați și să vedeți. Dar să nu atingeți nimic. Acum se iau amprente.

Mi-a deschis ușa. Totul era vraiste: mobilele răsturnate, sînge pe masă și pe fotolii. Trei oameni pulverizau o pudră fină și fotografiau amprente. Unul singur a ridicat ochii cînd am intrat.

— Ce doriți?

— Scaunul...

— Acolo, îmi arată el cu degetul spre un colț al camerei. Dar nu puneți mîna pe el.

M-am apropiat să arunc o privire. Era un scaun obișnuit de bucătărie, ieftin, destul de unsuros, dar solid. Pe unul dintre picioare avea puțin sînge.

M-am întors către cei trei bărbați.

— Ați terminat cu scaunul ăsta?

— Da. Mișto cu scaunul ăsta. În cameră sînt sute de amprente. Ampretele a zeci de persoane. Avem nevoie de ani de zile ca să le clasăm pe toate. Dar numai două obiecte sînt absolut curățate de amprente. Scaunul ăsta și clanța de la ușa de la intrare.

— Cum e posibil?

Omul dădu din umeri.

— Au fost șterse.

— Șterse?

— Da, le-a șters cineva. Cel puțin așa cred eu. Dubioasă treabă! În rest, nu a fost șters nimic. Nici cuțitul cu care și-a deschis fata venele.

— S-au prelevat eșantioane de sînge? am întrebat.

— Da.

— OK. Pot să dau un telefon? Să verific la laborator.

— Sigur că da. Poftim.

M-am dus la telefon, am ridicat receptorul și am format numărul de la informații meteorologice.

— Cu doctorul Lazare, vă rog.

— ... și răcoros. Temperatura maximă se va situa între 12 și 16 grade. Înnorări mai accentuate vor avea loc la sfârșitul zilei...

— Fred? John Berry la telefon. Sînt la fața locului.

— ... Posibilitatea unor averse de ploaie va fi mai accentuată...

— Da. S-au luat eșantioanele. Ești sigur că încă nu le-ai primit?

— ... mîine timp frumos, dar răcoros, cu temperaturi maxime...

— *OK. Înțeleg.* Da, bine. Așa rămîne. Ne vedem mai tîrziu.

— ...vînt de 40 de kilometri la oră...

Am închis.

— Mulțumesc, s-a rezolvat, le-am spus celor trei.

— Pentru nimic, se osteni unul să-mi răspundă.

Nimeni nu mă băgă în seamă cînd am plecat. Intrările și ieșirile mele nu interesau pe nimeni. Oamenii își vedeau de treaba lor, pe care o mai făcuseră de zeci și sute de ori.

Luni
17 octombrie

Epilog

351

Lunea aceea a fost groaznică. De dimineață mă tîram de la un fotoliu la altul. Nu aveam stare deloc. Am băut cîteva cafele și am fumat în neștire. În gură aveam un gust neplăcut. Îmi repetam într-una că, dacă aș lăsa afacerea baltă, n-ar dura capul pe nimeni. Pe Art nu mai aveam cu ce să îl ajut și nu puteam să șterg cu buretele tot ce se întîmplase. Nu puteam decît să agravez situația.

În plus, Weston nu știu cît greșise. Chiar dacă aș fi vrut să arunc vina pe cineva, pe el nu îl puteam acuza. Era om bătrîn.

Pierdere de timp. Beam cafea și îmi tot repetam că e o pierdere de timp. Dar tot nu m-am abținut.

M-am perpelit pînă pe la prînz, după care am ieșit și m-am dus la spital. Am intrat direct în biroul lui Weston. Examina niște lamele la microscop și dicta observațiile la reportofon. Vazîndu-mă, se opri.

— Salut, John! Ce vînt te aduce?

— Ce mai faci?

Izbucni în rîs.

— Eu? Eu nu mai pot de bine. Tu ce faci? arată el spre capul meu. Am aflat ce s-a întîmplat..

— O duc bine.

Am încercat să mă uit la mîinile lui. Le ținea pe genunchi, sub masă. Și le-a ascuns de cum am intrat.

— Te dor tare?

— Ce?

— Mîinile.

A intenționat să îmi răspundă printr-o privire surprinsă, dar nu i-a prea ieșit. În cele din urmă, și-a pus mîinile pe masă, nu prea avea de ales. Avea două degete bandajate la mîna stîngă.

— Un accident? am întrebat.

— Da. Rușinos. Acasă. Am vrut să dau și eu o mîină de ajutor la bucătărie și am reușit să-mi tai degetele în

loc de ceapă. Tăietură superficială, dar incomodă. Credeam că după atîția ani de meserie sînt în stare să pun mîna pe un cuțit fără să mă tai.

— Te-ai pansat singur?

— Da. E doar o tăietură, acolo. Nu e nimic grav.

Mi-am tras un scaun în fața lui, m-am așezat și mi-am aprins o țigară, conștient că Weston îmi studia toate gesturile. Am suflat fumul spre tavan. Weston reușea să rămînă calm, inexpresiv. Nu mă ajuta deloc, dar cred că era dreptul lui. Probabil că în locul lui aș fi procedat la fel.

— Ai venit să mă vezi pentru ceva anume, John?

— Da.

Un moment, ne-am privit drept în ochi, după care Weston a dat microscopul la o parte și opri reportofonul.

— Este în legătură cu autopsia lui Karen Randall? Am auzit că te interesează subiectul.

— Să zicem.

— Ai fi mai liniștit, dacă ar verifica și altcineva? Sanderson, de exemplu?

— Acum nu. Acum nu mai are nici o importanță. Cel puțin din punct de vedere legal, am zis.

— Poate că ai dreptate.

Am început să ne studiem reciproc, în tăcere. Nu știam de unde să încep, iar tăcerea se prelungea groaznic de enervant.

— Amprente de pe scaun au fost șterse, am spus. Știi?

Se încruntă pentru o clipă și am avut senzația că se va face că nu știe despre ce vorbesc. Mă înșelasem.

— Știam, zise el. Mi-a spus ea că se ocupă de scaun.

— La fel și de clanță?

— Da. La fel.

— Tu cînd ai ajuns la ea?

Weston oftă.

— Tîrziu, zise el. Lucrasem pînă tîrziu la laborator și mă duceam acasă. M-am oprit pe la Angela, să văd ce mai face. Treceam des pe la ea. Mă opream cîteva minute să aflu cum o mai duce.

— O trатаi? Pentru droguri?

— Vrei să știi dacă o aprovizionam?

— Vreau să știu dacă o trатаi.

— Nu. Știam că sînt neputincios. M-a dus gîndul, bineînțeles, dar mă știam incapabil să o vindec, aș fi agravat situația și mai mult. I-am spus de o mie de ori să aibă grijă de ea, să se îngrijească, dar...

Lăsa capul în pămînt.

— Și treceai des pe la ea să o ai sub ochi?

— E nepoată-mea. Treceam doar să o ajut să treacă perioadele mai dificile. Pe cît posibil. Măcar atît să fi făcut și eu.

— Și joi seara?

— El era deja acolo cînd am ajuns eu. Am auzit zgomote și țipete. Am intrat. El alerga după ea cu lama în mînă și ea se apăra cu un cuțit de bucătărie, din acela lung, de pîine. "Ești un martor, fetițo. A mea ești, fetițo", repeta el într-una, ca disperatul. După aia nu mai știu prea bine ce s-a întîmplat. Țineam mult la Angela, de cînd era mică și mi-am cam pierdut capul. El nu mai știu ce mi-a spus și a sărit cu lama la mine. Arăta de groază; Angela reușise să-l atingă cu cuțitul, cel puțin hainele tot i le-a tăiat.

— Și atunci ai pus mîna pe scaun.

— Nu. Eu m-am dat înapoi și s-a întors la Angela, pentru că avea cuțitul. Abia atunci... am luat scaunul.

Am arătat spre degetele lui.

— Și tăieturile?

— Nu mai țin minte. Presupun că el mi le-a făcut. Cînd am ajuns acasă, am văzut că îmi tăiasse puțin și

mîneca de la palton. Dar nu mai țin minte exact cum a fost.

— Bine. Și după chestia cu scaunul...

— A căzut la podea. Își pierduse conștiința.

— Și ce ai făcut?

— Angela se temea pentru mine. Tremura de groază că aș putea fi implicat. Atunci...

— Ai plecat...

— Da. Mi-a spus să plec imediat, că se ocupă ea de tot.

— Roman murise cînd ai plecat tu?

— N-aș putea să spun precis. Căzuse lîngă fereastră. Cred că i-a făcut ea vînt și s-a apucat să șteargă amprente. Dar nu pot fi sigur. Nu știu precis.....

Privindu-i pielea albă a feței, ridurile, părul albit, mi-am adus aminte de vremea în care ne era profesor, cum ne încuraja, cum ne convingea să lucrăm, cum ne răsplătea cu atîta bunăvoință. Mi-am adus aminte cum îl respectam, de barul de lîngă spital, unde mergea cu toți stagiarii să bea un pahar și să ne vorbească de medicină. Mi-a venit în minte, apoi, tortul acela imens pe care îl mîncea în fiecare an de ziua lui, împreună cu întreg personalul. Mi-au revenit în memorie discuțiile, glumele, zilele bune și proaste, întrebările și răspunsurile, certitudinile și îndoielile muncii de zi cu zi.

— Ei bine, zise Weston cu un zîmbet trist, asta este.

Mi-am aprins obosit încă o țigară. În cameră era o căldură grea și sufocantă, ca într-o seră.

Weston s-a abținut să-mi pună întrebarea. Nici nu era necesar.

— Vei putea să te scoți invocînd că erai în legitimă apărare? am zis.

— Da, spuse el după o pauză lungă. Da, aș putea. Poate.

Afară, soarele rece de toamnă mîngîia ramurile dezgolite ale copacilor de pe Massachusetts Avenue. Coborînd scările de la Mallory Building, pe stradă am văzut o ambulanță trecînd spre serviciul de urgențe de la *Municipal*. Din mers, am zărit în spate o siluetă întinsă pe targă și un infirmier, care tocmai punea o mască de oxigen. Imposibil să fi văzut cine era înăuntru. Nu puteam să văd nici măcar dacă era vorba despre un bărbat sau despre o femeie.

Cîteva persoane de pe trotuar s-au oprit și au întors capul după ambulanță. Pe fața lor se citea o grabă reținută, curiozitate sau milă. Dar, pentru o clipă, s-a oprit fiecare să arunce o privire și să se gîndească.

Se înțelegea imediat că se întrebau cine era ființa aceea, ce pățise și dacă avea să mai iasă vreodată din spital. Trecătorii nu aveau un răspuns pentru întrebările acestea. Eu da.

Ambulanța avea numai girofarul în funcțiune, nu și sirena; mergea cu o încetineală aproape dezinvoltă. Asta însemna că bolnavul nu era într-o stare foarte gravă. Sau poate că murise deja. Imposibil de ales între o ipoteză și alta.

Pentru o clipă, am avut tentația aproape irezistibilă de a merge la urgențe să aflu exact cine era pacientul și care îi era diagnosticul. Eram extrem de curios să văd dacă am avut dreptate.

Dar nu m-am dus către *Municipal*. Am coborît scările încet, am urcat în mașină și m-am întors acasă. Mi-am impus să uit de ambulanță, zicîndu-mi că în lume există milioane de ambulanțe și milioane de oameni care ajung la spital în fiecare zi. Și am reușit. De abia din clipa aceea, m-am simțit ușurat. Eram în largul meu.

Sfîrșit

MICHAEL CRICHTON

Michael Crichton este unul dintre autorii cei mai îndrăgiți ai lumii contemporane. Pentru publicul românesc, primul contact cu Crichton, *Germenul Andromeda* a reprezentat un moment de referință și un uriaș succes editorial. Au urmat *Sfera*, *JurassicPark*, *Congo*, fiecare titlu însemnând un best-seller mondial.

După părerea multor critici, *Spitalul de urgență* este o culme a creației crichtoniene.

Într-un ritm trepidant, *Spitalul de urgență* reușește un tur de forță neobișnuit: face din fiecare cititor sau un judecător într-o cauză pentru care, în ultimul secol, s-au încrucișat multe săbii.

Spitalul de urgență - cea mai captivantă incursiune în lumea fascinantă a oamenilor cu halate albe.

Preț: